

Χρήστος Ζαμπούνης

ΤΑΜΑ ΣΤΗ ΜΥΚΟΝΟ

Μια ιστορία με σεξ, ναρκωτικά, βία αλλά και τη μοναδική ανεμελιά της Μυκόνου

ΚΟΜΨΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Με σέξι σορτς, κοντά τοπ, μίνι φορέματα και ρετρό μαγιό

€4,25 Κυριακή 17 Ιουνίου 2018

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ MAISON

Σπίτια γεμάτα φως και πές να σχεδιάσετε την τέλεια βεράντα

232 ΣΕΛΙΔΕΣ

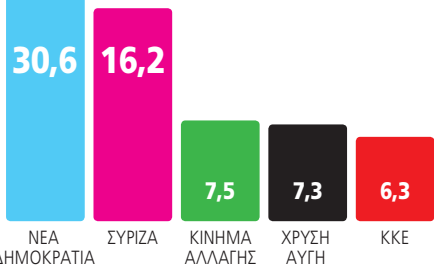
© Πρώτο Θέμα της Κυριακής, αρ. φύλ. 695

ΓΚΑΛΟΠ *marc* -κόλαφος για την κυβέρνηση

ΟΧΙ

ΑΝΟΙΞΕ Η ΨΑΛΙΔΑ

Ν.Δ. - ΣΥΡΙΖΑ ΣΤΙΣ 14,4 ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΟ 10,3 ΠΟΥ ΗΤΑΝ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ

ΜΟΝΟΨΗΦΙΑ ΠΟΣΟΣΤΑ Ο ΣΥΡΙΖΑ ΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ

73,2% στο όνομα Μακεδονία

68,3% στη συμφωνία

- Η υπόθεση των Σκοπίων αλλάζει το πολιτικό τοπίο ■ Πιάνει ξανά την αυτοδυναμία ο Κυριάκος ■ Κρατάει την τρίτη θέση το Κίνημα Αλλαγής
- Οι μισοί τώρα θέλουν πρόωρες εκλογές ■ Εκτός Βουλής ο Καμμένος

• ΣΕΛ. 14-17

49% ΤΩΝ ΣΥΡΙΖΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΣΙΠΡΑ - ΖΑΕΦ

9 ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΥΛΟ

• ΣΕΛ. 48-51

«ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΝΑ ΛΕΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ»

Εξώδικο της οικογένειας του τραγουδιστή στη Μίνα Αρναούτη

• ΣΕΛ. 56-57

ΣΑΚΗΣ ΡΟΥΒΑΣ

Η αλήθεια για το «διαζύγιο» με τον ακριβό μάνατζερ

Οι άλλοτε σχέσεις στοργής έγιναν σχέσεις οργής. Διαταγές πληρωμής και αγωγές με μελλοντικά αιτήματα αποζημίωσης ύψους περί τις €400.000

THEMA PEOPLE • ΣΕΛ. 2-5

— Μύκονος — BEACH BAR ΜΕ ΤΖΙΡΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ξεπερνούν τα 50 εκατομμύρια, τα μισά από αυτά στο Nammos και ακολουθεί ο Scorpios

• ΣΕΛ. 32-35

91771790298106

Το περιοδικό
με σταυρόλεξα
& sudoku
θα το βρείτε
στην έκδοση
των 2 ευρώ

Ο ΜΑΝΩΛΙΟΣ ΦΟΡΕΣΕ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΤΟΥ ΑΛΛΙΩΣ

Τρία «ζητηματάκια» που προκύπτουν με το Σκοπιανό και την ονομασία τριών παραλλαγών: «Βόρεια Μακεδονία», «Severna Makedonija» και «Republic of North Macedonia».

Το πρώτο «ζητηματάκι» μοιάζει με θέατρο σκιών. Κάτι μεταξύ Καραγκιόζη και φαρσοκωμωδίας επιπέδου Μάρκου Σεφερλή και «Δελφινάριου». Γιατί είτε «Severna», είτε «North», είτε «Βόρεια», στο τέλος «Μακεδονία» το όνομα της γείτονος των Σκοπιών.

Μόνο στην περίπτωση όπου η Ελλάδα θα έφερε την ονομασία «Μακεδονία», μόνο τότε η διάκριση θα ήταν αναγκαστική. Όπως μεταξύ Ιρλανδίας και Βόρειας Ιρλανδίας. Αυτό είναι το πρώτο φύλλο ουκίς. Τόσο του Αλέξη Τσίπρα όσο και όλων των κυβερνήσεων που είχαν διαπραγματευτεί με το αίτημα μιας σύνθετης ονομασίας με γεωγραφικό προσδιορισμό «Μακεδονία».

Από την εποχή του αιμνηστου ρεαλιστή Κωνσταντίνου Μπιστοτάκη μέχρι σήμερα. Δηλαδή 27 έτη προκειμένου να εξασφαλίσουμε και να κολλήσουμε το «Severna». Και να το θεωρούμε από πάνω ως πατριωτικό θρίαμβο. Αν είναι ποτέ

δυνατόν να έχει εξαντλητικά καταναλωθεί τόσος κόπος, τόση φασαρία, τόσος εθνοκοινοπολιτικός «Ξυλοδαρμός», τόσες ατελείωτες ώρες τηλεοπτικών Ξιφομαχιών για μια λεξούλα. Ο ημίτριτος Κιμ Γιονγκ Ουν μπροστά σ' αυτόν των επικών διαστάσεων νεοελληνικό σουρεαλισμό μοιάζει με Γερμανό επιγόνο του απόλυτου ορθολογισμού!

Το δεύτερο «ζητηματάκι» έχει να κάνει, πάλι, με την ονομασία των Σκοπιών. Αφού από την εποχή του Τίτο που φλέρταρε με τις ΗΠΑ είχαμε αναγνωρίσει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας. Αφού ανάμεσα στα έξι ομόσπονδα κρατίδια ήταν και η «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Αφού όλοι εμείς οι Ευρωπαίοι, μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, αναγνωρίσαμε όλες τις κρατικές αυτόνομες οντότητες αυτών των έξι κρατιδίων. Αφού συναινέσαμε με την προσωρινή ονομασία Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ). Και αφού όλες οι δυνάμεις του λεγόμενου ευρωπαϊκού τόξου συμφωνούν με τη σύνθετη ονομασία και με τον γεωγραφικό προσδιορισμό «Μακεδονία». Ε, τότε πώς, διάολε, ονομάζονται οι πολίτες αυτής της χώρας; Πατριώτες; Και ποια η γλώσσα που μιλούν; Αλαμπουργέζικα;

Το τρίτο «ζητηματάκι» αφορά το διπλό πρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας. Που, επισήμως, συμφωνεί με τη σύνθετη ονομασία, αλλά διαφωνεί με την εθνικότητα και τη γλώσσα τη μακεδονική. Με απλά λόγια, είσαι μεν Άγγλος, Γάλλος, Ιταλός, αλλά η γλώσσα που θα μιλάς είναι η ελληνική! Αλλά αντί άλλων!

Στη θέση της ηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας και με την προϋπόθεση ότι θα επιθυμούσα να είμαι απόλυτα συνεπής, θα είχα επιλέξει τη ρητορική του Αδωνη Γεωργιάδη. Ούτε «Μακεδονία», ούτε γλώσσα μακεδονική. Τότε, όμως, όπως καταλαβαίνετε, θα ήταν εντελώς αδύνατον να εξασφαλίζαμε και την εθνικότητα και τη γλώσσα ως ολαβική. Γιατί, όπως επίσης καταλαβαίνετε, μια τέτοια επιλογή δεν οδηγεί σε διαπραγμάτευση και συμβιβασμό. Οδηγεί σε ολοκληρωτική ταπείνωση. Με άλλα λόγια, η διπλή αυτή θέση της Νέας Δημοκρατίας κλείνει οριστικά κάθε συζήτηση περί διαπραγμάτευσης. Μοιάζει μάλιστα με ολοκληρωτική και άνευ όρων παράδοση μιας χώρας χωρίς να ακουστεί μισός πυροβολισμός!

Και τέλος, επειδή, όπως επανειλημμένα έχει αποδειχθεί, ο Τσίπρας ανήκει στο είδος των «αιλουροειδών». Επειδή ο οδικός χάρτης μέχρι την οριστική εφαρμογή της συμφωνίας είναι μακρύς. Επειδή η επόμενη εκλογική αναμέτρηση μπορεί να συμβεί τον Μάιο του 2019. Επειδή το πιθανότερο σενάριο θέλει τη Νέα Δημοκρατία να αναλαμβάνει την ηγεσία της χώρας. Και επειδή η εφαρμογή της συμφωνίας μπορεί να σκάσει, σαν χειροβομβίδα, στα χέρια του Κυριάκου Μητσοτάκη. Τότε τι θα συμβεί; Θα την καταψηφίσει και θα την ακυρώσει;

Εγώ πάντως στη θέση του θα προσπερνούσα τη λαϊκή ρήση «ο Μανωλιός φόρεσε τα ρούχα του αλλιώς» και θα άκουγα τη ρήση του αιμνηστου Χαρίλαου Φλωράκη, που έλεγε «όποιος κατουράει στη θάλασσα το βρίσκει στο αλάτι»!

ΣΤΗΛΗ ΑΛΑΤΟΣ

Δημήτρης
Δανίκας

ddanikas@protothema.gr

Σταύρος Νιάρχος & Ντάσα Ζούκοβα

Ο γόνος της μεγάλης
οικογένειας και η πρώτη
του Ρομάν Αμπράμοβιτς
στη Σεπτεσοπούλα

ΘΕΜΑ

Θέμος Β. Αναστασιάδης, Αναστάσιος Ι. Καραμήτσος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Μπάμπης Κούτρας
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: Βασίλης Στεφανακίδης
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Θανάσης Τσεκούρας
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: Αντώνης Σρόιτερ (ΕΛΕΥΘΕΡΟ), Δημήτρης Παγαδάκης (BIG FISH), Τίνα Μανδηλαρά (ΠΟΛΙΤΙΚΟ), Τζένη Αγιανδρίτη (THEMA PEOPLE), Δημήτρης Μαρκόπουλος
CREATIVE DIRECTOR: Γιάννης Σ. Κιοσόγλου
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ευάγγελος Ευαγγελίου

ΠΟΛΙΤΙΚΟ Γιάννης Αντύπας Γιάννης Μακρυγιάννης Χρήστος Μπόκας Γρηγόρης Τζιοβάρδας Ελένη Στεργίου	THEMA PEOPLE Φένια Γιαννουλάδη Ζωή Δημητρίου Μαρία Λεμονιά Κώστας Μπουρούσης Ρομπίνα Ξύδα CAR & SPEED Τάκης Τρακουσέλλης OLIVE Δώρα Δημητρίου Στέλιος Θεοδωράκος	ΥΠΕΥΘΥΝΗ MARKETING Μαρία Σιαμέλα ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Διευθυντής διαφήμισης: Ανδρέας Καραγιάννης Επικεφαλής διαφήμισης Internet: Διονύσιος Σκαλτσάς Διεύθυνση διαφήμισης Big Fish: Ελένη Γιαννικάκη Διεύθυνση διαφήμισης Olive: Χρύσα Βουρλάκη
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ Αλέξανδρος Κασσιμάτης Μαίρη Λαμπαδίτη Παναγιώτης Μπουμπουρέλης Γρηγόρης Νικολόπουλος Αργύρης Παπαστάθης Δημήτρης Παφίλας Κωστής Πλάντζος Μαριάννα Τζάνη Μηνάς Τσαμπόπουλος Κωνσταντίνος Τσαούσης	ΔΙΟΡΘΩΣΗ Σωτήρης Γκογκορώσης Λιάνα Κερπουζή Δώρα Μαλωνδρινού Δέσποινα Σμυρνωτοπούλου	ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ Βούλα Γεωργιάδου Γραμματεία: Πένυ Παναγοπούλου
ΡΕΠΟΡΤΑΖ Μανώλης Γαλιάνης Βασίλης Γούλας Αφροδίτη Γραμμένη Βασίλης Δαλιάνης Φρίδος Δρακοντιδής Διονύσιος Θανάσους Αρία Καλύβα Τότα Καρλατήρα Νεφέλη Λυγερού Δημήτρης Πώπστας Παναγιώτης Σαββίδης Παναγιώτης Σουρέλης Βασίλης Τσακίρογλου Κατερίνα Φάκα Ισμήνη Χαραλαμπίδου	PHOTO EDITORS Κλαίρη Καλαντζή Δανάη Τζιμή ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ - ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ >WILLIAM FAITHFUL >ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΡΕΒΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ >ΠΗΛΕΑΟΠΗ ΜΑΞΟΥΡΗ >ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΦΑΛΕΣΗΣ >ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΑΖΑΓΑΚΗ >ΛΑΚΗΣ ΠΑΚΟΥΡΗΣ >ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΙ >AFF IMAGE FORUM >VISUAL HELLAS GR >IDEAL IMAGE >IML IMAGE GROUP >NDP >PANORAMA PRESS >PAPADAKIS PRESS >STUDIO PANOLIS	CREATIVE MEDIA Υπεύθυνη: Μαρίνα Μανιατέα Μηνάς Αλεφραγκής Χρυσάνθη Τσιτσιάνη ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ Ιωάννα Α. Χρυσάνθου ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ Μάκης Ανασιάδης ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Υπεύθυνη: Αλκτιστι Γιερένιου - Νικολούτσου Κατερίνα Ευθυμίου Ελενα Λιακοπούλου Αντωνία Μανδαλά Μόσχα Μπλιού Γιώργος Νυδριώτης Ελλη Παπαδαρισάκη
ΔΙΕΘΝΗ Μίνα Αγγελίνη ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ Βασιλική Κόκκαλη Παναγιώτης Τσιμπούκης ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Φοίβη Παρασκευά ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ Δημήτρης Δανίκας Ελενα Χριστοπούλου ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ Νίκος Βεντουράκης Μανώλης Καλλιτσάκης Ελπίδα Καραμάνου Διονυσία Κωστή Κώστας Ταμπαξής	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Μαίρη Φιλίππη Σάντυ Καραγεώργου Νικολέτα Καραμαγκιόλη ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Βασιλική Ξυροτύρη Μάγια Πρέκα Σύλβια Φιλιππούλου ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ Νίκος Μακρής Χρήστος Παπαθανασίου Ηλίας Παπασταφίδης Αναστάσιος Γιαμνάνης	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ Τάκης Αναγνώστου Χρήστος Μπουβής Μαρία Σαμαρά ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ Κωνσταντίνος Καραγεωργίου Ζωή Βλάχου Μαρία Γιαννακοπούλου Διαμαντής Κερασιώτης Εφρ Παναγιωτοπούλου Γιάννης Πατσόπουλος Γιάννης Σιδερίδης Γιάννης Τσαλαβράς

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ INTERNET (PROTOHEMA.GR):

Ματίνα Νταλλαρή, Μάκης Πολλάτος, Βασίλης Αναστασίου, Θωδωρής Τσίκας, Μάριος Καλογερόπουλος

THEMA.gr protothema.gr	newmoney.gr newmoney.gr	marie claire marieclaire.gr
olivemagazine.gr olivemagazine.gr	newsauto.gr newsauto.gr	thema news.com themanews.com

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Αγράφων 5, Μαρούσι, Τ.Κ. 15123
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 2155359700, 210 6880700
E-MAIL: protothema@protothema.gr

Συμβάλλουμε στη χρηματοδότηση των έργων που δίνουν ώθηση στην ελληνική οικονομία.

Alpha Bank.

Βασικός διοργανωτής και συντονιστής της κοινοπρακτικής χρηματοδοτήσεως για την αναβάθμιση των 14 περιφερειακών αεροδρομίων.

Η Alpha Bank συνέβαλε καθοριστικά στην κοινοπρακτική χρηματοδότηση ορόσημο, που θα μεγιστοποιήσει τις δυνατότητες των αεροδρομίων μας και θα εκσυγχρονίσει τη λειτουργία τους. Η συναλλαγή βραβεύθηκε ως μία από τις σημαντικότερες στον τομέα των υποδομών και ενέργειας διεθνώς. Η Alpha Bank απέσπασε τα βραβεία **Airport Deal of the Year 2017** και **Transport Deal of the Year**, από τις διεθνούς κύρους εκδόσεις Infrastructure Journal και EMEA Finance αντίστοιχως, δύο διακρίσεις που μας κάνουν υπερήφανους για τη συνεισφορά μας στην ελληνική οικονομία και μας ωθούν να συνεχίσουμε να είμαστε σταθερά πιο ψηλά.

ALPHA BANK

www.alpha.gr
210 326 0000

Ο ΣΚΑΚΙΣΤΗΣ

Η προβλεπόμενη επιβίωση της κυβέρνησης Τσίπρα από την πρόταση μομφής που κατέθεσε η Ν.Δ. για τη «συμφωνία της ντροπής» με τα Σκόπια δεν έκλεισε τα πολιτικά ρήγματα. Ο πρωθυπουργός «δεν θα πάει να παίξει με τα παιδιά του, έχει πολιτικό σχεδιασμό» και φιλοδοξεί να κερδίσει σε δύο πολιτικές σκακιέρες

Με πολιτική βόμβα μεγάλωνων, που απειλεί να θρυμματίσει κόμματα, ισορροπίες και συσχετισμούς, επιδρώντας καταλυτικά στις εξελίξεις, μοιάζει το θέμα των Σκοπίων μετά την περιβόητη συμφωνία για το ονοματολογικό, την οποία υπογράφουν σήμερα στις Πρέσπες οι υπουργοί Εξωτερικών παρουσία των πρωθυπουργών των δύο χωρών.

του Γιάννη Μακρυγιάννη
jmakrygiannis@protothema.net

Η αμφιλεγόμενη συμφωνία, που κατά την κυβέρνηση τηρεί τις εθνικές κόκκινες γραμμές και κατά την αντιπολίτευση έχει από γκρίζες ζώνες έως μαύρες τρύπες με ορατό τον κίνδυνο της εθνικής καταστροφής, χρησιμοποιείται πιθανόν από τον κ. **Αλέξη Τσίπρα** και ως μέρος του πολιτικού σχεδίου, που ο ίδιος δήλωσε ότι έχει για το διάστημα μετά την τυπική έξοδο από το μνημόνιο.

Με τη χώρα να παραμένει σε αυστηρή επιτροπεία και ουσιαστικά να εισέρχεται σε ένα άτυπο μιν, αλλά σαφές και σκληρό τέταρτο μνημόνιο, ο πρωθυπουργός προσπαθεί να διατηρήσει τους αρμούς του με την εκλογική του βάση και να ενισχύσει το αφήγημα της επόμενης μέρας, εμφανιζόμενος και ως «ο ηγέτης που λύνει μεγάλα εθνικά θέματα» - κυρίως όμως ανακατεύει το πολιτικό παιχνίδι στο εσωτερικό, έστω κι αν αυτό εκφεύγει των επιτρεπτών ορίων, όπως δείχνει η ακραία συμπεριφορά της Χρυσής Αυγής.

«Δεν θα πούμε “βγήκαμε από το μνημόνιο, έχουμε την καθαρή έξοδο, πήραμε τη λύση για το χρέος” και θα φορέσω μια γραβάτα και θα πάω να παίξω με τα παιδιά μου στο σπίτι μου. Οχι. Εχω πολιτικό σχεδιασμό. Η χώρα χρειάζεται

το επόμενο διάστημα πρωτοβουλίες σημαντικές. Και δεν αναφέρομαι μόνο στην επίλυση των κρίσιμων εθνικών θεμάτων», προειδοποίησε τους πολιτικούς του αντιπάλους ο πρωθυπουργός μόλις την περασμένη Πέμπτη.

Ο, κατά δήλωσή του σκακιστής σε σιμουλτανέ αγώνα -καθώς την ίδια περίοδο εξελίσσεται και το θέμα της μνημονιακής εξόδου και του χρέους-, Αλέξης Τσίπρας επιχειρεί να εμφανίσει τη συμφωνία περίπου ως εθνικό θρίαμβο, στηριζόμενος κυρίως στη θετική διεθνή υποδοχή της. Στο εσωτερικό, όμως, τα πράγματα για την κυβέρνηση είναι μεικτά, με τις ζημιές να δείχνουν μάλλον μεγαλύτερες από τα κέρδη: ήδη μετρά απώλειες στην κοινή γνώμη, όπως καταγράφουν δημοσκοπήσεις, μεταξύ των οποίων και αυτή που δημοσιεύει σήμερα το «**ΘΕΜΑ**», την ώρα που το κύμα των συλλαλητηρίων μοιάζει απειλητικό, ενώ είναι

Σκοπιανό, επιχειρεί τον διεμβολισμό της Κεντροαριστεράς, την οποία οδηγεί πιθανόν και σε διάσπαση, αφού η πλευρά του κ. **Σταύρου Θεοδωράκη** δείχνει έτοιμη για προσέγγιση στο θέμα αυτό με τον ΣΥΡΙΖΑ, σε αντίθεση με την αρνητική στάση της κυρίας **Φώφης Γεννηματά**, που στέκεται απέναντι από τη συμφωνία και γενικά επιμένει στην τήρηση ίσων αποστάσεων από τον νέο δικομματισμό.

Η αδυναμία των διαφόρων πλευρών που συναπαρτίζουν το Κίνημα Αλλαγής να βρουν κοινό βηματισμό σε ένα τέτοιο μεγάλο θέμα δεν φουντώνει απλώς τις συζητήσεις περί διαζυγίου με το Ποτάμι, αλλά δίνει τροφή και στα σενάρια περί των πιθανών συμμαχιών στο νέο πολιτικό σκηνικό που θα διαμορφώσουν οι εξελίξεις στο Σκοπιανό και στην οικονομία.

Ενδιαφέροντα, αλλά όχι τα αναμενόμενα αποτελέσμα-

Την ίδια περίοδο που εξελίσσεται το θέμα της μνημονιακής εξόδου και του χρέους, ο πρωθυπουργός επιχειρεί να εμφανίσει τη συμφωνία για το Μακεδονικό περίπου ως... εθνικό θρίαμβο, στηριζόμενος κυρίως στη θετική διεθνή υποδοχή της

εμφανές και το ρήγμα στις σχέσεις του ΣΥΡΙΖΑ με τους Ανεξάρτητους Έλληνες, λόγω της διαφωνίας των τελευταίων με τη συμφωνία. Κι αυτό παρότι ο κ. **Πάνος Καμμένος** εξακολουθεί να στηρίζει την κυβέρνηση για χάρη της εξόδου από το τρίτο μνημόνιο και να παρέχει τη δυνατότητα στον κ. Τσίπρα να κάνει τις κινήσεις του. Διαφαίνεται, όμως, ότι η συνεργασία των δύο κομμάτων έχει οριζόντια τη στιγμή που η συμφωνία θα έρθει στη Βουλή προς ψήφιση, δοκιμασία που θα εξαντλήσει το πολιτικό κεφάλαιο της συγκυβέρνησης, ανεξάρτητα από το εάν θα βρεθεί τότε -σε λίγους ή και πολλούς μήνες από τώρα- μια πρόσκαιρη όσο και ετερόκλητη κοινοβουλευτική πλειοψηφία να την εγκρίνει!

Από την άλλη, ο κ. Τσίπρας φαίνεται ότι με μοχλό το

τα είχε και η προσπάθεια του πρωθυπουργού να προκαλέσει εσωτερικό πρόβλημα στη συντηρητική παράταξη. Όλες οι πλευρές της Ν.Δ. ενώθηκαν τελικά κάτω από την επίσημη γραμμή του κ. **Κυριάκου Μητσοτάκη** περί απόρριψης της συμφωνίας ως «κακής» για τα εθνικά συμφέροντα, μεταθέτοντας για το μέλλον οποιαδήποτε έκφραση διαφωνίας. Ωστόσο η εικόνα «γαλάζιων» στελεχών να επικρίνουν τον κ. **Προκόπη Παυλόπουλο** (σαρξ εκ της σαρκός της παράταξης), επειδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έσπευσε ανεξήγητα να βαφτίσει τη συμφωνία «καλή», αφήνει αρνητικό αποτύπωμα σε αυτόν τον πολιτικό χώρο, ακόμα και αν δεν επιβεβαιώθηκε κατά τα λοιπά η συριζαϊκή θεωρία περί διαφοροποίησης της καραμανλικής πτέρυγας από τη σημερινή ηγεσία της Ν.Δ.

- Παρακαλώ, σας ακούμε.

Δεν είναι απλώς μια απάντηση στο τηλέφωνο.
Είναι η απάντηση που σε φέρνει πιο κοντά στη λύση
του μη εξυπηρετούμενου δανείου σου.

Καίτη Καραγιάννη

Κάλεσέ μας στο **21 11 20 20 20**,
στην ειδικά διαμορφωμένη γραμμή της Τράπεζας Πειραιώς
ή έλα σε ένα κατάστημά μας. Ο προσωπικός σου
σύμβουλος θα σε ακούσει και θα σε βοηθήσει να βρεις
μία λύση προσαρμοσμένη στη δική σου ζωή.

Ένα απλό τηλεφώνημα σήμερα, μπορεί να σου αλλάξει το αύριο.

www.piraeusbank.gr

Η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα

Ο ΚΑΜΜΕΝΟΣ

Η «Βόρεια Μακεδονία» μπήκε για τα καλά στην Είσιωση της επόμενης εκλογικής αναμέτρησης - Οι ΑΝ.ΕΛ. δέχθηκαν το μεγάλο πλήγμα, στον ΣΥΡΙΖΑ πιστεύουν ότι θα τη γλιτώσουν, το ΚΙΝΑΛ βρίσκεται στην κόψη του Ξυραφιού και στη Ν.Δ. κάνουν σχέδια αυτοδυναμίας: Ο δρόμος όμως είναι μακρύς και οι «Μπαρμπαρούσδες» караδοκούν

Το 1993 ο τότε πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης δηλώνει ότι δεν έχει μεγάλη σημασία το όνομα που θα πάρουν τα Σκόπια γιατί κανείς δεν θα το θυμάται σε δέκα χρόνια. Σήμερα, 25 χρόνια μετά, ο γιος του Κυριάκος ελπίζει, με όχημα τη συμφωνία για τη μετονομασία των Σκοπίων, να γίνει πρωθυπουργός.

του Νίκου Φελέκη
felnicos@matrix24.gr

Οι επιτελείς του προέδρου της Ν.Δ. θεωρούν πως η σημαντική -σύμφωνά με τις εκτιμήσεις τους, αλλά και τις δημοσκοπήσεις- φθορά της κυβέρνησης, ιδίως στη Βόρεια Ελλάδα, θα τους δώσει το επιπλέον ποσοστό που χρειάζονται για να επιτύχουν την αυτοδυναμία. Στην κυβέρνηση αντίθετα πιστεύουν πως το εκλογικό αντίτιμο που θα κληθούν να πληρώσουν δεν θα είναι τόσο ακριβό όσο πιθανολογούν οι αντίπαλοί τους και αυτό γιατί «η συμφωνία είναι καλή, υλοποιεί τις τρεις προϋποθέσεις (σύνθετη ονομασία, erga omnes, συνταγματική αναθεώρηση) της εθνικής θέσης και οι πολίτες, περιλαμβανομένων και αυτών που κατοικούν στη Μακεδονία, καταλαβαίνουν πως οι αντιδράσεις δεν είναι γι' αυτή καθαυτή τη συμφωνία, αλλά

μία ακόμη προσπάθεια της αντιπολίτευσης να πέσει η κυβέρνηση και να φύγει ο Τσίπρας», μας λέει υπουργός και εξ απορρήτων συνεργάτης του πρωθυπουργού. Και προσθέτει: «Αφού δεν το κατάφεραν με την οικονομία, τα μνημόνια, τις πιστοληπτικές γραμμές, τα πλεονάσματα και τις αξιολογήσεις, επιχειρούν τώρα να εκμεταλλευτούν τις εθνικές εναισθησίες του λαού μας. Ούτε και τώρα όμως θα το καταφέρουν. Και μόνο οι αντιδράσεις των εθνικιστών στα Σκόπια κατά του Ζάεφ αποδεικνύουν πόσο καλή είναι η συμφωνία που πετύχαμε».

Στα καθ' ημάς, προσώρας η Ν.Δ. δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει πρόβλημα συνοχής. Η προοπτική εξουσίας καταστέλλει τις διαφορές και δρα ως συγκολλητική ουσία για τις αντιθέσεις ανάμεσα στη λαϊκή Δεξιά και τη φιλελεύθερη πτέρυγα, της οποίας παραδοσιακά ηγείται η οικογένεια Μητσοτάκη. Αν ο Κυριάκος δεν ήταν πρόεδρος της Ν.Δ., οι φιλελεύθεροι μάλλον θα επικροτούσαν τη συμφωνία που επιτεύχθηκε. Μάλιστα, δεν είναι λίγοι αυτοί που υποστηρίζουν πως αν στη Ν.Δ. συνέχιζε να είναι αρχηγός ο **Αντώνης Σαμαράς**, ο **Κυριάκος Μητσοτάκης** αλλά κυρίως η αδελφή του **Ντόρα Μπακογιάννη** θα είχαν ταχθεί ανοιχτά υπέρ της συμφωνίας.

Την ίδια γνώμη φαίνεται να έχουν και άλλα στελέχη της Κεντροδεξιάς, η γνώμη τους αυτή όμως «υποτάσσεται» στην προτεραιότητα να φύγει μια ώρα νωρίτερα η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ. «Ενδεχομένως η κριτική μας να ήταν ήπια και διορθωτική και να περιοριζόταν στη διαδικασία επίτευξης και όχι στην ουσία της συμφωνίας αν δεν προείχε η ανάγκη να αλλάξει βάρδια η εξουσία», μας λέει κορυφαίο στέλεχος της αξιωματικής αντιπολίτευσης, το οποίο, σε κατ' ιδίαν συνομιλίες του και με την προϋπόθεση του off the record, παραδέχεται πως η συμφωνία «δεν είναι τόσο κακή όσο λέμε και δεν είναι σίγουρο ότι εμείς θα είχαμε πετύχει καλύτερη».

Οι «Μακεδονομάχοι» της Ν.Δ.

Εξυπακούεται ότι η ακραία αντίδραση της Ν.Δ. στη συμφωνία σημειώνεται επειδή θα ελλόχευε ο κίνδυνος διάσπασης της αν ο Κυριάκος έκλινε το μάτι στον Αλέξη να προχωρήσει. Δεν είναι μόνο οι «Μακεδονομάχοι» της δεξιάς παράταξης, των οποίων αρχηγός και φυσικός ηγέτης, από το 1992, είναι ο Αντώνης Σαμαράς, και οι οποίοι σε περίπτωση συμβιβασμού

Συνέχεια στη σελίδα 8

Δεν είναι λίγοι αυτοί που υποστηρίζουν πως αν στη Ν.Δ. συνέχιζε να είναι αρχηγός ο Αντώνης Σαμαράς, τόσο ο Κυριάκος Μητσοτάκης όσο και η Ντόρα θα είχαν ταχθεί ανοιχτά υπέρ της συμφωνίας. Την ίδια γνώμη φαίνεται να έχουν και άλλα στελέχη της Κεντροδεξιάς, η γνώμη τους αυτή όμως υποτάσσεται στην προτεραιότητα να φύγει μια ώρα νωρίτερα η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ

#ΑΝΥΠΟΜΟΝΩ

για μεγάλες φάσεις

ΠΑΙΞΕ
ΜΠΑΛΑ

στο
Public

με τον καλύτερο συνδυασμό

Επισκέψου ένα κατάστημα ή μπες τώρα στο Public.gr

Public

store | online | mobile

...και το δράμα της Κεντροαριστεράς

Πολλοί είναι αυτοί που θεωρούν ότι Σταύρος και Φώφη σύντομα θα χωρίσουν τα τσανάκια τους και ότι η συμφωνία για το Μακεδονικό είναι απλώς το πρόσχημα

Συνέχεια από τη σελίδα 6

του Κυριάκου Μητσοτάκη θα μπορούσαν όχι απλώς να του στερήσουν την προοπτική της πρωθυπουργίας, αλλά ακόμη και τη αρχηγία της Ν.Δ. Η συμπαράταξη του φιλελεύθερου Κυριάκου με τους λαϊκοδεξιούς του Σαμαρά εξασφαλίζει την ηρεμία στη συντηρητική παράταξη και αποκλείει την πιθανότητα να γίνουν πράξη τα σενάρια περί «Λέγκας του Βορρά» στο όνομα της Μακεδονίας. Το ενδιαφέρον στις εξελίξεις που σημειώνονται είναι η απουσία -κάποιοι ομιλούν και για περιθωριοποίηση- της καραμανλικής πτέρυγας, και μάλιστα σε ένα τόσο σοβαρό ζήτημα όπως το Μακεδονικό. Προφανώς, η επιλογή του **Κώστα Καραμανλή** να μη μετέχει -ουσιαστικά- στον δημόσιο βίο είναι συνειδητή και εκτός των άλλων στοχεύει και στην αποκαρμανλοποίηση της Ν.Δ., προκειμένου η συντηρητική παράταξη να ανασυγκροτηθεί και να ευδοκιμήσει πολιτικά και εκλογικά στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Πάντως, η ανησυχία που υπάρχει στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης είναι μην καθυστερήσει η ολοκλήρωση της συμφωνίας και η κύρωση από την ελληνική Βουλή έρθει όταν πρωθυπουργός θα είναι ο Μητσοτάκης. Στην περίπτωση αυτή το κόμμα της Δεξιάς θα βρεθεί σε εξαιρετικά δύσκολη θέση. Αν αρνηθεί να το πράξει, θα αντιμετωπίσει τη μήνη του διεθνούς παράγοντα. Ευρωπαίοι, Αμερικανοί, αλλά και το ΝΑΤΟ θα αντιδράσουν έντονα καθώς είναι δεδομένη η θέλησή τους να σφραγίσουν τα δυτικά Βαλκάνια από τη ρωσική και ισλαμοτουρκική επιρροή. Αν δεχτεί να κυρώσει τη συμφωνία, επειδή «δεν θα μπορεί να κάνει διαφορετικά», ο κίνδυνος να υπάρξουν εσωκομματικές αντιδράσεις όχι μόνο είναι μεγάλος, αλλά ενδέχεται να πλήξει και την κυβερνητική συνοχή με συνέπειες απρόβλεπτες. Όχι ίσως γι' αυτό τον λόγο, αλλά περισσότερο από σκωπτική διάθεση διακεκριμένο στέλεχος της Ν.Δ. έλεγε προ ημερών σε φιλική πολιτικοδημοσιογραφική παρέα στα βόρεια προάστια: «Δεν χρειάζεται να το παρατραβάνε το σκοινί. Θα πρέπει να αφήσουμε τον Τσίπρα να καθαρίσει για μας το τοπίο εφ' όλης της ύλης. Όχι μόνο στην οικονομία, αλλά και στα εθνικά, στις συντάξεις, σε οτιδήποτε, τέλος πάντων, θα μας δημιουργούσε πρόβλημα όταν θα αναλάβουμε τη διακυβέρνηση. Εξάλλου το ιστορικό χρέος της Αριστεράς είναι να ανασυγκροτήσει τη Δεξιά».

Η ανησυχία που υπάρχει στη Ν.Δ. είναι να μην καθυστερήσει η ολοκλήρωση της συμφωνίας και η κύρωση από την ελληνική Βουλή έρθει όταν πρωθυπουργός θα είναι ο Μητσοτάκης. Στην περίπτωση αυτή το κόμμα της Δεξιάς θα βρεθεί σε εξαιρετικά δύσκολη θέση

Η ανησυχία που υπάρχει στη Ν.Δ. είναι να μην καθυστερήσει η ολοκλήρωση της συμφωνίας και η κύρωση από την ελληνική Βουλή έρθει όταν πρωθυπουργός θα είναι ο Μητσοτάκης. Στην περίπτωση αυτή το κόμμα της Δεξιάς θα βρεθεί σε εξαιρετικά δύσκολη θέση

Η αισιοδοξία του ΣΥΡΙΖΑ

Η πλειοψηφία και του κόμματος και της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ θεωρούν πως η συμφωνία που έχουν επιτύχει στο Μακεδονικό θα τους πιστωθεί στα θετικά από την Ιστορία, αλλά και από το εκλογικό σώμα, καθώς το 30%-35% των ψηφοφόρων που τάσσεται υπέρ της επίλυσης της διαφοράς με σύνθετη ονομασία είναι η δεξαμενή από την οποία σε ποσοστό άνω του 70% θα «υδροδοτηθεί» στις εκλογές ο ΣΥΡΙΖΑ. Το γεγονός ότι με εξαίρεση το Ποτάμι όλα τα άλλα κοινοβουλευτικά κόμματα, συμπεριλαμβανομένων και των ΑΝ.ΕΛ. του **Πάνου Καμμένου**, αντιτίθενται στη συμφωνία όχι μόνο δεν τους πτοεί, αντίθετα, ως παράδειγμα μη επίπτωσης στην ενότητα του κόμματός τους, φέρνουν τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ που εκλέγονται στη Μακεδονία, οι οποίοι δεν έχουν αντιπαθεί, τουλάχιστον δημοσίως, στη συμφωνία. Η αλήθεια βέβαια είναι ότι ορισμένοι, και πρωτίστως οι λεγόμενοι «πασοκογενείς», ελπίζουν πως τελικά δεν θα βρεθούν στη δύσκολη θέση να ψηφίσουν μια συμφωνία η οποία στις

εκλογικές τους περιφέρειες απορρίπτεται με συντηρητικά υψηλά ποσοστά. Ελπίζουν πως δεν θα έρθει για κύρωση στην ελληνική Βουλή επειδή προηγουμένως θα την έχουν απορρίψει τα Σκόπια. Ενδεχομένως, λένε κάποιοι, αυτό είναι και το κρυφό όνειρο του Τσίπρα. Στην περίπτωση αυτή, στα μάτια των Ξένων δεν θα είναι αυτός υπεύθυνος για το ναυάγιο, οπότε θα μπορεί να συνεχίσει να απολαμβάνει τη στήριξη τους, ενώ και στο εσωτερικό μέτωπο οι εκλογικές επιπτώσεις ίσως να μην είναι τόσο μεγάλες για τον ΣΥΡΙΖΑ, όπως βασιμώς πιθανολογείται ότι θα είναι σε περίπτωση που επιλυθεί το φθινόπωρο και με την ελληνική βούλα το μακεδονικό πρόβλημα.

Επιπροσθέτως, θα είχαν και κέρδος την αναστάτωση που έχει δημιουργηθεί στα πολιτικά κόμματα και πρωτίστως στο Κίνημα Αλλαγής. Ηδη η ενότητα του ΚΙΝ.ΑΛ. κρέμεται σε μια κλωστή. Η διάσπασή του βρίσκεται προ των πυλών. Είναι

την επιχείρηση ανασυγκρότησης της Κεντροαριστεράς με τη νοοτροπία του «ΠΑΣΟΚ και άλλες δημοκρατικές δυνάμεις». Επίσης, η κυρίαρχη τάση είναι η αντι-ΣΥΡΙΖΑ και ως ύψιστη προτεραιότητα θέτουν την κυβερνητική αλλαγή, αφήνοντας για μετά τις εκλογές το τι θα πράξουν με τη Ν.Δ. σε περίπτωση που δεν υπάρξει αυτοδυναμία. Από τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ μάλιστα προβάλλεται το γεγονός ότι η Φώφη είναι εκλεγμένη αρχηγός και η γνώμη των άλλων πέντε (Παπανδρέου, Θεοδωράκης, Ανδρουλάκης, Καμίνης, Θεοχαρόπουλος) που συμμετέχουν στο Συντονιστικό Συμβούλιο είναι συμβουλευτική και όχι αποφασιστική για τις πολιτικές επιλογές που αποφασίζονται. Κάτι που, ως είναι φυσικό, συνιστά πρόβλημα για τους υπόλοιπους αρχηγούς και τα κόμματά τους. Η πλευρά της κυρίας Γεννηματά υποστηρίζει πως το ΠΑΣΟΚ μεγαλούργησε επειδή ήταν πατριωτικό κόμμα και γι' αυτό η συμφωνία για το Μακεδονικό, ακόμη κι αν είναι καλή στις

συνθήκες που επιτυγχάνεται, θα πρέπει να απορριφθεί επειδή ο λαός σε πλειοψηφία που φτάνει και το 70% την απορρίπτει. «Δεν θα πρέπει να αφήσουμε τη Ν.Δ. και τη Χρυσή Αυγή να καρπωθούν αυτό το ποσοστό. Θα πρέπει το ΠΑΣΟΚ να πρωτοστατήσει στην απόρριψη της συμφωνίας», λένε. Μάλιστα στη συζήτηση που έγινε στο Συντονιστικό η Φώφη είπε στους άλλους πέντε (που επέμεναν να υιοθετήσουν πολιτική αρχών και να ταχθούν υπέρ της συμφωνίας) ότι «το Μακεδονικό είναι ευκαιρία όχι μόνο να συρρικνώσουμε τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και να πάμε στο 20%».

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η υπόθεση της Κεντροαριστεράς έχει ακόμη πολλά επεισόδια και οπωσδήποτε η ανασυγκρότησή της, μετά και τη «μακεδονομαχία», θα συναντήσει μεγαλύτερες δυσκολίες αφού η εικόνα που εμφανίζει μόνο ελκυστική δεν είναι. Και βέβαια, επειδή παραμονεύουν να τη ληλατήσουν οι Μητσοτάκης και Τσίπρας. Ο πρώτος για να κερδίσει τις εκλογές ει δυνατόν και με αυτοδυναμία και ο δεύτερος για να συγκρατήσει αφενός τη φθορά στη σύγκρουσή του με τον Μητσοτάκη και αφετέρου για να ηγηθεί μετεκλογικά, από θέση ισχύος, της ευρύτερης Προοδευτικής Παράταξης. Το σίγουρο είναι ότι ο Τσίπρας, από την απομόνωση που είχαν βρεθεί αυτός και ο ΣΥΡΙΖΑ, κατάφερε να θέσει διαιρετικές τομές που τον καθιστούν μέρος της κεντροαριστερής πολιτικής παρέας.

Η αξιολόγηση

Μ' αυτά και μ' αυτά πέρασε σε δεύτερη μοίρα η τέταρτη αξιολόγηση και το πολυνομοσχέδιο, που πρωτίστως ενδιαφέρει τους πολίτες, αφού οι ανελαστικές πολιτικές και τα επαχθή μέτρα που περιλαμβάνονται σε αυτό αφορούν την καθημερινότητά τους και καθορίζουν τη ζωή τους για τα επόμενα πολλά χρόνια. Από αυτή την άποψη η σύμπτωση της συζήτησης για την τέταρτη αξιολόγηση με τη συμφωνία για το Μακεδονικό επικοινωνιακά αναμφισβήτητα βοήθησε την κυβέρνηση.

Το ερώτημα είναι τι θα συμβεί αν η διευθέτηση του χρέους στο Eurogroup της 21ης Ιουνίου δεν είναι, όπως πιθανολογείται, η αναμενόμενη από την κυβέρνηση. Εκτός κι αν οι εταίροι-δανειστές θελήσουν να παράσχουν κάποια επιπλέον βοήθεια στον Τσίπρα για τα προβλήματα, εθνικής υφής, που αντιμετωπίζει η κυβέρνησή του, μετά και τη συνάντησή του στις Πρέσπες με τον «Βόρειομακεδόνα» ομόλογό του **Ζόραν Ζάεφ**...

πλέον ελάχιστοι αυτοί που αισιοδοξούν ότι Γεννηματά και Θεοδωράκης μπορούν να συνεχίσουν να ζουν κάτω από την ίδια στέγη. Στελέχη όλων των κομμάτων που συγκροτούν το ΚΙΝ.ΑΛ., μάλιστα, θεωρούν πως οι εργώδεις προσπάθειες -πρωτίστως από τον Γ. Παπανδρέου- που καταβάλλονται στο παρασκήνιο να πέσουν οι τόνοι δεν θα αποδώσουν. Και στοιχηματίζουν πως είναι θέμα λίγου χρόνου, ενδεχομένως και ημερών, Σταύρος και Φώφη να χωρίσουν τα τσανάκια τους. Τις τελευταίες ώρες κάποιοι επιχειρούν να αναβληθεί για αργότερα η σύγκρουση. Το επιχειρήματός τους είναι ότι «εδώ δεν πέφτει η κυβέρνηση που τα δύο κόμματα που τη συγκροτούν (ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ) είναι σε αντίθετη εντελώς γραμμή και θα διασπαστεί ένα κόμμα (το ΚΙΝ.ΑΛ.) για μια συμφωνία που όταν θα έρθει προς κύρωση στη Βουλή ενδεχομένως να επικρατεί εντελώς διαφορετικό κλίμα απ' ό,τι σήμερα».

Το παρασκήνιο της Κεντροαριστεράς

Βεβαίως, όσοι γνωρίζουν καλά τις υποθέσεις και το παρασκήνιο της Κεντροαριστεράς είναι πεπεισμένοι ότι η διαφωνία στο Μακεδονικό είναι το πρόσχημα. Εξ αρχής υπήρχε πρόβλημα στη συγκατοίκηση τόσο των πολλών και διαφορετικών κομμάτων, κινήσεων και παραγόντων στο εγχείρημα του ΚΙΝ.ΑΛ. Η κυρία Γεννηματά και οι συνεργάτες της αντιμετωπίζουν

ΟΠΑΠ Forward

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

60
ΧΡΟΝΙΑ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΕΣ

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΟΜΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΧΩΡΙΖΟΥΝ ΟΣΟ ΚΑΙ Η ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.

Γι' αυτό ξεκινήσαμε το Πρόγραμμα **ΟΠΑΠ Forward**, που βοηθάει **40** επιχειρήσεις από όλη την Ελλάδα να αναπτυχθούν.

Εταιρίες που συμμετέχουν έχουν πετύχει **25.000.000€** αύξηση εσόδων και έχουν δημιουργήσει περισσότερες από **2.000** άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας.

**ΟΜΑΔΑ
ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ**

Κατεβάστε
την εφαρμογή
για να μάθετε
περισσότερα

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ: ΕΕΕΠ - Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 18 ΕΤΩΝ.
Η ΣΥΧΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΕΘΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ - ΓΡΑΜΜΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ: 1114

ΠΑΙΞΕ ΥΠΕΥΘΥΝΑ

Εν μέσω σφοδρών αντιδράσεων σε Αθήνα και Σκόπια υπογράφεται το κείμενο της συμφωνίας από τον υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας Νίκο Κοτζιά και τον Σκοπιανό ομόλογό του Νικόλα Ντιμιτρόφ. Αναμένεται μεγάλη συγκέντρωση διαμαρτυρίας - Τι σημαίνει η σύγκρουση Ιβανόφ - Ζάεφ στα Σκόπια

Να υπογράψει τη συμφωνία για το Σκοπιανό παρά την αντίθετη άποψη της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, παραγνωρίζοντας τις ενστάσεις της αντιπολίτευσης και χωρίς να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι με τη φόρμουλα λύσης διαφωνεί ακόμη και ο κυβερνητικός του εταίρος Πάνος Καμμένος, έχει αποφασίσει ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας.

του Μάκη Πολλάτου
pollatos@protothema.gr

Το βασικό επιχείρημα του ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι με τα 20 άρθρα της συμφωνίας λύνεται ένα πρόβλημα για το οποίο η χώρα αναλώνει πολύτιμο διπλωματικό κεφάλαιο εδώ και 26 χρόνια. «Φέρνουμε πίσω την Ιστορία της αρχαίας ελληνικής Μακεδονίας και τα σύμβολά της», είπε ο Αλέξης Τσίπρας την Πέμπτη στη Βουλή, πανηγυρίζοντας για τη συμφωνία που συνομολόγησε διά... τηλεφώνου με τον Σκοπιανό ομόλογό του **Ζόραν Ζάεφ**. Διπλωμάτης των Ηνωμένων Πολιτειών που συνομιλήσε με το «ΘΕΜΑ» κινείται στην ίδια γραμμή, επισημαίνοντας ότι ο συμβιβασμός με τη FYROM συνιστά νίκη της Ελλάδας που επιβεβαιώνει τον ηγετικό ρόλο της Αθήνας στην περιοχή των Βαλκανίων. Ασφαλείς πληροφορίες αναφέρουν ότι την άποψή τους αυτή οι Αμερικανοί προσπάθησαν να περάσουν και στην ηγεσία της Ν.Δ., επιδιώκοντας να «διορθώσουν» την αναφορά του **Κυριάκου Μπιστοτάκι** ότι η αποδοχή μακεδονικής γλώσσας και μακεδονικής ιθαγένειας σε συνδυασμό με την ονομασία Βόρεια Μακεδονία είναι προβληματική. Τρεις ώρες λέγεται ότι διήρκεσε η συνάντηση που είχαν την προηγούμενη εβδομάδα ο Κυριάκος Μπιστοτάκης με τον πρεσβευτή των ΗΠΑ στην Αθήνα **Τζεφ Πάισι**. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. βρέθηκε σε συμπληγάδες και όταν έγινε γνωστή η πρόθεσή του να καταθέσει πρόταση δυσπιστίας για τους χειρισμούς της κυβέρνησης στο Σκοπιανό.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι παρενέβη μέχρι και ο επικεφαλής του ESM **Κλάους Ρέγκλινγκ** που βρισκόταν στην Αθήνα την προηγούμενη εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη), προει-

δοποιώντας τον Κυριάκο Μπιστοτάκη ότι αν η πρόταση μομφής κατατεθεί προτού η Βουλή ψηφίσει το πολυνομοσχέδιο, τότε ο ESM δεν θα εκταμιεύσει στην Ελλάδα το υπολειπόμενο 1 δισ. ευρώ της δανειακής σύμβασης! Αυτή η... προτροπή του Γερμανού επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας αποκαλύπτει πόσο εύλωτη είναι η ελληνική πλευρά στις πιέσεις των Ξένων δυνάμεων και πόσο επηρεάζει η οικονομική κατάρρευση ακόμη και τα εθνικά θέματα... Μετά την ανακοίνωση της συμφωνίας για μετονομασία της ΠΓΔΜ σε Βόρεια Μακεδονία, η κατάσταση στο εσωτερικό της αξιωματικής αντιπολίτευσης θύμιζε καζάνι που βράζει, με δεκάδες βουλευτές να επικροτούν τις δηλώσεις του **Αντώνη Σαμαρά** σχετικά με τις ευθύνες του Προέδρου της Δημοκρατίας **Προκόπη Παυλόπουλου** για την εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας. «*Η ονομασία Βόρεια Μακεδονία σημαίνει ότι υπάρχει και Νότια Μακεδονία, άρα υπάρχουν και εκεί Μακεδόνες, όπως στα Σκόπια*», εξηγεί κορυφαίο στέλεχος της Ν.Δ., για να προειδοποιήσει ότι οι αναφορές που μπορεί να γίνουν όχημα για την έγερση αλυτρωτικών βλέψεων σε βάρος της Ελλάδας διατηρούνται μέσω της ίδιας της νέας ονομασίας για την ΠΓΔΜ!

Σήμερα, για την κυβέρνηση Τσίπρα αυτά μοιάζουν με ψιλά γράμματα. Στις Πρέσπες πρόκειται να υπογραφεί το κείμενο της συμφωνίας από τον υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας **Νίκο Κοτζιά** και τον Σκοπιανό ομόλογό του **Νικόλα Ντιμιτρόφ**. Για συμβολικούς λόγους, ο σχεδιασμός της Παρασκευής προέβλεπε ότι η υπογραφή της συμφωνίας μετονομασίας της ΠΓΔΜ θα γίνει σε ελληνικό έδαφος στον Λαιμό του Δήμου Πρεσπών, ενώ στην επικράτεια των Σκοπίων θα ακολουθήσει γεύμα στο οποίο έχουν προσκληθεί ο **Μάθιου Νίμτς**, ο γενικός γραμματέας του NATO **Γενς Στόλτενμπεργκ** και η **Φεντερικα Μογκερίνι**, υπεύθυνη για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής της Ε.Ε.

Άγνωστη παράμετρος είναι οι καιρικές συνθήκες δεδομένου ότι διανύουμε Σαββατοκύριακο με έντονες βροχοπτώσεις, αλλά και οι διαμαρτυρίες των πολιτών.

Ελληνικές οργανώσεις έχουν ανακοινώσει την πρόθεσή να διαδηλώσουν στις Πρέσπες, ενώ το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης των Σκοπίων, το VMRO, προγραμματίζει συλλαλητήριο στο Μοναστήρι, την τρίτη μεγαλύτερη πόλη της ΠΓΔΜ.

Η σκυτάλη στα Σκόπια

Μετά τη φιέστα στις Πρέσπες για την υπογραφή της συμφωνίας, η σκυτάλη περνάει στα Σκόπια που θα πρέπει να εγκρίνουν τα 20 άρθρα της φόρμουλα-λύσης ώστε να σηματοδοτηθεί το τέλος της Ενδιάμεσης Συμφωνίας του 1995. Ο χρόνος που θα συνεδριάσει το Κοινοβούλιο των Σκοπίων (Σομπράνιε) -απαρτίζεται από 120 βουλευτές- δεν έχει ανακοινωθεί. Για την έγκριση της συμφωνίας απαιτείται απλή πλειοψηφία. Με δεδομένη την προειδοποίηση του προέδρου της FYROM **Γκεόργκι Ιβανόφ** ότι θα αναπέμφει τη συμφωνία στο Κοινοβούλιο αρνούμενος να την επικυρώσει, η Βουλή των Σκοπίων αναμένεται να συνεδριάσει για δεύτερη φορά.

Αν η συμφωνία για τη μετονομασία σε Βόρεια Μακεδονία εγκριθεί και πάλι, το βέτο του κ. Ιβανόφ θα έχει αδρανοποιηθεί. Το τελικό βήμα για την οριστικοποίηση της συμφωνίας Τσίπρα - Ζάεφ θα είναι το δημοψήφισμα που έχει προαναγγείλει ο σοσιαλιστής πρωθυπουργός των Σκοπίων. Και εκεί τα πράγματα είναι πιο σύνθετα. Το «Ναι» της πλειοψηφίας των Σκοπιανών δεν αρκεί. Για να καμφθεί η απροθυμία της κοινής γνώμης να αλλάξει η συνταγματική ονομασία της χώρας το ερώτημα που θα τεθεί αναμένεται να περιστραφεί γύρω από το αν οι πολίτες εγκρίνουν τη συμφωνία προκειμένου η Βόρεια Μακεδονία να ενταχθεί στο NATO και την Ε.Ε.

Το μεγάλο ερώτημα αφορά την εγκυρότητα του δημοψηφίσματος, κάτι για το οποίο απαιτείται η συμμετοχή του 50%+1 των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων. Σε περίπτωση που το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης VMRO-DPMNE καλέσει τους οπαδούς του σε μπισκοτάζ της διαδικασίας, όσοι τελικώς ψηφίσουν στο δημοψήφισμα θα πρέπει να αποτελούν το ήμισυ+1 του εκλογικού σώματος, αφού σε διαφορετική περίπτωση το αποτέλεσμα -όποιο κι αν είναι- κινδυνεύει με ακυρότητα. Πιέσεις σαν αυτές που ασκούνται από διεθνείς παράγοντες προς την αντιπολίτευση στην Ελλάδα ασκούνται και σε όσους από τα Σκόπια δεν αποδέχονται τη συμφωνία. Είναι ενδεικτικό ότι ο πρωθυπουργός της Βουλγαρίας **Μπόικο Μπορίσοφ**, προεδρεύων της Ε.Ε. αυτό το εξάμηνο, αρνήθηκε να συναντηθεί με τον Γκεόργκι Ιβανόφ.

B&F

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΩΣ € 25 ΕΚΑΤ.

Επιτόκιο 4,95%

Τετάρτη 20 έως Παρασκευή 22 Ιουνίου 2018

Η B&F ΑΒΕΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (η «Εκδότρια») πραγματοποιεί έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου (το «ΚΟΔ») έως € 25 εκατ., μέσω Δημόσιας Προσφοράς στο κοινό στην Ελλάδα (η «Δημόσια Προσφορά»). Οι υπό έκδοση ομολογίες είναι κοινές, ανώνυμες και άυλες (οι «Ομολογίες») και θα είναι διαπραγματεύσιμες στην ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (το «Χ.Α.»). Προβλέπεται η έκδοση έως 25.000 κοινών ανωνύμων ομολογιών ονομαστικής αξίας χιλίων ευρώ (€ 1.000) έκαστης και συνολικού ποσού έως € 25 εκατομμύρια.

Έναρξη Δημόσιας Προσφοράς: **Τετάρτη 20.6.2018**

Λήξη Δημόσιας Προσφοράς: **Παρασκευή 22.6.2018**

Ανακοίνωση έκβασης Δημόσιας Προσφοράς: **Δευτέρα 25.6.2018**

Η κατανομή των ομολογιών στους επενδυτές θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους του Ενημερωτικού Δελτίου. Το επιτόκιο των Ομολογιών έχει προσδιοριστεί από την Εκδότρια και είναι σταθερό 4,95% ετησίως. Η διαδικασία της προσφοράς θα διενεργηθεί μέσω του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.) του Χ.Α., στην οποία συμμετέχουν Ιδιώτες και Ειδικοί Επενδυτές. Εάν το ΚΟΔ δεν καλυφθεί σε ποσό τουλάχιστον € 12 εκατ., η έκδοση θα ματαιωθεί. Κάθε επενδυτής μπορεί να εγγραφεί για 1 τουλάχιστον προσφερόμενη Ομολογία ονομαστικής αξίας € 1.000 ή για ακέραιο αριθμό Ομολογιών. Ανώτατο όριο εγγραφής για κάθε επενδυτή είναι το σύνολο της Δημόσιας Προσφοράς, δηλαδή έως 25.000 Ομολογίες. Για να συμμετάσχει ο ενδιαφερόμενος επενδυτής στη Δημόσια Προσφορά των Ομολογιών, πρέπει να διατηρεί μερίδα επενδυτή και λογαριασμό αξιών στο Σ.Α.Τ. και να υποβάλει κατά τη διάρκεια της Δημόσιας Προσφοράς, Δήλωση Βούλησης - Κάλυψης για τις Ομολογίες, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Ενημερωτικό Δελτίο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΚΥΡΙΟΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Η παρούσα ανακοίνωση περιέχει ουσιώδεις πληροφορίες για τη Δημόσια Προσφορά Ομολογιών. Αναλυτική ανακοίνωση για τη Δημόσια Προσφορά έχει δημοσιευτεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών της «Ελληνική Χρηματιστήρια Α.Ε. - Χρηματιστήριο Αθηνών» στις 14 Ιουνίου 2018 ενώ το Ενημερωτικό Δελτίο εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 14 Ιουνίου 2018 και είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή από τις 15 Ιουνίου 2018 στις ιστοσελίδες της «Ελληνική Χρηματιστήρια Α.Ε. - Χρηματιστήριο Αθηνών» (<http://www.gse.gr/web/guest/companies-new-listings>), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (<http://www.hfsc.gr/web/portal/elib/delta>), της B&F ΑΒΕΕ (<https://www.bandgroup.com/en/imerotika-delta>), των Συντονιστών Κυρίων Αναδόχων της Δημόσιας Προσφοράς ήτοι της «ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ» (<http://www.piraeusbankgroup.com/bandgroup/>), της «Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος» (<http://www.ibt.gr/en/imerotika-kai-pirotorika-delta>) και της «Ευραία Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.» (<http://www.euroia.gr/gi/content/article/bandgroup/>) (η οποία είναι και Σύμβουλος Έκδοσης) και των Λογών Αναδόχων, ήτοι της «ΒΕΤΑ Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ» (http://www.betasecurities.com/doc_download/278-bet-a-e-anafores) και της «ΚΥΚΛΟΣ Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ» (<https://bit.ly/2LP0xyl>). Οι επενδυτές θα πρέπει να συμβουλευθούν το Ενημερωτικό Δελτίο πριν τη λήψη οποιασδήποτε επενδυτικής απόφασης. Επίσης, το Ενημερωτικό Δελτίο θα είναι διαθέσιμο, εφόσον ζητηθεί από τον επενδυτή, σε έντυπη μορφή δωρεάν στα γραφεία της B&F ΑΒΕΕ Ενδύματων, του Συμβούλου Έκδοσης και στο δίκτυο των Συντονιστών Κυρίων Αναδόχων και των Λογών Αναδόχων κατά τη διάρκεια της περιόδου της Δημόσιας Προσφοράς. Για περισσότερες πληροφορίες οι κ.κ. επενδυτές μπορούν να απευθύνονται στη διεύθυνση επικοινωνίας της B&F ΑΒΕΕ Ενδύματων, 10^η ΧΜ Ε.Ο. Αθηνών Λογίας, Νέα Φιλαδέλφεια, τηλ. 210 2509000.

Η Δύση ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε για την ουσία της μακρόχρονης διένεξης. Αυτό που την ενδιέφερε ήταν και είναι να αρθεί η εκκρεμότητα που εμπόδιζε το «σφράγισμα» της περιοχής των δυτικών Βαλκανίων από τη ρωσική επιρροή. Η ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ και η έναρξη της ενταξιακής πορείας της προς την Ε.Ε. είναι ένα αποφασιστικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, το οποίο ουσιαστικά θα ενισχύσει την πίεση στην «περικαρακωμένη» Σερβία να ακολουθήσει τον ίδιο δρόμο. Τώρα που η συμφωνία είναι γεγονός, επιβεβαιώνονται οι πληροφορίες για τον παρασκηνιακό ρόλο του αμερικανικού παράγοντα, σε συντονισμό με το Βερολίνο και τους θεσμούς της Ε.Ε. Σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες, αποφασιστικό ρόλο έπαιξε ο αρμόδιος για την περιοχή Αμερικανός υφυπουργός Εξωτερικών **Τουές Μίσελ**, επικουρούμενος από τους Αμερικανούς πρεσβευτές στην Αθήνα και τα Σκόπια. Παράλληλα και προς την ίδια κατεύθυνση κινήθηκαν ο Γερμανός υφυπουργός Εξωτερικών και παράγοντες της Ε.Ε.

Κατά τις ίδιες πληροφορίες, η Ουάσινγκτον κατέστησε σαφές στον **Αλέξη Τσίπρα** και τον **Νίκο Κοτζιά** ότι εάν από την πλευρά τους πράξουν ό,τι απαιτείται για να λυθεί το Μακεδονικό και κατ'επέκταση για να ενταχθεί η ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ, θα διευκολυνθεί καθοριστικά η γεωπολιτική αναβάθμιση της Ελλάδας στο πλαίσιο του δυτικού στρατηγικού σχεδιασμού. Το ίδιο ακριβώς μήνυμα έχει σταλεί και για την επίλυση των εκκρεμοτήτων στις ελληνοαλβανικές σχέσεις.

Αίζει να σημειωθεί ότι η γεωπολιτική αναβάθμιση της Ελλάδας δεν είναι μια υπόσχεση χωρίς αντίκρισμα. Ωθούν προς αυτή την κατεύθυνση οι προβληματικές σχέσεις Ουάσινγκτον - Αγκυρας και το γεγονός ότι παρά τις προσπάθειες της αμερικανικής διπλωματίας ο **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν** αρνείται να επιστρέψει στο δυτικό «μαντρί». Αν και οι προσπάθειες συνεχίζονται, ολοένα περισσότερο ενισχύεται στα αμερικανικά κέντρα αποφάσεων η τάση αναβάθμισης της Ελλάδας από χώρα δεύτερης γραμμής, που ήταν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, σε χώρα πρώτης γραμμής. Οι αμερικανικές πιέσεις συνδυάστηκαν με γερμανικές και ευρωπαϊκές υποσχέσεις για εποικοδομητική προσέγγιση αναφορικά με την ελάφρυνση του χρέους και το μεταμνημονιακό καθεστώς.

Στο σημείο αυτό, ωστόσο, είναι απαραίτητο να υπογραμμιστεί πως ούτε οι Αμερικανοί ούτε οι Ευρωπαίοι υπεισήλθαν σε λεπτομέρειες. Με άλλα λόγια, δεν άσκησαν πιέσεις στον Κοτζιά να αποδεχθεί το όνομα «Μακεδόνες», ούτε τη «μακεδονική» γλώσσα. Αυτό που τους ενδιέφερε ήταν να βρεθεί λύση και όχι το περιεχόμενό της. Το γεγονός ότι τα Σκόπια όχι μόνο δέχονταν ακόμα πιο ασφυκτικές δυτικές πιέσεις, αλλά και τα ίδια επείγονταν να πάρουν το εισιτήριο για το ΝΑΤΟ και την Ε.Ε. τα μετέτρεψε σε αδύνατη πλευρά των διαπραγματεύσεων. Η κυβέρνηση Τσίπρα, ωστόσο, δεν εκμεταλλεύτηκε το διαπραγματευτικό της πλεονέκτημα, αφενός επειδή ήθελε να δείξει καλή διαγωγή, αφετέρου επειδή υποτίμησε τη σημασία του εθνικού αυτού θέματος και ήθελε να ξεμπερδέψει.

Για τους δικούς τους λόγους η Καθεμία, η Μόσχα και η Αγκυρα επιδιώκουν τον τορπιλισμό της συμφωνίας, κυρίως μέσω του προέδρου **Γκιόργκι Ιβανόφ** και του **Νικόλα Γκρουέφσκι**, οι οποίοι αξιοποιούν τον εθνικισμό του VMRO. Η μεν Μόσχα επιδιώκει να εμποδίσει την ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ, η δε Αγκυρα να διατηρήσει την επιρροή που

ασκούσε στα Σκόπια, εμφανιζόμενη ως υποστηρίκτρια-προστάτιδά τους στο πλαίσιο της διένεξης για το όνομα.

Οι σταθμοί του οδικού χάρτη

Το κλίμα, πάντως, στις άμεσα ενδιαφερόμενες χώρες είναι βαρύ. Και αυτό δεν έχει σημασία μόνο για το πολιτικό-εκλογικό κόστος που ενδεχομένως θα κληθούν να πληρώσουν οι κυβερνήσεις Τσίπρα και Ζάεφ. Έχει σημασία επειδή θα κρίνει και την επιβίωση της συμφωνίας. Είναι δεδομένο ότι το τρένο θα φτάσει στον πρώτο σταθμό του οδικού χάρτη, που είναι η υπογραφή της συμφωνίας στις Πρέσπες. Κατά πάσα πιθανότητα, θα φτάσει και στον δεύτερο, που είναι η κύρωση της συμφωνίας από τη Βουλή της ΠΓΔΜ.

Ο τρίτος σταθμός είναι η Σύνοδος Κορυφής της Ε.Ε. (28 Ιουνίου), όπου θα αποφασιστεί η έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της «Βόρειας Μακεδονίας» πλέον. Η

κράτος-μέλος του ΝΑΤΟ να μην μπορεί να προχωρήσει σε κύρωση του πρωτοκόλλου προτού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες και η συμφωνία τεθεί σε εφαρμογή.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι εάν το τρένο θα περάσει τον πέμπτο σταθμό, που είναι το δημοψήφισμα. Ο Ζάεφ αισιοδοχεί, αλλά τίποτα δεν είναι σίγουρο. Η τελετή στις Πρέσπες με την παρουσία πολλών διεθνών αξιωματούχων έχει σκοπό ακριβώς να δημιουργήσει την εντύπωση στους ψηφοφόρους της «Βόρειας Μακεδονίας» ότι δεν υπάρχει δρόμος επιστροφής.

Παράλληλα, ο Ζάεφ θα βάλει στο τραπέζι την απόφαση για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων και την πρόσκληση για ένταξη στο ΝΑΤΟ προκειμένου να δαλεάσει τους ψηφοφόρους. Σύμφωνα με πηγή από τα Σκόπια, το δίλημμα που θα τεθεί στους ψηφοφόρους είναι ότι το ΝΑΙ στη συμφωνία ισοδυναμεί με ένταξη στους ευρωπαϊτικούς θεσμούς

και εγγύηση για την ενότητα του κράτους. Αντιθέτως, το ΟΧΙ μπορεί να διατηρεί το όνομα «Δημοκρατία της Μακεδονίας», αλλά σημαίνει απομόνωση και κίνδυνο διάλυσης λόγω του αλβανικού αλυτρωτισμού.

Εάν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος είναι αρνητικό, το τρένο θα κολλήσει εκεί. Η συμφωνία θα ακυρωθεί και θα επιστρέψουμε στα προηγούμενα, με την ΠΓΔΜ να είναι, όπως προαναφέραμε, με το ένα πόδι μέσα και με το άλλο έξω από το ΝΑΤΟ.

Αν το αποτέλεσμα είναι θετικό, το τρένο θα πάει στον επόμενο σταθμό που είναι η συνταγματική αναθεώρηση στη Βουλή. Για να πραγματοποιηθεί απαιτείται πλειοψηφία 2/3, δηλαδή τουλάχιστον 80 βουλευτικές ψήφους, και ταυτοχρόνως πλειοψηφία και της ομάδας των Αλβανών βουλευτών και της ομάδας των Σλαβομακεδόνων βουλευτών.

Η κυβέρνηση Ζάεφ δεν διαθέτει την ενισχυμένη. Ποντάρει στο ότι θα μπορεί να επικαλεστεί τη λαϊκή ψήφο και να ζητήσει από το VMRO (αξιωματική αντιπολίτευση) να τη σεβαστεί και να ψηφίσει θετικά.

Αν το τρένο καταφέρει να περάσει και από τον σταθμό της συνταγματικής αναθεώρησης, ο επόμενος σταθμός είναι η κύρωση της συμφωνίας από

την ελληνική Βουλή. Ολα δείχνουν ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ δεν θα έχει ρήγματα, αν και υπάρχουν πασοκογενείς βουλευτές, οι οποίοι είναι δυσαρεστημένοι με τη συμφωνία. Δεδομένου ότι οι ΑΝ.ΕΛ. θα καταψηφίσουν, υπάρχει ένα έλλειμμα το οποίο με κάποιον τρόπο το Μαξιμού θα προσπαθήσει να καλύψει.

Το Ποτάμι έχει δηλώσει ότι θα υπερψηφίσει, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να υπολογίζει και στην ψήφο του βουλευτή των ΑΝ.ΕΛ. **Θανάση Παπαχριστόπουλου**. Μετά την απορριπτική θέση της **Φώφης Γεννηματά**, το κρίσιμο ερώτημα είναι αν θα υπάρξουν βουλευτές της Δημοκρατικής Συμπαράταξης που θα υπερψηφίσουν. Ολα δείχνουν ότι θα υπάρξουν. Προφανώς, τότε θα ασκηθούν και ασφυκτικές πιέσεις από τη Δύση στις ηγεσίες και σε επιλεγμένους βουλευτές της αντιπολίτευσης, με σκοπό να ψηφίσουν θετικά. Ακόμα και αν δεν φέρουν αποτέλεσμα, συγκροτείται κοινοβουλευτική πλειοψηφία, αν και τίποτα δεν αποκλείει να προκύψουν εκπλήξεις.

Αμέσως μετά την κύρωση της συμφωνίας, η ελληνική Βουλή θα κυρώσει και το πρωτόκολλο ένταξης της «Βόρειας Μακεδονίας» στο ΝΑΤΟ. Είναι η στιγμή που το τρένο θα έχει φτάσει στον προορισμό του. Από κει και πέρα, ο χρόνος θα δείξει κατά πόσο η συμφωνία Κοτζιά - Ντιμιτρόφ ή Τσίπρα - Ζάεφ είναι ή όχι βιώσιμη και βεβαίως ποιες θα είναι οι επιπτώσεις της στα εθνικά συμφέροντα.

▼ ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Ο ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΗΠΑ ΚΑΙ Ε.Ε.

του Σταύρου Λυγερού

Η Δύση ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε για την ουσία της διένεξης. Αυτό που την ενδιέφερε ήταν και είναι να αρθεί η εκκρεμότητα που εμπόδιζε το «σφράγισμα» της περιοχής των δυτικών Βαλκανίων από τη ρωσική επιρροή

Ελλάδα θα άρει την αντίρρησή της, αλλά υπάρχουν χώρες-μέλη, όπως η Γαλλία και η Ολλανδία, οι οποίες είναι αντίθετες στο να τεθούν αυτή την περίοδο οι χώρες των δυτικών Βαλκανίων σε τροχιά ένταξης.

Αυτό μπορεί να έχει συνέπειες για την εφαρμογή της συμφωνίας, δεδομένου ότι η αλλαγή-προσαρμογή των εγγράφων που είναι για εσωτερική χρήση στο γειτονικό κράτος θα πραγματοποιείται παράλληλα με το άνοιγμα καθενός από τα 35 κεφάλαια και με μεταβατική περίοδο πέντε ετών. Απλοελληνικά αυτό σημαίνει ότι στα εσωτερικά έγγραφα το «Δημοκρατία της Μακεδονίας» όχι μόνο θα παραμείνει για πολλά χρόνια, αλλά μπορεί και να μην αλλάξει αν για διάφορους λόγους που δεν έχουν να κάνουν με την Ελλάδα η ενταξιακή πορεία της «Βόρειας Μακεδονίας» παγώσει.

Ο τέταρτος σταθμός είναι η Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ στα μέσα Ιουλίου. Η Συμμαχία θα απευθύνει πρόσκληση στη «Βόρεια Μακεδονία» να γίνει μέλος, αλλά η πρόσκληση θα ενεργοποιηθεί μόνο όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες συνταγματικής αναθεώρησης στη γειτονική χώρα και η συμφωνία κυρωθεί από την ελληνική Βουλή. Η Αθήνα έχει, βεβαίως, το όπλο ότι η γειτονική χώρα δεν μπορεί να γίνει μέλος της Συμμαχίας προτού η ελληνική Βουλή κυρώσει το σχετικό πρωτόκολλο.

Ο Κοτζιάς, ωστόσο, θα έπρεπε να είχε φροντίσει κανένα

#KaneisAllos

ΜΟΝΙΜΑ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΣΤΑ LIDL ΜΠΟΡΕΙΣ
ΝΑ ΤΑ ΕΧΕΙΣ ΟΛΑ.
ΚΑΙ ΓΕΜΑΤΟ ΚΑΡΟΤΣΙ
ΚΑΙ ΓΕΜΑΤΟ ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ.

Γιατί εμείς, δεν έχουμε μόνο εκπτώσεις ή προσφορές.
Έχουμε Μόνιμα Χαμηλές Τιμές σε επιλεγμένα προϊόντα
για να μην σου λείπει τίποτα.

Κάθε συσκ. 1 Kg

-16%
5.99€
4.99€

CHEF SELECT
Φρέσκια πίτσα
οικογενειακή
ποικιλία

ΧΡΥΣΟΣ ΜΥΛΟΣ
Ψωμί για τσστ
ολικής άλεσης

500 g
-13%
1.49€
1.29€

ΓΛΥΚΑΝΘΗ
Ελληνικό μέλι
ανθέων και
κωνοφόρων

450 g
-20%
3.99€
3.19€

Βρείτε ακόμα περισσότερα προϊόντα σε μόνιμα χαμηλές τιμές στα καταστήματά μας.

www.lidl-hellas.gr

ΜΟΝΟΨΗΦΙΟΣ Ο ΣΥΡΙΖΑ

Ανοιξε η ψαλίδα Ν.Δ. - ΣΥΡΙΖΑ στις 14,4 μονάδες από τις 10,3 του Μαρτίου - Πιάνει Ξανά την αυτοδυναμία ο Κυριάκος Μητσοτάκης

Ηχηρό κόλαφο κατά της κυβέρνησης αλλά και της συμφωνίας την οποία συνομολόγησε με την ΠΓΔΜ και ετοιμάζεται να υπογράψει στις Πρέσπες συνιστούν τα ευρήματα μεγάλης έρευνας που καταγράφει τις ισχυρά αρνητικές διαθέσεις των Ελλήνων για τις κυβερνητικές επιλογές σε όλα τα πεδία: από το Σκοπιανό έως την οικονομία.

του Γρηγόρη Τζιοβάρη
gtziouvaras@hotmail.com

Με συντριπτικά ποσοστά, η κοινή γνώμη αντιτάσσεται στη συμφωνία Τσίπρα - Ζάεφ και ανοίγοντας την ψαλίδα της διαφοράς ανάμεσα στα δύο μεγαλύτερα κόμματα οδηγεί στο ναδίρ τόσο τις επιδόσεις του ΣΥΡΙΖΑ σε όλη την ελληνική επικράτεια, αλλά κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα, όσο και τη δημοτικότητα του **Αλέξη Τσίπρα**, ο οποίος χάνει κατά κράτος από τον **Κυριάκο Μητσοτάκη**.

Ειπά στους δέκα πολίτες θεωρούν κακή τη συμφωνία και καλούν την κυβέρνηση να μην αποδεχθεί τον όρο «Μακεδονία» στην ονομασία της γειτονικής χώρας, σύμφωνα με τα στοιχεία δημοσκοπήσεων της εταιρείας Marc που διενεργήθηκε τις προηγούμενες ημέρες για το «ΘΕΜΑ» και όλα τα στοιχεία της είναι «φωτιά και λαύρα» για την κυβέρνηση.

Το εντυπωσιακό στη μέτρηση, η οποία ξεκίνησε την Τρίτη και ολοκληρώθηκε την Παρασκευή, «έτρεξε» δηλαδή μέσα στο καμίνι της σκληρής πολιτικής αντιπαράθεσης για την επερχόμενη, κατά την κυβέρνηση «έξοδο από τα μνημόνια» και το Μακεδονικό, είναι ότι η δυσανεμία που επικρατεί στη χώρα επεκτείνεται ραγδαία και σε όσους στις τελευταίες εκλογές είχαν ψηφίσει ΣΥΡΙΖΑ. Αξιοπρόσεκτο είναι επίσης ότι δημιουργείται εκ νέου πλειοψηφικό ρεύμα υπέρ των πρόωρων εκλογών, τις οποίες προτιμά το 50,4% των ερωτηθέντων (από 34% τον Ιανουάριο), ενώ ολοκλήρωση της θητείας της κυβέρνησης επιθυμεί το 39% (από 57,8% πριν από πέντε μήνες).

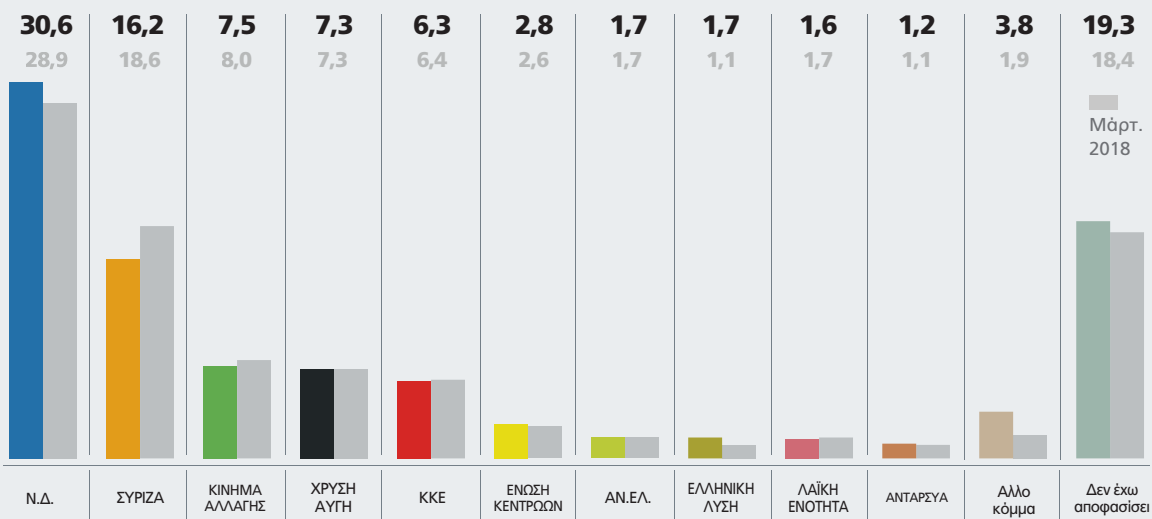
Καθίζηση ΣΥΡΙΖΑ σε Μακεδονία και Θράκη

Επειτα από μια μικρή περίοδο σχετικής ανάκαμψης που άρχισε να καταγράφεται το περασμένο φθινόπωρο, η δύναμη του ΣΥΡΙΖΑ στην πρόθεση ψήφου βρίσκεται και πάλι στη φάση της καθίζησης. Το κυβερνητικό κόμμα υποχωρεί στο 14%, που είναι το μικρότερο ποσοστό που συγκεντρώνει μετά τον Μάιο του 2017 που έκλεισε τη δεύτερη αξιολόγηση με υποσχέσεις για ανάκαμψη της οικονομίας.

Η πτώση κατά 2,3% του ΣΥΡΙΖΑ και η ταυτόχρονη άνοδος κατά 1,2% της Νέας Δημοκρατίας, που επιστρέφει στο 26,4% που είχε και τον περασμένο Οκτώβριο, έχει ως αποτέλεσμα η μεταξύ τους διαφορά να ανέβει στο 12,4%, ποσοστό το οποίο με αναλογική κατανομή των αναποφάσιστων υπολογίζεται ότι μπορεί να εκτιναχθεί στο 17,8%, εξασφαλίζοντας στην αξιωματική αντιπολίτευση άνετη αυτοδυναμία με 158 έδρες.

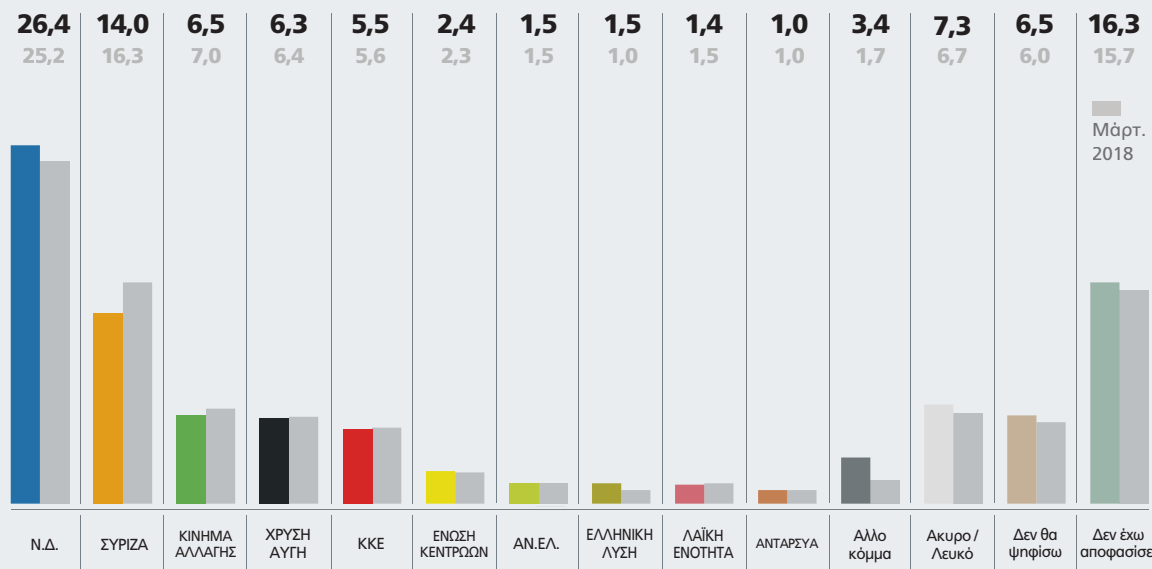
ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΓΚΥΡΩΝ

χωρίς άκυρο - λευκό - αποχή

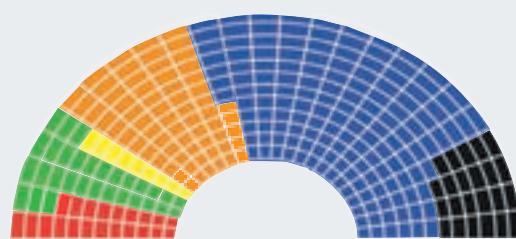

ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ ΜΕ ΑΚΥΡΑ - ΛΕΥΚΑ

Εάν είχαμε την Κυριακή βουλευτικές εκλογές, ποιο κόμμα είναι πιο πιθανό να ψηφίζατε;

ΑΥΤΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΒΟΥΛΗ

Κόμμα	ΕΔΡΕΣ
Ν.Δ.	158
ΣΥΡΙΖΑ	57
ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ	27
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ	26
ΚΚΕ	22
ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ	10

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ 17/6/2018

(με αναλογική κατανομή των αναποφάσιστων)

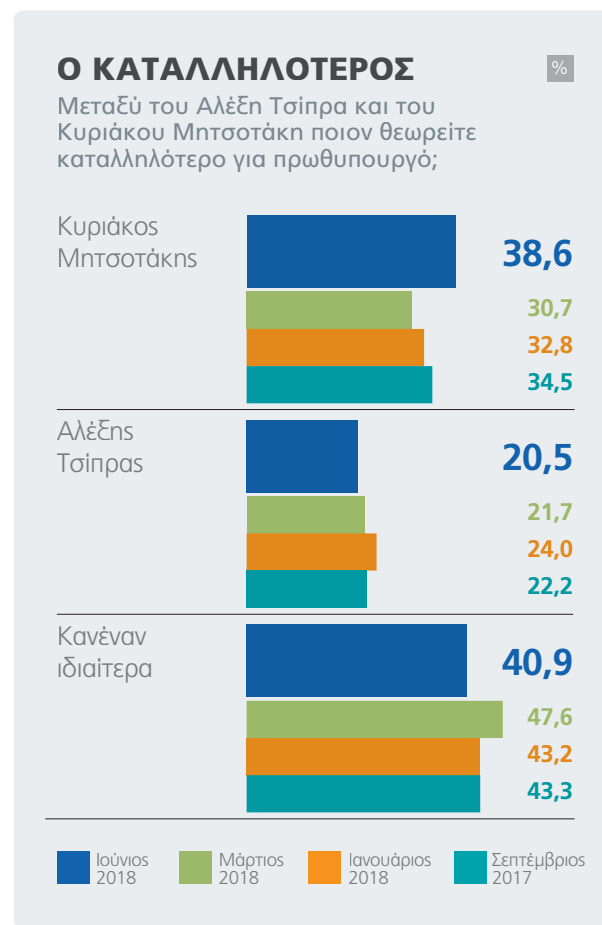
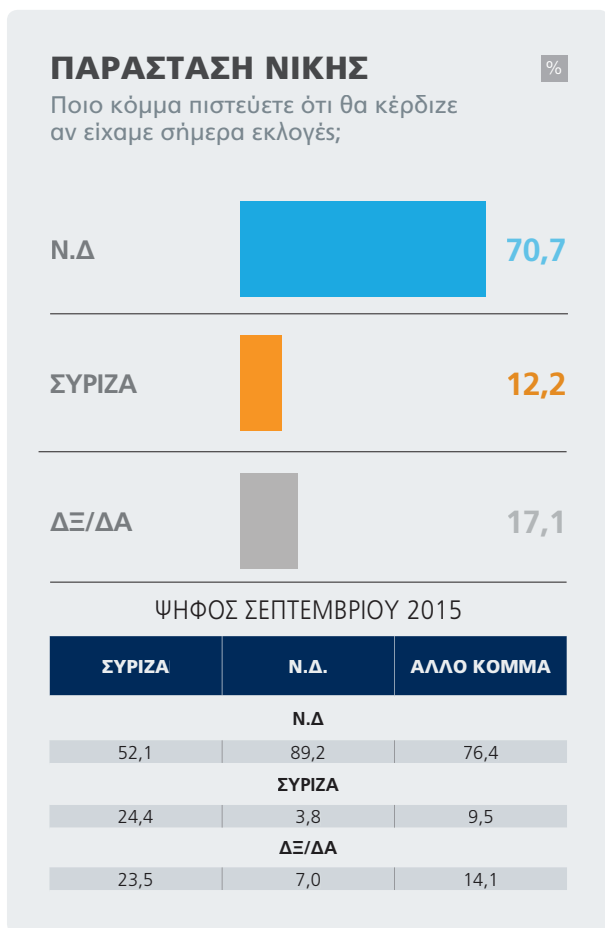
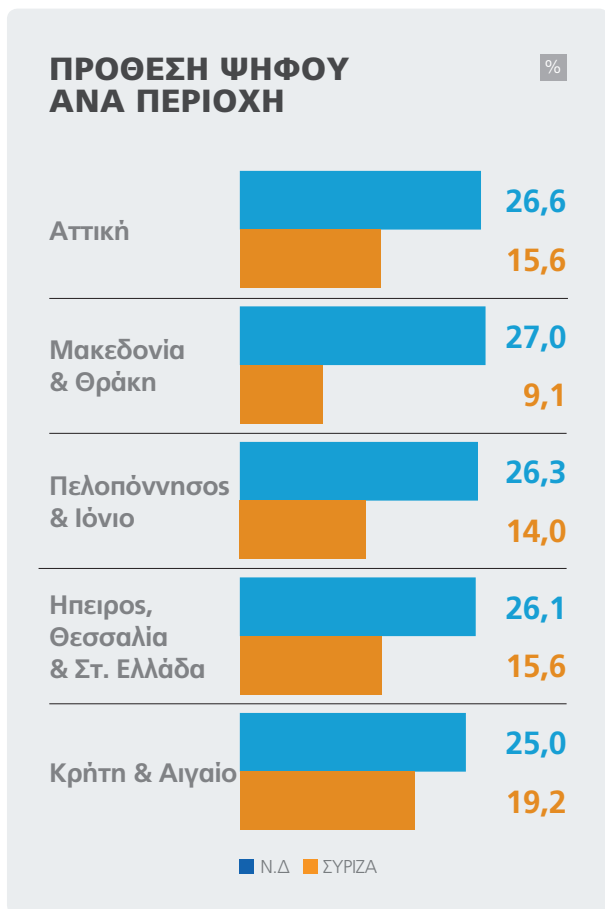
Κόμμα	ΑΠΟ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ	ΕΩΣ
Ν.Δ.	34,9	37,9	40,9
ΣΥΡΙΖΑ	17,6	20,1	22,6
ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ	7,5	9,3	11,1
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ	7,2	9,0	10,8
ΚΚΕ	6,1	7,8	9,5
ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ	2,3	3,4	4,5
ΑΝ.ΕΛ.	1,2	2,1	3,0
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	1,2	2,1	3,0
ΛΑΪΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		2,0	2,9
ΑΝΤΑΡΣΕΥΑ	0,7	1,4	2,1
ΆΛΛΟ ΚΟΜΑ	3,6	4,9	6,2

Η εκτίμηση του εκλογικού αποτελέσματος με αναλογική κατανομή των αναποφάσιστων και η σύνθεση της νέας Βουλής είναι του «ΘΕΜΑτος» και όχι της Marc και βασίζεται στην παραδοχή ότι θα μπου στην Βουλή 6 κόμματα

Α ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

άκος - Κρατά την τρίτη θέση το Κίνημα Αλλαγής - Οι μισοί θέλουν τώρα πρόωρες εκλογές - Εκτός Βουλής ο Καμμένος

«Ντεμαράζ» Μητσοτάκη

Σε πείσμα των εντυπώσεων που επικρατεί να δημιουργήσει η κυβερνητική προπαγάνδα, ο αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας μοιάζει να είναι το «ισχυρό χαρτί» που ωθεί την παράταξή του. Είναι χαρακτηριστικό ότι το τελευταίο τρίμηνο ο κ. Μητσοτάκης αύξησε κατά 8 μονάδες τη διαφορά του από τον Αλέξη Τσίπρα στην καταλληλότητα για την πρωθυπουργία, φτάνοντας στο 38,6%, που είναι η υψηλότερη επίδοσή του τελευταίου χρόνου. Την ίδια στιγμή η εμπιστοσύνη στον κ. Τσίπρα υποχωρεί στο 20,5% (-1,2%), που αποτελεί αρνητικό ρεκόρ για εν ενεργεία πρωθυπουργό, τουλάχιστον κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο.

Η σαφής υπεροχή της Νέας Δημοκρατίας επιβεβαιώνεται και από άλλα ευρήματα της έρευνας, όπως η λεγόμενη «παράσταση νίκης», καθώς 7 στους 10 πολίτες (70,7%) προεξοφλούν ότι η αξιωματική αντιπολίτευση θα κερδίσει τις επόμενες εκλογές, ενώ μόνο 12,2% προβλέπουν επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ. Η Ν.Δ. παρουσιάζει εντυπωσιακή ουσμείωση - της τάξης του 82,3% - και μικρές μετακινήσεις των ψηφοφόρων της, που φτάνουν μόλις στο 8%. Αντιστοίχως, ο ΣΥΡΙΖΑ συγκρατεί μόλις το 39,5% όσων τον ψήφισαν στις τελευταίες εκλογές, ενώ περισσότεροι από ένας στους τέσσερις παλαιούς ψηφοφόρους (26,4%) κάνει ήδη άλλη επιλογή, ενώ αναποφάσιστοι είναι το 18,7% και το 15,4%

δείχνει τάση για αποχή, άκυρο ή λευκό.

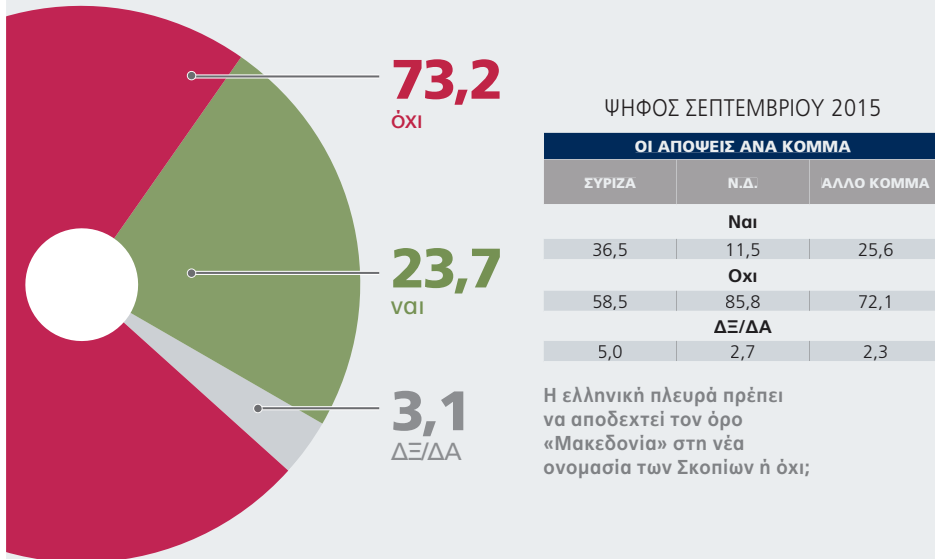
Το σκηνικό για τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, όπως αποτυπώνεται στην έρευνα, παραμένει μάλλον αμετάβλητο. Το Κίνημα Αλλαγής με 6,5% (-0,5% από την έρευνα της Marc τον περασμένο Μάρτιο) διατηρεί οριακά την τρίτη θέση, την οποία φλερτάρει η Χρυσή Αυγή που συγκεντρώνει 6,3% (-0,1%). Το ΚΚΕ με 5,5% (-0,1%) και η Ένωση Κεντρώων με 2,4% (+0,1%) είναι οι σχηματισμοί των οποίων οι επιδόσεις μπορεί να τους οδηγήσουν στην επόμενη (εξακομματική κατά τα φαινόμενα) σύνθεση του Κοινοβουλίου.

Από τους μικρότερους σχηματισμούς, στο 1,5% παραμένουν οι ΑΝ.ΕΛ., ενώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη έρευνα, ανοδικά δείχνει να κινείται μόνο η Ελληνική Λύση του **Κυριάκου Βελόπουλου**, με 1,5% (+0,5%), ενώ ΛΑΕ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ, Πλεύση Ελευθερίας και Εθνική Ενότητα κυμαίνονται στην περιοχή του 1%. Σε ελαφρά άνοδο είναι, τέλος, η αδιευκρίνιστη ψήφος, που φτάνει στο 30,1% (αποχή 6,5%, άκυρο - λευκό 7,3% και αναποφάσιστοι 16,3%).

Η επίδραση του Μακεδονικού στην προαίρεση των ψηφοφόρων φαίνεται να είναι έντονη, κρίνοντας από την εντυπωσιακή απόσταση που χωρίζει την επίδοσή της Νέας Δημοκρατίας στη Βόρεια Ελλάδα (27%) από εκείνη του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος συγκεντρώνει το ισχυρό και μονοψήφιο ποσοστό του 9,1%. Το κυβερνητικό κόμμα κρατάει κάποιες δυνάμεις στην Κρήτη και στο Αιγαίο με 19,2%, αλλά και εκεί υπολείπεται σαφώς της αξιωματικής αντιπολίτευσης που πρωτεύει με 25%.

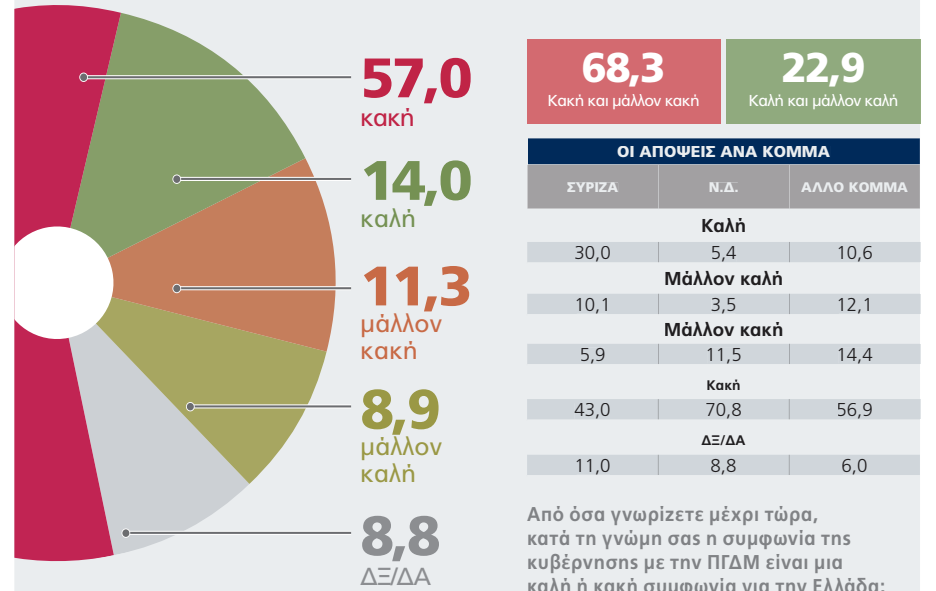
«ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»: ΝΑΙ Η ΟΧΙ; %

ΔΕΝ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΔΕΧΤΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ ΟΡΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (ΑΝΑ ΦΥΛΟ - ΗΛΙΚΙΑ - ΠΕΡΙΟΧΗ)

ΠΕΡΙΟΧΗ		
Αττική		70,3
Μακεδονία & Θράκη		81,4
Πελοπόννησος & Ιόνιο		65,5
Ηπειρος, Θεσσαλία & Στ. Ελλάδα		71,1
Κρήτη & Αιγαίο		75,0
ΦΥΛΟ		
Ανδρες		71,9
Γυναίκες		74,4
ΗΛΙΚΙΑ		
18-34 ετών		77,6
35-54 ετών		74,8
55 ετών και άνω		71,1

ΚΑΛΗ Η ΚΑΚΗ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ; %

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ΑΝΑ ΦΥΛΟ - ΗΛΙΚΙΑ - ΠΕΡΙΟΧΗ)

ΠΕΡΙΟΧΗ		
Αττική		65,8
Μακεδονία & Θράκη		76,1
Πελοπόννησος & Ιόνιο		64,3
Ηπειρος, Θεσσαλία & Στ. Ελλάδα		63,9
Κρήτη & Αιγαίο		68,3
ΦΥΛΟ		
Ανδρες		68,5
Γυναίκες		68,1
ΗΛΙΚΙΑ		
18-34 ετών		72,7
35-54 ετών		69,9
55 ετών και άνω		66,2

ΟΧΙ

73,2%
ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ
«ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»
68,3%
ΣΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ακόμα και το 49% των Συριζαίων τάσσεται κατά της συμφωνίας Τσίπρα - Ζάεφ - Συντριπτικά τα ποσοστά σε Μακεδονία και Θράκη, με τους νέους να πρωτοστατούν στο «Οχι»

Σαν χάρτινος πύργος φαίνεται να καταρρέουν στα μάτια της κοινής γνώμης τα δύο κεντρικά αφηγήματα της κυβερνητικής προπαγάνδας που αφορούν τη «μεγάλη διπλωματική νίκη» που υποτίθεται ότι συνιστά η συμφωνία για το Μακεδονικό, καθώς και την αποκαλούμενη «καθαρή έξοδο από τα μνημόνια και την επιτροπεία» που, δήθεν, δρομολογείται με την πρόσφατη ψήφιση από τη Βουλή του νέου μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγράμματος.

του Γρηγόρη Τζιοβάρρα
gtziouvaras@hotmail.com

Οι κυβερνητικοί ισχυρισμοί δεν πείθουν ούτε τους εναπομείναντες ψηφοφόρους της συρρικνωμένης εκλογικής δύναμης του ΣΥΡΙΖΑ, όπως προκύπτει από τη δημοσκόπηση της Marc για το «ΘΕΜΑ», στην οποία αποτυπώνεται το έντονα αρνητικό κλίμα απέναντι στις διακηρύξεις της κυβέρνησης που διαπερνά όλο το εύρος της ελληνικής κοινωνίας. Ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, πολιτικής προτίμησης ή τόπου κατοικίας, η συντριπτική πλειονότητα των Ελλήνων πολιτών απορρίπτει με κατηγορηματικό τρόπο τόσο τη συμφωνία Τσίπρα - Ζάεφ για την ονομασία των Σκοπίων όσο και τις υποσχέσεις περί επερχόμενης άρσης της μνημονιακής επιτροπείας που θα ανοίξει τον δρόμο για οικονομικές ελαφρύνσεις, ενώ στην πραγματικότητα εκείνο που πιστεύουν ότι θα συμβεί είναι η επιβολή νέων επιβαρύνσεων.

Επτά στους δέκα κατά της συμφωνίας

Επτά στους δέκα ερωτηθέντες, ή ποσοστό 68,3%, χαρακτηρίζουν κακή τη συμφωνία για το Μακεδονικό που συνήψε η κυβέρνηση Τσίπρα, ενώ τη συνυπογραφή της από την ελληνική πλευρά επικροτεί μόλις το ισχνό ποσοστό του 22,9%.

Η αντίθεση των πολιτών στη συμφωνία είναι πάνδημη και εκφράζεται ακόμη και από τους μισούς ψηφοφόρους (48,9%) που στις τελευταίες εκλογές είχαν επιλέξει τον ΣΥΡΙΖΑ. Περισσότερο αρνητικοί είναι οι Βορειοελλαδίτες, καθώς το 76,1% όσων μένουν σε Μακεδονία και Θράκη θεωρούν κακή τη συμφωνία, όπως και οι άνδρες, σε ποσοστό 68,5%, αλλά και οι νέοι στην ηλικιακή κατηγορία των 18-43 ετών που την αξιολογούν αρνητικά σε ποσοστό 72,7%.

Υπό αυτές τις συνθήκες δεν προκαλεί ιδιαίτερη έκπληξη το υψηλό ποσοστό όσων υποστηρίζουν ότι η χώρα μας δεν πρέπει να αποδεχθεί τον όρο «Μακεδονία» στη νέα ονομασία των Σκοπίων και φτάνει στο 73,2% έναντι του 23,7% των ερωτηθέντων που έχει την αντίθετη άποψη. Το «Όχι» προτιμάται από το 58,5% όσων το 2015 είχαν ψηφίσει ΣΥΡΙΖΑ, ενώ με το «Ναι» συντάσσεται μόλις το 36,5% των παλαιών ψηφοφόρων του μεγαλύτερου κυβερνώντος κόμματος. Στις τάξεις των «απορριπτικών» πλειοψηφούν οι γυναίκες, με 74,4%, οι νέοι μεταξύ 18 και 34 ετών με 77,6% και όσοι διαμένουν στη Μακεδονία και στη Θράκη με 81,4%.

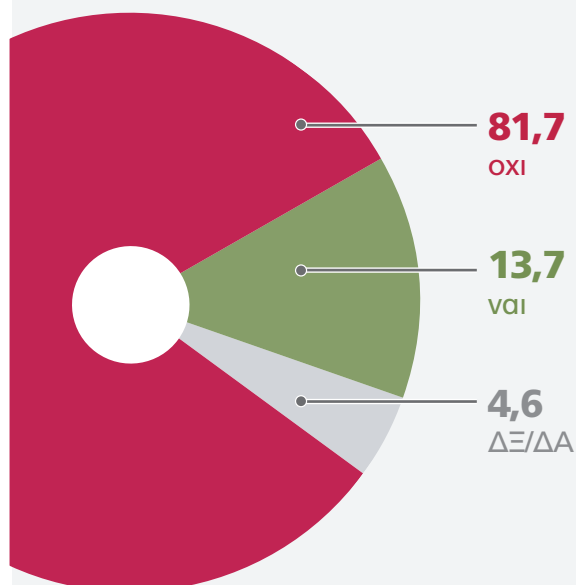
Το τέλος των μνημονίων

Ισχυρότερη είναι η αντίδραση των πολιτών στις επαγγελίες της κυβέρνησης σύμφωνα με τις οποίες αυτό το καλοκαίρι σηματοδοτεί το τέλος των μνημονίων και της αυστηρής επιτροπείας στην Ελλάδα: το 81,7% του συνόλου -και ανάμεσά τους 7 στους 10 που ψήφισαν ΣΥΡΙΖΑ- απαντούν αρνητικά, ενώ στο ίδιο ερώτημα εκείνοι που απαντούν θετικά είναι μόλις το 13,7%.

Στο ίδιο πλαίσιο, όταν ερωτώνται για το νέο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα που ψηφίστηκε τις προηγούμενες ημέρες στη Βουλή, το 83,6% είναι πεπεισμένο ότι θα επιφέρει επιπλέον οικονομικές επιβαρύνσεις έναντι μόνον του 3,9% που αναμένει ελαφρύνσεις. Με την πλειοψηφία συντάσσονται και τρεις στους τέσσερις ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ πιο υψηλά είναι τα ποσοστά αυτών που δεν ενστερνίζονται τις υποσχέσεις των κυβερνώντων μεταξύ των ανδρών (85,3%) και των μεγαλύτερων σε ηλικία (55 ετών και άνω), που σε ποσοστό 87,3% εκφράζουν την ανησυχία τους για τις επικείμενες νέες περικοπές των συντάξεων και τη μείωση του αφορολόγητου ορίου που θα τους πλήξουν.

ΗΡΘΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ;

Πιστεύετε ότι αυτό το καλοκαίρι σηματοδοτεί το τέλος των μνημονίων και της αυστηρής επιτροπείας στην Ελλάδα;

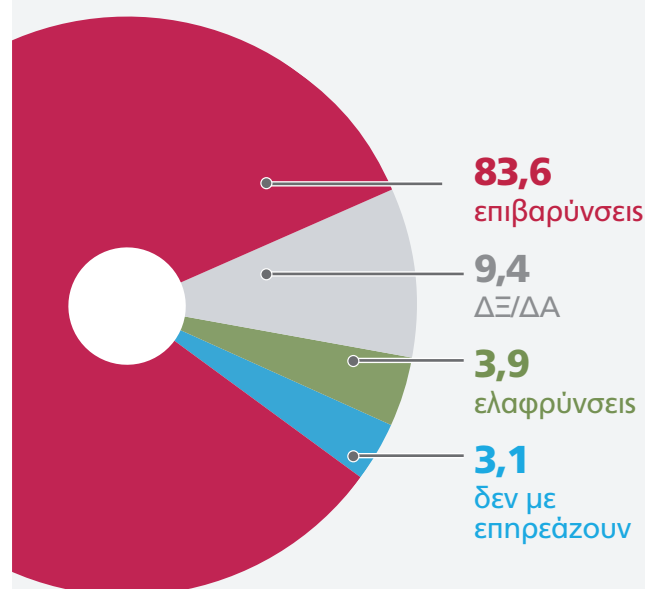

ΨΗΦΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΣΥΡΙΖΑ	Ν.Δ.	ΑΛΛΟ ΚΟΜΜΑ
Ναι		
23,7	6,9	10,9
Όχι		
70,6	89,2	84,2
ΔΞ/ΔΑ		
5,7	3,9	4,9

ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΚΙ ΑΛΛΑ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ;

Αυτές τις μέρες ψηφίζεται στη Βουλή το νέο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα. Από όσο έχετε ενημερωθεί, αυτές οι ρυθμίσεις σημαίνουν για εσάς επιπλέον οικονομικές επιβαρύνσεις ή ελαφρύνσεις;

ΨΗΦΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΣΥΡΙΖΑ	Ν.Δ.	ΑΛΛΟ ΚΟΜΜΑ
Επιβαρύνσεις		
74,9	89,6	87,9
Ελαφρύνσεις		
6,3	3,8	3,2
Δεν με επηρεάζουν		
6,9	0,8	2,6
ΔΞ/ΔΑ		
11,9	5,8	6,3

Μεταξύ σφύρας και άκμονος

Μεταξύ σφύρας και άκμονος, μεταξύ Σκοπιανού και πολυνομοσχεδίου, βρίσκεται στα μάτια των πολιτών η κυβέρνηση. Τα θέματα που απασχολούν την πολιτική επικαιρότητα, με κυρίαρχο αυτό της ονομασίας της ΠΓΔΜ, προκαλούν αντιδράσεις και συνθέτουν ακόμη μία προβληματική συγκυρία για την κυβέρνηση, με ισχυρότερες αυτή τη φορά επιδράσεις στους εκλογικούς συσχετισμούς. Η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών (73%) εξακολουθεί να πιστεύει ότι η ελληνική πλευρά δεν πρέπει να αποδεχθεί τον όρο «Μακεδονία» στη νέα ονομασία των Σκοπίων. Η αντίθεση σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο καταγράφεται εντονότερη στη Βόρεια Ελλάδα.

του Θωμά Γεράκη

Προέδρος και διευθύνων σύμβουλος της Marc

Η συμφωνία της ελληνικής κυβέρνησης με την ΠΓΔΜ χαρακτηρίζεται ως καλή ή μάλλον καλή συμφωνία μόλις από το 23% των Ελλήνων πολιτών, ενώ για το 68% είναι μία κακή ή μάλλον κακή συμφωνία για την Ελλάδα. Στην καταγεγραμμένη επιδείνωση των εκλογικών συσχετισμών για την κυβέρνηση δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί και η επίδραση της ψήφισης του πολυνομοσχεδίου στη Βουλή. Περισσότεροι από 8 στους 10 πολίτες (84%) αναμένουν επιπλέον οικονομικές επιβαρύνσεις από τις νέες ρυθμίσεις.

Η ολοκλήρωση του 3ου Μνημονίου τον Αύγουστο δεν φαίνεται να καθυστερεί τους Έλληνες, που δεν πιστεύουν ότι αυτό το καλοκαίρι θα σηματοδοτήσει το τέλος των μνημονίων και της αυστηρής επιτροπείας για τη χώρα μας. Στους εκλογικούς συσχετισμούς παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές μεταβολές που αντιστρέφουν την έως τώρα διαφανόμενη τάση μείωσης της διαφοράς μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου κόμματος. Τα σημάδια σχετικής ανάκαμψης που εμφανίζει ο ΣΥΡΙΖΑ από το περασμένο φθινόπωρο εξανεμίστηκαν ολοσχερώς. Η συσπείρωση των ψηφοφόρων του υποχώρησε και πάλι σε ποσοστά κάτω του 40%, με συνεπακόλουθο την πτώση κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες στην πρόθεση ψήφου σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση του Μαρτίου. Η μεγαλύτερη πτώση του ΣΥΡΙΖΑ παρατηρείται ευλόγως στη Βόρεια Ελλάδα, όπου τα ποσοστά του κυβερνώντος κόμματος καταγράφονται μονοψήφια.

Ταυτόχρονα η Ν.Δ., διατηρώντας την υψηλή συσπείρωση των ψηφοφόρων της και εξασφαλίζοντας κάποιες νέες εισροές, εμφανίζει αύξηση στην πρόθεση ψήφου κατά 1,2%. Στον δείκτη της καταλληλότητας για την πρωθυπουργία τα ποσοστά του Κυριάκου Μητσοτάκη εμφανίζουν άλμα 8 ποσοστιαίων μονάδων και ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης προηγείται πλέον του Αλέξη Τσίπρα κατά 18 μονάδες. Οσον αφορά στον δείκτη της παράστασης νίκης, οι 7 στους 10 πολίτες πιστεύουν ότι αν είχαμε σήμερα εκλογές θα τις κέρδιζε η Ν.Δ., ενώ το αντίστοιχο ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ υποχώρησε στο 12%. Επιπλέον, για πρώτη φορά καταγράφεται πλειοψηφικό στην κοινωνία το αίτημα των πολιτών για πρόωρες εκλογές. Θα μπορούσε να παρατηρήσει κανείς ότι το θέμα το οποίο κόστισε στον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη την πτώση της κυβέρνησής του φέρνει τον Κυριάκο Μητσοτάκη ένα βήμα πιο κοντά στη δική του πρωθυπουργία. Βεβαίως ο ακριβής χρόνος της επόμενης εκλογικής αναμέτρησης είναι άγνωστος, η κάθε προεκλογική περίοδος έχει τη δική της πυκνότητα, τη δική της δυναμική, τα δικά της δεδομένα και η πορεία προς τις κάλπες δεν είναι πάντα προδιαγεγραμμένη. Η αυτοδυναμία για το κόμμα της Ν.Δ. είναι πιο πιθανή, δεν φαίνεται όμως ακόμη εξασφαλισμένη.

ΟΥΤΕ ΤΟ «SEVERNA ΜΑΚΕΔΟΝΙJA» ΔΕΝ ΠΗΡΑΜΕ

Πώς μέσα από τη συμφωνία που αποδέχεται ύπαρξη «μακεδονικής» εθνικής ταυτότητας και γλώσσας ενισχύεται το σκοπιανό ιδεολόγημα περί... τριχοτομημένης Μακεδονίας που φτάνει έως τον Ολυμπο και τη Χαλκιδική

Η συμφωνία στην οποία φαίνεται ότι κατέληξαν Αθήνα και Σκόπια για την ονομασία όχι μόνο δεν βάζει τέλος στον αλυτρωτισμό των γειτόνων, αλλά ουσιαστικά τον ενισχύει και τον νομιμοποιεί, αφού αποδέχεται ύπαρξη «μακεδονικής» εθνικής ταυτότητας και γλώσσας, με ιστορία που φτάνει ως το... Ιλιντεν και την «Ανεξάρτητη Μακεδονία». Ουσιαστικά η συμφωνία μπορεί να βάζει τέλος στον ανιστόρητο αλυτρωτισμό του Νικόλα Γκρούεφσκι περί απευθείας καταγωγής των σημερινών Σκοπιανών από τον Μέγα Αλέξανδρο και τον Βουκεφάλα, αλλά κατοχυρώνει απόλυτα το εθνικό ιδεολόγημα των γειτόνων περί «διαμελισμένης μακεδονικής πατρίδας» που φέρει την υπογραφή του Τίτο.

του Παναγιώτη Σαββίδη
savvidispan@gmail.com

Αναγνωρίζοντας η Ελλάδα «μακεδονική» εθνική ταυτότητα -«η συμφωνία σέβεται την ταυτότητα που έχουν καλλιεργήσει και δημιουργήσει οι γείτονες», σύμφωνα με τον πρωθυπουργό **Αλέξη Τσίπρα**-επικυρώνει απόλυτα την πολυετή προπαγάνδα των Σκοπίων και ανατρέπει εξ ολοκλήρου τις πάγιες θέσεις της ελληνικής διπλωματίας και ιστοριογραφίας που και μέχρι σήμερα υπάρχουν αναρτημένες στην επίσημη ιστοσελίδα του υπουργείου Εξωτερικών, σύμφωνα με τις οποίες:

■ Ο όρος «Μακεδονία» είναι ελληνικός και αναφέρεται στο

βασιλείο και τον πολιτισμό των αρχαίων Μακεδόνων που ανήκουν στο ελληνικό έθνος και αποτελούν αδιαμφισβήτητο κομμάτι της ελληνικής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

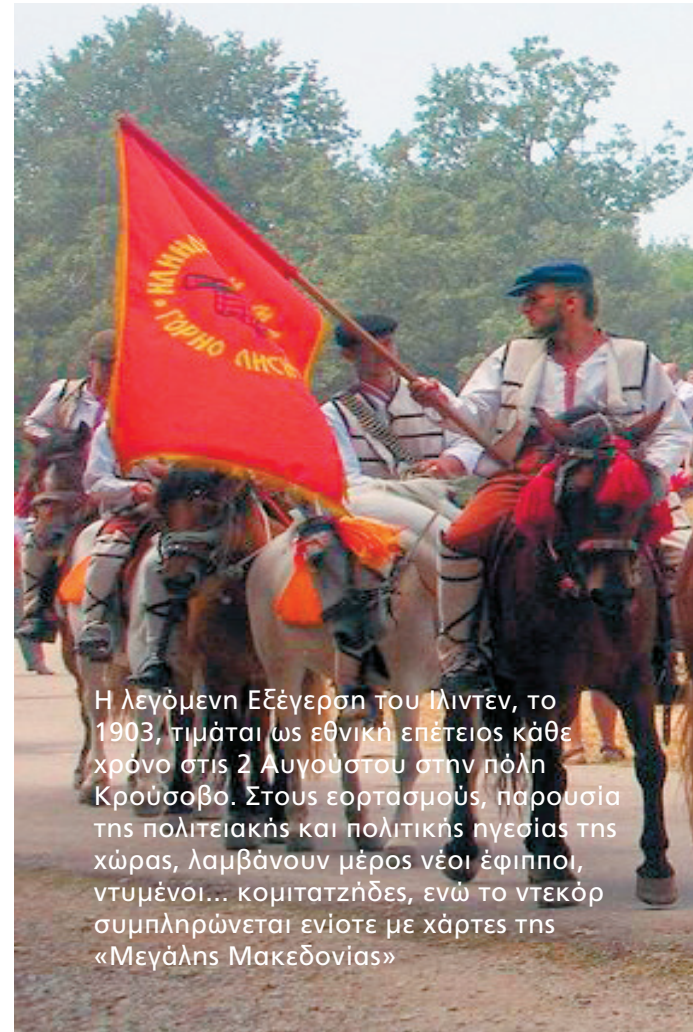
■ Το «μακεδονικό» έθνος και κράτος καθώς και η «μακεδονική» γλώσσα ήταν μεταπολεμικά κατασκευάσματα του στρατάρχη Τίτο, με πρόθεσή «να θεμελιώσει μελλοντικές εδαφικές διεκδικήσεις της Γιουγκοσλαβίας στην ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας και να εξασφαλίσει διέξοδο στο Αιγαίο».

Με την αναγνώριση από την Ελλάδα «μακεδονικής» εθνότητας και γλώσσας ακυρώνονται τα πάγια ελληνικά επιχειρήματα την ίδια ώρα που επικυρώνονται και νομιμοποιούνται οι επιδιώξεις του Τίτο και των κληρονόμων του, όπως με σαφήνεια περιγράφει το 1944 με εγκύκλιό του ο τότε υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ *Εντουαρντ Στετίνιους*; «Η αμερικανική κυβέρνηση θεωρεί ότι αναφορές του τύπου μακεδονικό “έθνος”, μακεδονική “Μπτέρα Πατρίδα” ή μακεδονική “εθνική συνείδηση” αποτελούν αδικαιολόγητη δημαγωγία που δεν αντικατοπτρίζει καμία πολιτική πραγματικότητα και βλέπει σε αυτές την αναγέννηση ενός πιθανού μανδύα που θα υποκρύπτει επιθετικές βλέψεις εναντίον της Ελλάδας». Η αναγνώριση από την Ελλάδα των πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας, εάν τελικά ισχύσει η ονομασία αυτή, ως «Μακεδόνων» -και όχι Βορειομακεδόνων, όπως ειθισται σε άλλες περιπτώσεις- αποτελεί τον βασικό πυλώνα του σκοπιανού ιδεολογήματος περί ... τριχοτομημένης Μακεδονίας που φτάνει έως τον Ολυμπο και τη Χαλκιδική. Η εμμονή των γειτόνων να διατηρήσουν ακέραια «μακεδονική» ταυτότητα ακόμη και αν τροποποιηθεί η επίσημη ονομασία της χώρας τους, τους δίνει το δικαίωμα να συνεχίσουν ακάθεκτοι να καλλιεργούν το ιδεολόγημα της «διαμελισμένης μακεδονικής πατρίδας» που αποτελεί μόνιμη επωδό τους μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Επιστροφή στο δόγμα... Τίτο

Η κυβέρνηση Ζάεφ φαίνεται πως επέλεξε να βάλει τέλος στο

Επιτομή του αλυτρωτισμού των γειτόνων αποτελεί ο εθνικός ύμνος της χώρας, που παραμένει όπως έχει, σύμφωνα με δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου των Σκοπίων Μίλε Μποσνιακόφσκι. Οι στίχοι του μιλούν ευθέως για τη Δημοκρατία του Κρουσόβου που σχηματίστηκε μετά τη λεγόμενη Εξέγερση του Ιλιντεν (20/7/1903) με στόχο την αυτόνομη Μακεδονία

Η λεγόμενη Εξέγερση του Ιλιντεν, το 1903, τιμάται ως εθνική επέτειος κάθε χρόνο στις 2 Αυγούστου στην πόλη Κρούσοβο. Στους εορτασμούς, παρουσία της πολιτειακής και πολιτικής ηγεσίας της χώρας, λαμβάνουν μέρος νέοι έφιπποι, ντυμένοι... κομιτατζήδες, ενώ το ντεκόρ συμπληρώνεται ενίοτε με χάρτες της «Μεγάλης Μακεδονίας»

αρρωστημένο σχέδιο Γκρούεφσκι για σύνδεση της σημερινής ολαβικής πλειοψηφίας της χώρας με τους αρχαίους Μακεδόνες και τον Μέγα Αλέξανδρο επιστρέφοντας ουσιαστικά στο αρχικό δόγμα της γιουγκοσλαβικής ιστοριογραφίας, τότε που η κοινή ολαβική κουλτούρα αποτελούσε το συνεκτικό στοιχείο των έξι ομόσπονδων κρατών της Γιουγκοσλαβίας του Τίτο. Στο πλαίσιο αυτό, η ιστοριογραφία που καλλιεργήθηκε μεθοδικά στον άξονα Βελιγραδίου - Σκοπίων, υποστήριζε πως το λεγόμενο «μακεδονικό» έθνος είναι απότοκο των προσμειξιών μεταξύ Σλάβων που εγκαταστάθηκαν στον γεωγραφικό χώρο της Μακεδονίας κατά τον 7ο αιώνα μ.Χ. και των αρχαίων κατοίκων της που στη συνέχεια αποτέλεσαν πλειοψηφία. Στο διάβα των αιώνων οι πληθυσμοί αυτοί διαμόρφωσαν ενιαία συνείδηση, διαφορετική από των Βούλγαρων και των Σέρβων, που κατέληξε σε αυτόνομη εθνική ταυτότητα στα τέλη του 19ου αιώνα και κορυφώθηκε το 1903 με τη λεγόμενη εξέγερση του Ιλιντεν, που θεωρείται ουσιαστικά η επανάσταση των Σκοπιανών κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας για τη δημιουργία ανεξάρτητης Μακεδονίας.

Τριχοτομημένη Μακεδονία και «εγκληματίας πολέμου» ο Παύλος Μελάς

Σύμφωνα με την ιστοριογραφία των γειτόνων, που πλέον θα αναγνωρίζεται και με ελληνική βούλα:

■ Την περίοδο της Τουρκοκρατίας στη Μακεδονία ελληνικός πληθυσμός υπήρχε μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων της υπαίθρου ήταν «Μακεντόντς».

■ Κατά τον «Μακεδονικό Αγώνα» η Ελλάδα έκανε ... «εθνικά-θαρσα» κατά των «Μακεντόντς» με στόχο να εδραιώσει την ελληνική παρουσία, ενώ ο Παύλος Μελάς και άλλοι Μακεδονομάχοι θεωρούνται «εγκληματίες πολέμου».

■ Το 1913 η Ελλάδα, μαζί με τη Βουλγαρία και τη Σερβία, κατέλαβαν στρατιωτικά τη Μακεδονία, την τριχοτόμησαν και «ακολούθησαν διωγμοί χιλιάδων Μακεντόντς από τις πατρογονικές τους εστίες».

■ Η ελληνική Μακεδονία χαρακτηρίζεται «αιγαιατικό τμήμα της Μακεδονίας» που παραμένει εκτός εθνικού κορμού και το 1923 η Ελλάδα το αποίκισε με Έλληνες πρόσφυγες της Ανατολής και νόθευσε την εθνική ομοιογένεια των «Μακεντόντς».

■ Οι γηγενείς Μακεδόνες στην ελληνική Μακεδονία δεν είναι

Πώς γεμίσαμε με «Παύλους Μελάδες»;

Του Θανάση Τσεκούρα

Ο κανονικός δημόσιος διάλογος σ' αυτή τη χώρα είναι το ίδιο με το να ζητάς από τους ανθρώπους της Σαχάρας να κυκλοφορούν με γούνα ή από τους Εσκιμώους με μαγιό. Κάτι αδιανόητο δηλαδή και έξω από τα συνηθισμένα τους.

Στο λεγόμενο Μακεδονικό, η επιβεβαίωση ήρθε ακαριαία. Όσοι αντιμετώπιζαν θετικά τη συμφωνία Τσίπρα-Ζάεφ βαφτίστηκαν «νενέκοι» και «φιλο-συριζαίοι». Οι απέναντι, -απευθείας απόγονοι του Παύλου Μελά και της Πηνελόπης Δέλτα. Όσοι θέλουν να φύγει η κυβέρνηση του Τσίπρα θα πρέπει να καταδικάζουν τη συμφωνία - τρεις φορές την ημέρα. Και για να είναι αρεστοί στους «νεο-μακεδονομάχους» να τραγουδούν ενδιάμεσα το «Μακεδονία Ξακουστή...».

Δημοσιολόγοι, έγκριτοι δημοσιογράφοι και γνωστοί πολιτικοί που για δεκαετίες γράφουν και Ξαναγράφουν υπέρ της σύνθετης ονομασίας εργα omnes Ξαφνικά είδαν το φως το αληθινό. Για ποιο λόγο; Επειδή θέλουν να φύγει ο Τσίπρας.

Ερώτημα: μπορεί μια κακή κυβέρνηση, η χειρότερη σε όλη τη διάρκεια της Μεταπολίτευσης, να συνεισφέρει μια θετική συμφωνία; Απάντηση: σαφώς ναι - άλλωστε η Ιστορία προσφέρει άπειρα παραδείγματα. Ας μη μεταφερθούμε στα μακρινά, στο «Οχι» στους Ιταλούς που εκτόμιζε ένας συμπλεγματικός δικτάτορας, ο Μεταξάς. Στην κοινωνική ασφάλιση και το ΙΚΑ που δημιούργησε ο ίδιος. Τα αντιφατικά παραδείγματα είναι και πιο σύγχρονα. Μια παραπαίουσα κυβέρνηση, η δεύτερη κυβέρνηση Καραμανλή (1977-1981), λίγο πριν πνεύσει τα λείψια και με τη μεγάλη πλειοψηφία της κοινής γνώμης στην αντίθετη κατεύθυνση οριστικοποίησε την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Μια αποτυχημένη κυβέρνηση Μητσότακι, λίγο πριν καταρρεύσει, άνοιξε τον δρόμο για την ένταξη της Ελλάδας στο ευρώ με την υπογραφή της συνθήκης του Μάαστριχτ.

Αρα, για να μην κολυμπάμε στον βάλτο των Γιαννιτσών με την αυταπάτη ότι βρεχόμαστε από τα νερά της Καραϊβικής, καλύτερα να συνεννοηθούμε: ακόμη και μια άθλια κυβέρνηση μπορεί να δρομολογήσει μια θετική συμφωνία. Επιπρόσθετα, μπορεί να μην είσαι με τον Τσίπρα και να επιθυμείς την άμεση απομάκρυνσή του από την εξουσία, αλλά ταυτόχρονα να επιδοκιμάσεις τη συμφωνία με τα Σκόπια.

Αλλωστε στις σύγχρονες δημοκρατίες εκτός από τον νόμο της διάκρισης των εξουσιών υπάρχει και ένας ακόμη άγραφος κανόνας: η διάκριση της λογικής από τη μανία, την τρέλα και τον φανατισμό. Αρκετοί πρώην «μακεδονολάτρες» που είμαι βέβαιος ότι αν ο πρωθυπουργός ήταν άλλος θα έδιναν και τη «σκέπη» Μακεδονία χωρίς κανένα επιθετικό προσδιορισμό στους Σκοπιανούς, τώρα Ξαφνικά φόρεσαν τα φισεκλίκια του Παύλου Μελά και Ξεσκονίζουν «Τα Μυστικά του Βάλτου». Γνωρίζοντας ότι τα γραπτά και τα προφορικά (τους) μένουν.

Μια συμβουλή μόνο. Παιδιά, ψυχραιμία. Ο Τσίπρας πρέπει να φύγει και θα φύγει - όποτε γίνουν εκλογές. Αρκεί μέχρι τότε να μην έχουν φύγει και τα μυαλά μας από τη θέση τους.

Ελληνες, αλλά «Γραικομάνοι», δηλαδή ο λάβει «Μακεντόνετς» που πρόδωσαν τον «μακεδονισμό» τους και εξελληνίστηκαν.

■ Την περίοδο της γερμανικής και βουλγαρικής κατοχής (1941-1944) της (ελληνικής) Μακεδονίας, οι «Μακεντόνετς» μετείχαν στον Αντιφασιστικό Αγώνα (στις τάξεις του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ), διεκδικώντας εθνικά, γλωσσικά, πολιτιστικά δικαιώματα, εκδίδοντας εφημερίδες και λειτουργώντας σχολεία στη «μακεδονική» γλώσσα.

■ Μετά το 1945, όλες οι κατακτήσεις του «μακεδονικού» λαού ακυρώθηκαν εκ νέου από την Ελλάδα, που συνέχισε την παραδοσιακή πολιτική της απειθνοποίησης και της αφομοίωσής τους.

■ Σήμερα στην «Αιγιατική Μακεδονία» ζουν 250.000 «Μακεντόνετς», τους οποίους η Ελλάδα δεν αναγνωρίζει αλλά υποχρεούται να αναγνωρίσει ως εθνικά «μακεδονική μειονότητα», ενώ δεν επιτρέπεται στους εθνικά «Μακεντόνετς» πολιτικούς πρόσφυγες του Εμφυλίου να επιστρέψουν μόνιμα στα χωριά τους καθώς και να τους επιστραφούν οι περιουσίες τους.

Ο αλυτρωτικός εθνικός ύμνος που αναγνωρίζει η Ελλάδα

Επιτομή του αλυτρωτισμού των γειτόνων αποτελεί ο εθνικός ύμνος της χώρας που παραμένει όπως έχει, σύμφωνα με δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου των Σκοπίων **Μίλε Μποσνιακόφσκι**. Οι στίχοι του μιλούν ευθέως για τη Δημοκρατία του Κρουσόβου που σχηματίστηκε μετά τη λεγόμενη Εξέγερση του Ιλιντεν (20/7/1903) με στόχο την αυτόνομη Μακεδονία. Αναφέρει συγκεκριμένα: «*Σήμερα πάνω από τη Μακεδονία γεννιέται ο καινούριος ήλιος της ελευθερίας. Οι Μακεδόνες μάχονται για τα δικαιώματά τους. Η σημαία κυματίζει από τη αρχή στη Δημοκρατία του Κρουσόβου του Γκότσε Ντελτσέφ, Πίτου Γκούλι, Ντάμε Γκρούεφ και Σαντάσκι. Τα μακεδονικά βουνά λένε νέα τραγούδια, νέες ειδήσεις: Μακεδονία ελεύθερη, ελεύθερα θα ζει.*»

Οι Σκοπιανοί ήρωες που αναφέρονται στους στίχους (Γκότσε Ντελτσέφ, Πίτου Γκούλι, Ντάμε Γκρούεφ και Γιάνε Σαντάνσκι) και τους οποίους η Βουλγαρία και μέχρι σήμερα η ελληνική ιστοριογραφία θεωρεί Βούλγαρους ήταν κομιτατζήδες με έντονη δράση κατά του ελληνικού πληθυσμού, την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα στις αρχές του 20ού αιώνα. Με τη δημιουργία της Ομόσπονδης Λαϊκής Δημοκρατίας Μακεδονίας από

τον Τίτο, στις 2/8/1944 στο πλαίσιο της ενιαίας Γιουγκοσλαβίας, το «Σήμερα πάνω απ' τη Μακεδονία» καθιερώθηκε ως εθνικός ύμνος που διατηρήθηκε και μετά την ανεξαρτητοποίηση της χώρας το 1992.

Αραγε πόσο άνετα θα αισθάνεται κάθε Έλληνας αξιωματούχος όταν κάθεται προσοχή σε έναν εθνικό ύμνο που μιλάει για ανεξάρτητη Μακεδονία;

Η Διακήρυξη του Κρουσόβου και το Σύνταγμα των Σκοπίων

Ο στόχος των επαναστατών του Κρουσόβου διαφαίνεται ξεκάθαρα στο μανιφέστο που εξέδωσαν αμέσως μετά την κατάληψη της πόλης στις 20/7/1903. «Η Μακεδονία είναι η οινή μας μάνα και φωνάζει για βοήθεια» αναφέρει, μεταξύ άλλων, η διακήρυξη της Ανώτατης Διοίκησης των Επαναστατών του Κρουσόβου, ζητώντας από τον τοπικό πληθυσμό των βιλαετιών Θεσσαλονίκης, Μοναστηρίου και Κοσοσυφοπέδιου, ανεξαρτήτως εθνικότητας και θρησκείας, να τους ακολουθήσει «κάτω από τη σημαία της Αυτόνομης Μακεδονίας» στην εξέγερση κατά των Οθωμανών. Η διακήρυξη ξεκινάει με το σύνθημα: «Ελευθερία ή θάνατος» που ακούστηκε 82 χρόνια νωρίτερα κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Οι επαναστάτες ζητούν και από τους Τούρκους και τους Αλβανούς, να ενωθούν μαζί τους κατά της «αυτοκρατορικής τυραννίας», λέγοντάς τους να μη στρέψουν τα όπλα τους κατά των εξεγερμένων, ενώ η διακήρυξη καταλήγει με το «Ζήτω! Για μια Αυτόνομη Μακεδονία».

Τα Σκόπια θεωρούν την Εξέγερση του Ιλιντεν επέτειο «γέννησης του «μακεδονικού» έθνους» με τις αλυτρωτικές παρακαταθήκες της να αποτελούν σημείο αναφορά στο Σύνταγμα της χώρας. Στα σχολικά βιβλία Ιστορίας παρουσιάζονται χάρτες με τις εστίες εξέγερσης που περιλαμβάνουν και πολλές περιοχές της σημερινής Βόρειας Ελλάδας, ενώ αποτυπώνονται τα γεωγραφικά και εθνοτικά σύνορα της χώρας τους που φτάνουν έως τον Ολυμπο.

Μπορεί η ελληνική κυβέρνηση σήμερα να υποστηρίζει πως θα απαλειφθούν κάποιες αλυτρωτικές διατυπώσεις στο Σύνταγμα των Σκοπίων χωρίς να έχει διευκρινιστεί ακόμη ποια σημεία, ωστόσο αποδοχή «μακεδονικής» ταυτότητας των γειτόνων νομιμοποιεί το βασικό όχημα του αλυτρωτισμού τους που παραμένει αμετάβλητο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Θύελλα οργής στη Μακεδονία καθώς η κυβέρνηση αποδέχθηκε οι κάτοικοι των Σκοπίων να αποκαλούνται «Μακεδόνες»

Κέρδη και ζημίες από τη «Βόρεια Μακεδονία»

Αποδόμηση της κυβερνητικής προπαγάνδας που με μισές αλήθειες και αποσιωπήσεις προσπαθεί να εξωραΐσει αυτό που θα υπογράψει στις Πρέσπες

Μετά την οριστικοποίηση της συμφωνίας για το Μακεδονικό, η κυβέρνηση Τσίπρα έδωσε στη δημοσιότητα τον παρενταχθέντα στο οποίο παραθέτει ισχυρισμούς για το πώς η συμφωνία εξυπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα. Αντί για γενικόλογες κριτικές, τους παραθέτω προσθέτοντας κάτω από τον καθέναν τον δικό μου σχολιασμό. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια αποδόμηση της κυβερνητικής προπαγάνδας η οποία επιχειρεί με μισές αλήθειες και αποσιωπήσεις να εξωραΐσει τη συμφωνία που θα υπογράψει στις Πρέσπες.

του Σταύρου Λυγερού

Οι κυβερνητικοί ισχυρισμοί και τα δικά μου σχόλια έχουν ως εξής:

1 Η συμφωνία ανταποκρίνεται απόλυτα στην εθνική γραμμή για σύνθετη ονομασία με γεωγραφικό προσδιορισμό για χρήση *erga omnes*, που διατηρεί η χώρα εδώ και 20 χρόνια.

Εθνική γραμμή υπήρξε στις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών υπό τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Καραμανλή αποφασίστηκε η γραμμή «ούτε Μακεδονία, ούτε παράγωγα». Στη συνέχεια, η απόφαση αυτή παραβιάστηκε στην πράξη από τις θέσεις που υιοθέτησε η Ελλάδα στις διαπραγματεύσεις με την ΠΓΔΜ. Μπορούμε πάλι να μιλήσουμε για εθνική γραμμή, χωρίς αυτή να προλάβει ποτέ θεσμικό χαρακτήρα, το 2008, όταν η Ελλάδα δεν επέτρεψε την ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ. Τότε ουσιαστικά υιοθετήθηκε η θέση «σύνθετη ονομασία με γεωγραφικό προσδιορισμό», χωρίς, όμως, να ξεκαθαρίζεται σαφώς αν θα είναι και για εσωτερική χρήση. Ο όρος «*erga omnes*» είχε χρησιμοποιηθεί, αλλά συχνά με πονηρό τρόπο: για όλες τις διεθνείς χρήσεις! Αναφορικά με την ταυτότητα, χωρίς να έχει γίνει ειδική

συζήτηση, υπήρχε σαφής αντίθεση στο να ονομάζονται «Μακεδόνες» και η γλώσσα τους «μακεδονική». Συμπερασματικά, με την τωρινή συμφωνία ο όρος για *erga omnes* εκπληρώνεται. Παραβιάζεται, όμως, η εθνική γραμμή με την αποδοχή του ονόματος «Μακεδόνες» και «μακεδονική» γλώσσα.

2 Η αποδοχή της χρήσης *erga omnes* αποτελεί μεγάλη διπλωματική επιτυχία για την Ελλάδα.

Αναμφισβήτητο το *erga omnes* αποτελεί ένα θετικό στοιχείο που δεν υπήρχε στις διαπραγματεύσεις Αθήνας - Σκοπίων πριν από το 2008. Το κέρδος αυτό, ωστόσο, δεν προέκυψε από τη διπλωματική ικανότητα των Τσίπρα και Κοτζιά. Προέκυψε επειδή η ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε. προϋποθέτει συμφωνία με την Ελλάδα. Η κυβέρνηση Ζάεφ δεν είχε το περιθώριο να αγνοήσει τις δυτικές πιέσεις. Είναι ακριβώς γι' αυτό που το *erga omnes* μπορούσε να κερδηθεί, χωρίς να αποδεχθούμε τα ονόματα «Μακεδόνες» και «μακεδονική» γλώσσα.

3 Η συνταγματική αναθεώρηση αποτελεί τεράστια νίκη της Ελλάδας, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνόταν στην εθνική γραμμή.

Είναι ανακριβές ότι ουδέποτε στο παρελθόν έχει συμφωνήσει χώρα σε αλλαγή του Συντάγματος της βάσει διεθνούς συμφωνίας. Υπενθυμίζω ότι με την Ενδιάμεση Συμφωνία του 1995 η ΠΓΔΜ υποχρεώθηκε να αλλάξει το Σύνταγμα της και να απαλείψει αλυτρωτικές αναφορές. Αναφορικά με την εθνική γραμμή προανέφερα ότι ποτέ δεν διατυπώθηκε αναλυτικά. *Erga omnes*, όμως, όπως προανέφερα, προϋποθέτει αλλαγή συνταγματικής ονομασίας, δηλαδή αναθεώρηση του Συντάγματος.

4 Με τη συμφωνία αυτή παίρνουμε πίσω την Ιστορία μας, τα σύμβολα και την παράδοσή μας, αφού στη συμφωνία η γειτονική χώρα αποδέχεται τον διαχωρισμό μεταξύ των Ελλήνων Μακεδόνων, του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού τους.

Ο ρητός διαχωρισμός είναι αναμφισβήτητο θετικός και ακυρώνει την άκρως ενοχλητική προσπάθεια, ειδικά επί κυβέρνησης Γκρουέφσκι, για σφετερισμό της αρχαίας μακεδονικής κληρονομιάς. Από την άλλη πλευρά, όταν

τους χαρίζεις το όνομα «Μακεδόνες» και «μακεδονική» γλώσσα, τους επιτρέπεις να ψαρεύουν στα θολά νερά.

5 Το όνομα διαχωρίζει απόλυτα την εν λόγω χώρα από την ελληνική Μακεδονία και τις τρεις περιφέρειές της (Ανατολική, Κεντρική, Δυτική).

Από τη στιγμή που αποδέχεται ότι οι κάτοικοι της Βόρειας Μακεδονίας είναι «Μακεδόνες» και όχι Βορειομακεδόνες, η ονομασία «Βόρεια Μακεδονία» δεν διαχωρίζει τη γειτονική χώρα από την ελληνική Μακεδονία.

6 Η συμφωνία προβλέπει ότι η ιθαγένεια/υπηκοότητα στη «Βόρεια Μακεδονία» θα είναι «Macedonian / citizen of the Republic of North Macedonia». Ο ανωτέρω ενιαίος όρος αντικαθιστά το σκέτο «Macedonian» που αναγράφεται σήμερα στα ταξιδιωτικά έγγραφα, άρα αποτελεί σαφή βελτίωση.

Το όνομα της ιθαγένειας/υπηκοότητας σε όλα τα κράτη είναι πάντα παράγωγο της κρατικής ονομασίας. Ο πολίτης της Νότιας Αφρικής είναι Νοτιοαφρικανός. Ο πολίτης του Βελγίου, ανεξαρτήτως εάν εθνοτικά είναι Βαλόνος ή Φλαμανδός, είναι Βέλγος όσον αφορά την ιθαγένεια. Οι πολίτες της «Βόρειας Μακεδονίας», ανεξαρτήτως εάν εθνοτικά είναι Σλαβομακεδόνες ή Αλβανοί, έπρεπε να είναι «Βορειομακεδόνες» όσον αφορά την ιθαγένεια. Οι Ζάεφ και Ντιμιτρόφ επέμειναν να διατηρήσουν το όνομα «Μακεδόνες», επειδή ακριβώς θέλουν να κρατήσουν ζωντανό το εθνικό ιδεολόγημά τους, τον «μακεδονισμό». Γιατί οι Τσίπρας και Κοτζιάς παραβίασαν τον διεθνή κανόνα και αντί το όνομα «Βορειομακεδόνες» αποδέχθηκαν τον όρο «Μακεδόνας / πολίτης της Βόρειας Μακεδονίας», που βεβαίως στην πράξη θα γίνει «Μακεδόνας»; Με άλλα λόγια, γιατί, ενώ ισχυρίζονται ότι απαλείφουν τον αλυτρωτισμό, επικύρωσαν τον πυρήνα του; Τα θέματα αυτά δεν είναι ανατολίτικο παζάρι, όπου ισχύει «δώσε μου αυτό για να σου δώσω το άλλο». Τα ονόματα όφειλαν να αντιστοιχούν επακριβώς στις έννοιες. Αυτά τα στοιχειώδη και εθνικά κρίσιμα, όμως, αποδείχθηκε ότι -στην καλύτερη περίπτωση- ήταν ψιλά γράμματα και για τον πρωθυπουργό και για τον υπουργό Εξωτερικών.

■ Απόσπασμα από το κείμενο που δημοσιεύτηκε στο protothema.gr

Έλα και εσύ μαζί στη
λίγκα του πρωταθλητή!

21+ / Ρυθμιστής: ΜΕΑ / Γενική συμμετοχή: κινδύνος εθισμού & απώλειας περιουσίας / ΚΕΒΕΑ: 210 9237777. Για τις υπηρεσίες Live Streaming και Cashout ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

- ✕ Νόμιμο παιχνίδι
- ✕ Live αγώνες
- ✕ Σούπερ αποδόσεις
- ✕ Cash out

betshop.gr

LIVE ΣΤΟΙΧΗΜΑ | CASINO | LIVE CASINO | VIRTUAL GAMES

Εδώ είναι το παιχνίδι

themaleaks@protothema.net

themaleaks

Ευαισθησίες

Μια έντονη στιχομυθία, που έφερε πολλούς αυτόκοες μάρτυρες σε άβολη θέση, είχαν στο καφενείο της Βουλής η **Ντόρα Μπακογιάννη** και ο **Νίκος Φίλης**. «Σε έχω δει να ζητάς να πάρουν άδεια ο Κουφοντίνης ή η Ηριάννα, αλλά δεν σε έχω δει να ζητάς για τις μπότες στις φυλακές», είπε η κυρία Μπακογιάννη στον βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, για να απαντήσει εκείνος ότι «όλοι παίρνουν άδεια στις φυλακές, ακόμα και οι έμποροι ναρκωτικών που δεν σε έχω ακούσει να λες κάτι». «Εγώ έχω μεγαλύτερη ευαισθησία για τους εμπόρους ναρκωτικών γιατί έχω επτά παιδιά και εγγόνια, εσύ έχεις ένα», ανταπάντησε η βουλευτής της Ν.Δ. και η συζήτηση έληξε εκεί, καθώς έπαιρνε ενοχλητική τροπή.

ΕΛ. ΣΤ.

Απροθυμία

Τη βοήθεια του... κοινού ζητούσε απελπισμένα ο **Ευκλείδης Τσακαλώτος** στη Βουλή όταν ήρθε η ώρα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας! Ο υπουργός Οικονομικών δεν είναι καθόλου εξοικειωμένος με τα της τεχνολογίας αυτού του είδους και προσπαθούσε ματαιώς να ψηφίσει το νέο πρόγραμμα λιτότητας (Μεσοπρόθεσμο, όπως λέγεται). Τον είδε λοιπόν ένας συνεργάτης του, που κατάλαβε ότι υπάρχει μέχρι και κίνδυνος να μπερδευτεί ο υπουργός και να ψηφίσει «όχι», και έσπευσε να του δείξει.

Μετά κόπων και βασάνων τελικά τα κατάφερε ο κ. Τσακαλώτος, αλλά η ψυχολογική προσέγγιση του γεγονότος λέει ότι πίσω από την ανικανότητά του να τιθασεύει τα ηλεκτρονικά είναι η βαθύτερη απροθυμία του να δώσει θετική ψήφο επειδή ουσιαστικά το Μεσοπρόθεσμο είναι ένα νέο (το τέταρτο παρακαλώ) μνημόνιο!

ΕΛ. ΣΤ.

Συμμαχίες

Πίσω από τις λέξεις κρύβεται ο... Αλέξης. Η σκιά του πρωθυπουργού πέφτει βαριά στο εγχείρημα του νέου φορέα της Κεντροαριστεράς, καθώς οι απεσταλμένοι του παρεμβάλλονται στην οργάνωση της σκέψης και επηρεάζουν τις κινήσεις των πολιτικών πρωταγωνιστών του υπό διαμόρφωση νέου πολιτικού χώρου. Νίκος Βούτσος, Στέργιος Πιτσιόρλας και Χρήστος Σπίρτζης έχουν δει τις τελευταίες εβδομάδες στελέχη προερχόμενα από την Αριστερά και το ΠΑΣΟΚ, προωθώντας την ιδέα της προοδευτικής συμμαχίας. Μπορεί κανείς να μην έχει πειστεί, αλλά φαίνεται ότι ορισμένοι έχουν... μαλακώσει.

Γ.Α.

Ασπρόμαυρη selfie

Απλή και megάθυμη, παρότι star και περίπου sex symbol του ΣΥΡΙΖΑ, η **Εφη Αχτσιόγλου** δέχεται αμέσως την πρόσκληση της **Ολγας Γεροβασίλη** να βγάλουν μια selfie για να την κάνει... tag η υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης, μπας και πάρει κάνα like παραπάνω! Η υπουργός Εργασίας έκανε μία ακόμα λαμπερή εμφάνιση στην Ολομέ-

λεια της Βουλής - κατευθείαν από κομμωτήριο του Κολωνακίου, για να συνεννοούμαστε! Και μάλιστα βασικό-μενη και αναδεικνύοντας τον πιο κλασικό συνδυασμό χρωμάτων, μαύρο με άσπρο. Όπως και το κυβερνητικό αφήγημα, εν ολίγοις; Μας λένε ότι έρχεται επιτέλους άσπρη μέρα, αλλά μόλις ψήφισαν μαύρα μέτρα λιτότητας...

Κρυφτούλι

Ποτέ ξανά δεν έχει καθυστερήσει τόσο πολύ η Γραμματεία του πρωθυπουργού να ενημερώσει τους δημοσιογράφους για επίσημη εκδήλωση. Ο λόγος για την περίφημη συνάντηση για τη σύναψη

συμφωνίας στις Πρέσπες. Μέχρι και στο παρά πέντε αυτής, κανείς δεν γνώριζε το μέρος και την ώρα της εκδήλωσης, με αποτέλεσμα να τρέχουν και να μη φτάνουν οι δημοσιογράφοι και όλοι οι εμπλεκόμενοι. Δεν ήταν λίγοι εκείνοι, μάλιστα, που δεν

πρόλαβαν να εξασφαλίσουν αεροπορικά εισιτήρια. Φυσικά, η σιγή ιχθύος δεν ήταν τυχαία. Φαίνεται ότι η κυβέρνηση επέλεξε μια τέτοια στάση ώστε να μην υπάρξει επαρκής χρόνος για συλλαλητήρια και άλλες παραφωνίες.

Ν.Α.

Μεταγραφή

Η ιστορία με το Σκοπιανό φαίνεται ότι θα είναι καταλυτική για το πολιτικό μέλλον του **Θανάση Παπαχριστόπουλου**. Ο γνωστός από μεταμεσονύκτια τηλεοπτικά πάνελ βουλευτής των Ανεξάρτητων Ελλήνων είναι έτοιμος να ψηφίσει τη συμφωνία που έφερε ο **Αλέξης Τσίπρας**, ερχόμενος έτσι σε σύγκρουση με τον **Πάνο Καμμένο** που έχει χαραξει γραμμή κάθετα αντίθετη. Λέγεται,

λοιπόν, ότι ο κ. Παπαχριστόπουλος θα ψηφίσει τη συμφωνία (προσφέροντας στον κ. Τσίπρα τη δική του συμβολή για να περάσει η εκχώρηση του ονόματος «Μακεδονία») και αμέσως μετά θα παραιτηθεί, παραδίδοντας τη βουλευτική έδρα στο κόμμα με το οποίο εξελέγη το 2015... και αμέσως μετά να πάει στον ΣΥΡΙΖΑ και να πολιτευτεί μαζί του! Ωραίες δουλειές.

Β.Γ.

Μετανάστης από έρωτα

Μπορεί ο **Θάνος Παπάζογλου** να μην είναι ιδιαίτερα γνωστός στο ευρύ κοινό, αλλά εδώ και δύο χρόνια βρίσκεται ανελλιπώς στο πλευρό του **Αλέξη Τσίπρα**, ο οποίος τον έχει πολλάκις χαρακτηρίσει «ιδιαίτερα πολύτιμο στέλεχος». Αποτελούσε, μάλιστα, τον συνδεδεμένο κρίκο μεταξύ του Γραφείου Τύπου και των δημοσιογράφων. Και λέμε αποτελούσε, καθώς αποχώρησε από τον στενό κύκλο των πρωθυπουργικών συνεργατών.

Πίσω από την απομάκρυνσή του δεν κρύβεται καμία πολιτική διαφωνία, ένταση ή διαφοροποίηση, αλλά κάτι πολύ πιο ρομαντικό. Αποφάσισε να ακολουθήσει την αγαπημένη του στο εξωτερικό. Άλλοι φεύγουν από απογοήτευση και άλλοι από αγάπη..

Ν.Α.

Εκδίωξη

Αστράψε και βρόντηξε εναντίον του -πρώην πλέον- γενικού διευθυντή της Διεύθυνσης Πολιτικής Εθνικής Αμυνας και Διεθνών Σχέσεων του ΥΠΕΘΑ, πρέσβη Τρύφωνα Παρασκευόπουλου, ο Πάνος Καμμένος στους διαδρόμους του κτιρίου του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια της πρόσφατης Συνόδου των υπουργών Αμυνας της Συμμαχίας. Η σφοδρότητα της φραστικής επίθεσης του κ. Καμμένου προς τον κ. Παρασκευόπουλο ήταν τέτοια μάλιστα που ο τελευταίος εξαναγκάστηκε άμεσα σε παραίτηση, ενώ επέστρεψε και στην Αθήνα όχι με το αεροσκάφος της ελληνικής αποστολής, αλλά μόνος του και με πολιτική πτήση. Ουδείς άλλος, πλιν των δύο, έχει καταλάβει ακόμα τον λόγο της εκδίωξης.

Γ.Δ.

Ο δικέφαλος (ή πονοκέφαλος) της εθνικής οικονομίας

«Ψάλλει зерβά ο βασιλιάς, δεξιά ο πατριάρχης / κι απ' την πολλή την ψαλμουδιά εσειόντανε οι κολόνες», λέει ένα δημοτικό πεζοτραγουδί. Ακούγεται λες και ο ανώνυμος ποιητής το εμπνεύστηκε βλέποντας το ηγετικό διδυμο της εθνικής μας οικονομίας. Σαν αλληθώρα σιαμαία που προσδοκούν τη διχοτόμησή τους λόγω ασυμφωνίας χαρακτήρων, είπαν ταυτόχρονα ο ένας «τέλος η λιτότητα» και ο άλλος «ποτέ δεν είπα ότι η λιτότητα τελείωσε». Στα αριστερά ως προς τον θεατή αλλά στρέφοντας το βλέμμα προς τα δεξιά του, ο κ. **Γιώργος Χουλιαράκης**, αναπληρωτής υπουργός. Σε συμμετρικά αντίθετη στάση ο υπουργός Οικονομικών **Ευκλείδης Τσακαλώτος**. Ο μεν πρώτος συνελήφθη από τον φακό πιθανότατα αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη ενός μικρού βιβλίου που βρίσκεται μπροστά του. Φέρει τον ελάχιστα

εμπνευσμένο τίτλο «Σύνταγμα της Ελλάδας», αγνώστου συγγραφέα, ενός κάποιου άσημου εκδοτικού οίκου με την επωνυμία «Βουλή των Ελλήνων». Ο αναπληρωτής υπουργός δεν φαίνεται ενθουσιασμένος με ό,τι διάβασε στις σελίδες του, πιθανώς επειδή το κείμενο είναι κάπως μονότονο, με προβλέψιμη πλοκή, ιδιαίτερα αφότου ο **Αλέξης Τσίπρας** προέβη στη γενναία προγραμματική δήλωση, τον Φεβρουάριο του 2015, ότι ως κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝ.ΕΛ. «είμαστε κάθε λέξη του Συντάγματος». Ο δε υπουργός Ευκλείδης, πάνοντας με απόγνωση το κεφάλι και πνίγοντας στον λαιμό του ένα «οϊμέ, ο δύστηνος», μοιάζει να προβάρει τον ρόλο του πολυώντος επί πιστώσει, στο πασίγνωστο πατροπαράδοτο νατουραλιστικό σκίτσο για την προδιαγεγραμμένη καταστροφή εκείνου που ενδίδει στον βερεσέ.

Μπαλίτσα

Τις ακαδημίες του ΠΙΑΟ Ρουφ, στην έδρα του ιστορικού σωματείου στις γραμμές του τρένου, επισκέφθηκε ο **Βασίλης Κικίλιας**. Ο βουλευτής της Ν.Δ. έπαιξε μπάλα με τα μικρά παιδιά, έδειξε πως δεν έχει χάσει τη φόρμα του, ενώ συνομίλησε με τους ανθρώπους του συλλόγου και τους προπονητές. Ο κ. Κικίλιας εμφανίζεται πολύ κινητικός το τελευταίο διάστημα. Λες και βρίσκεται σε παρατεταμένη προεκλογική εκστρατεία. Παιζει δηλαδή μπαλίτσα μεταφορικά και κυριολεκτικά.

Σόου και δράμα

Στα δικαστήρια της Αδριανούπολης, όπου θα συζητηθεί η πέμπτη κατά σειρά αίτηση αποφυλάκισής τους, πρόκειται να μεταφερθούν για μία ακόμη φορά στα μέσα της εβδομάδας οι δύο Έλληνες στρατιωτικοί που κρατούνται στις τουρκικές φυλακές. Κατά τη μεταφορά τους, οι Τούρκοι αναμένεται να στήσουν εκ νέου το γνωστό επικοινωνιακό τους σόου, δεδομένου ότι η διαδικασία θα λάβει χώρα λίγες μόλις ημέρες πριν από τον κρίσιμο για τον **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν** πρώτο γύρο των τουρκικών εκλογών, την Κυριακή 24 του μήνα... **Γ.Δ.**

Αλέξη, δεν είσαι σκακιστής, πόνι είσαι!

Η ατάκα της εβδομάδας ανήκει στον πρωθυπουργό **Αλέξη Τσίπρα**. «Αισθάνομαι σαν ένας σκακιστής που παίζει ταυτόχρονα σε δύο σκακιέρες, γιατί έχουμε ταυτόχρονα τις διαπραγματεύσεις για το θέμα του ονόματος και τις κρίσιμες διαπραγματεύσεις για το θέμα του χρέους», είπε ο Αλέξης Τσίπρας στον επικεφαλής του **ESM Κλάους Ρέγκλιγκ**, με τον οποίο συναντήθηκε στο Μέγαρο Μαΐμου την προηγούμενη Τετάρτη. Τόσο ικανοποιημένος είναι ο Αλέξης από τους χειρισμούς του στη θέση του πρωθυπουργού, που φαντασιώνεται ότι έχει γίνει ο... **Γκάρι Κασπάροφ** της πολιτικής. Και τόσο πολύ έχει αγαπήσει το είδωλό του, που δεν αντιλαμβάνεται ότι τον χρησιμοποιούν οι Ξένοι σαν πόνι στη δική τους παρτίδα και θεωρεί ότι έχει γίνει ο ίδιος σκακιστής! Την ίδια στιγμή ο υπουργός Εξωτερικών **Νίκος Κοτζιάς**, με τη γνωστή αλαζονεία που τον διακρίνει, αυτοαναγορεύτηκε σε σημαντική επισημονική οντότητα και προσωπικότητα επειδή -όπως είπε στη Βουλή- το 2016 εκφώνησε την ετήσια ομιλία του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης βαυκαλιζόμενος ότι στο ίδιο πανεπιστημιακό ίδρυμα έχει ιδρύσει το πρόγραμμα σπουδών... **scissors**. Και επειδή η μετριοφροσύνη είναι για τους μέτριους, μπροστά στον επικεφαλής της ρωσικής διπλωματίας **Σεργκέι Λαβρόφ** ο Νίκος Κοτζιάς άρχισε να κομπάζει ότι έλυσε το Σκοπιανό και

προανήγγειλε ότι τώρα είναι έτοιμος να λύσει «τα ζητήματα που εκκρεμούν εδώ και 30 μέχρι 80 χρόνια με την Αλβανία». Αν δεν ήταν τόσο... συγκρατημένος, μπορεί και να μας έλεγε ότι είναι ο καλύτερος υπουργός Εξωτερικών των τελευταίων 100 ετών, ο αθεόφοβος. «Πριν πάω για διακοπές θα τα έχω τελειώσει, αλλιώς δεν έχει διακοπές», τόνισε ο κ. Κοτζιάς δηλώνοντας έτοιμος να κλείσει και το Αλβανικό. Μέσα στη μεγαλομανία του είναι ικανός να πιστεύει ότι οι Αμερικανοί μελετούν τις κινήσεις του, λες και αγνοούμε ότι οι υπάλληλοι των αμερικανικών διπλωματικών αποστολών ελέγχουν αν εφαρμόζει τον οδικό χάρτη των ενεργειών που του έχουν υποδείξει «πικάροντας» κάθε φορά το βήμα των υποτιθέμενων διαπραγματεύσεων που ολοκληρώνονται. Ο κόσμος το 'χει τούμπανο, ότι η ελληνική κυβέρνηση στο Σκοπιανό και στο Αλβανικό κινείται βάσει χρονοδιαγράμματος που έχουν σχεδιάσει οι Αμερικανοί, και αυτοί κρυφά καμάρι. Είναι οι ίδιοι άνθρωποι που ακούνε τον Ρέγκλιγκ να ανακοινώνει ότι τα μνημόνια θα διαρκέσουν μέχρι το 2059 -για άλλα 40 χρόνια δηλαδή- και αυτοί έχουν το θράσος να μιλούν για... καθαρή έξοδος. Ετσι είναι με τους χρήσιμους «ηλίθιους», με την πολιτική έννοια πάντα. Τους χρησιμοποιούν οι ισχυροί του πλανήτη σαν πόνια για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους και εκείνοι νομίζουν ότι είναι σκακιστές! **Πολ Τος**

Μαζεμένα

Δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία το Ξέσπασμα του **Σταύρου Θεοδωράκη** κατά της **Κατερίνας Μάρκου** - «τα ψηλοτάκουνα σας δεν φτάνουν στους δρόμους της Θεσσαλονίκης», της είπε στη Βουλή. Η βουλευτής της Ν.Δ., που ανεξαρτητοποιήθηκε από το Ποτάμι, Ξύπνησε μέσα του το... αγιοβαρβαριώτικο. Της είχε μαζεμένα, όταν ήταν ακόμη βουλευτίνα του Ποταμιού και αρνιόταν να δίνει μέρος του μισθού της στο κόμμα. Τότε η κυρία Μάρκου είχε επικαλεστεί ότι είχε δάνειο να πληρώσει. Κι όταν αποχώρησε από το Ποτάμι έλεγε ότι δεν θα πληρώνει ένα ανύπαρκτο κόμμα! **Γ.Α.**

Συμβουλές

Στον **Κώστα Σημίτη**, που αποτελεί και πολιτικό του ίνδαλμα, προσέφυγε τις προάλλες ο **Σταύρος Θεοδωράκης**. Ο επικεφαλής του Ποταμιού τον είδε στους διαδρόμους της Βουλής και άρχισε να του φωνάζει «πρόεδρε, πρόεδρε», τρέχοντας πίσω του να μην τον χάσει. Παρότι βιαστικός, εκείνος τον περιμένε υπομονετικά -δεν είναι και της σχολής... Δαλάκα ο Σταύρος- και είχαν στα όρθια ένα πεντάλεπτο τετατά. Από τη γλώσσα του σώματος ο κ. Θεοδωράκης φαινόταν να αναζητά μια συμβουλή από τον μέντορα Σημίτη. **Ελ. Στ.**

themaleaks

Λουστρινάτος αριβισμός

Προφανώς δεν πρόκειται για την επιτομή του γούστου στο ντύσιμο, αλλά αυτό πρέπει να ήταν το τελευταίο πράγμα που πρόσεξε ο **Προκόπης Παυλόπουλος** πάνω στον **Αλέξη Τσίπρα** και τη διευθύντρια του πρωθυπουργικού γραφείου **Ιωάννα Πεπιπέ** όταν τους δέχθηκε προ ημερών να τον ενημερώσουν για τη συμφωνία με τα Σκόπια. Με λουστρίνι αλλά **Νίκος Παπαναστασίου** ο «εισαγόμενος» ο πρωθυπουργός και με γόβα από εκείνες που τараζουν ως και τα νεύρα του **Σταύρου Θεοδωράκη**

η συνεργάτιδά του, οι δυο τους έχουν φορέσει ένα επιτηδευμένα αυστηρό ύφος, παρότι λίγο πριν άκουσαν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να χαρακτηρίζει την εκχώρηση του ονόματος Μακεδονία στα Σκόπια «μία καλή συμφωνία». Τελικά, μάλλον δικαιολογημένα είχαν σχεδόν συνοφρωμένο ύφος: απεδείχθη ότι πέραν του κ. Παυλόπουλου ουδείς άλλος εκ της καραμανλικής πτέρυγας της Ν.Δ. έβαλε πλάτη στον αριβισμό του κ. Τσίπρα για το μείζον εθνικό μας θέμα...

Παρέλαση

Οι μετοχές του στελέχους του ΣΥΡΙΖΑ και γνωστού δικαιωματιστή **Πάνου Λάμπρου** (ίσως τον θυμάστε από τις καταγγελίες του πρώην υπουργού Δικαιοσύνης **Γιάννη Πανούση** και τον ρόλο του στο υπουργείο

Δικαιοσύνης) βρίσκονται αρκετά ψηλά. Αυτό κατέστη απόλυτα σαφές στις εκδηλώσεις του περασμένου Σαββατοκύριακου για το Gay Pride, στις οποίες και πρωταγωνίστησε. Δεν υπήρχε κυβερνητικό στέλεχος που να μη συνομιλήσει μαζί του ή να μην τον αγκαλιά-

σει εγκάρδια. Ο Λάμπρου, μάλιστα, μοίραζε μεγαλοφώνως τις απόψεις του για τη συμφωνία, την οποία και επικροτεί. Να θυμίσουμε ότι ο συγκεκριμένος ανήκει σε αυτούς που είχαν υπογράψει κείμενο υπέρ της μετονομασίας των Σκοπίων σε Μακεδονία.

ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΕΣ «ΑΣΥΝΑΡΤΗΣΙΕΣ»

Η **Αλέκα Παπαρήγα** μιλάει σπανίως, αλλά, κακά τα ψέματα, όταν μιλάει η γλώσσα της τσακίζει κόκαλα. Αυτό έκανε την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή όταν αναφέρθηκε στην επίδειξη λενινιστικών γνώσεων που είχε επιχειρήσει να κάνει το προηγούμενο βράδυ ο **Αλέξης Τσίπρας** με τη συνέντευξή του στην ΕΡΤ για το Μακεδονικό - για την ακρίβεια τον έλωσε τον «σύντροφο» Αλέξη. Όπως επεσήμανε η τώως γενική γραμματέας του ΚΚΕ, ο κ. Τσίπρας «είπε στην τηλεόραση ότι παρεκκλίνουμε από τη θέση του Λένιν για τον αυτοπροσδιορισμό». Και σχολίασε: «Δεν πρόκειται να απαντήσω γιατί ούτε καν τη λέξη "αυτοπροσδιορισμό" δεν έλεγε ο Λένιν, αλλά και γιατί ιδιαίτερα σε αυτό τον χώρο δεν αξίζει τον κόπο».

Η κυρία Παπαρήγα, όμως, δεν σταμάτησε εκεί την αποδόμηση του κ. Τσίπρα: «*Το μόνο που σκέφτηκα εκείνη τη στιγμή αυθορμήτως ήταν "καλά, δεν προφυλάσσετε αυτόν τον άνθρωπο να μη λέει ασυναρτησίες;"*. Είναι πρωθυπουργός, μπορεί να πει πολλά επιχειρήματα για τη θέση του κόμματος. Δεν είναι δύσκολο να φτιάξεις επιχειρήματα όταν είσαι αντίθετος, αλλά μη λέει και ασυναρτησίες και με περισπούδαστο ύφος. Μάλιστα, λέει, τα μελέτησε όταν ήταν 17 χρονών. Ξεσκόνισε τον Λένιν στα 17 του. Εγώ δεν ξέρω να υπάρχει στέλεχος του κόμματος, του ΚΚΕ, που να έχει και ηλικία μεγάλη και να μιλήσει σαν ξεσκονισμένος μαρξιστής και λενινιστής. Οποιοσ το κάνει, μόνο γελοίος μπορεί να γίνει»...

Αν δεν υπήρχε ο Μπαρμπαρούσης, θα τον είχαν εφεύρει!

Του Γιώργου Κουβαρά

«Αν δεν υπήρχε η πρόταση δυσπιστίας που καταθέσατε, θα έπρεπε να την εφεύρουμε», είπε ο Αλέξης Τσίπρας απευθυνόμενος στον Κυριάκο Μητσοτάκη μετά την κατάθεση της πρότασης του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Λίγες ώρες αργότερα, μετά τα όσα διαδραματίστηκαν στη Βουλή, εμπνεόμενοι από τα λεγόμενα του πρωθυπουργού και του κυβερνητικού εκπροσώπου μπορούμε να συμπεράνουμε ότι, αν δεν υπήρχε ο Μπαρμπαρούσης, σίγουρα θα τον είχαν εφεύρει.

Η άμεση αντίδραση του κυβερνητικού εκπροσώπου μετά το παραλήρημα μίσους του Χρυσουαγίτη βουλευτή ήταν αποκαλυπτική. Ο κ. Δημήτρης Τζανακόπουλος χρέωσε ευθέως στον Κυριάκο Μητσοτάκη τη ρητορική Μπαρμπαρούση υποστηρίζοντας ότι «ακραίες ιδεολογίες που μέχρι πριν από λίγο καιρό θεωρούνταν νεκρές βρήκαν την ευκαιρία να αναστηθούν χάρη στα μισαλλόδοξα κηρύγματα του κ. Μητσοτάκη και ηγετικών κύκλων της Νέας Δημοκρατίας».

Μια σύντομη αριστερή ανάλυση των διαδοχικών δηλώσεων Μπαρμπαρούση - Τζανακόπουλου θα μπορούσε εύκολα να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα της προβοκάτσιας. Επιτίθεται ο Χρυσουαγίτης στον ΠτΔ, στον πρωθυπουργό και στον υπουργό Εθνικής Αμυνας για να δώσει αφορμή να ταυτίσει η κυβέρνηση μαζί του όλο το πατριωτικό μέτωπο που στέκεται απέναντι στη συμφωνία Τσίπρα - Ζάεφ. Προβοκάτσια, λέξη που είναι βέβαιο ότι οι κυβερνώντες έχουν χρησιμοποιήσει κατά κόρον στα αριστερά τους νιάτα, θα σήμαινε ότι ο Μπαρμπαρούσης είναι βαλτός.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, αρκεί ότι ο Μπαρμπαρούσης είναι «βολικός». Την ώρα που η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ έχει απέναντί της τη συντριπτική πλειοψηφία της κοινής γνώμης για τη συμφωνία που υπογράφει στις Πρέσπες (όπως φαίνεται από το γκάλοπ της Marc που δημοσιεύει σήμερα το «ΘΕΜΑ»), την ώρα που συγκροτείται ένα κοινοβουλευτικό πατριωτικό μέτωπο κατά της λύσης από τις δυνάμεις που οι ίδιοι οι ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ λοιδορούσαν ως... ενδοτικούς - Γερμανοτσολιάδες (Ν.Δ. - ΔΗ.ΣΥ.), την ώρα λοιπόν που οι «Μένουμε Ευρώπη» λένε «όχι» στο Σκοπιανό, τι πιο βολικό να τους ταυτίσουν με την Ακροδεξιά!

Βολικό αλλά συγχρόνως κωμικό. Ακροδεξιός ο Μητσοτάκης, ακροδεξιά η Φώφη, δημοκράτες ο Τσίπρας και ασφαλώς και ο Καμμένος γιατί έπεσε θύμα του μίσους Μπαρμπαρούση!

Το πρόβλημα για την κυβέρνηση είναι ότι οι λωτοφάγοι λιγοστεύουν. Ειδικά όταν παίρνεις το ρίσκο -που πήρε για πρώτη φορά στην πολιτική του καριέρα ο Τσίπρας- να απευθυνθεί στη μειοψηφία αγνοώντας την πλειοψηφία, δεν σε σώζουν ούτε 40 παλικάρια Μπαρμπαρούσηδες...

Μέχρι τώρα ο Αλέξης Τσίπρας είτε με ψέματα είτε με μισές αλήθειες απευθυνόταν σε πλειοψηφίες: Φτωχοί κατά πλουσίων, αδιάφοροι κατά διεφθαρμένων, το «νέο» κατά του παλιού», αδικημένοι Έλληνες κατά Ξένων ανάληπτων δανειστών. Και τώρα; Ένας Τσίπρας που υποδέχεται τον «Μητσοστατικό» και εγκαλεί τον Κυριάκο και την Ντόρα ότι δεν σέβονται την... οικογενειακή τους παράδοση για λύση του Σκοπιανού! Θα μπορούσε να είναι ανέκδοτο, αν δεν ήταν τόσο εθνικά ταπεινωτικό και επηζήμιο.

Για την ιστορία και για να μην ξεχνιόμαστε σε ό,τι αφορά τις σχέσεις ενός εκάστου με την Ακροδεξιά και τη ρητορική της, ας θυμηθούμε μερικά πρόσφατα γεγονότα προτού παραδώσουμε στον Μπαρμπαρούση τον πατριωτισμό μας.

Η Χ.Α. μπήκε φυλακή επί κυβέρνησης Σαμαρά. Επί Τσίπρα περιμένουμε ακόμη να ολοκληρωθεί η δίκη της.

Οι πρόωρες εκλογές του Ιανουαρίου του 2015 προκλήθηκαν από τη σύμπλευση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝ.ΕΛ. και Χ.Α. για τη μη εκλογή ΠτΔ.

Όσο δε για τον ρόλο του Στρατού και πώς... τον φαντάζεται ο καθένας, υπενθυμίζω τη δήλωση Καμμένου, ενώπιον Τσίπρα, στο Πεντάγωνο στις 2 Ιουλίου του 2015: «Στις δύσκολες στιγμές που περνάει ο τόπος οι Ενοπλες Δυνάμεις της χώρας διασφαλίζουν τη σταθερότητα στο εσωτερικό της. Ένας δημοκρατικός Στρατός και οι δημοκρατικές Ενοπλες Δυνάμεις συνεχίζουν να διαφυλάσσουν με την αποστολή τους την εικόνα της χώρας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό».

Σε τροχιά δυναμικής ανάπτυξης το δίκτυο πρακτορείων του ΟΠΑΠ

Η εταιρεία υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε νέα προϊόντα, τεχνολογικά συστήματα και υποδομές

Η επένδυση στο δίκτυο των πρακτορείων ΟΠΑΠ αποτελεί βασική στρατηγική προτεραιότητα της εταιρείας, στο πλαίσιο του Οράματος 2020, το οποίο προβλέπει την καθιέρωση του ΟΠΑΠ ως εταιρείας ψυχαγωγίας και τυχερών παιχνιδιών παγκοσμίως. Ανώτερος στόχος είναι τα πρακτορεία να καταστούν τοπικοί προορισμοί για τυχερά παιχνίδια και διασκέδαση. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΟΠΑΠ υλοποίησε το 2017 επενδύσεις ύψους σχεδόν 100 εκατ. ευρώ για την εισαγωγή νέων προϊόντων και την αναβάθμιση των τεχνολογικών συστημάτων και των υποδομών των πρακτορείων.

Με σύνθημα «Μαζί στη νέα εποχή», ο ΟΠΑΠ διοργάνωσε, για δεύτερη συνεχή χρονιά, μεγάλες εκδηλώσεις για τους πράκτορες του, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στα τέλη Μαΐου, με τη συμμετοχή της πλειοψηφίας των συνεργατών της εταιρείας.

Πραγματοποιήθηκαν 10 εκδηλώσεις σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ξάνθη, Ιωάννινα, Λάρισα, Πάτρα, Καλαμάτα, Ηράκλειο και Ρόδο. Εφέτος, ήταν η πρώτη φορά που το roadshow του ΟΠΑΠ έλαβε χώρα σε Ξάνθη, Ιωάννινα, Καλαμάτα, Ηράκλειο και Ρόδο.

Οι εκδηλώσεις αυτές αποτελούν πλατφόρμα διαλόγου και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ της εταιρείας και των συνεργατών της για θέματα που αφορούν τις δραστηριότητές τους και τη συνεχιζόμενη επένδυση του ΟΠΑΠ στο δίκτυό του.

Βασικές θεματικές των εκδηλώσεων

Κορυφαία στελέχη του ΟΠΑΠ παρουσίασαν αναλυτικά τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο δίκτυο το 2017, καθώς και τον στρατηγικό σχεδιασμό της εταιρείας

και τις ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν εντός των επόμενων μηνών.

Όπως ανέφερε ο Ντάμιαν Κόουπ, Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΠΑΠ, η επένδυση στο δίκτυο έχει θέσει τα θεμέλια για την αμοιβαία ανάπτυξη της εταιρείας και των πρακτόρων της. Ο κ. Κόουπ σημείωσε ότι η εισαγωγή νέων προϊόντων (VLTs, SSBTs και virtual παιχνίδια) έχει ήδη οδηγήσει στην αύξηση της μέσης προμήθειας των πρακτόρων. Επιπλέον, αναφέρθηκε και στα αποτελέσματα από την καθιέρωση του νέου σχήματος διαχείρισης της απόδοσης και επιβράβευσης των πρακτόρων, το οποίο έχει βοηθήσει μεγάλο μέρος του δικτύου να αναπτύξει περαιτέρω τις δραστηριότητές του.

Σκοπός της συνεχιζόμενης επένδυσης στο δίκτυο είναι η δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για την εταιρεία και τους συνεργάτες της, μέσα από τη συνολική αναβάθμιση της εμπειρίας των πελατών από τα πρακτορεία ΟΠΑΠ.

Σε αυτή τη βάση παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το πρόγραμμα υποστήριξης Retail Excellence 2020 (REX2020) το οποίο εστιάζει σε 5 βασικούς πυλώνες (Σημείο και Μέγεθος, Προϊόντα και Υπηρεσίες, Digital Signage, Εικόνα Καταστήματος, Συνεργάτης και Προσωπικό) που αναβαθμίζουν την εικόνα και λειτουργία των πρακτορείων με στόχο την απόλυτη εμπειρία του πελάτη στο κατάστημα.

Στις εκδηλώσεις παρουσιάστηκαν, μεταξύ άλλων, τα οικονομικά αποτελέσματα του ΟΠΑΠ για το 2017 και η πρόοδος που έχει συντελεστεί στην υλοποίηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων της εταιρείας. Επιπλέον, δόθηκε έμφαση στην επέτειο 60 ετών από την ίδρυση της εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό, βραβεύτηκαν τρεις πράκτορες που λειτουργούν καταστήματα ΟΠΑΠ για περισσότερα από 58 χρόνια.

Η σημερινή εικόνα του δικτύου

Κατά την πρόσφατη τηλεδιάσκεψη για την παρουσίαση

των οικονομικών αποτελεσμάτων του ΟΠΑΠ για το πρώτο τρίμηνο του 2018, ο Διευθύνων Σύμβουλος Ντάμιαν Κόουπ σημείωσε ότι η επένδυση του ΟΠΑΠ στο δίκτυό του συνεχίζεται δυναμικά.

Όπως τόνισε, μέσα στους πρώτους μήνες του 2018, άνοιξαν 150 καταστήματα, συμπεριλαμβανομένων νέων πρακτορείων και καταστημάτων που μετεγκαταστάθηκαν. Επιπλέον, ως προς την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου, σχολίασε ότι η διαδικασία προσέλκυσης νέων πρακτόρων εξελίσσεται θετικά και αναμένεται να ανοίξουν εκατοντάδες νέα καταστήματα εντός των επόμενων μηνών.

Όσον αφορά στην τεχνολογική αναβάθμιση των πρακτορείων, ο κ. Κόουπ σημείωσε ότι έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση περίπου 10.000 νέων τερματικών. Η μετακίνηση των προϊόντων του ΟΠΑΠ στα νέα τερματικά και η μετάβαση στη νέα πλατφόρμα αθλητικού στοιχηματισμού θα ολοκληρωθούν εντός του καλοκαιριού.

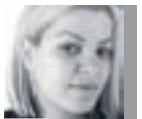
Σχετικά με την ανάπτυξη των VLTs, ο κ. Κόουπ σημείωσε ότι στόχος είναι να έχουν τεθεί σε λειτουργία περίπου 20.000 παιχνιομηχανήματα σε πρακτορεία ΟΠΑΠ και αποκλειστικά καταστήματα έως το τέλος του 2018. Όπως σχολίασε, ο ΟΠΑΠ έχει πλέον καλύτερη εικόνα για το περιεχόμενο που προτιμούν οι παίκτες και σκοπεύει να προχωρήσει σε προϊόντικές βελτιώσεις εντός των επόμενων μηνών.

Τέλος, ο κ. Κόουπ εξέφρασε την ικανοποίηση του από την απόδοση των virtual παιχνιδιών και επεσήμανε ότι η εταιρεία θα εισάγει νέο περιεχόμενο έως το τέλος του έτους. Επιπλέον, ο ρυθμός εγκατάστασης των SSBTs έχει επιταχυνθεί σημαντικά, καθώς έχουν ήδη εγκατασταθεί 3.100 μηχανές σε 1.500 πρακτορεία ΟΠΑΠ. Το μέγεθος αυτό θα αυξηθεί περαιτέρω εντός του έτους, ενώ στα πλάνα της εταιρείας περιλαμβάνεται η αξιοποίηση των SSBTs και για άλλα προϊόντα.

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Όταν ο Αλέξης Τσίπρας το 2014 ρώτησε έναν στενό συνεργάτη του πώς θα του φαινόταν ο Νίκος Κοτζιάς για το καρτοφυλάκιο των Εξωτερικών, εκείνος δεν βιάστηκε να απαντήσει. Μετά από αρκετά δευτερόλεπτα περισυλλογής είπε: «Δεν με προβληματίζει το ότι αλλάζει γνώμες και απόψεις σαν τα πουκάμισα. Περισσότερο ανησυχώ που δεν αλλάζει χαρακτήρα!». Ο μετέπειτα πρωθυπουργός γέλασε και η κουβέντα έμεινε εκεί. Μερικούς μήνες αργότερα, θα ήταν αυτός που θα προκαλούσε γέλια στους συνεργάτες του. Λίγα λεπτά πριν από ένα προγραμματισμένο ραντεβού του με τον υπουργό του επί των Εξωτερικών πλέον, σχολίασε ότι «θα προτιμούσα να βρίσκομαι στην καρέκλα του οδοντίατρου παρά μαζί του».

της Νεφέλης
Λυγερού

Ο κατά πολλούς πληθωρικός χαρακτήρας του Νίκου Κοτζιά και οι πυρηνικού τύπου εκρήξεις οργής του, άλλωστε, αποτελούν κοινό μυστικό. Έχει καταφέρει να βγάλει από τα ρούχα του μέχρι και τον Ζίγκμαρ Γκάμπριελ. Ο πρώην υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας δεν είχε ανταποκριθεί θετικά στο μάθημα που επικείμενο να του δώσει ο Έλληνας ομολόγός του για το τι σημαίνει να είναι κάποιος «καλός Γερμανός». Η ιστορία αυτή πρωταγωνίστησε για αρκετά 24ωρα στα συριζαϊκά πηγαδάκια. Από την άλλη, ο Νίκος Κοτζιάς, με έναν εκλιπικτικό τρόπο, επανακάμπτει από την πολιτική άβυσσο. Εξάλλου, ελάχιστα αμφισβητούν την ευφυΐα του και το ταλέντο του στην πολιτική ίντριγκα.

«Πιο δύσκολο απ' το να επιλέγει κανείς φίλους είναι να επιλέγει εχθρούς. Διότι ο εχθρός είναι σημαντικό, σπουδαίο πράγμα», είχε πει ο Νίκος Κοτζιάς κατά τη διάρκεια μιας πολιτικής αψιμαχίας. Σε όλη την πορεία του, ο σημερινός υπουργός Εξωτερικών έχει αποδείξει ότι διαθέτει και ένα άλλο μοναδικό ταλέντο, το να αποξενώνει φίλους και να δημιουργεί ορκισμένους αντιπάλους. Αν και κανείς δεν έχει ποτέ αμφισβητήσει ούτε την ευφυΐα του, ούτε τις γνώσεις του, ο αυταρχικός χαρακτήρας του δεν τον βοήθησε να θωρακίσει τις διαπροσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις του. Σαν ταύρος εν υαλοπωλείω ορμούσε στους σταθμούς της ζωής και της καριέρας του αφήνοντας ανεξίτηλα τα ίχνη των ιδεολογικών του μεταμορφώσεων. Από την Κηφισιά και την προνομιούχα παιδική ηλικία στη Σχολή Μωραΐτη στην ιδεολογική επιτροπή του ΚΚΕ, από σύμβουλος του Γιώργου Παπανδρέου και πρόεδρος του ΙΣΤΑΜΕ, υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης Τσίπρα.

Ένας αυτοκράτορας στο ΥΠΕΞ

Η εγκατάστασή του στην ηγεσία της ελληνικής διπλωματίας ήταν ένα όνειρο ζωής, αν και άτομα που τον ξέρουν χρόνια εκτιμούν ότι βαθιά μέσα του πιστεύει πως έπρεπε να βρίσκεται στο Μαξίμου. Εστω και στο ΥΠΕΞ, όμως, λειτουργεί σαν αυτοκράτορας. Διοικεί το υπουργείο με σιδερένια πυγμή, σπέρνοντας τον τρόπο στους υπηρεσιακούς παράγοντες. Πολλοί διπλωμάτες παραπονιούνται ότι όποιος τολμήσει να εκφράσει διαφορετική άποψη από εκείνον έχει μπει στην black list. Το ίδιο ισχύει και για τα άλλα μέλη της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου. Οφείλουν να συμπεριφέρονται σαν υπάλληλοι του. Ο Νίκος Ξυδάκης το έζησε από πρώτο χέρι. Αν και αναπληρωτής υπουργός, ο Νίκος Κοτζιάς δεν του είχε αφήσει χώρο να κινηθεί. Φρόντισε, μάλιστα, ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου του να μετατεθεί στη Λατινική Αμερική!

Κατ' αυτόν, η αναρρίχσή του στην πολιτική ηγεσία του

ΑΠΟ «ΣΟΥΣΛΟΦ ΤΟΥ ΚΚΕ», ΤΣΑΡΟΣ ΤΟΥ ΤΣΙΠΡΑ

Ο πολιτικός θεωρητικός, σύντροφος της Αριστεράς, που είδε την υπουργική του θέση να εξανεμίζεται κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του Γιώργου Παπανδρέου, έχει εδραιωθεί πλέον στο ΥΠΕΞ - Η πολιτική του πορεία και η επιβίωση ενός ανθρώπου που γραπώνεται από την εξουσία και δεν διστάζει να τσακωθεί με όλους

υπουργείου Εξωτερικών καθυστέρησε έξι ολόκληρα χρόνια! Το 2009, όταν το ΠΑΣΟΚ κέρδισε θριαμβευτικά τις εκλογές και ο Γιώργος Παπανδρέου σχημάτισε κυβέρνηση, αντί του ίδιου είχε επιλέξει τον Δημήτρη Δρούτσα. Μάταια περιμενε το πολυπόθητο τηλεφώνημα από τον πρωθυπουργό. Το τηλεφώνημα είχε χτυπήσει εκείνο το απόγευμα, αλλά ήταν ο Χάρης Παμπούκης, νέος υπουργός Επικρατείας, ο οποίος του μίλησε για το ενδεχόμενο να του προσφερθεί μια θέση υφυπουργού, ξεκαθαρίζοντάς του ότι εάν του προσφερόταν θα είχε όποιες αρμοδιότητες θα του έδινε ο Δημήτρης Δρούτσας.

Αυτό πήγαινε πολύ για τον Νίκο Κοτζιά. Ήταν σκέτο βασανιστήριο. Δεν το άντεχε. «Μα αυτόν που κάθεται στην εσοχή της σκάλας;» έλεγε και ξανάλεγε υποτιμητικά, αναφερόμενος στο γεγονός ότι ο Δημήτρης Δρούτσας, ως ειδικός σύμβουλος του Γιώργου Παπανδρέου στο υπουργείο Εξωτερικών, είχε εγκατασταθεί σ' έναν χώρο κάτω από μια σκάλα. Απέρριψε, λοιπόν, τη βολιδοσκοπηση, η οποία

στην πραγματικότητα ήταν ένας τρόπος να τον ξεφορτωθούν. Ήταν, άλλωστε, κοινό μυστικό ότι ο Γιώργος Παπανδρέου είχε εξομολογηθεί σε στενό κύκλο ότι ο Κοτζιάς είναι καλός για σύμβουλος, αλλά προβληματικός για υπουργός. Γι' αυτό και δεν εκτιληρώθηκε ούτε μερικούς μήνες αργότερα η επιθυμία του να μπει στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εξωτερικών, «έτσι ώστε να μιλάω απευθείας με τον πρωθυπουργό».

Ο Νίκος Κοτζιάς κατάγεται από εύπορη οικογένεια. Ο πατέρας του Αγγελος υπήρξε αντιπρόσωπος της LM Ericsson από τη δεκαετία του 1950 μέχρι τη δεκαετία του 1970, εισάγοντας τηλεπικοινωνιακά είδη στην Ελλάδα. Πέρασε την παιδική του ηλικία στα βόρεια προάστια, και συγκεκριμένα στην Κηφισιά. Φοίτησε στη Σχολή Μωραΐτη, το ιδιωτικό σχολείο προνομιούχων οικογενειών. Ο ίδιος συνθηρίζει να λέει στους φίλους του ότι δεν επωφελήθηκε ποτέ από την οικογενειακή περιουσία, καθώς την αποποιήθηκε για ιδεολογικούς λόγους. Αλήθεια; Ψέματα;

Ο Νίκος Κοτζιάς δεν είχε ποτέ καλή σχέση με το μέτρο, γεγονός που παρήγε συνεχώς αντιφάσεις, τριβές και αντιπάθειες. Ατομα που ήταν κοντά του κατά τη διάρκεια της κοιμηματικά μεταβατικής περιόδου κάνουν λόγο για έναν άνθρωπο που είχε κυριευθεί από αγωνία για το μέλλον του. «Ο Νίκος έβλεπε παντού πρώην φίλους και πρώην συντρόφους να πετυχαίνουν και ένιωθε μεγάλο άγχος»

Ο Νίκος Κοτζιάς θεωρεί τον εαυτό του, περίπου, Ταλεϊράνδο της σύγχρονης ελληνικής διπλωματίας. Η φωτογραφία από το πρόσφατο ταξίδι του στα Σκόπια

Εμείς δεν μπορέσαμε να το επιβεβαιώσουμε. Το μόνο σίγουρο είναι ότι μέχρι τότε είχε ήδη μπηθεί στην κομμουνιστική ιδεολογία. Μετά τις σπουδές του στην Αθήνα σπούδασε Πολιτική Φιλοσοφία στο Γκίσεν της Γερμανίας, βόρεια της Φρανκφούρτης. Στη Γερμανία γνώρισε και τη σύζυγό του **Ελισάβετ**, την οποία οι φίλοι της αποκαλούν χαϊδευτικά «Λίλο». Εκείνη είχε γεννηθεί στην πόλη Τριφ, στο κρατίδιο Ρηνανία-Παλατινάτο, και είχε επιδείξει την ίδια τάση στις ακαδημαϊκές σπουδές με αυτή του συζύγου της. Αν και τυπική Γερμανίδα, αγάπησε την Ελλάδα και βρήκε κοινούς κώδικες με τον από τότε εριστικό Έλληνα φοιτητή.

Κατά καιρούς έχουν ακουστεί φήμες ότι πήρε «ειδική εκπαίδευση» στην Ανατολική Γερμανία και τη Μόσχα. Αυτό είναι ανακριβές, παρότι κέρδισε το προσωνύμιο «ο Σουολόφ του ΚΚΕ», καθότι έπαιζε τον ρόλο του θεωρητικού. Αντιθέτως, αυτό που ισχύει είναι ότι ανέπτυξε εξαιρετικά δύσκολες σχέσεις εντός του ΚΚΕ και λόγω αυτού και του χαρακτήρα του κέρδισε πολλές αντιπάθειες. Διατέλεσε επικεφαλής της Ιδεολογικής Επιτροπής, με έναν πρώην σύντροφό του να τον περιγράφει ως «άλλου είδους ιεροεξεταστή, καθώς κατέγραφε και περνούσε από ιδεολογικό έλεγχο τους συντρόφους του». Κάποιοι ακόμα μνημονεύουν μια πύρινη ομιλία του στη Νομική, ενθυμούμενοι τον σκληροπυρηνικό λόγο του, με τον οποίο κατακεραύνωνε τους παρισταμένους ως προς το ποια πολιτική σκέψη είναι αποδεκτή και ποια όχι.

Ιδεολογικές μετατοπίσεις

Δεν Ξεχνιέται και η απόφασή του να διαγράψει το 1975, ως παντοδύναμο στέλεχος, τη μισή οργάνωση, της οποίας ήταν γραμματέας, επικαλούμενος λόγους ιδεολογικής καθαρότητας. Οι αντίπαλοί του του προσάπτουν ότι στο πλαίσιο της συμμόρφωσης στη «σκληρή γραμμή» δεν δίστασε να υπερασπιστεί ακόμη και τον στρατιωτικό νόμο του στρατηγού Γαρουζέλο στην Πολωνία το 1981, στο βιβλίο του με τίτλο «Η Πολωνία και εμείς: Διαπιστώσεις και προοπτικές». Σε αυτό το βιβλίο αναλύει «*με στοιχεία τις ωμές παρεμβάσεις των ιμπεριαλιστών σ' αυτή τη χώρα, τον ρόλο των αντισοσιαλιστικών ομάδων στο εσωτερικό της και αποδεικνύει τον αντικομμουνιστικό και αποπροσανατολιστικό ρόλο του αστικού Τύπου*». Ποιος θα το φανταζόταν τότε ότι ο ίδιος άνθρωπος, κάποιες δεκαετίες αργότερα, θα ήταν πρωταγωνιστής στη σύναξη των υπουργών Εξωτερικών του ΝΑΤΟ, τραγουδώντας τους στίχους δημοφιλούς άσματος: «*Είμαστε ο κόσμος, είμαστε τα παιδιά / Είμαστε αυτοί που θα δημιουργήσουμε μια φωτεινότερη μέρα*».

Οι ιδεολογικές μετατοπίσεις, όμως, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της προσωπικότητας του Νίκου Κοτζιά. Εγκαταλείπει το ΚΚΕ το «βρώμικο 1989» μαζί με άλλα στελέχη. Είναι ο μόνος, όμως, που δημοσιεύει προσωπική επιστολή διαμαρτυρίας, με αποτέλεσμα πρώην σύντροφοί του, που κατά τα άλλα μπορεί να διαφωνούσαν ή να συμφωνούσαν μαζί του, είχαν σχολιάσει περιπαικτικά ότι «*το "εγώ" του ο Νίκος δεν φαίνεται να το Ξέχασε στον Περισσό. Φρόντισε να το πάρει μαζί του*». Πολύ αργότερα θα ομολογήσει ότι πολλά από εκείνα που κήρυττε σαν άλλος ιεροκήρυκας την περίοδο όπου ανήκε στο ΚΚΕ δεν τα πίστευε και ότι αγωνιζόταν από μέσα για να αλλάξει το κόμμα! Μετά από την οβιδιακή αλλαγή του, φεύγει για το Πανεπιστήμιο στο Αμβούργο. Εκεί εργάζεται. Κάποια στιγμή μαθαίνει ότι έχουν προκηρυχθεί από το υπουργείο Εξωτερικών θέσεις εμπειρογνώμωνων και κάνει αίτηση.

Αν και περνάει τη διαδικασία, δεν προσλαμβάνεται. Τελικά κερδίζει την πρόσληψή του με ένδικα μέσα. Έχει ανοίξει ο δρόμος για το νέο κεφάλαιο που ακούει στο όνομα Γιώργος Παπανδρέου. Οι κακές γλώσσες διακινούν ένα άλλο σενάριο, σύμφωνα με το οποίο διορίζεται εμπειρογνώμονας στο υπουργείο Εξωτερικών, με τη βοήθεια του Γιώργου Παπανδρέου, μόνο με μια απλή συνέντευξη ενώπιον μιας επιτροπής επιλεγμένης από τον υπουργό. Η εκδοχή αυτή δεν φαίνεται να ευσταθεί. Όπως και να έχει, από το 1996 ο Νίκος Κοτζιάς μοιάζει να έχει εδραιώσει τη θέση του στο πλευρό του Γιώργου Παπανδρέου ως ένας από τους βασικούς συμβούλους του. Οι παροικούντες το υπουργείο Εξωτερικών εκείνα τα χρόνια λένε ότι ο τότε υπουργός **Θόδωρος Πάγκαλος** αντιπαθούσε σφόδρα τον σύμβουλο του

Συνέχεια στη σελίδα 28

Συνέχεια από τη σελίδα 27

αναπληρωτή του. Είχαν, άλλωστε, αρκετά κοινά που τροφοδοτούσαν την αμοιβαία αντιπάθεια.

Όταν το 1999 με την υπόθεση Οτσαλάν ο Θόδωρος Πάγκαλος απομακρύνεται από την κυβέρνηση, τη θέση του παίρνει ο Γιώργος Παπανδρέου. Ο Νίκος Κοτζιάς υπερηφανεύεται ότι ήταν αυτός που έσπρωξε τον Γιώργο Παπανδρέου να προβεί στη δήλωση η οποία θεωρήθηκε ότι έπαιξε καταλυτικό ρόλο στο να γίνει η αλλαγή φρουράς στο υπουργείο Εξωτερικών. Είναι δεδομένο, πάντως, ότι ο Νίκος Κοτζιάς έχει ουσιαστικά αναδειχθεί επικεφαλής των συμβούλων του υπουργού. Κεντρικό ρόλο παίζει και μετά το 2004, όταν ο Γιώργος Παπανδρέου αναλαμβάνει την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Εκείνη την περίοδο, με την αποφασιστική βοήθεια του προϊστάμενου του, ο άλλοτε θεωρητικός του ΚΚΕ περνάει έναν χρόνο στο St Antony's College της Οξφόρδης, ως συνιδρυτής του Προγράμματος Νοτιοανατολικής Ευρώπης στο Κέντρο Ευρωπαϊκών Σπουδών. Κάποιοι θυμούνται ακόμα το σπιτάκι που του είχε παραχωρήσει το πανεπιστήμιο. Λίγο αργότερα βρέθηκε ως ερευνητής και στο Χάρβαρντ, πάλι με τη βοήθεια του Γιώργου Παπανδρέου.

Η σχέση του με τον μετέπειτα πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ ήταν περίπλοκη, όπως και όλες οι σχέσεις κατά καιρούς καλλιέργησε

παραδέχονταν ότι ο Νίκος Κοτζιάς ήταν σοβαρός επιστήμονας και καλός δάσκαλος που ασχολιόταν πολύ με τους φοιτητές του.

Η γέφυρα με τον Τσίπρα

Η κρίση στις σχέσεις Παπανδρέου - Κοτζιάς επήλθε όταν το ΠΑΣΟΚ κέρδισε τις εκλογές το 2009. Όπως έχουμε πει παραπάνω, ο Νίκος Κοτζιάς επιθυμούσε διακαώς να πάρει το υπουργείο Εξωτερικών, αλλά βρέθηκε στην απέξω. Η ρήξη με τον πρωθυπουργό ήταν αναπόφευκτη και τον απομονώνει από το άλλοτε περιβάλλον του. Η αντίδρασή του ήταν αναμενόμενη. Ασκεί έντονη κριτική αρθρογραφώντας σε εβδομαδιαία βάση εναντίον του άλλοτε αρχηγού του και των συνεργατών του. Κάνει λόγο για «ένα συνονθύλευμα άβουλων πολιτικών, μια παρέα ανθρώπων που για το μόνο που ενδιαφέρονται είναι για τις καρέκλες τους». Είναι η εποχή που βλέπει με ενδιαφέρον την άνοδο του ΣΥΡΙΖΑ, αν και δημόσια τουλάχιστον στέκεται κριτικά απέναντί του.

Παρασκηνιακά, όμως, γυρεύει εναγωνίως μια γέφυρα επικοινωνίας με τον νεαρό πρόεδρο του κόμματος Αλέξη Τσίπρα. Όσο στην ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ ήταν ο **Αλέκος**

του Κοτζιά, επικαλούμενος ως καλύτερη επιλογή από τον χώρο του ΠΑΣΟΚ τον **Αλέξη Μπρόπουλο**. Μάλιστα, αναφέρεται σε μια συγκέντρωση την οποία ανέλαβε να οργανώσει ο Μπρόπουλος, μαζεύοντας 3.000 άτομα: «Ο Κοτζιάς πόσους θα κατάφερνε να μαζέψει».

Το 2014 ο Αλέξης Τσίπρας έθεσε σε δυσμένεια τον Νίκο Κοτζιά, σε σημείο να κόψουν ακόμη και την καλημέρα. Αυτή τη φορά δεν είναι ο Τσακνιάς εν ζωή, αλλά η Νάντια Βαλαβάνη αναλαμβάνει τον ρόλο του ειρηνοποιού παρεμβαίνοντας δυναμικά υπέρ του Νίκου Κοτζιά και τα πράγματα επανέρχονται στο κανονικό. Όσοι γνώριζαν τον ρόλο της στην επαναπροσέγγιση των δύο ανδρών ισχυρίστηκαν ότι ο Νίκος Κοτζιάς εργάστηκε για να πάρει αυτός τη θέση του υπουργού, για την οποία αρχικά προοριζόταν η ίδια η Νάντια Βαλαβάνη. Ισχυρίζονται ότι η γενικότερη συμπεριφορά του απέναντί της ήταν μάλλον σκληρή, παρότι οι δυο τους ήταν φίλοι επί δεκαετίες. Η Νάντια Βαλαβάνη είχε, μάλιστα, παρουσιάσει και την ποιητική του συλλογή, καθώς, ως γνωστόν, ο Κοτζιάς σκαρώνει ποιηματάκια. Τα στέλνει διαδικτυακά πλέον σε μεγάλο αριθμό φίλων και συνεργατών κάθε πρώτη του μήνα. Υπάρχει, μάλιστα, μεταξύ τους ένα κοινό αστείο. Όταν παρεξηγείται ή θυμώνει με κάποιον από τους αποδέκτες - κάτι όχι σπάνιους διαγράφει από τη λίστα των παραληπτών.

Στο υπουργείο Εξωτερικών η εγκατάσταση του Νίκου

Κοτζιά συνοδεύτηκε από μαζικές μεταθέσεις διπλωματών. Ο νέος υπουργός δεν ασχολείται μόνο με τα μεγάλα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Είναι παροιμιώδης η ροπή του προς το μικρο-μάντζμεντ, η ροπή του να χρησιμοποιεί την εξουσία του προκειμένου να οικοδομήσει ένα προσωποπαγές καθεστώς στο υπουργείο. Διπλωμάτες ισχυρίζονται ότι την ώρα που έκανε διαπραγμάτευση για το όνομα των Σκοπίων, ασχολιόταν με το πού θα τοποθετηθεί ο τελευταίος διπλωμάτης. Τον έχουν κατηγορήσει ότι υπαγόρευε στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο τα εισαγωγικά σημειώματα για όσους ήταν να προαχθούν. Άλλοι τον υπερασπίζονται ισχυρίζόμενοι ότι καθάρισε το υπουργείο. Μία φορά έδωσε σύσσωμο το Υπηρεσιακό Συμβούλιο επειδή

έριξε στα χαμηλά τον πρόξενο στη Μαριούπολη της Ουκρανίας. Εγκατέλειψε το προξενείο χωρίς πρώτα να ενημερώσει, όταν άρχισαν να πέφτουν σφαίρες επικαλούμενος την ασφάλειά του. Αντίπαλοί του, πάντως, ισχυρίζονται ότι περιβάλλεται από μια αφοσιωμένη ομάδα ατόμων, ενώ κρατάει γερά τα γκέμια όσον αφορά τους υφισταμένους του.

Το γεγονός, όμως, ότι είναι διαβασμένος, αλλά και παίρνει πρωτοβουλίες με ρυθμό που δεν δύναται να παρακολουθήσει ούτε το Μέγαρο Μαξίμου καθιστά δύσκολη την απομάκρυνσή του. Εκτός αυτού, όταν οι σχέσεις του με τον πρωθυπουργό δυσκολεύουν, αφήνει να εννοηθεί ότι δυο-τρεις βουλευτές είναι στελέχη του «Πράττω» και φίλοι του. «Λειτουργεί, χωρίς ποτέ να το λέει, σαν μικρός κυβερνητικός εταίρος», σχολιάζει κυβερνητικό στέλεχος που έχει βρεθεί μπροστά σε συζητήσεις των δύο ανδρών.

Αν μη τι άλλο, φίλοι και αντίπαλοι θα συμφωνήσουν ότι η πρότερη αδράνεια, σίνεση και επιφύλαξη που λειτουργούσε ως άλλοθι για να μη λαμβάνονται αποφάσεις έχει απολεσθεί επί των ημερών του Κοτζιά. Παρότι κάποιον τον κατηγορούν ως άφιλο, μετρώντας τους κοντινούς ανθρώπους που έχει αποξενώσει ανά τα χρόνια, η αλήθεια είναι ότι διατηρεί στενούς φίλους από τα χρόνια του ΚΚΕ. Η σχέση που διατηρεί μαζί τους παραπέμπει σε μια κατάσταση «μιασόνιας», με εντυπωσιακούς κωδικούς επικοινωνίας. Και αυτοί, όμως, φάνηκε να ανησυχούν όταν ο φίλος τους, προτού ακόμα υπογραφεί η συμφωνία με τα Σκόπια, δήλωσε ότι είναι έτοιμος πριν από τις διακοπές να λύσει και το Αλβανικό...

Το 2009, όταν το ΠΑΣΟΚ κέρδισε θριαμβευτικά τις εκλογές και ο Γιώργος Παπανδρέου σχημάτισε κυβέρνηση, αντί του Κοτζιά είχε επιλέξει τον Δημήτρη Δρούτσα. Μάταια περίμενε το πολυπόθητο τηλεφώνημα από τον πρωθυπουργό

Το 2014 ο Αλέξης Τσίπρας έθεσε σε δυσμένεια τον Νίκο Κοτζιά, σε σημείο να κόψουν ακόμη και την καλημέρα. Η Νάντια Βαλαβάνη ανέλαβε τον ρόλο του ειρηνοποιού παρεμβαίνοντας δυναμικά υπέρ του Νίκου Κοτζιά

με την εξουσία. Από τη μία πλευρά σε κλειστές συσκέψεις παρασυρόταν από τον αυταρχισμό και τη μεγάλη ιδέα που είχε για τον εαυτό του και συμπεριφερόταν πατεernalιστικά προς τον αρχηγό του προσπαθώντας να τον πατρонаρεί. Αυτός ήταν ο λόγος που η **Αντα**, τότε σύζυγος του Γιώργου Παπανδρέου, τον αντιπαθούσε. Από την άλλη, σε δημόσιες εκδηλώσεις ο Νίκος Κοτζιάς δεν δίσταζε να τον εκθειάσει. Έχει μείνει ιστορική η ομιλία του Νίκου Κοτζιά σε επετειακή εκδήλωση για τον Μάη του '68. Ως πρόεδρος του ΙΣΤΑΜΕ, πρόλογισε τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ με τέτοια θέρμη, που ακόμα και ο ίδιος ο Γιώργος Παπανδρέου ένιωσε άσχημα και το σχολίασε αργότερα.

Δεν είναι περίεργο. Ο Νίκος Κοτζιάς δεν είχε ποτέ καλή σχέση με το μέτρο, γεγονός που παρήγε συνεχώς αντιφάσεις, τριβές και αντιπάθειες. Τα χρόνια της συνεργασίας τους, πάντως, χαρακτηρίζονται από μια μόνιμη απογοήτευση που βιώνει ο Νίκος Κοτζιάς πηγαυνοερχόμενος στο εξωτερικό. Όταν ο Γιώργος Παπανδρέου ανέλαβε υπουργός Εξωτερικών, ο σύμβουλός του έκανε τα πάντα για να αναλάβει επικεφαλής του Κέντρου Ανάλυσης Σχεδιασμού (ΚΑΣ) του υπουργείου. Ο Γιώργος Παπανδρέου δεν εμπιστευόταν τον χαρακτήρα του και δεν του έδωσε τη θέση, επειδή φοβόταν ότι θα συγκρουόταν με τους πρέσβεις που συμμετείχαν εκεί. Αργότερα τον διόρισε πρόεδρο του ΙΣΤΑΜΕ. Εκείνη την εποχή εξέλεγε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Δεν θα είχε εκλεγεί ποτέ αν την τελευταία στιγμή δεν άλλαζε γνώμη και δεν τον ψήφισε ο **Παναγιώτης Ηφαιστός**. Ακόμα και οι συνάδελφοί του στο πανεπιστήμιο που τον αντιπαθούσαν

Αλαβάνος, δεν υπήρχε θέση για τον Νίκο Κοτζιά, καθώς οι δύο άνδρες διατηρούσαν κακές σχέσεις. Ατομα που ήταν κοντά του την περίοδο εκείνη κάνουν λόγο για έναν άνθρωπο που είχε κυριευθεί από αγωνία για το μέλλον του. «Ο Νίκος έβλεπε παντού πρώην φίλους και πρώην συντρόφους να πετυχαίνουν και ένιωθε μεγάλο άγχος, ακόμα και αίσθημα διάψευσης». Για να στήσει γέφυρα, ο Νίκος Κοτζιάς ιδρύει την Κίνηση «Πράττω», με σκοπό να διαπραγματευθεί με την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ όχι ως άτομο, αλλά ως κίνηση στελεχών. Για να στήσει το δίκτυό του, ταξιδεύει σε όλη την Ελλάδα και ενεργοποιεί παλιές σχέσεις άλλοτε με παλιά στελέχη του ΚΚΕ που είχαν αποστασιοποιηθεί, είτε με στελέχη του ΠΑΣΟΚ που λόγω μνημονίου είχαν στρέψει τα μάτια τους προς τον ΣΥΡΙΖΑ.

Η δυσμένεια και οι ειρηνοποιοί

Πρόσωπο-κλειδί στο πολιτικό προξενικό με τον Αλέξη Τσίπρα ήταν ο σύζυγος της **Νάντιας Βαλαβάνη** και πρώην σύντροφός του στο ΚΚΕ **Δήμος Τσακνιάς**. Δυστυχώς, έφυγε από τη ζωή λίγο αργότερα. Προλαβαίνει, όμως, να τον εισάγει στο περιβάλλον του μελλοντικού πρωθυπουργού. Αρχικά, αντιμετωπίζεται από την ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ με μεγάλη επιφύλαξη. Γύρω στο 2012, σε χαλαρή συζήτηση μεταξύ ατόμων του στενού περιβάλλοντος Τσίπρα, κάποιος προτείνει τη μελλοντική αξιοποίηση του Κοτζιά. Αμέσως, σημερινός συνεργάτης του Τσίπρα υποτιμά την επιρροή

Κι όμως το Ποτάμι γυρίζει πίσω

Ο Σταύρος Θεοδωράκης λένε δεν θα μείνει γιατί δεν είναι δυνατόν να δεχθεί να αποφασίζει μόνη της η Φώφη Γεννηματά για σημαντικά θέματα κάνοντας χρήση του «προεδρικού δικαιώματος»

Τυπική διαδικασία και θέμα χρόνου είναι πλέον το διαζύγιο του Ποταμιού με το Κίνημα Αλλαγής μετά την κόντρα κορυφής για το Σκοπιανό. Τη δεύτερη σοβαρή κρίση στη σχέση της Φώφης Γεννηματά και του Σταύρου Θεοδωράκη, καθώς προηγήθηκε η διαφωνία τους επί του αιτήματος της επικεφαλής του νέου φορέα της Κεντροαριστεράς για «εκλογές εδώ και τώρα».

του Γιάννη Αντύπα
jantipas@gmail.com

Αν και κανείς δεν μπορεί να προβλέψει το μέλλον και να προεξοφλήσει τις κινήσεις των πρωταγωνιστών, έχει πλέον γίνει σαφές τι... δεν θα κάνουν: Η κυρία Γεννηματά δεν είναι διατεθειμένη να μοιράσει σε έξι ίσα μέρη, όσα και τα μέλη του Πολιτικού Συμβουλίου, την εντολή των 212.000 πολιτών που συμμετείχαν στις κάλπες της 12ης Νοεμβρίου του 2018. «*Η εκλεγμένη πρόεδρος δεν λειτουργεί με όρους ισότητας με τους υπόλοιπους*», διαμνύουν οι επιτελείς της, δίνοντας έμφαση στην ανάγκη ενιαίας πολιτικής έκφρασης ώστε το νέο κόμμα να μη δίνει την εικόνα Βαβέλ.

«*Ο Σταύρος Θεοδωράκης δεν θα μείνει στο Κίνημα Αλλαγής. Γιατί*», όπως επισημαίνουν συνεργάτες του, «*δεν είναι δυνατόν να δεχτεί την απόφαση της προέδρου του Κινήματος Αλλαγής να αποφασίζει μόνη της για τα σημαντικά θέματα κάνοντας χρήση του λεγόμενου προεδρικού δικαιώματος. Θα μπορούσε να δεχτεί να είναι δίπλα της, αλλά όχι πίσω της*», προσθέτουν.

Κανείς από τους δύο δεν προτίθεται να συνεργαστεί με τον ΣΥΡΙΖΑ ή τη Ν.Δ. Η κυρία Γεννηματά θα επιμένει στη στρατηγική της αυτόνομης πορείας και της τρίτης εντολής, ενώ ο κ. Θεοδωράκης δεν υπάρχει καμία περίπτωση να στηρίξει την κυβέρνηση ή να είναι υποψήφιος στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας του ΣΥΡΙΖΑ. Ειδικά το τελευταίο, που κυκλοφορεί ως σενάριο, συνομιλητές του προέδρου του Ποταμιού το χαρακτηρίζουν «*γελοίο*».

Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα κορυφαία στελέχη, είναι προφανές ότι **Γιώργος Παπανδρέου, Θανάσης Θεοχαρόπουλος**

και **Γιώργος Καμίνης** ρίχνουν τους τόνους μιλώντας για την ανάγκη ενότητας. Ουσιαστικά η σχέση τους με το Κίνημα Αλλαγής βρίσκεται στην... παράταση, με την ελπίδα (από όλες τις πλευρές για την ώρα) ότι δεν θα μπει κάποιο αυτογκόλ που θα οδηγήσει στη λήξη του ματς με τη διαδικασία του «*Ξαφνικού θανάτου*». Πολλά θα κριθούν και από τη διαδικασία συγκρότησης των ψηφοδελτίων για τις εθνικές εκλογές και την επιλογή των προσώπων που θα στηριχθούν σε δήμους και περιφέρειες. Το αν θα υπάρξουν ρόλοι για όλους είναι προφανές ότι θα έχει το δικό του βάρος στο μέλλον του νέου φορέα.

Για «*περιτύλιγμα προειλημμένων αποφάσεων*» μιλούν στο περιβάλλον του **Νίκου Ανδρουλάκη**, ο οποίος συμμετείχε στην τελευταία συνεδρίαση του Πολιτικού Συμβουλίου τηλεφωνικά, δεδομένου ότι βρισκόταν σε συνεδρίαση του Ευρωκοινοβουλίου. «*Στηρίζω την προσπάθεια, όσοι αλλάζουν στάση για διαφωνίες σε επιμέρους θέματα είναι υπόλογοι απέναντι στους πολίτες που συμμετείχαν στις εσωκομματικές*

τονίζουν οι συνεργάτες της.

Την επιλογή της στήριξαν όλοι οι βουλευτές της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, ορισμένοι από τους οποίους ζήτησαν και μέτρα κατά του κ. Θεοδωράκη. «*Με στηρίζουν οι πολίτες, δεν έχω ανάγκη από διοικητικά μέτρα*», απάντησε η κυρία Γεννηματά. «*Από τις 212.000 που συμμετείχαν στην ίδρυση του νέου φορέα οι 200.000 είναι με το "όχι" στη συμφωνία*», υποστηρίζουν οι επιτελείς της, μεταφέροντας τα μηνύματα από τις οργανώσεις βάσης.

Από εδώ και πέρα η έμφαση θα δοθεί στην Εκτελεστική Γραμματεία και τις τοπικές οργανώσεις, οι οποίες συγκροτούνται χωρίς ποσοτώσεις για τα κόμματα και τις κινήσεις στη λογική του ενιαίου κόμματος. Ένα ακόμη μήνυμα προς τη ΔΗΜ.ΑΡ., το ΚΙΔΗΣΟ, αλλά και τον δήμαρχο Αθηναίων.

Ως προς το μέλλον του Ποταμιού, ο κ. Θεοδωράκης δεν έχει ακόμα καταλήξει σε κάποιες αποφάσεις. «*Μπορεί να κατέβει και πάλι στις εκλογές, μπορεί να συνεργαστεί και με άλλα σχήματα και πρόσωπα για να εκφράσει τους πολίτες του*

Ένα πρώτο σίγουρο «θύμα» της σύγκρουσης είναι το Πολιτικό Συμβούλιο που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της επικράτησης του πολυκομματικού χαρακτήρα του ΚΙΝΑΛ στο μεσοδιάστημα από τις εσωκομματικές εκλογές μέχρι το ιδρυτικό συνέδριο

εκλογές» είναι η φράση που αποδίδεται στον ευρωβουλευτή του Κινήματος Αλλαγής σχετικά με τις κόντρες που ακολούθησαν.

Με αυτά τα δεδομένα, ένα πρώτο σίγουρο «θύμα» της σύγκρουσης είναι το Πολιτικό Συμβούλιο που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της επικράτησης του πολυκομματικού χαρακτήρα του Κινήματος Αλλαγής στο μεσοδιάστημα από τις εσωκομματικές εκλογές μέχρι το ιδρυτικό συνέδριο. «*Δεν έχει μέλλον*» είναι η χαρακτηριστική αποστροφή κορυφαίου επιτελικού στελέχους της Χαριλάου Τρικούπη. Η τελευταία συνεδρίασή του ήταν πραγματικά τραυματική και γι' αυτό το πιθανότερο είναι ότι δεν θα επαναληφθεί. Τα μέλη του οργάνου μπήκαν στη λογική του συσχετισμού, επιλογή που απέρριψε κατηγορηματικά η επικεφαλής του Κινήματος Αλλαγής. «*Στα ζητήματα στρατηγικής δεν υπάρχει ούτε 5-1, ούτε 4-2, ούτε τίποτα, υπάρχει η ευθύνη του προσώπου που επέλεξαν οι πολίτες και αυτή είναι η Φώφη Γεννηματά*»,

Κέντρου», εκτιμούν έγκυροι πολιτικοί παρατηρητές. Το σίγουρο είναι ότι ο πρόεδρος του Ποταμιού θα επιχειρήσει να κρατήσει ενωμένο το κόμμα του και να αποφύγει τυχόν νέες διαρροές στελεχών. Σε ό,τι αφορά τα πρόσωπα που έχουν τοποθετηθεί στα όργανα του Κινήματος Αλλαγής, η ευθύνη της απόφασης ανήκει στον καθένα ξεχωριστά.

Αν και η ελπίδα πεθαίνει τελευταία και υπάρχουν ακόμη στελέχη που ελπίζουν ότι θα δοθεί δεύτερη ευκαιρία, οι περισσότεροι πιστεύουν πως τα περιθώρια συνύπαρξης είναι μηδενικά, καθώς η ασυμφωνία χαρακτήρων είναι απόλυτη. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και στη διάρκεια της συζήτησης για την πρόταση μομφής υπήρξαν ανταλλαγές αιχμών, με τη Χαριλάου Τρικούπη να θεωρεί υποχώρηση του Ποταμιού την πρόθεση υπερψήφησης της πρότασης της Ν.Δ. και τη Σεβαστουπόλεως να απαντά ότι δεν έλαβε κάποια εντολή γιατί προφανώς θα είχε χαλάσει το... ταχυδρομείο.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έφτασαν στους αστυνομικούς, κανείς δεν τόλμησε να «χτυπήσει» το supercar καθώς υπήρχε ντιρεκτίβα από τη φαμίλια

ΜΑΦΙΟΖΟΙ ΡΟΜΑ

Ελεύθεροι, πήραν και τη Ferrari!

Ενας-ένας βγαίνουν έξω τα μέλη των τσιγγάνικων οικογενειών λόγω παρέλευσης του 18μήνου, ενώ δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη η ημερομηνία για τη δίκη τους. Επιπλέον, δεν έχουν επιστραφεί τα κλοπιμαία στα θύματα που αναμένεται να παρελάσουν κατά χιλιάδες

Ήταν η σημαντικότερη υπόθεση εξάρθρωσης μαφιοζικού κυκλώματος ληστών, διαρρηκτών, κλεπταποδόχων και τοκογλύφων. Πήρε τεράστια δημοσιότητα καθώς στις έρευνες που πραγματοποιήθηκαν συνολικά 1.000 αστυνομικοί και 37 εισαγγελείς, ενώ είχαν συλληφθεί 41 άτομα (κατηγορούνται 115), κατασχέθηκαν εκατοντάδες πανάκριβα ρολόγια, περίπου 1 εκατ. ευρώ σε μετρητά, 60 supercars, εκατοντάδες κιλά χρυσού, ασπμιού και μεγάλη ποσότητα διαμαντιών και άλλων πολύτιμων λίθων.

των Δημήτρη Πώποτα,
Αρίας Καλύβα
dpopotas@yahoo.gr

Οι τρεις φαμίλιες με έδρα τις τσιγγάνικες γετονιές των δυτικών προαστίων για περισσότερο από πέντε χρόνια σάρωναν τα βόρεια και τα νότια προάστια, πραγματοποιώντας χιλιάδες κλοπές, ληστείες και διαρρήξεις (οι επίσημες εκτιμήσεις της ΕΛ.ΑΣ. κάνουν λόγο για περισσότερες από 3.000) με λεία που αγγίζει τα 50 εκατ. ευρώ. Σήμερα, 19 μήνες μετά τις πρώτες συλλήψεις, τα προφυλακισμένα μέλη του κυκλώματος αφήνονται ένα-ένα ελεύθερα λόγω παρέλευσης του 18μήνου, ενώ το άπιστευτο της υπόθεσης είναι ότι δεν έχει οριστεί ακόμα η ημερομηνία διεξαγωγής της δίκης...

Πριν από λίγες εβδομάδες δημοπρατήθηκε στον ΟΔΔΥ και η κατακόκκινη πανάκριβη Ferrari του big boss, με τις

πληροφορίες που έφτασαν στα αυτιά των αστυνομικών να λένε ότι κανείς δεν τόλμησε να «χτυπήσει» το supercar καθώς υπήρχε ντιρεκτίβα από τη φαμίλια σχετικά με το τι έπρεπε να γίνει. Έτσι, αγοράστηκε από έναν έμπορο αντί 50.000 ευρώ μετρητοίς, αλλά είναι θέμα χρόνου να καταλήξει στο πραγματικό της αφεντικό.

Χωρίς καμία υπερβολή χιλιάδες Αθηναίοι πέρασαν και αναμένεται να παρελάσουν από την Αστυνομία προκειμένου να αναγνωρίσουν τα δικά τους κοσμήματα, ρολόγια και τιμαλφή από τα κατασχεθέντα της μαφίας των Ρομά. Είναι τόσο μεγάλος ο όγκος της λείας που βρέθηκε στις «καβάντζες» των τσιγγάνων που η ΕΛ.ΑΣ. δεν έχει διαθέσιμο χώρο για να εκθέσει τα κλεμμένα και κάτω από συνθήκες ασφαλείας τα θύματα να περνούν για να αναγνωρίσουν τα πράγματά τους και γι' αυτό τα εκθέτει τμηματικά. Προτού κατασχεθεί η δεύτερη παρτίδα των 700 κιλών χρυσού, των πολλών διαμαντιών και των συλλεκτικών κοσμημάτων από μεγάλους οίκους του εξωτερικού, αξίας μεγαλύτερης των 10 εκατ. ευρώ, μόνο για την πρώτη «φουρνιά» από το Α.Τ. Αμαρουσίου πέρασαν χιλιάδες πολίτες, από τους οποίους οι 300 αναγνώρισαν την περιουσία τους. Ένα τμήμα δε των κλοπιμαίων που είτε δεν αναγνωρίστηκαν, είτε οι αστυνομικοί δεν ήταν σίγουροι για τους πραγματικούς αποδέκτες, κατέληξε στο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Αποφυλακίσεις λόγω 18μήνου

Στην Αστυνομία μιλάνε για μία από τις μεγαλύτερες υποθέσεις

Χιλιάδες Αθηναίοι πέρασαν και αναμένεται να παρελάσουν από την Αστυνομία για να αναγνωρίσουν τα δικά τους κοσμήματα, ρολόγια και τιμαλφή από τα κατασχεθέντα της μαφίας των Ρομά. Είναι τόσο μεγάλος ο όγκος της λείας που βρέθηκε στις «καβάντζες» των τσιγγάνων που η ΕΛ.ΑΣ. δεν έχει διαθέσιμο χώρο για να εκθέσει τα κλεμμένα

εξάρθρωσης μαφιοζικών συμμοριών και για τον λόγο αυτό μέχρι και σήμερα οι έρευνες συνεχίζονται προκειμένου να ξεδονιαστεί και το δίκτυο των κλεπταποδόχων σε Ελλάδα και εξωτερικό. Εκτιμάται, μάλιστα, ότι υπάρχει εμπλοκή ακόμη και υπαλλήλων σε μεγάλες επιχειρήσεις εμπορίας ρολογιών και κοσμημάτων, ενώ ιδιαίτερο κεφάλαιο αποτελεί η σύλληψη 43χρονου ενεχυροδανειστή, ο οποίος σε ειδικές κρύπτες στην ιδιοκτητη πολυκατοικία του στο Χαλάνδρι είχε κατακλιμακώσει τον θησαυρό που απέκτησε μισοτιμής από τις πέντε συμμορίες των Ρομά.

Και ενώ οι έρευνες της ΕΛ.ΑΣ. βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη, ένας-ένας οι προφυλακισμένοι Ρομά άρχισαν να αφήνονται ελεύθεροι καθώς για πολλούς συμπληρώθηκε το 18μηνο, ενώ για άλλους ολοκληρώνεται μέσα στις επόμενες ημέρες και έτσι όσοι δεν έχουν άλλες δικαστικές εκκρεμότητες επιστρέφουν στα σπίτια τους.

Η κόκκινη Ferrari και οι απειλές

Λίγες εβδομάδες προτού συλληφθεί το φθινόπωρο του 2016 ένας από τους αρχηγούς, αποφάσισε να κάνει την κίνηση ματ και να αγοράσει μια κατακόκκινη Ferrari για να δείξει την «αρχοντιά» του. Μάλιστα έφτασε μέχρι την Καρδίτσα για να αποκτήσει το πολυπόθητο supercar, που είχε αρχική τιμή πάνω από 110.000 ευρώ. Μετά από πολλά και σκληρά παζάρια έριξε την τιμή στις 75.000. Ο πωλητής έκανε την τελευταία πρόταση στις 77.000 και τότε ο αρχηγός έβγαλε το πανάκριβο Rolex που φορούσε και είπε στον εμπρόντιο και εξαντλημένο από τις διαπραγματεύσεις πωλητή «75.000 και το Rolex μου», για να πάρει το αυτοκίνητο και να πάει στην Ελευσίνα. Ωστόσο, δεν πρόλαβε να το χαρεί, αφού λίγο αργότερα συνελήφθη και το αυτοκίνητο κατασχέθηκε.

Πριν από μερικές εβδομάδες ξεκίνησε η δημοπρασία με τιμή εκκίνησης τις 80.500 ευρώ για ένα αυτοκίνητο που μεταχειρισμένο ξεπερνούσε τις 100.000 ευρώ. Ωστόσο, αν και είχαν συγκεντρωθεί αρκετοί να το «χτυπήσουν», κανένας δεν τόλμησε να το κάνει καθώς υπήρχε η ντιρεκτίβα από την τσιγγάνικη φαμίλια και έτσι το όχημα κατέληξε σε έναν έμπορο ο οποίος έδωσε λίγο κάτω από 50.000 ευρώ. Μάλιστα, επειδή πλήρωσε μετρητοίς του έκαναν μια γενναία έκπτωση και, σύμφωνα με πληροφορίες της Αστυνομίας, είναι θέμα χρόνου να καταλήξει και πάλι στον παλιό της ιδιοκτήτη.

Πρώτη γεύση από βάσεις

Πτωτικές τάσεις δείχνουν τα πρώτα βαθμολογικά στοιχεία στα Μαθηματικά - Μεγάλη άνοδος αναμένεται στις Παιδαγωγικές Σχολές - Πώς διαμορφώνεται η εικόνα στη Φυσική και τη Νεοελληνική Γλώσσα

Κακή εικόνα στα Μαθηματικά, μεσαιές βαθμολογίες στη Νεοελληνική Γλώσσα και όχι πολύ υψηλές επιδόσεις στη Φυσική είναι τα πρώτα στοιχεία που προκύπτουν από τη φετινή βαθμολόγηση των γραπτών των Πανελλαδικών Εξετάσεων.

της Ισμήνης Χαραλαμποπούλου
isminichar@yahoo.gr

Σύμφωνα με πληροφορίες από βαθμολογικό κέντρο της Δυτικής Αθήνας, στα Μαθηματικά πάνω από τη βάση έχει βαθμολογηθεί το 10%-12% των γραπτών, ενώ, όπως έλεγαν εκπαιδευτικοί, η τάση αυτή επιβεβαιώνεται και από άλλα βαθμολογικά κέντρα. Σε ό,τι αφορά το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, που κρίθηκε κατανοητό από τους περισσότερους υποψηφίους, οι βαθμολογίες δεν είναι υψηλές και, σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία από τα βαθμολογικά κέντρα, τα λεγόμενα καλά γραπτά κινούνται από 12 έως 16 στην εικοσαβάθμια κλίμακα. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις όσον ασχολούνται χρόνια με την πορεία των βάσεων, τα δυσκολότερα σε σχέση με τα περσινά θέματα της Φυσικής οδηγούν στο συμπέρασμα ότι αναμένεται καθοδική τάση στις πολυτεχνικές σχολές, ενώ λόγω των κατανοητών θεμάτων στα θεωρητικά μαθήματα οι σχολές αυτού του πεδίου θα παραμείνουν στάσιμες ή θα κινηθούν ακόμα και ελαφρώς ανοδικά. Ευκολότερα σε σχέση με πέρυσι κρίνονται τα μαθήματα που οδηγούν σε οικονομικές σχολές, και ενδεχομένως να υπάρξει και ανοδική τάση σε αυτές.

Το στίγμα στις φετινές εξετάσεις αναμένεται να δώσει η εκτόξευση στις βάσεις των Παιδαγωγικών Σχολών, που εκτιμάται ότι θα αυξηθούν ακόμα και κατά 2.000 μόρια σε συνδυασμό με την αναμενόμενη καθοδική πορεία των βάσεων στα περιφερειακά πανεπιστήμια, καθώς ο ανταγωνισμός για μια θέση εκεί δεν θα είναι πολύ μεγάλος. Οι βάσεις στις Παι-

δαγωγικές φέτος έχουν ιδιαίτερη σημασία, καθώς είναι η πρώτη φορά που οι υποψήφιοι μπορούν να διεκδικήσουν μια θέση σε αυτές τις σχολές από όλα τα επιστημονικά πεδία. Παρά την αύξηση των θέσεων κατά 5%, που μεταφράζεται σε πιο άνετη εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, έντονος αναμένεται ο ανταγωνισμός για τις πολυπόθητες Ιατρικές Σχολές, ενώ κλειδί για την εισαγωγή σε αυτές αποτελεί και το μάθημα της Βιολογίας στο οποίο εξετάζονται οι υποψήφιοι την ερχόμενη Τρίτη.

Το τοπίο διαμορφώνεται ως εξής

1^ο Επιστημονικό Πεδίο - Ανθρωπιστικές Σπουδές: Το πρώτο πεδίο συγκεντρώνει τους περισσότερους υποψηφίους και τις λιγότερες θέσεις. Οι υποψήφιοι αυτού του πεδίου, ωστόσο, θεωρούνται φέτος κερδισμένοι, καθώς οι σχολές τους θα έχουν περισσότερες θέσεις, κάτι που ισχύει και για τη Νομική και την Ψυχολογία. Επίσης το άνοιγμα των Παιδαγωγικών απ' όλες τις κατευθύνσεις τους δίνει περισσότερες θέσεις.

2^ο Επιστημονικό Πεδίο - Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες: Ικανοποιημένοι πρέπει να είναι και οι υποψήφιοι του 2ου Επιστημονικού Πεδίου, καθώς πολλά και δημοφιλή τμήματα έχουν περισσότερες θέσεις από τις αντίστοιχες περσινές, χωρίς αυτό βέβαια να μειώνει τον σκληρό ανταγωνισμό, ο οποίος αναμένεται να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα τις Πολυτεχνικές Σχολές των κεντρικών ιδρυμάτων, ενώ στα περιφερειακά πιθανόν να σημειωθεί πτώση των βάσεων. Παράγοντας που θα επηρεάσει τις βάσεις, ιδιαίτερα στα περιφερειακά τμήματα, είναι το Πανεπιστήμιο της Δυτικής Αττικής, καθώς αναμένεται ότι θα «συγκρατήσει» υποψηφίους στο Λεκανοπέδιο, με

δεδομένο ότι αρκετές σχολές του είναι «ομοειδείς» με τμήματα του Πολυτεχνείου, οι υποψήφιοι των οποίων υποχρεώνονταν να κινηθούν σε αντίστοιχα τμήματα των περιφερειακών πανεπιστημίων. Για παράδειγμα, το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών αναμένεται να κρατήσει υποψηφίους που δεν θα καταφέρουν να εισαχθούν στο ΕΜΠ, αλλά θα επιδιώκουν να παραμείνουν στην οικογενειακή εστία, στην Αττική. Μάλιστα, σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, οι βάσεις στις σχολές του νεοϊδρυθέντος πανεπιστημιακού ιδρύματος αναμένεται να «ακολουθήσουν» εκείνες του ΕΜΠ, με την έννοια ότι οι πρώτοι του σε μεγάλο βαθμό θα είναι υποψήφιοι που θα έχουν μείνει εκτός ΕΜΠ ή σχολών του ΕΚΠΑ για ελάχιστη μόρια.

3^ο Επιστημονικό Πεδίο - Επιστήμες Υγείας: Οι υποψήφιοι του τρίτου πεδίου δεν θα έχουν περισσότερες θέσεις στις περιζήτητες Ιατρικές Σχολές. Η Ιατρική Αθήνας και Θεσσαλονίκης είναι σχολές που παρέμειναν σταθερές σε σχέση με πέρυσι. Θυμίζουμε ότι πέρυσι η βάση της Ιατρικής Αθήνας ανέβηκε στα ύψη, αγγίζοντας τα 19.143 και της Θεσσαλονίκης τα 19.043 μόρια. Οι Ιατρικές είναι οι μόνες που δεν είχαν αύξηση εισακτέων, οπότε θα κινηθούν είτε προς τα πάνω, αν οι επιδόσεις των υποψηφίων είναι άριστες, είτε θα παραμείνουν σταθερές.

4^ο Επιστημονικό Πεδίο - Σχολές Πληροφορικής και Οικονομίας: Οι υποψήφιοι του τέταρτου πεδίου, το οποίο περιλαμβάνει φέτος τις Σχολές Οικονομίας και Πληροφορικής, έχουν και αυτοί περισσότερες θέσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η Πληροφορική Αθήνας έχει επιπλέον 24 θέσεις, αυτή της Θεσσαλονίκης 15, ενώ γενικά τα περισσότερα Οικονομικά Τμήματα κερδίζουν αρκετές θέσεις.

Το στίγμα στις φετινές εξετάσεις αναμένεται να δώσει η εκτόξευση στις βάσεις των Παιδαγωγικών Σχολών σε συνδυασμό με την αναμενόμενη καθοδική πορεία των βάσεων στα περιφερειακά πανεπιστήμια

ΜΥΚΟΝΟΣ

Beach bar με τζίρο βιομηχανίας

Στην κορυφή «*Nammos*» - «*Hakkasan*» με 24 εκατ. ευρώ, ακολουθούν ο «*Scorpios*» με 13 εκατ., με 4 εκατ. το «*Alemaγou*» και με 3,5 εκατ. ευρώ το «*SantAnna*» - 12 εκατ. στα δημόσια ταμεία από την εισπραξη ΦΠΑ

Τζίρους που προκαλούν ίλιγγο και έκπληξη ακόμη και στις ελεγκτικές υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομικών κάνουν τα μυκονιάτικα beach bars, που συναγωνίζονται το ένα το άλλο στην κατανάλωση αφρώδους οίνου και γκουρμέ γεύσεων.

του Φρίξου Δρακοντίδη
fdrakontidis@yahoo.gr

Αν κάποιος αναζητούσε το απόλυτο success story στον τομέα της διασκέδασης και της εστίασης, η πιο λογική κίνηση θα ήταν να ξεκινούσε από τις παραλίες της Μυκόνου. Από την Ψαρού έως την Παράγκα και από τη Φτελιά έως τον Πάνορμο, σε αυτές τις μικρές ή μεγάλες αμμόδεις εκτάσεις κρύβεται μια καλοκουρδισμένη μηχανή παραγωγής χρήματος, το οποίο άλλοτε φτάνει και άλλοτε όχι στα δημόσια ταμεία.

Ωστόσο, τα τελευταία δύο χρόνια χάρη και στους εντατικούς ελέγχους, τουλάχιστον οι μεγάλες επιχειρήσεις δείχνουν σημάδια συμμόρ-

φους ακολουθώντας το γράμμα του νόμου, κάτι που αποτυπώνεται στο τελικό «Ζ» των ταμειακών μηχανών. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, ο τζίρος της περσινής συναυλίας του **Αντώνη Ρέμου** και του **Ερος Ραματσότι** στο «*Nammos*», ο οποίος άγγιξε το 1,6 εκατ. ευρώ, ενώ τα συνολικά έσοδα του Δημοσίου από την εισπραξη του ΦΠΑ έφτασαν τις 385.000 ευρώ.

Αλλωστε σπάνια θα δεις στη Μύκονο τουρίστες να πληρώνουν με μετρητά, καθώς στην πλειονότητά τους πρόκειται για ξένους τουρίστες που χρησιμοποιούν για τις συναλλαγές τους αποκλειστικά και μόνο κάρτες. Ενδεικτικά, το περσινό καλοκαίρι, συγκεκριμένα την τελευταία Κυριακή του Ιουλίου, το «Ζ» της κεντρικής ταμειακής μηχανής του «*Scorpios*» έγραψε 670.000 ευρώ και αν δεν έπεφτε το Wi-Fi προκαλώντας βραχυκύκλωμα στα POS, με τους μπάρμαν να φωνάζουν στους πελάτες ότι δέχονται «*only cash*», ο τζίρος της βραδιάς θα ξεπερνούσε το 1 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων στα τέλη του 2017 έδωσε στις οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου Μυκόνου σημαντικά οικονομικά στοιχεία σχετικά με τις μεγάλες επιχειρήσεις και τους τζίρους τους. Σύμφωνα λοιπόν με αυτά τα στοιχεία, το «*Nammos*» στην Ψαρού μαζί με το εστιατόριο «*Hakkasan*» στη Χώρα εμφάνισαν πέρυσι τζίρο 24 εκατ. ευρώ.

Συνέχεια στη σελίδα 34

Πέρυσι στο «Scorpios» ένας Σαουδάραβας δεν δίστασε να προσφέρει πουρμπουάρ €40.000 ενώ ο λογαριασμός του ήταν €25.000. Αυτό και μόνο δικαιολογεί πώς ο τζίρος ενός beach bar μπορεί να ξεπεράσει τα 10 εκατ. ευρώ σε διάστημα μόλις τριών-τεσσάρων μηνών

€24

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

NAMMOS - HAKKASAN
(ΨΑΡΟΥ - ΧΩΡΑ)

€3,5

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

SANTANNA
(ΠΑΡΑΓΚΑ)

€4

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

ALEMAGOU
(ΦΤΕΛΙΑ)

€13

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

SCORPIOS
(ΠΑΡΑΓΚΑ)

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Συνέχεια από τη σελίδα 32

Ο «Scorpios» στην παραλία της Παράγκας έκλεισε με τζίρο 13 εκατ. ευρώ και το διπλανό «SantAnna», που ξεκίνησε να λειτουργεί από τα μέσα Ιουλίου, κατάφερε έως το τέλος της σεζόν να κλείσει με τζίρο περίπου 3,5 εκατ. ευρώ. Στα 4 εκατ. ευρώ υπολογίζεται ο τζίρος του μικρού μεν, καλαισθητού δε beach bar-εστιατορίου «Alemagou» που βρίσκεται στη δεξιά άκρη της παραλίας της Φτελιάς, ενώ μεγάλους τζίρους χτύπησε και το «Principote» στον Πάνορμο.

Ούτε λίγο ούτε πολύ, πέντε μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις παραλίες της Μυκόνου κατάφεραν όλες μαζί να ξεπεράσουν σε τζίρο τα 50 εκατ. ευρώ χωρίς να υπολογίζουμε τους τζίρους των υπόλοιπων μαγαζιών που είναι εγκατεστημένα σε άλλες παραλίες του νησιού και συγκεντρώνουν πολύ κόσμο, όπως το «Super Paradise» ή το «Tropicana».

Και αν σας φαίνεται περιεργό πώς ο τζίρος ενός beach bar μπορεί να ξεπεράσει τα 10 εκατ. ευρώ σε διάστημα μόλις τριών-τεσσάρων μηνών, αρκεί να σας διηγηθούμε ένα περιστατικό το οποίο συνέβη πέρυσι στο «Scorpios» με πρωταγωνιστή έναν Σαουδάραβα πελάτη, ο οποίος, θέλοντας να ευχαριστήσει το προσωπικό του μαγαζιού για το σέρβις, δεν δίστασε να προσφέρει πουρμπουάρ που ξεφεύγει από κάθε λογική.

Ο εν λόγω πελάτης, που προφανώς δεν φειδόταν χρημάτων, είχε κάνει λογαριασμό 25.000 ευρώ. Όταν έφτασε η στιγμή να προσθέσει το φιλοδώρημα, με μια κίνηση των δακτύλων του συμπλήρωσε το εξωφρενικό χρηματικό ποσό των 40.000 ευρώ. Ο σερβιτόρος μόλις είδε ότι το σύνολο των χρημάτων που θα χρεώνονταν στην πιστωτική κάρτα του πελάτη έφτανε τις 65.000 ευρώ, ενημέρωσε αμέσως τους υπεύθυνους της επιχείρησης. Τότε ένας εκ των ιδιοκτητών του «Scorpios» πλησίασε τον πελάτη και ευγενικά τον ρώτησε μήπως έχει γίνει κάποιο λάθος ώστε να διορθωθεί άμεσα. Ωστόσο, ο Σαουδάραβας επέμεινε, εξηγώντας ότι είχε μείνει πλήρως ικανοποιημένος από το σέρβις και την ατμόσφαιρα του μαγαζιού και γι' αυτό ήθελε να αφήσει μεγάλο φιλοδώρημα. Και δεν είναι ο μοναδικός γαλαντόμος πελάτης που εμφανίστηκε στο συγκεκριμένο μαγαζί.

Scorpios Airlines

Οι μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο νησί, στην προσπάθειά τους να προσφέρουν υψηλές υπηρεσίες στους πελάτες τους με απώτερο σκοπό να αυξήσουν τη φήμη και τους τζίρους τους, «συλλαμβάνουν» και υλοποιούν απίθανα projects.

Από τη μία το εμπορικό κέντρο της Ψαρούς, «Nammos Village» που προετοιμάζεται για τα μεγάλα εγκαίνια τα οποία αναμένεται να πραγματοποιηθούν στις 30 Ιουνίου με καλεσμένη την τρόικα της μόδας, **Τζιτζι Χαντίντ, Εμιλι Ρατακόφσκι** και **Κέιτ Μος** σε ρόλο-έκπληξη και από την άλλη ο «Scorpios» που ετοιμάζει τη δική του αεροπορική εταιρεία για την εξυπηρέτηση των VIP πελατών.

Οι ιδιοκτήτες του «Scorpios» έχουν έρθει σε συμφωνία με τη Fraport προκειμένου να ναυλώσουν ένα λιαρ τζετ, το οποίο θα κάνει ανά δυο μέρες το δρομολόγιο Μύκονος-Ιμψιζα και αντίστροφα. Πρόκειται για αεροσκάφος βαμμένο στα χρώματα της επιχείρησης, με τις αεροσυνόδους ντυμένες σε στυλ Boho, το χρωματιστό και χαλαρό σικ που απελευθερώνει τις γυναίκες από τη συμβατικότητα, ενώ και οι μουσικές που θα ακούγονται από τα ηχεία του Scorpios jet θα είναι ανάλογες των ακουσμάτων που παίζουν στην παραλία της Παράγκας.

Και ακόμη δεν έχουμε δει τίποτα ...

Ο ύψους 1,75 μ. συντάκτης του «ΘΕΜΑτος» μοιάζει με τον... Στόγιαν Βράνκοβιτς των 2,17 μ. μέσα στο υπόγειο-«τρύπα» των 8 τ.μ. που ενοικιάστηκε αντί 5.000 ευρώ τη σεζόν σε δύο εργαζόμενους. Στα αριστερά, ο Αλβανός εργάτης που τον ξεναγεί στα ενδότερα

Εργαζόμενοι 5 α

Οι πατρικιοί και οι πληβείοι στο Νησί των Ανέμων, που καθώς οδεύουμε

Πατρικιοί και πληβείοι στη Μύκονο των δύο ταχυτήτων, η οποία καθώς οδεύουμε προς την καρδιά του καλοκαιριού πατάει γκάζι για να προλάβει να υποδεχτεί εκατομμύρια τουρίστες.

Αποστολή στη Μύκονο:
Φρίξος Δρακοντίδης
fdrakontidis@yahoo.gr

Ετσι, από τη μια βλέπουμε φούρνους και υπόγεια να μετατρέπονται σε δωμάτια-τρύπες χωρίς παράθυρα, στην κυριολεξία κάτω από κεντρικούς δρόμους, τα οποία ενοικιάζονται σε εργαζόμενους για 5.000 ευρώ (!) τη σεζόν και από την άλλη χαζεύουμε μακέτες πολυτελέστατων Ξενώνων που δεν απευθύνονται σε τουρίστες, αν και κάλλιστα θα μπορούσαν, αλλά στους απλούς εργαζόμενους, δηλαδή στον σερβιτόρο, στον παρκαδόρο, στους μπάρμαν και τις μπάργουμαν. Μεσημέρι Κυριακής, 10 Ιουνίου, στον Ορνό: Σε απόσταση 2 χλμ. νοτιοδυτικά από την πολυκοσμία και τη βαβούρα της Χώρας της Μυκόνου βρίσκεται το άλλοτε γραφικό και ήσυχο χωριό του Ορνού. Ένα μικρό απάνεμο, αλλά ενεργό λιμάνι όπου δένουν σκάφη, από αλιευτικά μέχρι υπερπολυτελή γιοτ. Η περιοχή εξελί-

σεται ραγδαία και ειδικά τα δύο τελευταία χρόνια παρατηρείται ένας άνευ προηγουμένου οικοδομικός οργασμός.

Οι παράνομες οικοδομές ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια και μπορείς να παρατηρήσεις τους αλλοδαπούς εργάτες, επί το πλείστον αλβανικής καταγωγής, που τρέχουν πανικόβλητοι πάνω-κάτω για να ολοκληρώσουν τη δουλειά το συντομότερο δυνατό. Η σεζόν έχει ξεκινήσει, χιλιάδες τουρίστες κατακλύζουν το νησί, ενώ υπάρχει τεράστιο ενδιαφέρον από χιλιάδες άλλους για να το επισκεφτούν αυτό το καλοκαίρι, οπότε δεν περισσεύει λεπτό για χάσιμο. Τι χτίζουν; Ο,τι μπορείτε αλλά και ό,τι δεν μπορείτε να φανταστείτε.

Από φούρνους που τους κάνουν δωμάτια μέχρι υπόγεια που βρίσκονται κάτω από τους κεντρικούς δρόμους, τα οποία μετατρέπονται σε στούντιο με μπάνιο και χωρίς παράθυρο, με το ύψος μέχρι το ταβάνι να μην υπερβαίνει το 1,80, όλα στοιχεία που διαπίστωση ίδιοι όμμασι.

Πρόκειται ουσιαστικά για τρύπες, μέσα στις οποίες καλούνται να επιβιώσουν οι εργαζόμενοι στο νησί, όσοι δεν καταλήξουν τελικά σε κάποιο κοντέινερ, αν και εδώ που τα λέμε το να ζήσεις μέσα σε ένα τόσο κλειστοφοβικό δωμάτιο, το κοντέινερ μάλλον φαντάζει καλύτερη λύση. Μέχρι και ο Αλβανός οικοδόμος που έχει αναλάβει το χτίσιμο του παράνομου δωματίου είναι θυμωμένος με την κατάσταση που επικρατεί, παρότι πληρώνεται πολύ καλά για να κάνει τη «βρώμικη» δουλειά.

«Φίλε, αν συνεχιστεί αυτή η ιστορία θα καταστραφεί το νησί», μας λέει, ομολογώντας αβίαστα τη συμμετοχή του στο έγκλημα που συντελείται σε αρκετές περιοχές

Οι εργασιακοί ψυχολόγοι δρ Κωνσταντίνος Περρωτής και Μίνα Κάνταρου τους οποίους προσέλαβε ο «Scorpios» για την υποστήριξη των εργαζομένων του

Παράδεισο για τους εργαζόμενούς του, κόστους 4 εκατ. ευρώ, δημιουργεί ο «Scorpios» στην Ανω Μερά

ΣΤΕΡΩΝ ΚΑΙ... ΥΠΟΓΕΙΩΝ

στην καρδιά του καλοκαιριού πατάει γκάζι για να προλάβει τα εκατομμύρια επισκέπτες του

της Μυκόνου αυτή την εποχή. Ο ίδιος Αλβανός εργάτης θα προσθέσει ότι το συγκεκριμένο δωμάτιο στο οποίο βρισκόμαστε (οι χώροι του δεν υπερβαίνουν τα 8-10 τ.μ.), ενοικιάστηκε πριν από λίγες ημέρες για 5.000 ευρώ τη σεζόν, από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο, δηλαδή αντί 1.000 ευρώ τον μήνα. Σε αυτό το μικροσκοπικό δωμάτιο που, αντί για κρεβάτι διαθέτει μόλις έναν μικρό καναπέ και μια ντουζιέρα ενώ δεν υπάρχει παράθυρο, θα μείνουν δύο υπάλληλοι οι οποίοι εργάζονται σε εστιατόριο του νησιού. Ο ιδιοκτήτης του έψαχνε μια οικονομική λύση προκειμένου να περιορίσει τα έξοδά του, οπότε σκέφτηκε να πετάξει τους υπαλλήλους του σε αυτή την τρύπα και... όποιος αντέξει. Δεν είναι όμως μόνο τα υπόγεια που χτίζονται αυτή την εποχή στη Μύκονο, είναι και οι τάρτσες πάνω στις οποίες δημιουργούνται αυθαίρετα δωμάτια, τα οποία ενοικιάζονται σε τουρίστες χαμηλού βάλαντιου ή σε εργαζομένους.

Εντοπίσαμε μία απ' αυτές τις περιπτώσεις στη Χώρα, συγκεκριμένα στην πλατεία Κουσεγιάρες και σε γωνιακό ακίνητο. Ο ιδιοκτήτης της οικίας φαίνεται να χτίζει στην τάρτσα της μια αυθαίρετη κατασκευή με πέργκολα, η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, χρησιμοποιούνταν για τη διαμονή ενός αλλοδαπού εργάτη. Η εν λόγω κατασκευή εντοπίστηκε από κλιμάκιο της Πολεοδομίας Σύρου και κρίθηκε κατεδαφιστέα. Η Μύκονος εκπέμπει SOS, όμως δυστυχώς ελάχιστοι αντιλαμβάνονται το μέγεθος του κινδύνου. Σε ένα νησί με ελλείψεις υποδομής, με αδύναμο αποχετευτικό σύστημα, έλλειψη νερού και πολλές άλλες και σοβαρές ατέλειες, κανείς δεν μπορεί να προβλέψει

τι θα συμβεί όταν θα τιγκάρει από τουρίστες τους δύο επόμενους μήνες. Η δυσοσμία είναι έντονη σε πολλά σημεία και όταν τα μελτέμια πέφτουν γίνεται εντονότερη και δεν χρειάζεται να έχει κανείς ιδιαίτερα ευαίσθητα ρουθούνια για να το αντιληφθείς. Το Νησί των Ανέμων ακροβατεί σε μια λειπή κλωστή που μπορεί να σπάσει ανά πάσα στιγμή.

Ξενοδοχείο πέντε αστερών για εργαζομένους

Μερικά χιλιόμετρα μακριά από τον Ορνό, στην Ανω Μερά, τον δεύτερο σε μέγεθος παραδοσιακό οικισμό του νησιού μετά τη Χώρα, οι ιδιοκτήτες του beach bar-εστιατορίου «Scorpios» συζητούν με τους μηχανικούς τους τις τελευταίες λεπτομέρειες πριν από την έναρξη των εργασιών για την ανέγερση ενός πολυτελέστατου Ξενώνα. Οι δύο Γερμανοί ιδιοκτήτες, **Μάριο Χέρτελ** και **Τόμας Χέντ**, μπορεί να ξεκίνησαν λάθος πριν από δύο χρόνια όταν δημιούργησαν αυτό τον μικρό παράδεισο χαλαρής πολυτέλειας και ατόφιου κοσμοπολιτισμού, αφού προτίμησαν να επιστρατεύσουν κοντέινερ για τη διαμονή των 400 υπαλλήλων τους, όμως στην πορεία κατάλαβαν ότι δεν υπάρχει σημαντικότερο πράγμα για μια σοβαρή επιχείρηση από το να κρατά τους εργαζομένους της ικανοποιημένους σε όλα τα επίπεδα: από τους μισθούς έως και τον χώρο όπου θα αναπαυτούν έπειτα από 12 ώρες σκληρής δουλειάς σε μία από τις απαιτητικότερες

επιχειρήσεις στο νησί. Η πρώτη τους κίνηση ήταν να προσλάβουν δύο εργασιακούς ψυχολόγους προκειμένου να οργανώσουν Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, προσφέροντας ταυτόχρονα υποστήριξη στα μέλη του προσωπικού που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα και βοηθώντας τα να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της δουλειάς. Ειδικούς ψυχολόγους προσέλαβε και η εταιρεία security που έχει αναλάβει τη φύλαξη της επιχείρησης.

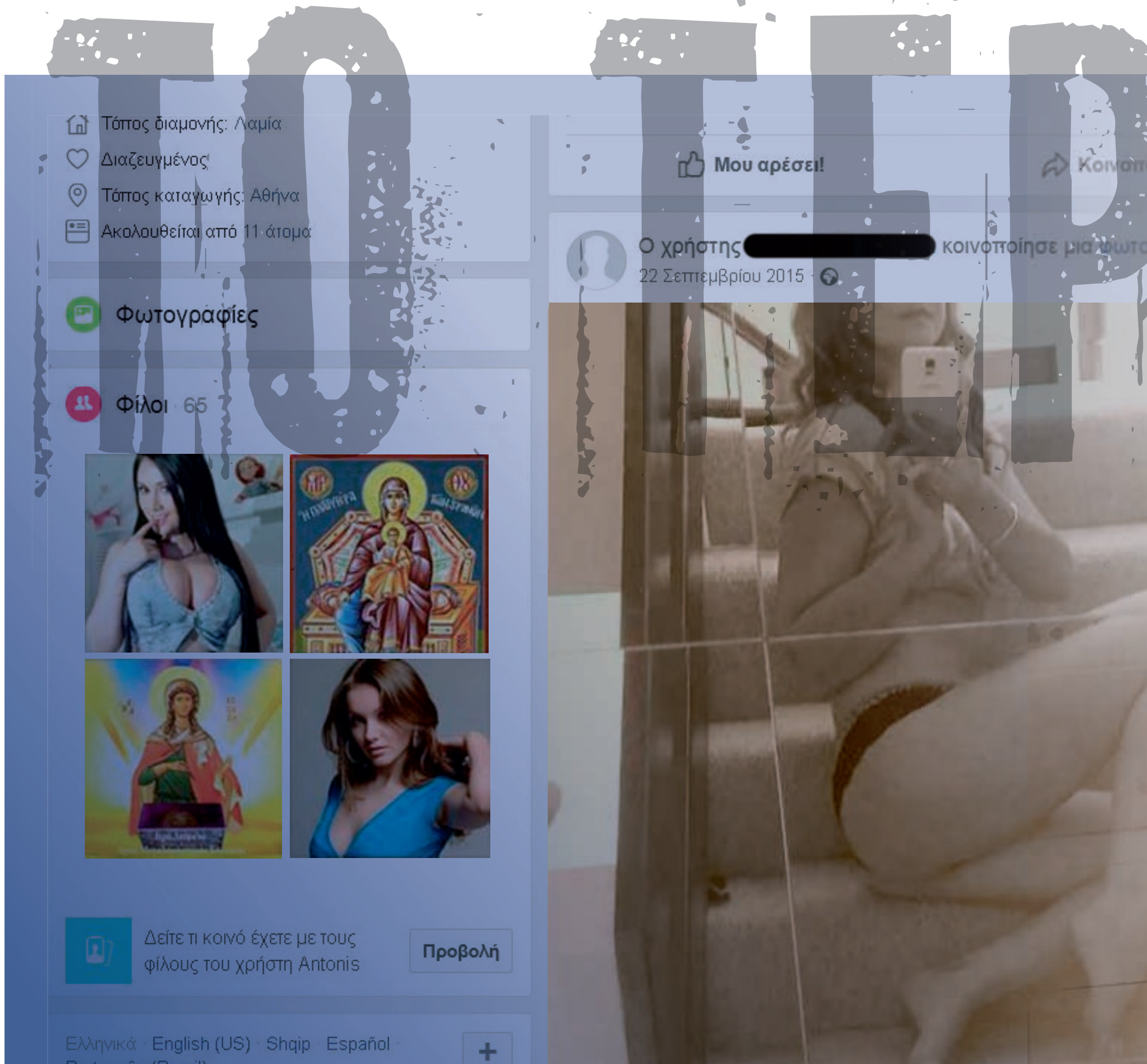
Στην πορεία και αφού είχαν φροντίσει να απομακρύνουν τα κοντέινερ και διαπιστώνοντας ότι τα έξοδα για τη διαμονή του προσωπικού σε ενοικιαζόμενα δωμάτια αγγίζουν το 1 εκατ. ευρώ τη σεζόν, σκέφτηκαν πως θα ήταν προτιμότερο να δημιουργήσουν έναν χώρο εφάμιλλο του πολυτελούς beach bar-εστιατορίου που διευθύνουν ώστε να γλιτώσουν το εξωφρενικό κόστος των ενοικίων.

Εντόπισαν μια έκταση στην Ανω Μερά, την αγόρασαν και δίχως να χάσουν χρόνο ανέθεσαν σε μεγάλο αρχιτεκτονικό γραφείο τη σχεδίαση και το χτίσιμο ενός πολυτελέστατου Ξενώνα, οι χώροι του οποίου και τα δωμάτιά του θα διατίθενται αποκλειστικά και μόνο για τη διαμονή του προσωπικού. Οι εργασίες για την ανέγερση του Ξενώνα αναμένεται να ξεκινήσουν σύντομα και το κόστος του έργου προβλέπεται να ξεπεράσει τα 4 εκατ. ευρώ.

Να σημειωθεί ότι και το «Nammos» στην Ψαρού έχει προχωρήσει εδώ και καιρό στην αγορά δικού του χώρου φιλοξενίας των εργαζομένων προκειμένου να απαλλαχθεί από το δυσβάσταχτο κόστος των ενοικίων που αποτελεί και τον μεγαλύτερο βραχνά στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο νησί.

«Ο παππούς μου κάνει κάτι που δεν μου αρέσει. Όταν είμαι ξαπλωμένη στο κρεβάτι, ο παππούς έρχεται από πάνω μου και με χτυπάει στην πλάτη. Προσπαθώ να του ξεφύγω, αλλά δεν προλαβαίνω πάντα. Με πιάνει και βάζει το... στο... Δεν μου αρέσει, τσούζει και πονάει. Του φωνάζω να σταματήσει. Έχω δει τον παππού να πηγαινει και στο κρεβάτι του αδελφού μου. Το έχω πει στη μαμά μου».

Εικόνες που δακρύνουν, λειψανα αγίων, αρχάγγελοι, προσκυνητές, δειξείσ, προσευχές, θαύματα. Ανάμεσά τους μια αιθέρια ύπαρξη που ποζάρει φιλήδονα στον φακό του κινητού της φορώντας λευκό μπλουζάκι και μαύρο εσώρουχο. Ένας διαδικτυακός τοίχος χωρίς εικόνα προφίλ, «διακοσμημένος» με το υψηλό κοινωνικό στάτους της δικηγορικής ιδιότητας, κενός από πληροφορίες, άδειος από φωτογραφίες, γεμάτος υποκρισία.

της Ρομίνας Εύδα
rominaxida@yahoo.gr

Α

το αληθινό του πρόσωπο. Το έκανε ένα παιδί. Ένα 7χρονο κοριτσάκι, η ίδια του η εγγονή, που ισοπέδωσε ντυβάρια, τράβηξε μάσκες και έβαλε μια ολόκληρη χώρα στη θέση του θεατή ενός έργου γεμάτου πόνο, φρίκη και αποτροπασμό. Ο «σταυροπροσκυνητής» του Facebook έμεινε γυμνός. Ένας «προσπλυτιστής» κτηνωδίας χωρίς πιστούς, χωρίς συγχώρηση και κυρίως χωρίς Θεό...

υτός είναι ο «τοίχος» του 69χρονου δικηγόρου από τη Λαμία, Α.Σ., ένα άρτια οικοδομημένο και στέρεο προσώπιο της βαριάς διαστροφής του. Για χρόνια ολόκληρα κανείς δεν μπόρεσε να το τραβήξει από πάνω του, ίσως και κανείς δεν υποψιάστηκε το μέγεθος της ασχίμιας που έκρυβε

Κάποτε στη Λαμία

«Α.Σ. - Δικηγόρος». Ο χρόνος γυρίζει πίσω και σταματά έξω από ένα κτίριο επί της οδού Οθωνος στη Λαμία, εκεί όπου ο νεαρός τότε απόφοιτος Νομικής του ΑΠΘ σχεδιάζει να χτίσει το επαγγελματικό του μέλλον. Μόνος, σ' ένα μικρό γραφείο, με το αίσθημα της Δικαιοσύνης να φωτίζει τους κόπους ετών και τα δύσκολα παιδικά του χρόνια. Γιος μεγάλης ρεμπέτισσας από τον Πειραιά, της γυναίκας που τραγούδησε πρώτη τεράστιες επιτυχίες της εποχής της, ο Α. δεν έζησε από κοντά το μεγαλείο της μητέρας του. Όταν ήταν ακόμη μωρό δόθηκε σε κάποια οικογένεια στο Καρπενήσι για να ενωθεί χρόνια μετά με τη γυναίκα που τον έφερε στον κόσμο, να τη δικαιολογήσει και να τη συγχωρήσει. Δεν του αρέσει να μιλά για εκείνα τα χρόνια, ούτε για τη ζωή του. Κάθε φορά που

Γιος μεγάλης ρεμπέτισσας από τον Πειραιά, της γυναίκας που τραγούδησε πρώτη τεράστιες επιτυχίες της εποχής της, ο Α. δεν έζησε από κοντά το μεγαλείο της μητέρας του. Όταν ήταν ακόμη μωρό δόθηκε σε κάποια οικογένεια στο Καρπενήσι για να ενωθεί χρόνια μετά με τη γυναίκα που τον έφερε στον κόσμο

Ο «ΘΕΟΣΕΒΟΥΜΕΝΟΣ» ΒΙΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΟΝΗΣ ΤΟΥ

Η υπεράνω υποψίας δημόσια ζωή,
το άλλοθι της πίστης στον Θεό
και τα καλά κρυμμένα σκοτεινά
πάθη του ηλικιωμένου δικηγόρου
που βίαζε την 7χρονη εγγονή του

κάποιος τον ρωτά, ρίχνει πάνω στις απαντήσεις του ένα πέπλο μυστηρίου, συνοδεύοντάς τις με λίγα λόγια και κοφτές φράσεις. Μοιάζει σαν να θέλει να ξεφύγει από το παρελθόν του, σαν να αποδέχεται μόνο το μέλλον του...

Ο ίδιος δεν αρχει να βάλει θεμέλια και στην προσωπική του ζωή συναντώντας τον έρωτα στα μάτια μιας νεαρής κοπέλας, της Α., όνειρο της οποίας είναι να παντρευτεί και να αποκτήσει παιδιά στο πλαίσιο μιας ευτυχισμένης και πάνω απ' όλα ευυπόληπτης οικογένειας. Οι δικοί της έχουν αρκετά χρήματα, ο Α. το στάτους της μόρφωσης, η ίδια τη θέληση να μεταμορφωθεί σε αφοσιωμένη μητέρα και καλή νοικοκυρά. Παντρεύονται, αποκτούν δύο παιδιά, τον Ν. και τη Ν., οι συγγενείς πιστεύουν ότι η συνταγή της ευτυχίας βρίσκεται καλά φυλαγμένη μέσα στο σπίτι του ζευγαριού: «Ετσι πίστευαν οι πολλοί, έτσι άφηναν και οι δυο τους να φανεί», λέει άνθρωπος που γνωρίζει το ζευ-

γάρι και συνεχίζει: «Το ζευγάρι μαζί με τα παιδιά έμενε τότε στο πατρικό σπίτι της Α. μαζί με τη μητέρα της, η οποία δεν πίστεψε ποτέ στις δυνατότητες και στο μυαλό του γαμπρού της. Τον υποτιμούσε διαρκώς λέγοντάς του ότι είναι λίγος για την κόρη της, πως αν δεν υπήρχαν εκείνη και τα χρήματά της δεν θα μπορούσαν να κάνουν τίποτα στη ζωή τους. Δεν είχε και τόσο άδικο. Ο Α. ποτέ δεν ανέλαβε κάποια σοβαρή υπόθεση, είχε μπλεξίματα με πελάτες από τους οποίους έπαιρνε χρήματα χωρίς να διεκπεραιώνει τις υποθέσεις τους. Στη δουλειά του δεν ήταν συνεπής, του άρεσαν η προχειρότητα και το εύκολο χρήμα. Η πεθερά του, η οποία διαθέτει ένα ξενοδοχείο στα Καμένα Βούρλα και πολλά διαμερίσματα στη Λαμία, έβλεπε, καταλάβαινε και ανησυχούσε τόσο για το μέλλον της κόρης της όσο και για τα εγγόνια της. Χρόνο με τον χρόνο η κατάσταση χειροτέρευε, στο σπίτι επικρατούσαν συνέχεια διαμάχες και τσακωμοί,

τα παιδιά μεγάλωναν σε ένα άρρωστο περιβάλλον, μέχρι τη στιγμή που η πεθερά κατάφερε να διώξει τον Α. από το σπίτι. Ο μεγάλος προσωπικός του κατήφορος είχε μόλις ξεκινήσει»...

Η Βουλγάρια και το επαγγελματικό τέλμα

Το πρώτο διάστημα μετά τον χωρισμό του ο Α. μετακομίζει στο γραφείο της Οθωνος. Εκεί προσπαθεί να μαζέψει τα κομμάτια του τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο. Στο δεύτερο τα καταφέρνει, στο πρώτο όχι. Η σχέση του με μια γυναίκα από τη Βουλγάρια, μητέρα ενός μικρού κοριτσιού, η οποία κρατά ηλικιωμένους, δεν αρχει να γίνει γνωστή. Η γυναίκα αυτή δεν τον κρίνει, δεν τον υποτιμά, δεν τον επιπλήττει, φαίνεται να τον στηρίζει και να τον αγαπά. Το ίδιο και η κόρη της, η οποία

Συνέχεια στη σελίδα 38

Συνέχεια από τη σελίδα 37

τον θεωρεί κάτι σαν δεύτερο πατέρα. Ωστόσο, όσο τα πράγματα μοιάζουν να κυλούν σχετικά ομαλά στην προσωπική του ζωή, τόσο ανώμαλος γίνεται ο επαγγελματικός του δρόμος. Οι πελάτες του τον εγκαταλείπουν ο ένας μετά τον άλλον, οι οφειλές του στο Ταμείο Νομικών αγγίζουν δεκάδες χιλιάδες ευρώ, τα χρέη τον στοιχειώνουν, το γραφείο του βάζει λουκέτο, η σύνταξη του δεν εγκρίνεται ποτέ. Σε μια απέλπιδη προσπάθεια να κρατηθεί επαγγελματικά ενεργός αλλά ταυτόχρονα αόρατος χτυπάει την πόρτα δικηγόρων της περιοχής για ένα χαρτζιλίκι. Κάποιοι τον στηρίζουν αναθέτοντάς του ψιλοδουλειές στις οποίες δεν φαίνεται, εκείνος μοιάζει χαμένος. Κυκλοφορεί στην πόλη μιλώντας στον εαυτό του, κάνει κηρύγματα για την εκκλησία και τον Θεό, κάποιοι τον λυπούνται, άλλοι λένε ότι είναι άξιος της μοίρας του. Οτι δεν στάθηκε ποτέ στο ύψος των περιστάσεων τόσο απέναντι στην οικογένειά του και τα παιδιά του όσο και απέναντι στους πελάτες του. Οτι η ζωή συνηθίζει να σου επιστρέφει όσα ακριβώς της έδωσες...

Η επιστροφή και οι... ψίθυροι της γειτονιάς

Πριν από σχεδόν δύο χρόνια η πρόωγη γυναίκα του Α. φεύγει από τη ζωή στα 66 της χρόνια μετά από μάχη με την επάρατη νόσο και τότε η πεθερά του τού ζητά να επιστρέψει στο σπίτι για να προσέχει την κόρη του και τα εγγόνια του, τον 7χρονο τότε Ν. και την 5χρονη Α. Ο Α. μετακομίζει στο διώροφο σπίτι, εκεί ακριβώς απ' όπου είχε φύγει πριν από χρόνια: «Εδώ στη γειτονιά είδαμε με καλό μάτι την επιστροφή του, καθώς η συγκεκριμένη οικογένεια είχε πάντα πολλά προβλήματα. Όσο ζούσε η πρόωγη γυναίκα του υπήρχε κάποιο μέτρο αλλά με τον θάνατό της τα πάντα ισοπεδώθηκαν. Η κόρη της, μητέρα των δύο παιδιών, έχει αρκετά ψυχολογικά προβλήματα. Ο σύζυγός της είναι εντελώς απών. Δουλεύει ως βοηθός σε κρεοπωλείο της περιοχής και όσα βγάσει τα τρώει στο ποτό. Μέρα νύχτα πίνει. Έμεινε και αυτός εδώ, αλλά τους εγκατέλειψε για χάρη του ποτού. Εκείνη, πάλι, δεν μπορεί να επικοινωνήσει χωρίς φαρμακευτική αγωγή και αν δεν πάρει τα φάρμακά της είτε κλείνεται στον κόσμο της είτε γίνεται ιδιαίτερα επιθετική. Ο γιος της είναι παιδί με ειδικές ανάγκες, δεν μιλάει καν. Η πεθερά του είναι πλέον πολύ μεγάλη, οπότε η επιστροφή του Α. έμοιαζε να είναι κάποια λύση απέναντι στον κυκεώνα της συγκεκριμένης οικογένειας», λέει κάποιος γείτονας της περιοχής και συνεχίζει: «Από τότε που γύρισε έπνιχνε κάθε μέρα στις 5 το πρωί, ετοιμάζε πρωινό για τα παιδιά και τη γιαγιά, τα συνόδευε στο σχολείο, μαγείρευε και στη συνέχεια πήγαινε για μικροδουλειές σε κάποιο γραφείο της περιοχής προκειμένου να εξασφαλίσει ένα χαρτζιλίκι. Στην πραγματικότητα, όλοι συντηρούνταν από τη σύνταξη της γιαγιάς και παρότι η συγκεκριμένη έχει πάρα πολλά χρήματα στην τράπεζα η ζωή της οικογένειας ήταν κάτι παραπάνω από μετρημένη. Τα παιδιά τα βλέπαμε συχνά και δεν μπορώ να πω ότι έμοιαζαν ευτυχισμένα. Ήταν παραμελημένα, αγέλαστα, δεν είχαν φίλους, δεν ήξεραν τι σημαίνουν οι λέξεις "διασκέδαση" και "διακοπές". Μην τα ψάχνετε. Πρόκειται για μια άπιστευτα προβληματική οικογένεια και τα βάσανα των παιδιών θα διαιωνίζονταν αν δεν βρι-

σκόταν αυτή η άγια γυναίκα, η δασκάλα της μικρής, για να τα βγάλει από τη δυστυχία τους και να τα επιστρέψει στη ζωή».

Οι τραγικές αποκαλύψεις

Η κυρία Πέπη. Η δασκάλα που βοήθησε την 7χρονη Α., ένα πανέξυπνο και πανέμορφο πλάσμα, στα μαθήματα του σχολείου και την οποία η μικρή λάτρευε σαν μάνα. Η γυναίκα που μπαινόβγαινε καθημερινά στο σπίτι της οικογένειας και κατάλαβε ότι κάτι δεν πάει καλά με το κοριτσάκι. Ο φύλακας άγγελος των παιδιών που βρήκε το θάρρος να μιλήσει στις Αρχές και να τα ελευθερώσει από τα καθημερινά βασανιστήρια και την τραγικότητα της ζωής τους. Η δασκάλα με τη χρυσή καρδιά τηλεφωνεί αρχικά στην Εθνική Γραμμή Παιδικής

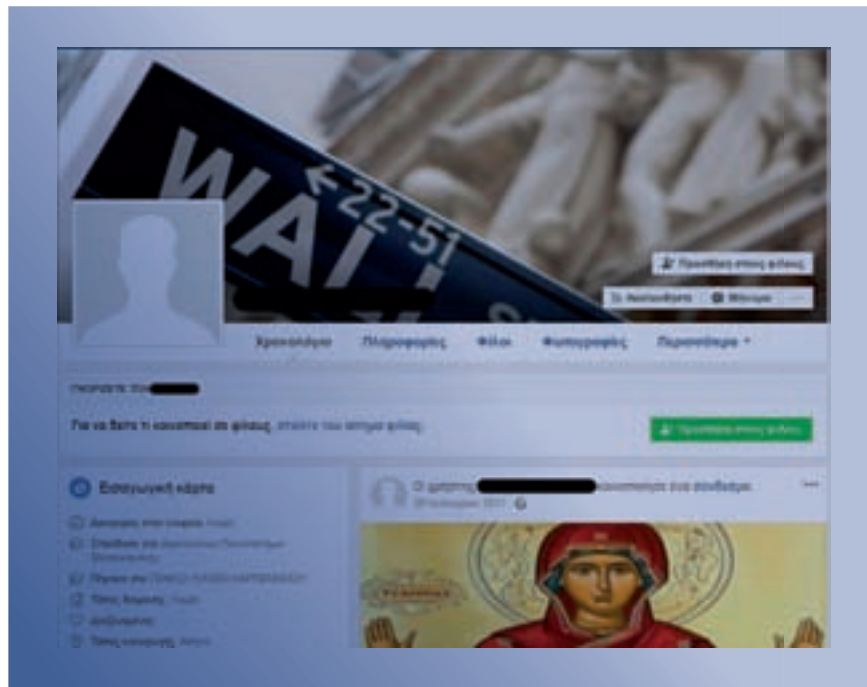
μου. Το έχω πει στη μαμά μου. Ο παππούς μου έλεγε ότι αν μιλήσω θα με στείλει στο ορφανοτροφείο».

Η άρνηση υπεράσπισης

Η Ελλάδα παγώνει, οι κάτοικοι της Λαμίας δεν θέλουν να πιστέψουν το παιδί, όχι επειδή τρέφουν κάποια ιδιαίτερη εκτίμηση στο πρόσωπο του Α.Σ., αλλά διότι αν αληθεύουν τα λόγια της μικρής η κόλαση της θα είναι κάτι παραπάνω από φρικιαστική. Ο δικηγόρος Λαμίας Δημήτρης Κρούμπης δέχεται να εκπροσωπήσει τον πρόωγη συνάδελφό του μέχρι που λίγες ημέρες αργότερα συγκλονίζεται από το πόρισμα της ιατροδικαστικής έκθεσης, στην οποία αναφέρεται ότι «υπάρχουν σημάδια τριβής στα γεννητικά όργανα της 7χρονης καθώς και ρήξη του παρθενικού υμένα η οποία προήλθε στις τρεις με πέντε μέρες πριν την 7η Ιουνίου». Εκείνη ακριβώς τη στιγμή παραιτείται από συνήγορος υπεράσπισης του Α.Σ. δηλώνοντας ότι «οι αρχές μου δεν μου επιτρέπουν να συνεχίσω την υπεράσπιση του συναδέλφου», εκείνη ακριβώς την ώρα ακόμη και οι πιο δύσπιστοι παραιτούνται από την υποψία ότι το παιδί μπορεί και να λέει ψέματα. «Όταν τον είδα έξω από το γραφείο του ανακρίτη πριν ακόμη βγει η ιατροδικαστική έκθεση κατάλαβα ότι ο Α. έλεγε ψέματα για την αθωότητά του», λέει γνωστός δικηγόρος της Λαμίας και συνεχίζει: «Δεν είχε πάνω του ίχνος θυμού ή αγανάκτησης όπως ένας άνθρωπος που είναι αθώος και κατηγορείται αδικώς. Έμοιαζε σαν να περίμενε καρτερικά την τιμωρία του, το τέλος του. Εκεί πιθανολόγησα ότι είναι ένοχος, ότι τα παιδάκια αυτά είναι τα μεγάλα θύματα της ανατριχιαστικής αυτής ιστορίας».

Ο Α.Σ. μένει τώρα μόνος. Δεν θέλει να τον εκπροσωπήσει άλλος δικηγόρος, φωνάζει ότι είναι αθώος, δεν πειθεί κανέναν και κυρίως την εισαγγελέα και την ανακρίτρια, οι οποίες διατάσσουν την προφυλακιστή του οδηγώντας τον στις φυλακές της Τρίπολης όπου κρατούνται οι δράστες σκληρών σεξουαλικών εγκλημάτων. Οι φίλοι τον διαγράφουν, οι συγγενείς του γυρνούν την πλάτη, η πρόωγη σύντροφός του λέει ότι δεν θέλει να τον ξέρει, η κόρη του και μητέρα των δύο παιδιών δεν είναι σε θέση να κατανοήσει το παραμικρό. Τώρα τα στόματα ανοίγουν κάνοντας λόγο για ένα αποδιοργανωμένο και άρρωστο οικογενειακό περιβάλλον, για παραμέληση, για τρέλα, για βία, για τρόμο, για όλα όσα τα ίδια στόματα έπρεπε να είχαν καταγγείλει εδώ και πολύ καιρό.

Ανάμεσα στα παραπάνω στόματα και μια παραφωνία από τα χείλη της ενήλικης πλέον κόρης της Βουλγάρας, πρόωγη συντρόφου του δικηγόρου, η οποία σε τηλεοπτική εκπομπή μίλησε για την «αγιοσύνη» του, για... ουρολοιμώξεις και για κακές συνθήκες υγιεινής φτάνοντας στο σημείο να αμφισβητήσει ακόμη και την ιατροδικαστική έκθεση. Εδώ η επιστήμη σπκώνει τα χέρια ψηλά, όπως ακριβώς η λογική και η νομοσύνη. Ο «άγιος» Α.Σ., άλλωστε, βρίσκεται πλέον ακριβώς στο σημείο που του αρμόζει και το μοναδικό πράγμα που αξίζει να κρατήσουν τα εγγόνια του από εκείνον είναι ένα από τα post που ανέβασε κατά καιρούς στην προσωπική του σελίδα στο fb: «Μακάρι στη ζωή μας να μη συναντήσουμε κανένα Γολγοθά. Αλλά αν είναι αναπόφευκτο, εύχομαι κάθε Γολγοθάς να συνοδεύεται και από μια Ανάσταση». Καλή ανάσταση, παιδάκια...

«Δεν είχε πάνω του ίχνος θυμού ή αγανάκτησης όπως ένας άνθρωπος που είναι αθώος και κατηγορείται αδικώς. Έμοιαζε σαν να περίμενε καρτερικά την τιμωρία του, το τέλος του. Εκεί πιθανολόγησα ότι είναι ένοχος, ότι τα παιδάκια αυτά είναι τα μεγάλα θύματα της ανατριχιαστικής αυτής ιστορίας»

Προστασίας, οι αρμόδιοι της οποίας μεταβιβάζουν άμεσα την καταγγελία στον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Λαμίας, ενώ παράλληλα ενημερώνει και τον διευθυντή του σχολείου της 7χρονης. Σχεδόν ταυτόχρονα στο γραφείο του εισαγγελικού λειτουργού φτάνει και μια δεύτερη καταγγελία, αυτή τη φορά από τον διευθυντή του σχολείου, ο οποίος μετά από έρευνα διαπίστωσε ότι το παιδί ήταν σε κακή σωματική και πνευματική κατάσταση και πως κάθε φορά που το ρωτούσαν κάτι για την οικογένειά του τα λόγια του ήταν ασαφή και ο τόνος της φωνής του τρομαγμένος.

Λίγο αργότερα, και συγκεκριμένα το πρωινό της περασμένης Πέμπτης 7 Ιουνίου, ο 69χρονος Α.Σ. συλλαμβάνεται και οδηγείται στο Δικαστικό Μέγαρο Λαμίας φωνάζοντας «Δεν έχω κάνει τίποτα! Είμαι 32 χρόνια δικηγόρος και ο καθένας έχει γράψει την ιστορία του», ενώ η 7χρονη καταθέτει, σύμφωνα με πληροφορίες, στους αστυνομικούς: «Ο παππούς μου κάνει κάτι που δεν μου αρέσει. Όταν είμαι ξαπλωμένη στο κρεβάτι, ο παππούς έρχεται από πάνω μου και με χτυπάει στην πλάτη. Προσπαθώ να του ξεφύγω, αλλά δεν προλαβαίνω πάντα. Με πάνει και βάζει το... στο... Δεν μου αρέσει, τσούζει και πονάει. Του φωνάζω να σταματήσει. Έχω δει τον παππού να πηγαίνει και στο κρεβάτι του αδελφού

«Μην τα ψάχνετε. Πρόκειται για μια άπιστευτα προβληματική οικογένεια και τα βάσανα των παιδιών θα διαιωνίζονταν αν δεν βρισκόταν αυτή η άγια γυναίκα, η δασκάλα της μικρής, για να τα βγάλει από τη δυστυχία τους και να τα επιστρέψει στη ζωή»

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Έρωτας, οικογένεια, χαρές και αγωνίες
 ένωσαν τον Πύρρο με
 την Αναστασία στην κοινή τους πορεία

Πύρρος Δήμας

ΤΟ ΜΟΝΟ ΒΑΡΟΣ ΠΟΥ ΤΟΝ ΛΥΓΙΣΕ

Ο έρωτας, η οικογένεια,
 οι θρίαμβοι, οι πίκρες, η άνιση
 μάχη της Αναστασίας με τον καρκίνο.

Ο θάνατός της στέρησε
 από τον τρεις φορές χρυσό
 Ολυμπιονίκη της άρσης βαρών
 όχι μόνο τη μητέρα των τεσσάρων
 παιδιών του αλλά και το
 μοναδικό του στήριγμα...

του Βασίλη Τσακίρογλου
 tsak@protothema.gr

Ο Βίκτωρας
 καταρρέει στην
 κηδεία της μητέρας
 του και βρίσκει
 καταφύγιο στην
 αγκαλιά του Πύρρου.
 Στο βλέμμα του
 θρύλου της άρσης
 βαρών αποτυπώνονται
 μαζί ο θρήνος
 και η ευθύνη του
 γονιού να
 προστατέψει τα
 παιδιά του

Μόνο τον Πύρρο ήθελε να τη σηκώνει από το κρεβάτι και να τη βοηθάει ως τις τελευταίες της ώρες. Μόνο αυτόν, ως το τέλος. Τον άντρα της είχε ως στήριγμα μέχρι να κλείσει τα μάτια, μιας και έτσι είχαν ζήσει ολόκληρο τον κοινό τους βίο, στηρίζοντας ο ένας τον άλλον από τις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν γνωρίστηκαν. Στα διαλείμματα διαύγειας που της επέτρεπε ο καρκίνος που την κατέτρωγε η Αναστασία παρακαλούσε φίλους της να συγκρατούν τον Πύρρο, διότι τελευταία «δεν προσέχει τι τρώει και έχει παχύνει».

Συνέχεια στη σελίδα 40

Συνέχεια από τη σελίδα 39

Ο μως μόνο η Αναστασία ήξερε τι σημαίνει να μοιράζεσαι τη ζωή με έναν Ολυμπιονίκη - και δη με τον Πύρρο Δήμα. Κανένας από τους δύο δεν ήταν προετοιμασμένος για τη θύελλα, εκείνος ένα ταλαιπωρημένο λαϊκό παιδί που το ανακάλυψε η άρση βαρών, εκείνη η μικρότερη κόρη από μια εξαμελή μικροαστική οικογένεια της επαρχίας (Λιτόχωρο Πιερίας) η οποία αναζήτησε την τύχη της δημοσιογραφώντας στη Θεσσαλονίκη. Και κατόπιν παραμέρισε τις όποιες επαγγελματικές φιλοδοξίες, αφοσιώθηκε στον Πύρρο και την οικογένεια που δημιούργησε με έναν από τους πιο δημοφιλείς Έλληνες, έναν αθλητή-σύμβολο, έναν ήρωα των μαζών. Αλλά στην πορεία μόνο η Αναστασία έμαθε πώς είναι να αντιμετωπίζεις την παράνοια της προετοιμασίας με την ευλαβική τήρηση αμέτρητων κανόνων και απαγορεύσεων που διέπουν την παραμικρή πτυχή της ύπαρξης του αθλητή, πώς είναι να επιβιώνεις μέσα στο τούνελ της απόλυτης στοχοπροσήλωσης. Τι σημαίνει να διαχειρίζεσαι την κολοσσιαία πίεση, πώς είναι να υψώνεις αόρατο τείχος για να προστατεύσεις έναν παγκόσμιο αστέρα όπως ο Πύρρος Δήμας από τις παγίδες της δημόσιας έκθεσης - και μαζί με αυτόν τον εαυτό σου.

Η Αναστασία, πέρα από σύντροφος, έγινε αμέσως ένα ζωτικό κομμάτι του Πύρρου, του ανθρώπου αλλά και του θρύλου. Και δεν στάθηκε πλάι του μόνο στους θριάμβους και τις απονομές των ολυμπιακών μεταλλίων. Το 2012, π.χ., ήταν αυτή που ταραχτηκε και ανησύχησε πρώτη, περισσότερο από κάθε άλλον, για το μέλλον της οικογένειάς της με τον Πύρρο όταν εκείνος αποφάσισε να παραιτηθεί από τις Ενοπλες Δυνάμεις για να κάνει ένα άλμα στο κενό - με το να πολυτευτεί. Και ήταν η Αναστασία πάλι που «τραυματίστηκε» το ίδιο βαριά μαζί του - επιπλέον της ήδη προχωρημένης ιπα αρρώστιας της - το καλοκαίρι του 2016, όταν η εφημερίδα «Αυγή» και στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ θέλησαν να κανιβαλίσουν τον Πύρρο, να τσαλαπατήσουν την προσφορά του στον αθλητισμό και την Ελλάδα.

Με έναν αφάνταστα πικρό και ανεπανόρθωτα τραγικό τρόπο, η Αναστασία Σδούγκου ισοφάρισε τον Πύρρο ως προς την υπεράνθρωπη δύναμη της θέλησης: βάσει στατιστικών σχετικά με το γλοιβλάστωμα, τον τύπο κακοήθους όγκου που εμφανίστηκε στον εγκέφαλό της, η Αναστασία είχε προσδόκιμο ζωής 15 μηνών. Η νόσος διαγνώστηκε τον Ιανουάριο του 2015 και πιθανότατα θα ζούσε το πολύ ως το καλοκαίρι του 2016, με την προϋπόθεση ότι όλα θα εξελισσονταν όπως θα έπρεπε με τη θεραπεία - και βέβαια, εάν δεν μεσολαβούσε κάποιο θαύμα που θα εξολόθρευε τον καρκίνο ως διά μαγείας. Η Αναστασία όμως κατάφερε να διαψεύσει τις προγνώσεις, δίνοντας μια διαρκή, και τρομακτικά επώδυνη μάχη. Μαζί με τον Πύρρο, για τον Πύρρο και τα τέσσερα παιδιά τους, με την καλύτερη δυνατή φροντίδα στην Ελλάδα και ενίοτε στο εξωτερικό, η Αναστασία βρήκε τη θέληση να αποκρούει καθημερινά τον θάνατο. Ωστόσο, φτάνοντας τελικά ως το Ξημέρωμα της προηγούμενης Πέμπτης, οι δυνάμεις της εξαντλήθηκαν στην άνιση μάχη. Η Αναστασία κατάφερε να αναβάλει την κατάδική της κατά δύο ολόκληρα χρόνια, αποδημώντας σε ηλικία 50 ετών. Η απεγνωσμένη προσπάθειά της να ζήσει ήταν ένας πραγματικός άθλος - αν και οποιοσδήποτε παραλληλισμός με τα ανδραγαθήματα του Πύρρου απλώς συνιστά ασυγχώρητη ασέβεια για εκείνη. Διότι όπως έχει κατά καιρούς εξομολογηθεί ο Πύρρος Δήμας σε πρόσωπα του στενού του κύκλου, κανείς δεν μπορεί να νιώσει τον πόνο και την αγωνία, ταυτόχρονα την εξάρτηση και τον ψυχικό δεσμό που προκαλεί η αρρώστια. Η συγκεκριμένη μορφή καρ-

Η Αναστασία και τα παιδιά τους συνοδεύουν τον Πύρρο στη Βουλή για την ορκωμοσία του ως βουλευτή Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ

Στο βάθρο των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας ανεβαίνει δακρυσμένος για να πανηγυρίσει για το τελευταίο μετάλλιο της τεράστιας καριέρας του. Ήταν το χάλκινο της τιμής

Ως σημαιοφόρος της ελληνικής Ολυμπιακής Ομάδας μπαίνει πρώτος στο Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας που σείεται από επευφημίες

κίνου, δε, εξοντώνει ύπουλα τον πάσχοντα και μαζί με αυτόν φθείρει και κατατρώγει τους ανθρώπους που τον συντρέχουν. «Το γλοιβλάστωμα», σύμφωνα με την παθολόγο-ογκολόγο **Ευαγγελία Ραζή**, τη γιατρό που φρόντιζε την Αναστασία Σδούγκου, «είναι δύσκολο στην αντιμετώπιση, ένας από τους χειρότερους όγκους. Η Αναστασία έζησε περισσότερο απ' ό,τι περιμέναμε. Είχε μια άρτια χειρουργική επέμβαση, ενώ παράλληλα είχε και η ίδια πολύ σωστή μαχητική στάση. Αλλά και πολλή στήριξη από την οικογένειά της. Η Αναστασία ήταν απίστευτα γενναία».

Χωρίς τη δύναμη της μητέρας

Η Μαρία φέτος τελείωσε το λύκειο και ο Νικόλας, που

Η οικογένεια Δήμα με τον Αντώνη Ρέμο

«Κάτσε κάτω από την μπάρα» του φώναζε ο προπονητής του Χρήστος Ιακώβου στη διάρκεια των προσπαθειών του. Και ο Πύρρος σήκωνε τα βάρη και μαζί ολόκληρη την Ελλάδα

φέρει το όνομα του πατέρα της Αναστασίας και είναι ο μικρότερος από τα τέσσερα παιδιά της οικογένειας Δήμα, είναι ακόμη μαθητής του δημοτικού σχολείου. Τα δύο μεγαλύτερα παιδιά, η πρωτότοκη Ελένη και ο Βίκτωρας, σπουδάζουν στην Αμερική. Η απώλεια της Αναστασίας προξενεί ένα οδυνηρό ρήγμα: ως μητέρα π.χ. δεν θα παραστεί στην πανηγυρική αποφοίτηση του Βίκτορα από το φημισμένο πανεπιστήμιο του Yale όπου σπουδάζει Πολιτικές Επιστήμες. Ούτε θα παρακολουθήσει την πορεία ζωής της Ελένης, το πού θα οδηγηθεί μετά από τις σπουδές στο Τμήμα Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Northwestern University του Ιλινόις. Τον περασμένο Απρίλιο, στους αγώνες του Πανελληνίου Πρωταθλήματος Κωπηλασίας, η **Μαρία Δήμα** διακρίθηκε στο δικό της αγαπημένο άθλημα, κατακτώντας δύο μετάλλια, ένα αργυρό στο τετραπλό σκιφ και ένα χάλκινο στο διπλό σκιφ ελαφρών βαρών γυναικών. Η μητέρα της δεν μπορούσε να είναι κοντά της, να τη χειροκροτήσει, να πανηγυρίσει ζώντας ξανά στιγμές απέραντης χαράς και συγκίνησης όπως την περίοδο των επιτυχιών του Πύρρου. Η Αναστασία δεν θα καμαρώσει τον Βίκτωρα που επιδεικνύει το ανήσυχο και λαμπρό πνεύμα του εμπλεκόμενος σε διάφορες δραστηριότητες του Yale, ακόμη και ως μέλος της πανεπιστημιακής επιτροπής της UNICEF.

Τα δύο μεγαλύτερα παιδιά του Πύρρου και της Αναστασίας αποδείχθηκαν εξαιρετικοί μαθητές και κέρδισαν υποτροφίες για τα αμερικανικά πανεπιστήμια όπου φοιτούν, γεγονός εντελώς ανεξάρτητο από την πρόσκληση συνεργασίας που απύθυνε στον Πύρρο Δήμα η Ομοσπονδία Άρσης Βαρών των ΗΠΑ. Κατά σύμπτωση, ακριβώς το καλοκαίρι του 2016, δηλαδή κατά το ίδιο διάστημα που στελέχη και φερέφωνα του ΣΥΡΙΖΑ λαιδορούσαν τον τετράκις Ολυμπιονίκη, αυτόν που θεωρείται παγκοσμίως ένας από τους μεγαλύτερους αρισταρίστες όλων των εποχών, οι Αμερικανοί τον προσκαλούσαν να αναλάβει καθήκοντα τεχνικού συμβούλου στις ΗΠΑ. Σε μια προσπάθεια να αναδιαρθρώσουν, κατ' ουσίαν να αναγεννήσουν το άθλημα στη χώρα τους, οι υπεύθυνοι της USAW απευθύνθηκαν στον Πύρρο. Εκείνος, μολονότι από τον Οκτώβριο του 2008 κατέχει τη θέση του προέδρου της Ελληνικής Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών, ανέλαβε να συνδράμει τους Αμερικανούς. Με τακτικές επισκέψεις στο Κολοράντο Σπρινγκς (όπου πλέον διαθέτει και κατοικία), ο Πύρρος μοιράζεται την πείρα του με αθλητές και παράγοντες που τον αντιμετωπίζουν ως ιερό τέρας. Ειδικό επί της άρσης βαρών θεωρούν ότι, μολονότι ο Πύρρος Δήμας δεν έχει αμέσως την ευθύνη του ομοσπονδιακού προπονητή, η συμβολή του στην αναβάθμιση της άρσης βαρών στις ΗΠΑ έχει ήδη αποφέρει καρπούς, έστω και στο μικρό διάστημα της συνεργασίας του με την USAW, περίπου από το τέλος του 2016. Επ' αυτού είναι χαρακτηριστικά όσα γράφει ο **Τράβις Μας**, ένας Αμερικανός προπονητής άρσης

βαρών: «Πρόσφατα είχα την τύχη να παρακολουθήσω σεμινάριο προπονητικής με τον Πύρρο Δήμα, ο οποίος, για όσους δεν γνωρίζουν, δεν είναι απλώς ένας από τους μεγαλύτερους αρισταρίστες όλων των εποχών, αλλά και ένας από τους μεγαλύτερους αθλητές γενικώς. Κυρίως για τη μοναδική του ικανότητα να σηκώνει σχεδόν οποιοδήποτε βάρος απαιτείται προκειμένου να νικήσει. Είναι καθ' έξιν νικητής και γι' αυτό τον χρειάζεται η Αμερική. Μου έκανε εντύπωση ότι όταν η ομάδα των γυναικών είχε μια αποτυχία που της στέρνεσε κάθε ελπίδα για διάκριση ο Πύρρος έγινε έξαλλος. Ήταν συντετριμμένος. Ομως, δεν κατηγορήσε κανέναν. Προσπάθησε να προσδιορίσει τι ήταν αυτό που όλοι μας, ως αμερικανική εθνική ομάδα, θα μπορούσαμε να έχουμε κάνει καλύτερα. Ο Πύρρος είναι εθισμένος στις νίκες - και επιτρέψτε μου να δώσω ένα παράδειγμα της ασιγαστής επιθυμίας του να κερδίζει. Μιλούσαμε για την καριέρα του. Και αντί να μας πει για τα τρία χρυσά ολυμπιακά μετάλλια του ή τους παγκόσμιους τίτλους του -άθλους που κανείς άλλος αθλητής στον κόσμο δεν έχει καταφέρει-, εκείνος προτίμησε να μας πει τι ήταν αυτό που θα μπορούσε να έχει βελτιώσει. Συγκεκριμένα, είπε ότι στην προπόνησή του έκανε υπερβολικά πολλά και σε πολύ γρήγορο ρυθμό σκουότ (βαθιά καθίσματα με βάρη). «Κανονικά θα έπρεπε να έχω εστιάζει στην καθαυτό άρση βαρών, σε προσομοίωση αγωνιστικών συνθηκών». Παρεμπιπτόντως, το άρθρο του Τράβις Μας έχει τον τίτλο «Pyrrhos Dimas is Great for American Weightlifting».

Φροντίδα αντί πολιτικής

Το εάν ο Πύρρος Δήμας είναι πολύτιμος για την αμερικανική ή γενικώς για την παγκόσμια άρση βαρών είναι αυτονόητο. Και ταυτόχρονα ζήτημα δευτερεύουσας σημασίας για τον ίδιο αυτή την περίοδο. Έχασε την Αναστασία, ένα πλάσμα αναντικατάστατο. Ανέκαθεν στις συνεντεύξεις του έπλεκε το εγκώμιο της γυναίκας του και όταν μιλούσε για τα «πραγματικά χρυσά του μετάλλια», αναφερόταν στα τέσσερα παιδιά του. Εξαιτίας της ασθένειας που χτύπησε την Αναστασία ο Πύρρος εγκατέλειψε την πολιτική σε μια μοιραία, μάλλον, συγκυρία: Στις 14 Ιανουαρίου του 2015, περίπου δύο εβδομάδες μετά τη διάγνωση-σοκ των γιατρών που εντόπισαν το γλοιοβλάστωμα, η Αναστασία υποβλήθηκε στην πρώτη χειρουργική επέμβαση. Ως βουλευτής Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ τότε, ο Πύρρος ζήτησε από τους συνεργάτες του να ορκιστούν ότι δεν θα μιλούσαν σε κανέναν για την τραγωδία με την υγεία της συζύγου του. Το μόνο που δεν θα ήθελε ήταν να παρατείνει την πολιτική του σταδιοδρομία εκβιάζοντας έμμεσα ψήφους οίκτου και ελεημοσύνης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν αυταπάτες. Όπως εξήγησε σε συνέντευξή του, «δεν εγκατέλειψα την πολιτική, απλώς δεν ψηφίστηκε. Οι εκλογές συνεπείσαν τότε με το πρόβλημα της Αναστασίας. Δεν έφυγα από την πολιτική επειδή δεν μου άρεσε ή γιατί μετάνιωσα, αλλά για προσωπικούς λόγους. Δεν μπορούσα να αφήσω την Αναστασία και τα παιδιά. Πέρασαμε πολύ δύσκολα, εισπράξαμε όμως και πολλή αγάπη. Ο Γολγοθάς συνεχίζεται».

Σε περιπτώσεις απωλειών όπως αυτή της Αναστασίας συνήθως λέμε μεταξύ των συλλυπητηρίων σε αυτόν που μένει πίσω ότι η «συχωρεμένη δεν θα ήθελε να σε δει να καταρρέεις».

Είναι βέβαιο πως αυτό θα ήθελε και εκείνη για τον Πύρρο, όπως και για τα παιδιά της. Να τη θυμούνται και να τη μιμούνται όπως αποτύπωσε τον χαρακτήρα της ένας παλιός φίλος της, ο δημοσιογράφος **Κώστας Γιαννακίδης**: «Σαν τη φωτιά πίσω από τη λάμψη του Πύρρου Δήμα, σαν το κέντρο, το μυαλό και την καρδιά της οικογένειάς της». Και απ' ό,τι λένε όσοι παρακολουθούσαν την πορεία της, έτσι έμεινε ως το τέλος. Κατάφερε να κρατά την οικογένεια ενωμένη μόνο με την ψυχή της, ακόμη και αφού το σώμα της την είχε προδώσει.

«Γιατί δεν θα πεθάνουμε ποτέ, κουφάλα νεκροθάφτη;». Τον ρώτησα πριν από πολλά, πάρα πολλά χρόνια. Και συνέχισα. «Αλλωστε αυτό είναι σύνθημα αναρχικών και αντεξουσιαστών». Το βλέμμα του, πίσω από τους φακούς, τρεμόπαιξε. Οπως συμβαίνει με κάθε της Πάτρας γιο. Και είπε «μα το λέω γενικά γιατί πιστεύω στο μακρινό αύριο. Το όνειρο. Τότε μόνο θα φτιάξουμε μια κοινωνία που θα μπορεί να αυτοπραγματωθεί ο άνθρωπος. Μια κοινωνία που ο ποιητής θα ψαρεύει κι ο ψαράς θα μπορεί να γράφει ποιήματα»!

του Δημήτρη Δανίκα
ddanikas@protothema.net

Ο θάνατος Μικρούτσικος η επιτομή των αντιφάσεων. Των απόλυτων, των ακραίων αντιφάσεων. Συγκρουσιακός και συμφιλιοτικός. Αριστερός και σοσιαλδημοκράτης. Θεωρητικός και πρακτικός. Ερωτικός και πολιτικός. Με το ΚΚΕ αλλά και εναντίον του «βρώμικου '89». Με την αρμονία και τη μελωδία αλλά παράλληλα με την αντίστιξη και την ατονική μουσική. Με τη συμφωνική μουσική και ταυτόχρονα με τη λαϊκή. Καλλιτέχνης και υπουργός. Αντιουσιμηκός και ταυτόχρονα το χαϊδεμένο παιδί του Χρήστου Λαμπράκη. Χατζδακικός και καταγγελτικός εναντίον Μάνου Χατζιδάκι. Θεοδωρακικός και εναντίον Μίκη Θεοδωράκη. Και το πιο ακραίο όλων. Λιτός και ταυτόχρονα πληθωρικός. Τόσο πληθωρικός όσο κανείς άλλος στον χώρο αυτό!

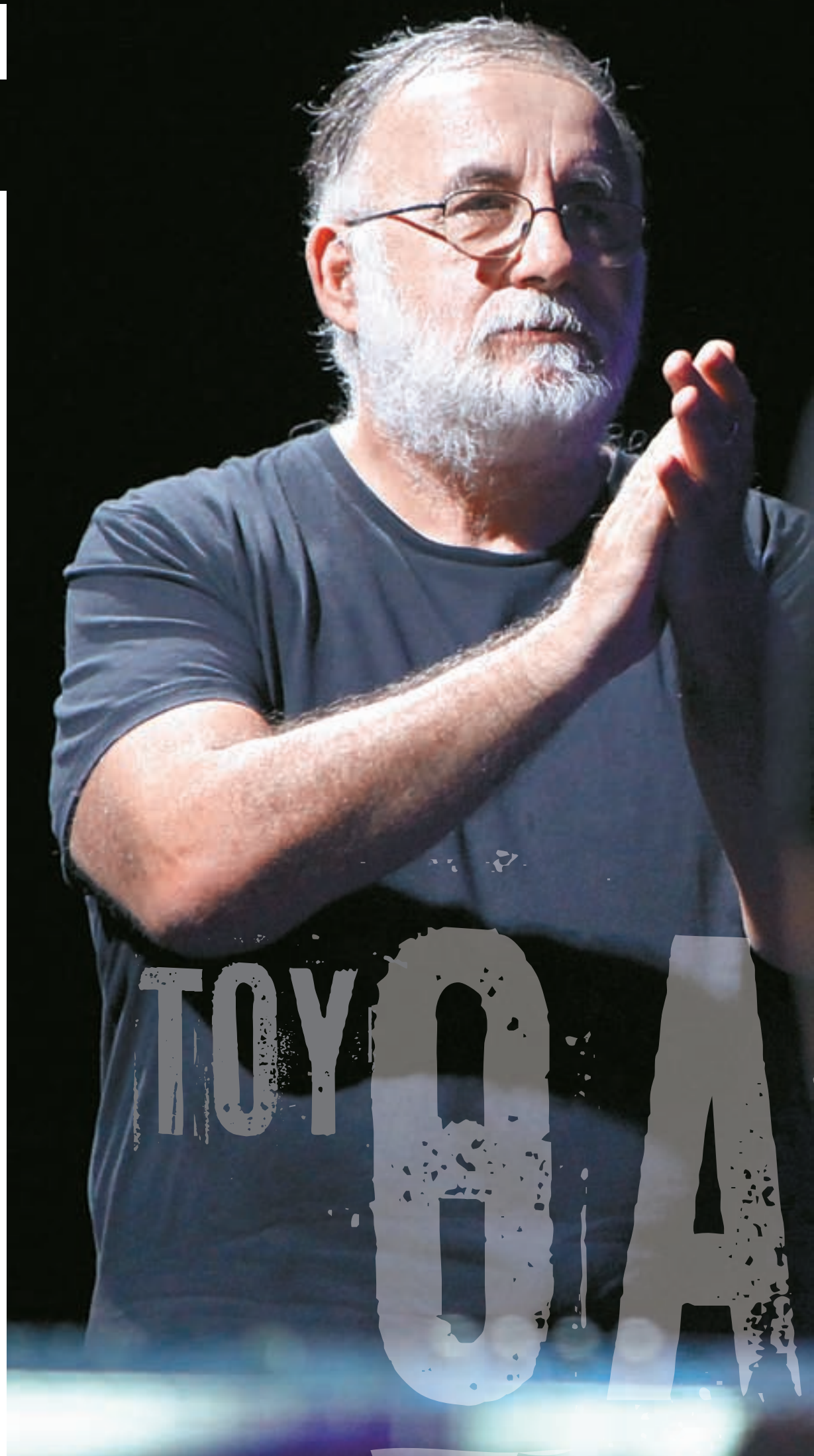
Θεέ μου, πού τη βρίσκει
τόση δύναμη!

Η τελευταία του αφήγηση είναι ικανή να κάνει κεφαλοκλείδωμα σε κάθε σημείο του συναισθηματικού σου σύμπαντος. Μοιάζει με ταινία μικρού μήκους. Που δεν έγινε. Και ούτε θα γίνει. Κάθε φορά που τη διαβάζω με πιάνουν τα ζουμιά. Σαν το φινάλε μιας μοναδικής, συναρπαστικής, εξωφρενικής σχέσης. Που ελάχιστοι την έζησαν. Και ακόμα λιγότεροι θα τη ζήσουν. Που όταν τελειώσει έχεις την αυταπάτη πως δεν τελειώνει. Μια αφήγηση που σκοτώνει κάθε ίκνος νεκρολαγνείας, μελαγχολίας και κηδείας. Λέει λοιπόν:

«Ετοιμαζόμουν πέρυσι τον Ιούνιο να κάνω μια περιοδεία με το έργο του Καββαδία. Μου λέει η γυναίκα μου: "μήπως να κάνεις μια εξέταση για το σάκχαρο στην προοπτική των 40 συναυλιών;" Η παθολόγος, ως μη όφειλε, μου γράφει να κάνω υπέρηχο άνω και κάτω κοιλίας βλέποντας κάτι σαν αιμαγγείωμα».

Μα πώς μπορεί; Σκέφτηκα. Μου σηκώθηκε το τσερβέλο. Και συνεχίζει. Αιπτόπτος: *«Μετά τον υπέρηχο κάνω μαγνητική. Αποδεικνύεται ότι έχω καρκίνο στο συκώτι. Και μετά κάτι φαίνεται και στο κόκαλο»*, είπε και συνέχισε: *«Αν ο συνδυασμός ίσχυε, ήμουν καταδικασμένος. Ηταν πράγματι ένα φρικώδες επιταγήμερο. Τα αποτελέσματα από τις βιοψίες βγαίνουν στις 4 Ιουλίου του 2017. Και χαμογέλαμε λίγο. Το κόκαλο είναι εντάξει. Μένει ο καρκίνος στο συκώτι. Το χειρουργείο διαρκεί 8,5 ώρες. Είχαν πειραχτεί και τρεις λεμφαδένες. Τον Νοέμβριο βρίσκουν άλλους τρεις λεμφαδένες κοντά στα επινεφρίδια».*

Η συνέχεια εντελώς ανατριχιαστική. Όμως εκείνος με το κεφάλι ψηλά. Αγέρωχος. Η ψυχούλα του το Ξέρει. Κι όμως συνεχίζει: *«Στις 10 Δεκεμβρίου η γνωμάτευση λέει μετάσταση στα κόκαλα, στο δεύτερο θωρακικό».*

«Πιστεύω στο μακρινό αύριο. Το όνειρο. Τότε μόνο θα φτιάξουμε μια κοινωνία που θα μπορεί να αυτοπραγματωθεί ο άνθρωπος. Μια κοινωνία που ο ποιητής θα ψαρεύει κι ο ψαράς θα μπορεί να γράφει ποιήματα»

Στιγμιότυπο από τη συναυλία στο Θέατρο Βράχων για τον Θάνο Μικρούτσικο. Ο συνθέτης στο πιάνο και όλοι «όσοι περπάτησαν μαζί του» τραγουδούν τη «Ρόζα»

Ο Ανδρέας Μικρούτσικος μετά τη συναυλία αγκαλιάζει συγκινημένος τον αδελφό του

Με τη Μαρία Δημητριάδη και τον Αλκη Αλκαίο, το 1982, όταν ηχογραφούσαν το «Εμπάρκο»

Από τον περασμένο Δεκέμβριο μέχρι τις 20 Ιουνίου αυτού του καλοκαιριού βομβαρδίζεται από τόνους χημειοθεραπειας. Πάντα με το κεφάλι ψηλά. Πάντα αγέρωχος. Θεέ μου, πού τη βρίσκει τόση δύναμη!

Παλιά, πολύ παλιά, καθώς σκάλιζα το αρχείο μου έπεσα σε μια κουβέντα που είχα κάνει μαζί του. Τότε, υγιέστατος φυσικά, μου είχε πει προφητικά: *«Ο θάνατος είναι μια περίπτωση εντελώς προσωπική, ατομική. Όμως υπάρχει ιστορική προοπτική. Υπάρχει το πριν και το μετά».*

Και τώρα; Τώρα αντιμετωπίζει τον καρκίνο με δύναμη. *«Η αθλιότητα της χημειοθεραπείας δεν με έχει καταβάλει».*

Τώρα εξακολουθεί να είναι δημιουργικός. Ετσι το παλεύει. Μετά κάθε χημειοθεραπεία αρχίζει τις πρόβες. Η μουσική είναι το όπλο του. Οι νότες το μετερίζι του. Οι συνθέσεις το οχυρό του. Και οι σχέσεις με τα τέσσερα παιδιά του και τη γυναίκα του, τη **Μαρία Παπαγιάννη**, είναι η ασπίδα του.

Το φινάλε αυτής της αφήγησης κερδίζει το Μουντιάλ του θάρρους: *«Ε, λοιπόν, εγώ θα τον δυσκολέψω όσο μπορώ. Οχι, δεν φοβήθηκα. Εχω πλήρη συνείδηση ότι πρόκειται για πολυπαραγοντική ασθένεια η οποία αυτονομείται. Αρα δεν εξαρτάται από σένα πώς το παλεύεις. Θα του βγάλω τη γλώσσα. Ξέρω πως μπορεί να αυτονομηθεί. Δεν είμαι βλαξ, ούτε ζω με ψευδαισθήσεις. Ενα πρωί κοιτάχτηκα στον καθρέφτη και του είπα: "Τα έβαλες με λάθος άνθρωπο. Θα σε ταλαιπωρήσω φρικτά." Η Ιατρική εξελίσσεται. Βλέποντας και κάνοντας. Και ζώντας κάθε λεπτό. Ας πούμε ότι ζω τότε καιρικό, δεν τον προσδιορίζω. Δεν πρέπει να τον ζήσω καλά»;*

Υστερόγραφο αυτής της πρόσφατης διαδρομής, μιας μονομαχίας τρομακτικής, η συναυλία που οργανώθηκε την πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου με τον συμβολικό, μεταφορικό και ερωτικό τίτλο «Όσοι περπάτησαν μαζί μου». Οπου τρεις ώρες με τα δάχτυλα να χαϊδεύουν, να χτυπάνε αλλά και να αγκαλιάζουν τα πλήκτρα. Με την αναφορά *«ζούμε σε ένα βάρβαρο κόσμο. Η βαρβαρότητα μας κατακλύζει. Όπως είπε ο γερο-Κάρολος Μαρξ, πρέπει να αφήσουμε ανοικτό το παράθυρο στο όνειρο».* Και με τη μεγάλη παρέα των φίλων που περπάτησαν μαζί του: **Γιώργος Νταλάρας, Χαρούλα Αλεξίου, Βασίλης Παπακωνσταντίνου, Μανώλης Μπισιάς, Γιάννης Κότσιρας, Χρήστος Θηβαίος, Μίλτος Πασχαλίδης, Ρίτα Αντωνοπούλου, Γιώργος Μεράντζας, Κώστας Θωμαΐδης, Μαριάννα Πολυχρονίδη.**

Το 1959 στην Πάτρα. Νομίζω στα Υψηλά Αλώνια ή Ψηλαλώνια. Κοντά στην οδό Καποδιστρίου. Μπορεί να κάνω λάθος. Δεν παίρνω όρκο. Δεν έχει τόση σημασία η ακριβής τοποθεσία. Τότε λοιπόν ο Θάνος Μικρούτσικος ήταν μόλις 12 ετών. Με κοντά παντελονάκια. Ο μικρός του αδερφός, ο Ανδρέας (κλασικό όνομα Πατρινό), τέσσερα χρόνια μικρότερός του. Πιο γοητευτικός. Θα έλεγα, μάλιστα, sorry Thanos, ότι ο Ανδρέας κάποτε, εκεί γύρω στη δεκαετία του '80, ήταν πιο αστραφερός. Και πιο ευφυής. Σπίρτο η εγκεφαλικά ανταπόκριση σε κάθε ατάκα του συνομιλητή του. Η περίπτωση του Ανδρέα, όπως εξελίχθηκε, κολλάει γάντι με τίτλο παλιού ρώσικου θεατρικού έργου του *Αλεξάντρ Γκριμπογιέντοφ* και του 1823 που είχε ανεβάσει ο *Λευτέρης Βογιατζής* «Συμφωνία από το πολύ μυαλό».

Η σχέση του Θάνου με τον Αντρέα στάζει μέλι. Πολλές σταγόνες. Πολλά βάζα, πολλά κιλά. Πολλά μελίσιμα. Ακούστε

Και όσοι περπάτησαν μαζί του

«Θα τον δυσκολέψω τον καρκίνο όσο μπορώ. Θα του βγάλω τη γλώσσα. Ενα πρωί κοιτάχτηκα στον καθρέφτη και του είπα: "Τα έβαλες με λάθος άνθρωπο. Θα σε ταλαιπωρήσω φρικτά". Η Ιατρική εξελίσσεται. Βλέποντας και κάνοντας. Και ζώντας κάθε λεπτό». Πάντα με το κεφάλι ψηλά, πάντα αγέρωχος, ο Θάνος Μικρούτσικος συνεχίζει να παλεύει, να δημιουργεί και να ονειρεύεται...

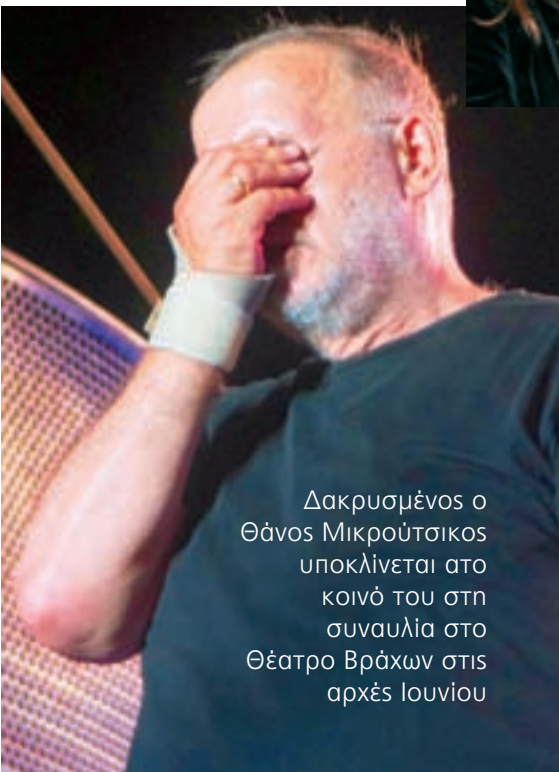
Συνέχεια από τη σελίδα 43

τον για να συγκλονιστείτε:

«Γυρίζω βράδυ στο σπίτι μου και μου λέει η γυναίκα μου να δω στην τηλεόραση τη νέα εκπομπή του Χατζηνικολάου στον ALPHA, που θα εγκαινιάζόταν με καλεσμένο τον Ανδρέα. Είχα να μιλήσω έξι μήνες με τον αδερφό μου. Ξεκινάει ο Χατζηνικολάου την εκπομπή ρωτώντας τον φιλοξενούμενό του: "Μετά απ' όλα αυτά τι μένει, Ανδρέα;" Και τι του απαντάει αυτός; "Μένει μονάχα εκείνος ο πέτρινος άγγελος, ακέφαλος / μπορείς να του βάλεις ό,τι κεφάλι θες / έτσι είπε κι έφυγε"! Το ακούω και λιποθυμώ! Ήταν στίχοι του Ρίτσου από το "Δελτίο ειδήσεων"! Μέχρι σήμερα το θεωρώ ένα από τα πολύ λίγα μεταφυσικά πράγματα που έχουν συμβεί στη ζωή. Πώς να μην αγαπώ αυτό τον άνθρωπο με όλη την τρυφερότητα και τη γενναιοδωρία του; Έναν άνθρωπο με παιδεία και κουλτούρα που σχεδόν διαμοίρασε τα μάτια του;».

Με τη σύζυγό του Μαρία Παπαγιάννη

Δακρυσμένος ο Θάνος Μικρούτσικος υποκλίνεται στο κοινό του στη συναυλία στο Θέατρο Βράχων στις αρχές Ιουνίου

Επιστροφή στην Πάτρα του 1959. Ο Θάνος από 4 ετών έπαιζε πιάνο καθημερινά, και μάλιστα Ντεμπούσι και Μπιτόβεν. «Δεν ήταν ότι απλώς έπαιζα, το ευχαριστώμουν. Μη φανταστείτε ότι ήμουν κάνα παιδί περιέργο, "φυτό", αφού την επομένη το απόγευμα ήμουν στην πλατεία κι έπαιζα ποδόσφαιρο, όπως επίσης και ο πρώτος που άγγιξε το χέρι μιας κοπέλας».

Α, να μην ξεχάσω. Ο Θάνος είναι «βάζελος». Ένα από τα ελάχιστα σημεία που μας χωρίζουν. Το προσπερνάω. Ο καθημερινός συνουσιασμός του με τη μουσική χτυπάει κόκκινο. Και πιάνο. Και θεωρία. Και αντίστιξη. Και φούγκα (με τον Γ.Α. Παπαϊωάννου). Και Μαθηματικά. Όπως έλεγε και ένας σοφός, «τα Μαθηματικά είναι η ποίηση της επιστήμης».

Οι εναλλαγές κάνουν προυέτες στο σώμα των θεατών

Η Πάτρα ήταν και είναι χωρισμένη. Από εδώ η Αριστερά. Από εκεί η Δεξιά. Στο τέλος, φυσικά, εκεί γύρω στο 1981, Αριστερά και Δεξιά έγιναν ένα κάτω από την πράσινη ταμπέλα «Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα». Με τον Ανδρέα και το τοιμπούκι του. Ο Θάνος μαζί με τον Ανδρέα (τον αδερφό του εννοείται) δεν βρέθηκαν κάτω από την πράσινη ταμπέλα. Παρασυρμένοι από τα απόνερα της Μεταπολίτευσης και του Πολυτεχνείου, βρέθηκαν στο Επαναστατικό Κομμουνιστικό Κίνημα Ελλάδας (ΕΚΚΕ). Με αναφορές στον μαοϊσμό. Έτσι, το 1975 με το άλμπουμ «Πολιτικά τραγούδια» σε στίχους του αιρετικού ποιητή της Ανατολικής Γερμανίας **Βολφ Μπίρμαν** καθώς και με ποίηση **Ναζίμ Χικμέτ** από Τουρκία. Από εκείνο το σημείο

αρχίζουν οι συγκρούσεις. Με όλους. Με Μίκη, Μάνο και πάνω απ' όλα, με τον **Διονύση Σαββόπουλο**.

Ο Θάνος ήταν κάτι σαν τον **Ζαν-Λικ Γκοντάρ** της Nouvelle Vague. Ο Θάνος ήταν ο νεότερος. Ο «Έενος». Ο «παρείσακτος». Ο Διονύσης ήδη καθιερωμένος. Ο Μίκης και ο Μάνος ήταν οι αρχηγοί. Ουδείς τους αμφισβητούσε. Ίσως μόνο ο Σαββόπουλος. Ο Μάνος Λοΐζος έχαιρε ασυλίας. Ο Λοΐζος ήταν απλός τραγουδοποιός. Μεταξύ μας, ο καλύτερος τραγουδοποιός. Ο ανεπανάλιπτος. Ο αγαπημένος. Ο λατρευτός.

Τα προσόντα, το φορτίο και η πληθωρική του Θάνου έμοιαζαν με τα αντίστοιχα του Μίκη. Ο Θάνος ήταν απειλητικός. Ο Θάνος κατέβηκε στην арένα του ανταγωνισμού με δικό του, εντελώς προσωπικό ήχο. Περιφρονώντας τη μουσική τόσο του Μίκη όσο και του Μάνου. Ο Θάνος ήταν ιδιαίτερος. Το μοτίβο επαναλαμβανόμενο. Το μοτίβο σφυροκοπούσε τις αισθήσεις. Η κλιμάκωση αργή, σταθερή, μέχρι διαπασών. Η μουσική του σαρωτική. Νέος ήχος. Νέα μουσική. Μείγμα τζαζ, ηλεκτρονικής, μετασυμφωνικής και λαϊκής. Το χαρμάνι του Θάνου. Με το δικό του στυλ. Εκείνος πεσμένος, σχεδόν σωριασμένος, πάνω στα πλήκτρα του πιάνου. Ίδρωμένος. Ερωτικός. Επιθετικός. Οργισμένος. Τρυφερός. Οι εναλλαγές έκαναν προυέτες στα σώματα των θεατών.

«Ο Μάνος είναι λογοκριτής»

Εκείνη την εποχή, λοιπόν, προς τα τέλη του '70, ο Μάνος και ο Μίκης έλεγαν τα καλύτερα για τον Θάνο. Μερικοί ισχυρίζονται, ίσως και να έχουν δίκιο, ότι όλη αυτή η ρητορική ήταν βιτρίνα πατερναλιστική. Μετά την παρουσία του άλμπουμ «Μουσική πράξη πάνω στον Μίρεχτ», ο Μάνος είχε δηλώσει πως ο Μικρούτσικος είναι ο πιο σημαντικός Έλληνας συνθέτης: «Είμαι εδώ στην παράσταση του άλμπουμ όχι για πολιτικούς λόγους, αλλά για να προλογίσω τον πιο σημαντικό Έλληνα συνθέτη».

Όμως η σύγκρουση ήταν αναπόφευκτη. Ο Μάνος, ως διευθυντής του Τρίτου Προγράμματος, κόβει εννιά κομμάτια από τα «Πολιτικά τραγούδια». "Γιατί;" Τον ρώτησαν. «Για λόγους αισθητικής». Φάουλ. Στην πραγματικότητα κόπηκαν μετά από πιέσεις της πολιτικής εξουσίας. Η συνέχεια σε πρωτοεγίδιο της εφημερίδας «Το Βήμα». Εκεί λοιπόν ο πιτσιρικάς αντάρτης Θάνος Μικρούτσικος χαρακτηρίζει τον Μάνο «εκφραστή της άρχουσας τάξης και μεγάλο λογοκριτή»!

Η σύγκρουση ήταν προσωρινή. Όλα πάνω και μέσα στον Θάνο είναι «προσωρινά». Φεύγει το ένα έρχεται το άλλο. Αυτή η προσωρινότητα είναι το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ταλαντούχων καλλιτεχνών. Ας πούμε. Χτες με τον αριστερισμό. Σήμερα με την Ορθοδοξία. Αύριο με τον Παπανδρέου. Και μεθαύριο στο υπουργείο Πολιτισμού και στο Μέγαρο Μουσικής, τον «ιερό ναό» του συστήματος. Η ίδια προσωρινότητα και με τις φίλιες αλλά και τις επιρροές. Ο Θάνος περισσότερο εκτιμούσε τη μουσική του «δεξιού» Μάνου από τη σαρωτική πλημμυρίδα του Μίκη Θεοδωράκη. Με τον οποίο τον έδενε μια σχέση με τη **Μαρία Δημητριάδη**.

Η Μαρία Δημητριάδη, τρία χρόνια μικρότερη του Θάνου, που χτυπημένη κι αυτή από την αρρώστια «έφυγε» το 2009, ήταν η πρώτη φωνή του. Η προέκταση των φωνητικών χορδών του.

Το καίδεμένο παιδί του Χρήστου Λαμπράκη

Ατελείωτες οι μετακινήσεις του Θάνου. Η ηρεμία άγνωστη λέξη στην ψυχοσύνθεσή του. Λογικό. Από τον μαοϊσμό στην κομμουνιστική ορθοδοξία.

Και από εκεί εναντίον του «βρώμικου '89» και υπέρ **Ανδρέα Παπανδρέου**. Μια παράλληλη πορεία με εκείνη του Μίκη. Που αφού πρώτα είχε καταγγείλει την ΚΝΕ ως οργανωτή δολοφονικών επιθέσεων εναντίον του, στη συνέχεια κατεβαίνει ως υποψήφιος του κόμματος για τον δήμο της πρωτεύουσας. Ενώ αργότερα σε κολλητή παρέα με τον **Κωνσταντίνο Μητσotάκη** στο «βρώμικο '89». Αγνοσται αι βουλαί των καλλιτεχνών. Όλων των ειδών και των χωρών!

Ο **Χρήστος Λαμπράκης**, ίσως το λαμπερότερο παράδειγμα εκφραστή της άρχουσας τάξης, αποφασίζει να χριζει τον αριστερό, αιρετικό και ανατρεπτικό Θάνο διεθυντή του «Μουσικού Αναλόγιου» στο Μέγαρο Μουσικής. Κίνηση ιδιοφυής. Η **Ελένη Σπανοπούλου** θυμάται: «Ήταν η πρώτη φορά που μπήκε η τζαζ στο Μέγαρο, η πρώτη φορά που μπήκε το ελληνικό τραγούδι και η πρώτη φορά που νέοι, πιτσιρικά, καθισμένοι σε μαξιλάρια άκουσαν και απόλαυσαν **Ερίκ Σατι**. Ο Θάνος ήταν μαγικός. Όταν επέστρεψε από την ορκωμοσία ως αναπληρωτής υπουργός Πολιτισμού τον υποδεχθήκαμε με ένα πανό που έγραφε "να τος, να τος ο υπουργός μας"».

Ήταν παράκληση του Χρήστου Λαμπράκη προς τον Ανδρέα Παπανδρέου η υπουργοποίηση του Θάνου Μικρούτσικου; Μπας και έγινε προκειμένου ο Λαμπράκης, μέσω του Μικρούτσικου, να επιρραεί τα πολιτιστικά πράγματα και με κονδύλια να ενισχύει το Μέγαρο Μουσικής;

Η Ελένη πιστεύει ότι ο Χρήστος Λαμπράκης απλώς ρωτήθηκε και έδωσε τη συγκατάθεσή του. Για τους περισσότερους και καχύποπτους ισχύει η πρώτη εκδοχή. Δηλαδή Θάνος - υπουργείο Πολιτισμού - Μέγαρο Μουσικής.

Η **Μελίνα Μερκούρη**, κι αυτή χτυπημένη από καρκίνο, ήταν τότε υπουργός Πολιτισμού. Όμως η σκιά του Θάνου ήταν βαριά. Πολύ βαριά. Ασήκωτη. Η Μελίνα, όπως μου είχε εξομολογηθεί με εκείνη την απaráμιλλη, νιαζάρικη φωνή της, ο Θάνος ήταν τοποθετημένος εκεί ως γκαουλάπερ του Χρήστου Λαμπράκη και ως διάδοχός της όταν εκείνη θα έχανε τη μάχη με τον καρκίνο. «Θέλει να με πεθάνει μια ώρα αρχύτερα», μου είχε πει. Το γεγονός ήταν, παρά τις υπόγειες κόντρες, τις υποψίες και τις παρασκηνιακές «διαβουλεύσεις» ότι τόσο η Μελίνα, κυρίως αυτή, όσο και ο Θάνος Μικρούτσικος πιστοποιήθηκαν απ' όλους και κατά γενική ομολογία ως οι καλύτεροι υπουργοί Πολιτισμού μέχρι σήμερα.

Πάντα γελαστοί και γελασμένοι

Τρία πράγματα συγκροτούν την ιδεολογία, τα οράματα και την πίστη του Θάνου Μικρούτσικου. Ανεξάρτητα από τις μετακινήσεις, τις αμφισβητήσεις και τις φιλοδοξίες του. Θα πρόσθετα και την αλαζονεία του. Γιατί πάντα πιστευα ότι όπως όλοι οι καθιερωμένοι καλλιτέχνες, έτσι κι αυτός, κατά βάθος πορεύεται με την ψευδαισθηση μιας ανωτερότητας και μιας πληρότητας. Πως άλλος κανείς δεν τον φτάνει!

Το πρώτο πράγμα είναι το όνειρό του: «Λέω πάντα στους νέους ανθρώπους να ονειρεύονται και να λυπούνται αυτούς που δεν ονειρεύονται. Μόνο έτσι αείζει τον κόπο να ζεις σε αυτή τη μικρή ζωή που σου έλαξε. Και κάτι από τον "καλό μου φίλο" τον Μίρεχτ: "Αυτός που αγωνίζεται μπορεί να χάσει, όμως αυτός που δεν αγωνίζεται έχει ήδη χάσει"»!

Το δεύτερο είναι η οχοινοβοασία του: «Από την ώρα που συνειδητοποιείς τον κόσμο μέχρι την ώρα που πεθαίνεις είσαι σε ένα τετωμένο οχοινί και προσπαθείς να ισορροπήσεις. Μπορεί να πέσεις κάτω κι αυτό είναι η περιπέτεια του ανθρώπου, αλλά σημασία έχει αν θα σηκωθείς και αν θα συνεχίσεις και πώς θα συνεχίσεις να οχοινοβατείς».

Το τρίτο και το σημαντικότερο είναι ο πολιτισμός, οι τέχνες, η κουλτούρα γενικά: «Η τέχνη μπορεί να βοηθήσει να φτάξει συνειδητούς πολίτες. Ο κόσμος δεν αλλάζει με τις τέχνες, αλλά σίγουρα θα τον αλλάξουν οι συνειδητοί πολίτες».

Απ' όλη την ποταμιαία δισκογραφία του με έχουν στοιχειώσει από το άλμπουμ «Στου αιώνα την παράγκα» οι στίχοι του **Αλκην Αλκαίου** με την ανεπανάλιπτη φωνή μιας αλχημικής ψυχούλας με το όνομα **Δημήτρης Μητροπάνος**:

«Όσοι με τον Χάρο γίναν φίλοι / με τοιγάρο φεύγουνε στα χείλη / στα τρελά τους όνειρα δοσμένοι / πάντα γελαστοί / πάντα γελαστοί / πάντα γελαστοί / και γελασμένοι!»

ΟΛΥΜΠΙΑΚΕ ΜΑΖΙ ΣΟΥ

Η ΨΥΧΗ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΨΥΧΗ ΣΟΥ • ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΞΑ, ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΣΟΥ • ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΣΟΥ

www.olympiacos.org | e-mail: ticketing@olympiacos.org | τηλ. 2104800920

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ
2018
2019

Η «Σχολή των Αθηνών» στην Μπιεννάλε της Βενετίας

Οι επιμελητές του ελληνικού περιπτέρου της έκθεσης Χριστίνα Αργυρού και Ryan Neiheiser, συνδέοντας το παρελθόν με το μέλλον, εξηγούν το όραμά τους και μιλούν για τη συμμετοχή τους στη 16η Μπιεννάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας

«Αυτή είναι η καλύτερη ελληνική συμμετοχή της τελευταίας δεκαετίας», γράφει για τη «Σχολή των Αθηνών» το «Domus», το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο αναγνωρισμένα διεθνώς περιοδικά σύγχρονης αρχιτεκτονικής, σχεδίου και τέχνης. Το Εθνικό Περιπτερο στη 16η Μπιεννάλε Αρχιτεκτονικής στη Βενετία (La Biennale di Venezia), το οποίο συμμετέχει με την υποστήριξη του Ιδρύματος Ωνάση, εντυπωσιάζει τα Ξένα Μέσα -από τον «Guardian» μέχρι το «Architect Magazine»- και αποτελεί ακόμα μία απόδειξη ότι η Ελλάδα διαπρέπει στο εξωτερικό κατακτώντας επισκέπτες και κριτικούς.

Συνέντευξη
στη Λιτώ Καραμήτσου
litokaramitsou@hotmail.com

«Η Σχολή των Αθηνών» μεταμορφώνεται σε ένα κλιμακωτό τοπίο/ελεύθερο χώρο, άτυπο και κοινό, προσκαλώντας τους επισκέπτες να περιφερθούν και να ξαναζωντανέψουν τις 56 τρισδιάστατες μακέτες ακαδημαϊκών χώρων, εν ενεργεία και μη, από όλη την Ιστορία και από ολόκληρο τον κόσμο

Η ελληνική συμμετοχή εμπνέεται από την περίφημη νωπογραφία του Ραφαήλ «Η Σχολή των Αθηνών», η οποία και μεταμορφώνεται εν προκειμένω σε ένα κλιμακωτό τοπίο/ελεύθερο χώρο, άτυπο και κοινό, προσκαλώντας τους επισκέπτες της Μπιεννάλε από τις 26 Μαΐου έως τις 25 Νοεμβρίου να περιφερθούν και να ξαναζωντανέψουν τις 56 τρισδιάστατες μακέτες ακαδημαϊκών χώρων, εν ενεργεία και μη, από όλη την Ιστορία και από ολόκληρο τον κόσμο. Επιμελητές της έκθεσης είναι η **Χριστίνα Αργυρού** και ο **Ryan Neiheiser** από το εδρέιον στο Λονδίνο αρχιτεκτονικό γραφείο Neiheiser-Argyros, οι οποίοι μεταφέρουν με τον δικό τους πρωτότυπο τρόπο μια πρόταση για το τι σημαίνει πραγματικό και ουτοπικό, απτό και δυνατό για τις δυνατότητες της αντίληψης και της μάθησης. Υιοθετώντας συνειδητά την αρχιτεκτονική κοινοτοπία του αμφιθεάτρου, ο χώρος του περιπτέρου είναι διαμορφωμένος σαν ένα κλιμακωτό τοπίο το οποίο επιτρέπει την ατομική μελέτη, την ανεπίσημη συζήτηση μικρών ομάδων και μεγάλες ομαδικές διαλέξεις, ενώ το πεδίο των τρισδιάστατων μακετών θα είναι εκτεθειμένο ούτως ώστε να προσκαλούν τους επισκέπτες να μπορούν να περιφερθούν διαμορφώνοντας τις δικές τους αναγνώσεις. Οι δύο επιμελητές

της έκθεσης Χριστίνα Αργυρού και Ryan Neiheiser μας εξήγησαν αναλυτικά το όραμά τους.

- Ως επιμελητές του ελληνικού περιπτέρου στην αρχιτεκτονική Μπιεννάλε της Βενετίας Ξεναγήστε μας, ει δυνατόν, στο περιπτερο. Υπάρχει, άραγε, ένας συγκεκριμένος τρόπος προσέγγισης του χώρου; Η «Σχολή των Αθηνών» εξετάζει τη θεματική του «ελεύθερου χώρου» με δύο παράλληλες προσεγγίσεις. Η πρώτη αφορά τη μελέτη και παρουσίαση του χώρου των ακαδημαϊκών κοινών από πανεπιστήμια από όλη την Ιστορία και όλο τον κόσμο με τη μορφή 56 τρισδιάστατων μακετών. Η δεύτερη αφορά τη μετατροπή του ίδιου του φυσικού χώρου σε ένα είδος ακαδημαϊκού, κοινού και ελεύθερου χώρου μάθησης, ο οποίος ενθαρρύνει τις ανεπίσημες συνομιλίες και τη δημόσια συζήτηση.

Οι 56 μακέτες εμφανίζονται πάνω σε ράβδους οργανωμένες στον χώρο σε έναν κλίμακα. Δεν θέλαμε καμία πληροφορία στους τοίχους, αλλά να δημιουργήσουμε έναν χώρο απλό όπου αναδεικνύονται οι μακέτες, καθώς και το τοπίο που δημιουργούν συνολικά. Παράλληλα έχουμε δημιουργήσει τρεις καταλόγους: ένας περιλαμβάνει επιλεκτικά κάποια δεδομένα για τα κτίρια, ένας άλλος αντιπροσωπεύει κάθε κτίριο με μια τομή και ένας τρίτος με φωτογραφίες. Αυτοί οι κατάλογοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέσα στο περιπτερο και να προσφέρουν μια διαφορετική πληροφορία για το κάθε κτίριο. Υπάρχει επίσης η ιστοσελίδα (www.the-school-of-athens.com) όπου οι 56 μακέ-

τες μπορούν να περιστραφούν ψηφιακά. Η έκθεση είναι συμμετοχική και μη γραμμική, προσκαλώντας τους επισκέπτες να κινηθούν σε ένα πεδίο αντικειμένων, διαλέγοντας μόνοι τους το βάθος και τον χρόνο ενασχόλησής τους με το κάθε έργο ξεχωριστά. Δεν υπαγορεύουμε το περιεχόμενο της έκθεσης - αντ' αυτού δημιουργούμε μια χωρική εμπειρία με την οποία ο επισκέπτης μπορεί να συσχετιστεί και να εμπλακεί με ποικίλους τρόπους και μέσα, όπως αυτός επιθυμεί.

- Προκρίνοντας από το έργο σας στην ΑΑ στο Λονδίνο αλλά και από το περιπτερο στη Βενετία φαίνεται ότι έχετε εστιασμένο ενδιαφέρον στους πανεπιστημιακούς χώρους. Πώς ξεκίνησε αυτή η ιδέα και γιατί επιλέξατε τα πανεπιστήμια έναντι κάποιας άλλης υποδομής (μουσείο, νοσοκομείο κ.λπ.); Στα πανεπιστήμια εντοπίσαμε μια θεματική η οποία δεν έχει δουλευτεί πολύ μέχρι στιγμής σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο - τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως. Παρότι έχουν γραφτεί πολλά για την πολυκατοικία και οι περισσότεροι που ασχολούνται με την Αθήνα σε αντίστοιχα στούντιο, αυτό που κατά κανόνα εξετάζουν είναι η τυπολογία της πολυκατοικίας. Και εμείς θέλαμε να κάνουμε κάτι που να διαφοροποιείται από αυτό. Θέλαμε δηλαδή να επικεντρωθούμε στις «εξαιρέσεις» της πόλης και να δούμε πώς αυτές μπορούν να δώσουν μια νέα μορφή στην πόλη. Πιστεύουμε, εν προκειμένω, πως τα πανεπιστήμια έχουν τη δυνατότητα να αναδιοργανώσουν τόσο το άμεσο περιβάλλον τους όσο και την ίδια την πόλη. Στην ιδιαι-

Τις καλύτερες κριτικές από αναγνωρισμένα διεθνώς έντυπα αρχιτεκτονικής όπως το «Domus» και το «Architect Magazine», αλλά και εφημερίδες όπως ο «Guardian», απέσπασε το ελληνικό περίπτερο της Χριστίνας Αργυρού και του Ryan Neiheiser

το παρόν και το πιθανό μέλλον της Αθήνας, όπως γίνονται αντιληπτά από αυτούς που είναι εξοικειωμένοι με την πόλη, αλλά και από εκείνους που τη βλέπουν με τη φρέσκια ματιά του εξωτερικού παρατηρητή.

- Εχοντας μελετήσει τους ελεύθερους χώρους σε παραπάνω από 50 πανεπιστήμια, ποια είναι τα κοινά χαρακτηριστικά που εντοπίσατε σε αυτά και πώς ορίζετε τον ελεύθερο χώρο; Υπάρχουν σίγουρα κάποιες τυπολογίες που συνεχίζουν ακόμα και σήμερα να ανακυκλώνονται, όχι επειδή δεν υπάρχουν καινούριες ιδέες αλλά επειδή συνεχίζουν να λειτουργούν επιτυχώς, όπως ο αμφιθεατρικός χώρος για παράδειγμα. Δεν πιστεύουμε ότι υπάρχουν ακριβείς κανόνες για έναν επιτυχημένο ελεύθερο χώρο. Ή αν υπάρχουν, καθορίζονται από πολλές μεταβλητές. Στην έκθεση έχουμε αναδείξει τις γεωμετρικές αυτών των χώρων, αλλά σίγουρα για την επιτυχία τους υπάρχουν και άλλοι φορείς που έχουν σημασία, όπως τα υλικά, ο φωτισμός, οι θερμικές συνθήκες, οι δευτερεύουσες χρήσεις του κ.ά.

Ο «ελεύθερος χώρος» μπορεί σίγουρα να οριστεί με πολλούς τρόπους. Έχουμε επιλέξει να εξετάσουμε τι μπορεί να σημαίνει στο πλαίσιο του πανεπιστημίου, και πιο συγκεκριμένα, να το θεωρήσουμε ισότιμο με την έννοια ενός «ακαδημαϊκού κοινού». Η διαδικασία ορισμού του «ακαδημαϊκού κοινού» και εντοπισμού του σε κάθε πανεπιστήμιο υπήρξε από τις πιο ενδιαφέρουσες προκλήσεις του έργου. Για εμάς δεν υπάρχει απόλυτος ορισμός, καθώς είναι υποκειμενικός και ανοικτός προς συζήτηση. Ένα στοιχείο είναι ότι τα «ακαδημαϊκά κοινά» είναι οι χώροι μέσα στα πανεπιστήμια που είναι είτε απρογραμματίστοι είτε ικανοί να υποστηρίξουν μια ποικιλία από διαφορετικά γεγονότα και προγράμματα. Είναι οι χώροι ανάμεσα στους διακριτούς και εύκολα αναγνωρίσιμους χώρους - με άλλα λόγια, δεν είναι οι τάξεις, τα γραφεία ή οι αίθουσες διαλέξεων. Πρόκειται ουσιαστικά για τον συνδετικό ιστό των πανεπιστημιακών χώρων, ο οποίος συχνά συμπίπτει με τους χώρους κυκλοφορίας, αλλά δεν είναι ισοδύναμος. Δανειζόμενοι τον όρο της Χάνα Αρεντ, πρόκειται για τον «χώρο των εμφανίσεων» μέσα στο πανεπιστήμιο, το θεσμικό ισοδύναμο του δημόσιου χώρου για την πόλη ή, διαφορετικά, του καθιστικού για το σπίτι. Είναι ένας χώρος ταυτόχρονα ενδυναμωτικός και απελευθερωτικός. Είναι ο χώρος για να δεις και να σε δουν.

- Εχοντας πλέον καθοδηγήσει πάνω από 20 προτάσεις για το πανεπιστήμιο του μέλλοντος στην Αθήνα αλλά και ως επιμελητές της ελληνικής συμμετοχής στην Μπιενάλε, ποια θεωρείτε ότι είναι τα συστατικά για ένα νέο πανεπιστήμιο στην Αθήνα; Κατ'αρχάς θα πρέπει να είναι στο κέντρο της πόλης. Θα πρέπει να είναι ανοικτό, φανερό, διαπερατό... να καλεί την πόλη μέσα και να επιτρέπει στην ίδια τη σχολή να βγει προς τα έξω. Θα πρέπει να κοιτάει και προς τα μέσα και προς τα έξω, να δημιουργεί χώρους εστιασμένης μάθησης στο εσωτερικό του, αλλά ταυτόχρονα να δημιουργεί και νέους δημόσιους χώρους στην πόλη... νέες ενεργοποιημένες πλατείες, χώρους πρασίνου, υπαίθριες τάξεις κ.λπ. Θα πρέπει να έχει δημιουργηθεί από τον ίδιο τον ιστό της πόλης, να δανείζεται δηλαδή τις καλύτερες ιδιότητες της - την ενέργειά της, την ιστορία της, την ποικιλότητα της μορφής της -, αλλά και αυτές τις ιδιότητες να τις εκουγχονίζει.

«Ένας από τους στόχους μας ήταν στους 56 κοινούς πανεπιστημιακούς χώρους που παρουσιάζουμε στην έκθεση να αναγνωρίσουμε τις διαφορετικές μορφές/εκδοχές που έχουν πάρει ανά τους αιώνες οι δύο κυριότερες τυπολογίες ακαδημαϊκών κοινών: ο αμφιθεατρικός χώρος από τη μία και η αυλή και το αίθριο από την άλλη»

τερη περίπτωση της Αθήνας, πολλοί ακαδημαϊκοί χώροι έχουν απομακρυνθεί από το κέντρο της, ενώ οι λιγοστοί που έχουν μείνει λειτουργούν σαν νησίδες. Και αυτό είναι κάτι που εν πολλοίς φαντάζει μια χαμένη ευκαιρία, καθώς τα πανεπιστήμια έχουν τη δυνατότητα να εντείνουν και να κάνουν πιο άμεση την επαφή μεταξύ της φοιτητικής ζωής και της πόλης, ώστε η φοιτητική ζωή να δίνει μια άλλη ενέργεια στην πόλη. Αυτό σημαίνει ότι και η αρχιτεκτονική των ακαδημαϊκών κτιρίων θα μπορούσε να είναι πιο ανοικτή στο κοινό ώστε να υποδέχεται μεγαλύτερο εύρος της δημόσιας ζωής της πόλης. Η μετεγκατάσταση και επανεξέταση του πανεπιστημίου ως ακμάζοντος φορέα στο κέντρο της πόλης προσφέρει μια ευκαιρία για την ανοικοδόμηση και την αναζωογόνηση της κεντρικής Αθήνας. Ταυτόχρονα, η ενέργεια, η πολυπλοκότητα και η πολυμορφία της κεντρικής Αθήνας μπορούν να εμπλουτίσουν το πανεπιστήμιο με νέες ιδέες και νέα ακροατήρια. Μας ενδιαφέρει να ανιχνεύσουμε τους τρόπους που θα φέρουμε το πανεπιστήμιο μέσα στην πόλη και την πόλη μέσα στο ίδιο το πανεπιστήμιο.

- Καθώς φαίνεται από τις μακέτες του περιπτέρου οι ελεύθεροι χώροι στις ακαδημαϊκές υποδομές έχουν αλλάξει και εξελιχθεί με το πέρασμα των χρόνων (ακόμη και των αιώνων). Πώς σκοπεύετε να εκμεταλλευτείτε το ίδιο το περίπτερο ως ελεύθερο χώρο; Ένας από τους στόχους μας ήταν στους 56 κοινούς πανεπιστημιακούς χώρους που παρουσιάζουμε στην έκθεση να αναγνωρίσουμε τις διαφορετικές μορφές/εκδοχές που έχουν

πάρει ανά τους αιώνες οι δύο κυριότερες τυπολογίες ακαδημαϊκών κοινών: ο αμφιθεατρικός χώρος από τη μία και η αυλή και το αίθριο από την άλλη. Αυτές οι δύο τυπολογίες είναι γεννημένες φυσικά στην Αρχαία Αθήνα, στο Θέατρο του Διονύσου και την Ακαδημία του Πλάτωνα, παραδείγματα τα οποία αποτελούν τον πυρήνα της έκθεσης.

Το περίπτερο είναι και αυτό στην ουσία ένας ελεύθερος χώρος μάθησης, όπου κατά τη διάρκεια της έκθεσης θα διοργανωθούν εκδηλώσεις και θα λειτουργήσει σαν χώρος συνάντησης και συγκέντρωσης. Η πρώτη εκδήλωση, ένα συμπόσιο με ομιλητές καταξιωμένους αρχιτέκτονες και ακαδημαϊκούς, πραγματοποιήθηκε ήδη το πρώτο Σαββατοκύριακο της έκθεσης. Μεταξύ των συμμετεχόντων ήταν η Elizabeth Diller, η Marion Weiss και ο Michael Manfredi, η Eva Franch i Gilibert, ο John Tuomey και η Sheila O'Donnell. Είχαμε προσκαλέσει και Έλληνες ομιλητές, αλλά δυστυχώς δεν μπόρεσαν να παραβρεθούν. Ένα άλλο συμπόσιο που οργανώνουμε τώρα θα πραγματοποιηθεί εντός του ελληνικού περιπτέρου το προσεχές φθινόπωρο. Θα συμμετάσχουν φοιτητές που μας βοήθησαν ενεργά στην υλοποίηση της έκθεσης, αλλά και άλλοι πρόσφατοι πτυχιούχοι του ΕΜΠ και της ΑΑ που έχουν και αυτοί σχεδιάσει για την Αθήνα. Η φιλοδοξία αυτής της εκδήλωσης είναι από τη μία να συζητηθούν και να παραχθούν κάποια συμπεράσματα για τη μελέτη που έγινε συγκεκριμένα για την έκθεση, αλλά και να γίνει μια γενικότερη συζήτηση για το παρελθόν,

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Πιθανόν να είναι αμέτρητες οι ιστορίες που έχουν ειπωθεί σε παρέες δημοσιογράφων, οπαδών, φιλάθλων και απλών ανθρώπων για τον Παύλο Γιαννακόπουλο.

του Διονύση Θανάσουλα
dionthan@yahoo.gr

Αυτή την αεικίνητη προσωπικότητα που σήκωνε ο ίδιος το τηλέφωνο στις 12 το βράδυ για να ενημερώσει τους συντάκτες που είχαν επιφορτιστεί με το ρεπορτάζ της ομάδας ότι έκλεισε έναν ψηλό «που είναι 2,16, παιδί μου, χωρίς τα παπούτσια».

Για όλους ήταν ο «κύριος Παύλος» και το «κύριος» τον ακολουθεί ακόμη και τώρα που αναπαύεται στην τελευταία του κατοικία, αυτός ο μικρόσωμος μεν, αλλά τεράστιος σε ψυχή και πάθος επιχειρηματίας. Όπως θα τον ακολουθούν και οι παρακάτω ιστορίες με πρωταγωνιστές από τον σημερινό πρωθυπουργό και τον αδελφό του **Θανάση** μέχρι άγνωστους οπαδούς και δημοσιογράφους.

1 «Βάλε ένα κιλό γαύρο στον πρόεδρο»

Είναι βράδυ Κυριακής, για την ακρίβεια 19 Μαΐου του 1996, και ο **Παύλος Γιαννακόπουλος** κυριολεκτικά δεν μιλιέται, όσο και αν η σύζυγός του **Δέσποινα** προσπαθεί να του φτιάξει τη διάθεση. Ο Ολυμπιακός έχει ισοπεδώσει τον πρωταθλητή Ευρώπης Παναθηναϊκό στο ΣΕΦ με 73-38 και σπκόνει την κούπα του πρωταθλητή Ελλάδας. Η ατμόσφαιρα στο εξοχικό της οικογένειας στη Βάρκιζα δεν είναι και η καλύτερη, ο Παύλος Γιαννακόπουλος δεν κοιμάται καλά και την επομένη το πρωί κυριολε-

Ο «κύριος» Παύλος είχε δύο οικογένειες. Εκτός από τον Δημήτρη και τη σύζυγό του Δέσποινα, είχε και τον Παναθηναϊκό

κτικά δεν μιλιέται. Κάποια στιγμή παίρνει ο ίδιος το αυτοκίνητό του για να πάει να παραλάβει κάποια ψάρια που έχει παραγγείλει στον «Βατίστα», φημισμένο ιχθυοπωλείο στα νότια προάστια, αφού κοντεύει να σκάσει με τα πρωτοσέλιδα των αθλητικών εφημερίδων. Παρκάρει και κατευθύνεται στο μαγαζί όπου υπάρχουν και άλλοι πελάτες που ψωνίζουν και τον αναγνωρίζουν. Την ώρα που ο Παύλος Γιαννακόπουλος ξεστομίζει την παραγγελία του, μια φωνή ακούγεται να λέει δυνατά: «*Βάλε ένα κιλό φρέσκο γαύρο στον πρόεδρο*». Κάποιοι χαμογελούν, κάποιοι άλλοι περιμένουν να δουν πώς θα αντιδράσει ο ισχυρός άνδρας του Παναθηναϊκού στην καζούρα του αγνώστου, ενώ ο υπεύθυνος του καταστήματος παραμένει αμήχανος. Ο πρό-

Συνέχεια στη σελίδα 50

ΕΝΝΕΑ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΚΥΡΙΟ ΠΑΥΛΟ»

Ανέκδοτα περιστατικά από τη μυθιστορηματική ζωή του ανθρώπου που άλλαξε για πάντα μαζί με τον αδελφό του τον μπασκετικό Παναθηναϊκό και άφησε ανεξίτηλο το στίγμα του στην επιχειρηματική ζωή της χώρας

Το μάθημα ζωής του Παύλου Γιαννακόπουλου

Τα μηνύματα της συναρπαστικής ζωής ενός απλού ανθρώπου που κατέκτησε την κορυφή και τις καρδιές φίλων και αντιπάλων

«Ουδείς πιο ακάριστος του ευεργετηθέντος». Η μικρή ταμπέλα πίσω από την πόρτα της αίθουσας συνεδριάσεων στα γραφεία της ΒΙΑΝΕΞ, στην οδό Σατωβριάνδου στην Ομόνοια, είχε τοποθετηθεί στοχευμένα εκεί για να θυμίζει στον Παύλο Γιαννακόπουλο τη συμβουλή του πατέρα του που τον ακολουθούσε πάντα.

του Φώτη Τσιμέλα

Η εποχή από το 1987 και μετά, οπότε ανέλαβε την προεδρία του Ερασιτέχνη Παναθηναϊκού, ήταν δύσκολη και ανηφορική. Επρεπε να προσαρμοστεί στα ήθη και την κουλτούρα του αθλητικού παρασκηνίου, αλλά και να σχηματίσει μια αντίληψη για το ποιον πρέπει και μπορεί να εμπιστευτεί. Σε αυτόν ακριβώς τον τομέα απέκτησε μια πολύτιμη εμπειρία με σημαντικό, όμως, υλικό και ψυχολογικό κόστος. Εχασε πολλούς, αλλά κέρδισε λίγους που στάθηκαν δίπλα του μέχρι το τέλος, όπως ο ευρύτερος κύκλος γύρω από την οικογένειά του. Στην ουσία, ο Παύλος Γιαννακόπουλος έχτιζε πάντοτε μικρές οικογένειες: στη Βιανέξ, στον Παναθηναϊκό, οι άνθρωποι που άντεξαν στον χρόνο και απολάμβαναν την εμπιστοσύνη του έμειναν σταθεροί για δεκαετίες.

Η διαδρομή του

Το τέλος της διαδρομής του Παύλου Γιαννακόπουλου ταυτίστηκε με έναν πρωτόγνωρο καθολικό σεβασμό και μια σπάνια, για αθλητικό παράγοντα, αποθέωση. Ο Παύλος Γιαννακόπουλος λειτουργούσε με βάση το συναίσθημα. Αυτό ήταν που τον οδηγούσε και αυτός ήταν κατά βάθος ο απώτερος σκοπός του: να κερδίσει τις καρδιές του κόσμου. Η γενναιοδωρία του στις μεταγραφές και τα αστρονομικά μπάζετ σε ένα άθλημα όπου δεν υπήρχε περίπτωση ποτέ να του επιστρέψει μέρος της περιουσίας που δαπάνησε για την ομάδα ήταν δείγματα της επιμονής του να εκπληρώσει τα όνειρα του κόσμου που είχαν γίνει και δικά του.

Ο Παύλος Γιαννακόπουλος ήταν ένας μικρόσωμος άνδρας που έβαζε τον πήχη πάρα πολύ ψηλά. Ζούσε για τις προκλήσεις, τον έτρεφαν οι στόχοι και απολάμβανε τη διαδικασία. Ακόμα και όταν έφτανε στον προορισμό του επιτυχώς, ήταν για εκείνον μια στιγμή βαθιάς ικανοποίησης, αλλά, κυρίως, μια ευκαιρία για να ονειρευτεί την επόμενη πρόκληση. Ήταν περισσότερο ο άνθρωπος της διαδρομής, ένας μαραθωνοδρόμος που ακούραστα θα επέμενε να πετύχει τον σκοπό του μέχρι τέλους.

Ο Παύλος Γιαννακόπουλος ήταν ένας άνθρωπος που λάτρευε τη ρουτίνα. Η ζωή του ήταν ένα σύνολο επαναλαμβανόμενων κύκλων.

Το πολύ πρωινό του Ξύπνημα, ο μεσημεριανός του ύπνος, η ενασχόλησή του καθημερινά με τον Παναθηναϊκό, η μετακόμιση στα νότια προάστια τα καλοκαίρια, κάθε χρόνος που έμοιαζε ίδιος, αλλά ήταν για εκείνον μια ζωή δραστήρια, διάχυτη από στιγμές με πράγματα και πρόσωπα που τον γέμιζαν.

Η οικογένεια ήταν για τον Παύλο Γιαννακόπουλο το κέντρο της ύπαρξής του. Από εκεί εκπορευόταν η αίσθηση καθήκοντος, η πίστη στις αξίες που χτίστηκαν από γενιά σε γενιά, το καταφύγιο στο οποίο επαναπροδοτούσε το πάθος του μετά από κάποια αστοχία. Στηριζόταν στα αδέρφια του, μιλούσε συχνά για τον πατέρα του *Δημήτρη Γιαννακόπουλο*, τον άνθρωπο που του εμφύσησε την εργατικότητα και το πείσμα, αυτόν που τον πήρε από το χέρι και τον πρωτοπήγε στο γήπεδο της Λεωφόρου ως επιβράβευση. Όταν πια, στα μέσα της δεκαετίας του '90, επέστρεψε από τις σπουδές του στην Αμερική ο γιος του *Δημήτρης*, ο Παύλος Γιαννακόπουλος, με μια αθόρυβη περηφάνια, αυτοπρογραμματίστηκε στο νέο του καθήκον να δημιουργήσει χώρο στην επόμενη γενιά που κάποτε θα τον διαδεχόταν.

Τζέντλεμαν παλαιάς κοπής

Ο Παύλος Γιαννακόπουλος ήταν ένας τζέντλεμαν παλαιάς κοπής, από αυτούς που βλέπαμε στις ασπρόμαυρες ταινίες του '50 και του '60, ένας άνθρωπος με πηγαία ευγένεια που αισθανόταν πως να κρα-

τάει τις σωστές αποστάσεις. Στις επισκέψεις του στα εργοστάσια αστειευόταν με τους εργάτες, γνώριζε άλλωστε σε βάθος όλη τη διαδικασία της δουλειάς, και μιλούσε σαν πατέρας στις πρωτοχρονιάτικες γιορτές εξυμνώντας την εντιμότητα. Λάτρευε να δίνει συμβουλές, μικρά αποστάγματα σοφίας. Μπορούσε να κάνει την εμπειρία του μια φράση και να τη μεταφέρει θυμόσοφα με τον τρόπο που το έκαναν οι παλιότεροι, είτε σε συσκευασία κιούμφορ, είτε απλοϊκά και ρεαλιστικά.

Ο Παύλος Γιαννακόπουλος κατάφερε στη ζωή του να περάσει από τη

μια πλευρά στην άλλη, αλλά στην πραγματικότητα παρέμεινε υπέρμετρα απλός, αντιλαμβανόταν καλύτερα τις δυσκολίες της ζωής παρά τις απολαύσεις και δεν έχασε ποτέ την ενσυναίσθηση και τη συναισθηματική νοημοσύνη του. Πολλοί σήμερα εκεί έξω δεν γνωρίζουν καν ότι κάποια στιγμή στη ζωή τους τους βοήθησε ο Παύλος Γιαννακόπουλος.

Ο Παύλος Γιαννακόπουλος κέρδισε τον σεβασμό των φίλων και των αντιπάλων του - δεν του χαρίστηκε ποτέ. Ήταν έτοιμος πάντα να ξεκάσει, να προσπεράσει και να το ξανασκεφτεί. Οι εμμονές του δεν νίκησαν ποτέ την ευελιξία που απαιτούσε ο πρωταθλητισμός, τόσο στο μπάσκετ όσο και στον στίβο της βιομηχανίας. Ήταν διαθέσιμος ανά πάσα στιγμή να σηκώσει το τηλέφωνο, να κάνει το χρέος του, να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της στιγμής και ύστερα να ξεκινήσει πάλι από την αρχή. Εργάτης. Ακούραστος. Και κάπως έτσι, με μια ζωή πλήρη, ο «κύριος Παύλος» μένει στην ιστορία ως Παύλος και ως κύριος.

Τα αδέρφια Γιαννακόπουλοι, Θανάσης (αριστερά), Παύλος (κέντρο) και Κώστας (δεξιά), έχουν γράψει ιστορία στον επιχειρηματικό και αθλητικό τομέα της χώρας

Συνέχεια από τη σελίδα 48

εδρος χαμογελάει σφιγμένα στο άκουσμα της φράσης, Ξέροντας ότι κι αυτό είναι μέρος του παιχνιδιού, παίρνει τα ψάρια που είχε παραγγείλει, πληρώνει και φεύγει.

2 Όταν πήγε σπίτι του τον Αλέξη Τσίπρα

Ο δημοσιογράφος **Θανάσης Ασπρούλιας** είναι ψηλός, πάνω από 2 μέτρα. Ήταν 17 ετών όταν άρχισε να προπονείται περιστασιακά με την ομάδα μπάσκετ του ΠΑΟ, τότε που γνώρισε τον κύριο Παύλο. Μια Κυριακή μαζί με δύο φίλους του, τον **Τζιμη** και τον **Αλέξη Τσίπρα** -ήταν κολλητός με τον σημερινό πρωθυπουργό-, πήνε στο ΟΑΚΑ με προσκλήσεις για έναν ποδοσφαιρικό αγώνα του Παναθηναϊκού. Όταν τελειώνει το παιχνίδι, η τριάδα πηγαίνει με τα πόδια στη στάση για να πάρει το λεωφορείο Α7 που εκτελούσε το δρομολόγιο Κάνιγγος - Κηφισιά. Δεν είναι οι μόνοι, ωστόσο Ξεχωρίζουν ως παρέα, κυρίως λόγω του ύψους του Θανάση, ο οποίος ρίχνει κάνα δυο κεφάλια σε όλους. Χάρη σε αυτό το ύψος λοιπόν θα σταματήσει μπροστά τους η 600άρα Mercedes του Παύλου Γιαννακόπουλου. Το λεωφορείο που περιμένει το λεωφορείο μένει άφωνο, αναγνωρίζοντας τον ισχυρό άνδρα του Τριφυλλιού στο μπάσκετ. Αφωνος μένει και ο Ασπρούλιας όταν ο Γιαννακόπουλος τον ρωτάει: «Σπίτι σου πας, Θανάση μου».

Ο Ασπρούλιας του απαντάει καταφατικά και όταν τον καλεί να μπει στο αυτοκίνητο, ο μελλοντικός δημοσιογράφος του εξηγεί ότι είναι μαζί με τους φίλους του, όμως ο κύριος Παύλος δεν σηκώνει αντηρήσεις.

«Μπείτε μέσα όλοι. Θα σας πάω εγώ», του λέει κι έτσι οι τρεις έφηβοι βρίσκονται μέσα σε μια λιμουζίνα μαζί με τον επιχειρηματία ο οποίος τους μιλάει κατά τη διάρκεια της διαδρομής για το μπάσκετ, τη ζωή και το διάβασμα, απευθυνόμενος μάλιστα στον καθέναν ξεχωριστά. Τους αφήνει στη γωνία Κηφισίας και Αλεξάνδρας και τους αποχαιρετάει μετά από μια κούρσα που δεν θα ξεχάσουν ποτέ οι τρεις φίλοι.

3 «Είναι 2,16 χωρίς παπούτσια, παιδί μου»

Το πρωινό της Πέμπτης 12 Ιουνίου 1997 ο Παύλος Γιαννακόπουλος είναι αποφασισμένος να τελειώνει με τη μεταγραφή του **Σάσα Χούμπμαν**, ενός θηριώδους σέντερ, που την προηγούμενη σεζόν αγωνιζόταν στην Αλμπια Βερολίνου. Τον είχαν εντυπωσιάσει οι εμφανίσεις του απέναντι στον Ολυμπιακό και ήθελε να κλείσει οπωσδήποτε τη μεταγραφή εκείνη την ημέρα, αφού η επομένη θα ήταν Παρασκευή και 13 και τη θεωρούσε γρουσουζίκι. Μετά από συζήτηση κάποιων ωρών πήρε το «ναι» και την υπογραφή του παίκτη και κατά τη συνήθη τακτική του άρχισε να παίρνει τηλέφωνο ο ίδιος τους δημοσιογράφους για να τους ανακοινώσει τη μεταγραφή. Εκείνη τη μέρα λοιπόν πάνω από 20 ρεπόρτερ άκουσαν τον Παύλο Γιαννακόπουλο να τους λέει στο τηλέφωνο με τη χαρακτηριστική φωνή του: «Πήραμε τον Σάσα Χούμπμαν. Είναι 2,16 Ξυπόλιτος, χωρίς να φοράει παπούτσια. Παιδί μου, πήραμε τον πιο ψηλό σέντερ που υπάρχει».

4 Η μπλόφα με τον Σταυρακόπουλο

Ο Παύλος Γιαννακόπουλος είχε μάτι και συνήθως δεν έπεφτε έξω σε ό,τι είχε να κάνει με παίκτες. Το καλοκαίρι του 1995 θέλει να αποκτήσει τον ταλαντούχο **Τζαννή Σταυρακόπουλο** από τους Αμπελόκηπους και δεν διστάζει να βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη. Καταβάλλει 200 εκατ. δραχμές στην ομάδα και αρχίζει μαζί με τον αδελφό του τις συζητήσεις με τον Σταυρακόπουλο για τις απολαβές του. Έχουν πει με τον Θανάση ότι το ταβάνι τους θα είναι τα 80 εκατ. δραχμές, σύμφωνα με δημοσιογράφο που θυμάται τα της μεταγραφής και έχουν φτάσει στα 60 εκατ. όταν η γραμματέας του Παύλου τους διακόπτει, καθώς τον ζητούν επειγόντως στο τηλέφωνο. «Θανάση, μην κάνεις τίποτα αν δεν γυρίσω. Παιδί μου, δεν θα αργήσω», λέει στον Σταυρακόπουλο και φεύγει από την αίθουσα. Γυρίζει μετά από δέκα λεπτά και μόλις μπαίνει μέσα ο Θανάσης του ανακοινώνει ότι τα βρήκαν με τον παίκτη στα 80 εκατ.

Με τον Ντέγιαν Μποντιρόγκα. Ο Σέρβος μπάσκετμπολίστας ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «ο κύριος Παύλος ήταν σαν πατέρας μας»

Ο Στόγιαν Βράνκοβιτς κατά την υπογραφή του συμβολαίου του. Ήταν κι αυτός στη Μητρόπολη για την κηδεία

Ο Ζέλικο Ομπράντοβιτς και ο Παύλος Γιαννακόπουλος γεμίζουν μία από τις 6 ευρωπαϊκές κούπες της ΚΑΕ με σαμπάνια

δραχμές. Προσποιείται τον θυμωμένο, ότι είναι πολλά τα λεφτά και ότι ο Θανάσης έπρεπε να τον φωνάξει προτού ανεβάσει την προσφορά, αλλά επειδή δεν παίρνει ποτέ τον λόγο του πίσω, δίνει τα χέρια με τον παίκτη και πέφτουν οι υπογραφές. Μόνο όταν ο Σταυρακόπουλος φεύγει, αγκαλιάζει τον Θανάση, ο οποίος έφερε εις πέρας την μπλόφα τους σε μια εποχή όπου όλοι ήθελαν να πάνε στον Παναθηναϊκό γνωρίζοντας τη γαλατομία των Γιαννακόπουλων.

5 «Εγώ θέλω να βάζω, όχι να βγάζω»

Λίγο μετά τα μέσα της δεκαετίας του '90, ο Παναθηναϊκός έχει πάρει το πρώτο του Κύπελλο Πρωταθλητριών και τη φανέλα του έχει φορέσει ο σούπερ σταρ του NBA **Ντομνίκ Ουίλκινς**. Φίλοι, φανατικοί οπαδοί του Τριφυλλιού και δημοσιογράφοι που τον συναντούν καθημερινά τον παρακαλούν να ανοίξει μια μπουτίκ με φανέλες, καπέλα, μπάλες, φόρμες, μπλούζες και διάφορα αναμνηστικά με το σήμα της ομάδας.

«Πρόεδρε, σκέψου πόσες φανέλες του Ουίλκινς θα είχαμε πουλήσει αν είχες ανοίξει μια μπουτίκ», του έλεγαν αλλά εκείνος δεν ήθελε ούτε να το ακούσει. «Εγώ στον Παναθηναϊκό θέλω

μόνο να βάζω, όχι να βγάζω», ήταν η απάντησή του σε όλους, από τον άνθρωπο που μοίραζε σε παιδιά μπάλες που είχε μέσα στο πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου του.

6 «Εγώ αποφασίζω, παιδί μου»

Ανοιξη του 1994, ο Παναθηναϊκός αντιμετωπίζει τη Λιμόζ στο κλειστό της Γλυφάδας. Είναι ο τρίτος αγώνας και γίνεται πανικός από κόσμο, σε τέτοιο σημείο ώστε οι δημοσιογράφοι στέκονται όρθιοι στον τοίχο στο κέντρο του γηπέδου. Ο Παναθηναϊκός κερδίζει 87-73, ο Παύλος με τον Θανάση χοροπηδάνε σαν μικρά παιδιά και κάπου εκεί αρχίζει ένας μικρός χαμός όταν οι δημοσιογράφοι προσπαθούν να διασπάσουν τον κλοιό των αστυνομικών για να πάρουν δηλώσεις. Η κατάσταση ξεφεύγει, ακούγονται κάποια «γαλλικά» και δύο συνάδελφοι συλλαμβάνονται με διαταγή του επικεφαλής αξιωματικού και οδηγούνται στην κλούβα για τα περαιτέρω.

Όταν όμως το μαθαίνει ο Παύλος Γιαννακόπουλος παρατάει τους πανηγυρισμούς και πηγαίνει στην κλούβα, όπου οι δύο δημοσιογράφοι διαπληκτίζονται με τον αξιωματικό

Η ιστορική στιγμή της κατάκτησης της Ευρωλίγκας, το 2002, ενάντια στην Κίντερ Μπολόνια

Απαρηγόρητος ο γιος του Δημήτρης Γιαννακόπουλος

Ο αδελφός του Θανάση λύγισε πάνω από τη νεκροφόρα

Για όλους ήταν ο «κύριος Παύλος» και το «κύριος» τον ακολουθεί ακόμη και τώρα που αναπαύεται στην τελευταία του κατοικία, αυτός ο μικρόσωμος μεν, αλλά τεράστιος σε ψυχική και πάθος επιχειρηματίας

της Αστυνομίας. Του λένε ότι θα γράψουν όσα υπέστησαν προσπαθώντας να κάνουν τη δουλειά τους και αυτός τους λέει ότι είναι υπό κράτηση και ας γράψουν ό,τι θέλουν. «Σταματήστε, παιδιά μου», λέει τότε ο κύριος Παύλος και όταν οι φωνές εκατέρωθεν συνεχίζονται φωνάζει σε όλους: «Εγώ αποφασίζω εδώ. Παιδί μου, δεν θα γράφεις τίποτα, ούτε εσύ ούτε ο συναδέλφός σου και ο κύριος διοικητής θα σας αφήσει να πάτε να κάνετε τη δουλειά σας σαν να μην έγινε τίποτα». Οπερ και εγένετο...

7 «Παύλε θεέ, πάρε την ΠΑΕ

Τρελαινόταν να ακούει το σύνθημα «Παύλο θεέ, πάρε την ΠΑΕ», ίσως επειδή ένιωθε βαθιά αδικημένος που έχασε στις αρχαιρεσίες μέσα σε 20 λεπτά. Ήταν κάτι που δεν έχασε ποτέ, γι' αυτό όποτε το άκουγε χαιρόταν τόσο πολύ που μοίραζε προσκλήσεις αφειδώς, κάτι που διαπίστωσαν και τέσσερις κολλητοί που πήγαιναν να δουν στο κλειστό της Γλυφάδας το ντέρμπι με τον ΠΑΟΚ. Ένας από αυτούς θυμάται: «Είναι 1992 και με το αυτοκίνητο τέσσερις τρελοί πάμε Γλυφάδα να δούμε την Παναθήνα με τον ΠΑΟΚ. Στο φανάρι βλέπω τη Mercedes του Παυλάρα μας

και σταματάμε το αυτοκίνητο για αποθέωση. Ο ίδιος κατεβαίνει, μας ασπάζεται και μας δίνει 10 προσκλήσεις. Τίποτε άλλο, δακρύζω».

8 Ακόμη και στο κολύμπι

Η λατρεία του για το Τριφύλλι είναι εμμονική. Το καλοκαίρι του 1979 είναι έφορος στον Ερασιτέχνη και πηγαίνει σε όλα τα τμήματα για να εμψυχώσει τους αθλητές, ακόμη και τους λιλιπούτειους. Αυτό το αντιλήφθηκαν και οι γονείς των χρόνων τότε τέκνων τους όταν τον είδαν να μαζεύει τα παιδιά τους για να τους μιλήσει γλυκά, σαν πατέρας, ακουμπώντας τα κεφάλια τους. «Παιδιά», άρχισε να τους λέει, «το Σάββατο θα κολυμπήσετε για τρία πράγματα. Πρώτα για εσάς, μετά για τους γονείς σας στην κερκίδα και μετά για τον Παναθηναϊκό μας!». Λόγια σε πιτσιρικά που επρόκειτο να κολυμπήσουν σε εσωτερικούς αγώνες ποίνιας από έναν άνθρωπο που βοήθαγε και εμψύχωνε όποιο παιδί έβρισκε να παλεύει για τον σύλλογο και τον εαυτό του. Το πόσο βοηθούσε φάνηκε, άλλωστε, και σε περιπτώσεις όπως η τραγωδία της Θύρας 7, όπου αγόρασε και έστειλε όλο το πλάσμα αίματος για τους τραυματίες, ή όταν ανέλαβε κρυφά τα έξοδα της νοσηλείας του Ατίλιο και του Μπόμπαν Γιάνκοβιτς.

9 «Πρόεδρε, θέλω να γυρίσω πίσω»

Τον χειμώνα του 2006 ο «Kill Bill», κατά κόσμον **Βασίλης Σπανούλης**, έχει αφήσει τον Παναθηναϊκό για τον μαγικό κόσμο του NBA και τους Χιούστον Ρόκετς.

Μόνο που υπάρχει ένα πρόβλημα. Δεν μπορεί με τίποτα να προσαρμοστεί στον τρόπο ζωής μιας άχρωμης μεγαλούπολης της Αμερικής και είναι αυτός που θα κάνει το πρώτο βήμα για να γυρίσει πίσω. Επικοινωνεί τηλεφωνικά με τον Παύλο και τον Θανάση Γιαννακόπουλο λέγοντάς τους ότι θέλει να γυρίσει πίσω, σχεδόν με δάκρυα στα μάτια, αφού δεν αντέχει το Χιούστον.

Τα δάκρυά του θα πείσουν τον κύριο Παύλο και τον αδελφό του οι οποίοι θα πληρώσουν τη ρήτρα στους Ρόκετς προκειμένου «να έρθει πίσω το παιδί». Θα έρθει και δύο χρόνια αργότερα θα φύγει μετά από ένα θρίλερ, όταν ζήτησε από τον Παύλο Γιαννακόπουλο να παίρνει τα ίδια λεφτά με τον **Δημήτρη Διαμαντίδη**.

Σύμφωνα με τον αστικό μύθο, η απάντηση φέρεται να ήταν: «Παιδί μου, θα παίρνεις ένα ευρώ λιγότερο από τον Διαμαντίδη». Τα υπόλοιπα είναι γνωστά...

Η συγγραφέας Τζούλια Ηλιοπούλου-Στράγγα με τους Ευ. Βενιζέλο, Χρ. Γεραρή, Β. Σκουρή, Αθ. Ράντο και Στ. Κουτνατζή

Βιβλίο-πλοηγός για τα θεμελιώδη δικαιώματα

Παρουσιάστηκε το εμβληματικό έργο της καθηγήτριας της Νομικής, με τίτλο «Γενική θεωρία θεμελιωδών δικαιωμάτων - Οψεις της πολυεπίπεδης προστασίας στον ευρωπαϊκό χώρο»

«Επέλεξε εξ αρχής και ακολούθησε πεισματικά τον δρόμο της επαφής με τους αξιολογότερους των συναδέλφων της στη Γερμανία, στη Γαλλία, στην Ιταλία, στη Μεγάλη Βρετανία. Στάθηκε στο ίδιο ύψος με εκείνους, μελέτησε και αξιοποίησε το έργο τους, αναμετρήθηκε μαζί τους σε αμέτρητα συνέδρια, συχνά ήταν η φωνή της ελληνικής επιστήμης του Συνταγματικού Δικαίου στα ευρωπαϊκά, αλλά και στα διεθνή fora».

της Βασιλικής Κόκκαλη
kokalivas@yahoo.gr

Με αυτά τα λόγια ο πρώην πρόεδρος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης **Βασίλειος Σκουρής** περιέγραψε την ακαδημαϊκή πορεία της ομότιμης καθηγήτριας **Τζούλιας Ηλιοπούλου-Στράγγα**, προλογίζοντας το νέο της βιβλίο της με τίτλο «Γενική θεωρία θεμελιωδών δικαιωμάτων - Οψεις της πολυεπίπεδης προστασίας στον ευρωπαϊκό χώρο». Το βιβλίο παρουσιάστηκε το Σάββατο 9 Ιουνίου στο αμφιθέατρο του Μουσείου της Ακρόπολης, με ομιλητές κορυφαία ονόματα του νομικού γίγνεσθαι τόσο σε ελληνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο πρώην αντιπρόεδρος της κυβέρνησης (2013-2015), καθηγητής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) **Ευάγγελος Βενιζέλος**, ο αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) **Αθανάσιος Ράντος** αλλά και ο κ. Σκουρής, ομότιμος καθηγητής και ο ίδιος της Νομικής Σχολής στο ΑΠΘ, μίλησαν για το νέο βιβλίο της κυρίας Ηλιοπούλου-Στράγγα χαρακτηρίζοντάς το ως «εμβληματικό έργο», «ένα σύγγραμμα που αποτελεί τον καλύτερο πλοηγό για νέους αλλά και ξένους επιστήμονες σε ό,τι αφορά στα θεμελιώδη δικαιώματα». Τη συζήτηση συντόνισε ο επίτιμος πρόεδρος του ΣτΕ **Χρίστος Γεραρής**, ενώ χαιρετισμούς απύθνυαν ο

πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Μουσείου της Ακρόπολης **Δημήτρης Παντερμαλής** και ο **Στυλιανός-Ιωάννης Κουτνατζής**, λέκτορας Νομικής Σχολής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και μαθητής της ομότιμης καθηγήτριας.

Κομβική εξέλλου κατά την τελετή παρουσίας του βιβλίου ήταν η παρουσία των μαθητών της ομότιμης καθηγήτριας, στους οποίους η ίδια αφιέρωσε το νέο της βιβλίο: «Οι μαθητές μου, όπως άλλωστε και ο φοιτητής μου, είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της ζωής μου και συχνά η κινητήριος δύναμη στην επιστημονική μου δραστηριότητα», είπε η κυρία Ηλιοπούλου-Στράγγα. «Νιώθω την ανάγκη να τους ευχαριστήσω όλους από καρδιάς δημόσια για την εμπιστοσύνη, τον σεβασμό, την αγάπη και, γιατί όχι, τις χαρές που μου έδωσαν και μου δίνουν», προσέθεσε εμφανώς συγκινημένη εν μέσω χειροκροτημάτων από μαθητές της, οι οποίοι αποτέλεσαν ένα μεγάλο μέρος του ακροατηρίου.

«Πρόκειται για εμβληματικό και συστηματικό έργο με ασφυκτική τεκμηρίωση και πυκνές αναφορές στη διεθνή βιβλιογραφία», τόνισε στην ομιλία του κ. Βενιζέλος, επισημαίνοντας ότι η συγγραφέας «αποθετήθηκε θαρραλέα για πολύ σημαντικά ζητήματα και δεν δίστασε να θίξει όλα τα μεγάλα θέματα καταθέτοντας μαχητικές και τεκμηριωμένες απόψεις». «Η συγγραφέας δεν διστάζει να τα βάλει με το ΣτΕ, με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά και με το Δικαστήριο της Ε.Ε. σε ορισμένα θέματα, όπως η νομολογία της κρίσης... Αναλύει εξαιρετικά τον αγώνα υπεροχής δικαιοδοτικών κρίσεων μεταξύ των ανωτάτων δικαστηρίων», ανέφερε από την πλευρά του ο κ. Ράντος.

Η ίδια η συγγραφέας μιλώντας για το νέο της βιβλίο

ανέφερε: «Είναι αλήθεια ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων και δημοσιεύσεών μου έλαβαν χώρα στο εξωτερικό. Ήταν αυτό μια συνειδητή επιλογή, η οποία μου επέτρεπε αφενός μεν να συνεχίζω να μετέχω στον ευρωπαϊκό επιστημονικό διάλογο, στον οποίο συμμετείχα ήδη από την εποχή της θητείας μου ως επιστημονικής συνεργάτιδος στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του Αμβούργου, να ενημερώνω και εμπλουτίζω συνεχώς τις γνώσεις μου και να τις μεταφέρω στον Έλληνα φοιτητή, αφετέρου δε να διατηρώ την ακαδημαϊκή μου ανεξαρτησία. Φτάνοντας όμως στο τελευταίο εδάμνο της θητείας μου ως καθηγήτριας στη Νομική Σχολή Αθηνών, τέλη Ιουνίου 2016, συνειδητοποίησα ότι οι πολυσέλιδες σημειώσεις Συνταγματικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου, τις οποίες επί χρόνια είχα θέσει στη διάθεση των φοιτητών μου ως βοήθημα και τις οποίες τα τελευταία χρόνια αναρτούσα στο Διαδίκτυο, αλλά και τα πολυάριθμα, συνήθως πρωτότυπα, ξενόγλωσσα άρθρα μου για επιμέρους θέματα του ελληνικού Συνταγματικού Δικαίου, μαζί με την προαναφερθείσα γερμανική μονογραφία μου και μια νεότερη εκτεταμένη γερμανική μελέτη μου για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ελλάδα, θα μπορούσαν να αποτελέσουν, συνδυαζόμενα, τη βάση για ένα εγχειρίδιο γενικής θεωρίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ελληνική συνταγματική τάξη, όπως μάλιστα αυτή διαμορφώνεται υπό την επίδραση του Ευρωπαϊκού Δικαίου».

«Η συγγραφέας δεν διστάζει να τα βάλει με το ΣτΕ, με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά και με το Δικαστήριο της Ε.Ε. σε ορισμένα θέματα, όπως η νομολογία της κρίσης... Αναλύει εξαιρετικά τον αγώνα υπεροχής δικαιοδοτικών κρίσεων μεταξύ των ανωτάτων δικαστηρίων», ανέφερε ο Αθ. Ράντος

Ποια είναι

Απόφοιτη της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου, όπου διετέλεσε βοηθός στην έδρα του Γερμανικού Δημοσίου Δικαίου και του Οικονομικού Δικαίου, η ομότιμη καθηγήτρια του Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών υπήρξε επανειλημμένως επισκέπτρια καθηγήτρια στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του Αμβούργου, στη Νομική του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου και τη Νομική του Πανεπιστημίου Paris II.

Μεταξύ άλλων, στο πλούσιο βιογραφικό της κυρίας Ηλιοπούλου-Στράγγα περιλαμβάνεται η συμμετοχή της ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου και ως αντιπροέδρου της Ένωσης Ελλήνων Συνταγματολόγων, αλλά και η συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση Δημοσιολόγων (Societas Iuris Publici Europaei), στην οποία

διετέλεσε πρόεδρος από το 2009 έως το 2016.

Γνώστρια της γερμανικής, γαλλικής και αγγλικής γλώσσας, η ομότιμη καθηγήτρια έχει στο ενεργητικό της πληθώρα δημοσιεύσεων σε πολλές γλώσσες σε θέματα του Συνταγματικού Δικαίου, του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Διεθνούς Δικαίου, ιδίως δε της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κ.ά.

700.000 Έλληνες βλέπουν κάθε μέρα protothema.gr

Αλλάξαμε όψη και τεχνολογία και τώρα πετάμε ακόμη πιο ψηλά

Οι μοναδικοί επισκέπτες στο **protothema.gr**
από την Google Analytics
για την Τρίτη 5 έως και την Πέμπτη 14 Ιουνίου 2018

Το ελληνικό καλοκαίρι του Mr Mozilla

Ο Αμερικανός μεγιστάνας των 3,1 δισ. και ιδιοκτήτης του μπράουζερ Mozilla Firefox και η σύζυγός του, η πριγκίπισσα της μόδας Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ, ντύθηκαν κάουαλ, έφτασαν με το ιδιωτικό learjet τους, μετεπιβιβάστηκαν στο dream yacht τους και απολαμβάνουν τον ήλιο του Αιγαίου με φόντο το γαλαζοπράσινο τοπίο της Σκιάθου

«Διακοπές αλά Ελληνικά» απολαμβάνει αυτές τις ημέρες ένας από τους πλουσιότερους Αμερικανούς και μεγάλος πολέμιος του πλανητάρχη Ντόναλντ Τραμπ, ο Μπάρι Ντίλερ, με την πριγκίπισσα σύζυγό του και σχεδιάστρια μόδας Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ.

του Βασίλη Γούλα
vgoulas@gmail.com

Ο Μπάρι Ντίλερ, ιδρυτής της Fox Broadcasting Company, είναι ο ιδιοκτήτης της μεγαλύτερης ταξιδιωτικής πλατφόρμας Expedia, της

InterActiveCorp (IAC), της κορυφαίας εταιρείας λιανικών και διαδικτυακών πωλήσεων η οποία έχει στο χαρτοφυλάκιό της περισσότερες από 150 επωνυμίες σε 100 χώρες.

Η περιουσία του 76χρονου σήμερα επιχειρηματία φθάνει τα 3,1 δισ. δολάρια, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της λίστας Forbes για το 2018, ενώ το 2006 είχε κερδίσει τον τίτλο του πιο καλοπληρωμένου προέδρου επιχείρησης στις ΗΠΑ, με τις ετήσιες απολαβές του να ανέρχονται στα 295 εκατ. δολάρια!

Φανατικός πολέμιος του Αμερικανού προέδρου, υποστήριξε οικονομικά τους Δημοκρατικούς, ενώ δεν δίστασε να δηλώσει σε συνέντευξή του στους «New York Times» ότι «θα αγαπούσα τον Τραμπ αν είχε εκφιαστεί από τον Πομπίν. Αλλά αυτός είναι ένας κακός άνθρωπος από την εφηβεία, αν όχι και πιο πριν. Ένας κακός χαρακτήρας».

Ο 76χρονος, ο οποίος έχει στο χαρτοφυλάκιό του μετοχές του δημοφιλούς browser Mozilla Firefox, αλλά και της Coca-Cola, έφτασε την προηγούμενη Κυριακή το μεσημέρι στη Σκιάθο. Ντυμένος casual, με φούτερ, βερμούδα και σαγιονάρες, κατέβηκε από το ιδιωτικό του αεροπλάνο και κατευθύνθηκε στο όχημα που τον περίμενε. Μαζί του ήταν και η Γερμανίδα σύζυγός του Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ.

Η γνωστή σχεδιάστρια μόδας κατέβηκε από το αεροσκάφος παρέα με το σκυλάκι της και προχώρησε κι εκείνη με τη σειρά της προς το αυτοκίνητο που περίμενε.

Ο Αμερικανός κροίσος και η γαλαζοαίματη σύζυγός έφθασαν στο λιμάνι της Σκιάθου εκεί που τους περίμενε η θαλαμηγός «Eos», ένα από τα μεγαλύτερα ιστιοφόρα του κόσμου με μήκος 93 μέτρων το οποίο απέκτησε το 2009 αντί 100 εκατ. δολαρίων. Το όνομα του σκάφους είναι εμπνευσμένο από την ελληνική μυθολογία και την Ηώ, τη θεότητα της Αυγής, αδελφή του Ηλίου και της Σελήνης, που διακρινόταν για το κάλλος της!

Στον χώρο των mega yachts το εν λόγω σκάφος συγκρίνεται από πολλούς με εκείνο της **Ελενας Αμβροσιάδου**

Κοσμική εμφάνιση του Μπάρι Ντίλερ και της συζύγου του Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ

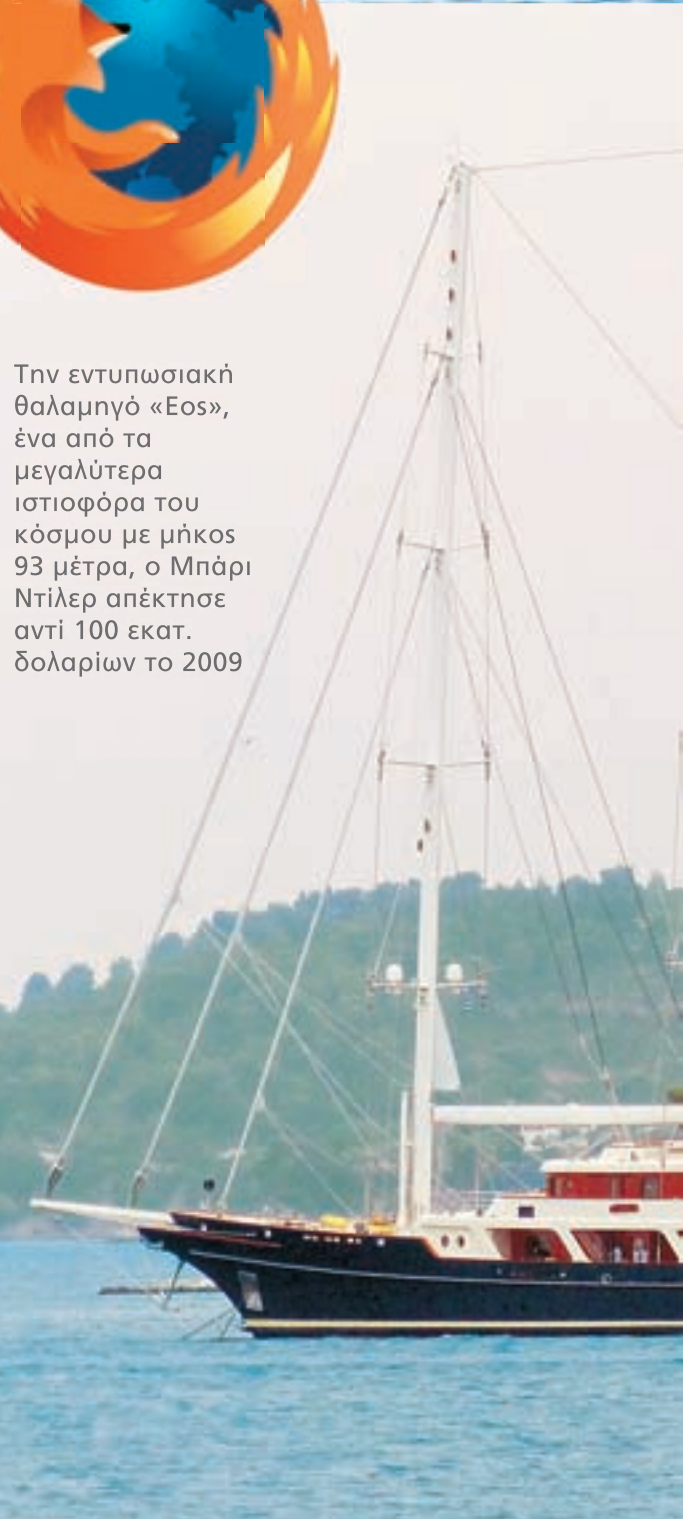
τη στιγμή ο Μπάρι και η σύζυγός του βρίσκονταν στο νησί, ενώ η άμεση επέμβαση του πληρώματος περιόρισε την πυρκαγιά μέχρι να έρθει η νορβηγική Πυροσβεστική και να τη σβήσει εντελώς. Από τη φωτιά δεν υπήρξαν τραυματισμοί,

Την εντυπωσιακή θαλαμηγό «Eos», ένα από τα μεγαλύτερα ιστιοφόρα του κόσμου με μήκος 93 μέτρα, ο Μπάρι Ντίλερ απέκτησε αντί 100 εκατ. δολαρίων το 2009

Το ιδιωτικό αεροσκάφος που μεταφέρει το ζεύγος Ντίλερ - Φίρστενμπεργκ έχει μόλις προσγειωθεί

Λίγο μετά την άφιξη στη θαλαμηγό ο Αμερικανός κροίσος αναχωρεί συντροφιά με τα αγαπημένα του σκυλάκια για μια αναγνωριστική βόλτα με το φουσκωτό σκάφος

Η Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ αγκαλιάζει τρυφερά τον σύζυγό της κατά την αναχώρησή τους από το αεροδρόμιο

Η άφιξή τους στο λιμάνι της Σκιάθου προκειμένου να επιβιβαστούν στο σκάφος

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 / ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

ωστόσο προκλήθηκαν σοβαρές υλικές ζημιές στο κατάστρωμα.

Ο μεγιστάνας δεν έχει αποκτήσει παιδιά, ενώ έχει ανέβει μία φορά τα σκαλιά της εκκλησίας, το 2001, με τον έρωτά του, την Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ. Η Νταϊάν είχε παντρευτεί τον γερμανικής καταγωγής πρίγκιπα **Εγκον φον Φίρστενμπεργκ**, με τον οποίο απέκτησαν δύο παιδιά, τον **Αλεξάντερ** και την **Τατιάνα**, ενώ χώρισαν μετά από τρία χρόνια γάμου.

Αξίζει να σημειωθεί πως η 18χρονη εγγονή της Νταϊάν φον Φίρστενμπεργκ, **Ταλίτα**, είναι το νέο it girl της αμερικανικής μόδας, κάτι που οφείλει στη γιαγιά της, η οποία από την ηλικία των 9 ετών την έβαλε στον κόσμο της μόδας και της πασαρέλας. Είναι επίσης ανιψιά του **Παύλου**, γιου του τέως βασιλιά της Ελλάδας **Κωνσταντίνου** και της **Μαρι-Σαντάλ**, καθώς είναι κόρη της αδερφής της **Αλεξάνδρας**, πρώην συζύγου του πρίγκιπα **Αλεξάντερ φον Φίρστενμπεργκ**. Σύμφωνα με Ξένα Μέσα διατηρεί πολύ στενή σχέση με την εστέλ της **Μαρία-Ολυμπία**.

Who is who

Ο Μπάρι Ντίλερ έχει τη φήμη του δύσκολου και συγκεντρωτικού ανθρώπου. Γεννημένος τον Φεβρουάριο του 1942 στο Σαν Φρανσίσκο, από τον **Μάικλ Ντίλερ** και τη **Ρίβα Αντισον** μεγάλωσε στο Μπέμπερλι Χιλς σε μια εβραϊκής καταγωγής ευκατάστατη οικογένεια. Με τα μαθήματα δεν τα πήγαινε πολύ καλά και παράτησε τις σπουδές του ύστερα από ένα εξάμηνο στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας (UCLA).

Λόγω της οικογενειακής φιλίας που είχε ο πατέρας του με τον **Γουίλιαμ Μόρις**, ιδιοκτήτη του μεγαλύτερου γραφείου εύρεσης ταλαντούχων καλλιτεχνών του Χόλιγουντ, ο Μπάρι εργάστηκε εκεί αποκτώντας γρήγορα τη θέση του υπεύθυνου αρχειοθέτησης, γεγονός που τον βοήθησε να μάθει τα βιογραφικά όλων σχεδόν των καλλιτεχνών. Στη συνέχεια προσλήφθηκε στην ABC, από όπου έφυγε το 1974.

Στα δέκα χρόνια που ήταν επικεφαλής της Paramount (1974-1984), ο Ντίλερ ήταν υπεύθυνος για κινηματογραφικές επιτυχίες όπως ο «Πυρετός το Σαββατόβραδο», το «Grease», οι δύο πρώτες ταινίες της σειράς «Ιντιάνα Τζούουνς», ο «Μπάτσος του Μπέμπερλι Χιλς» και πολλές άλλες. Μεγάλες ήταν και οι επιτυχίες του στην τηλεόραση με τα σίριαλ «Σίρλεϊ και Λαβέρν», «Ταξί» και «Cheers». Από το 1984 ως το 1992 εργάστηκε στη Fox, όπου δημιούργησε το ομώνυμο τηλεοπτικό κανάλι, ενώ βρίσκεται πίσω από επιτυχίες όπως οι «Simpsons».

Από το 1992, όταν εγκατέλειψε τη Fox, ο Μπάρι Ντίλερ επενδύει εξαγοράζοντας τηλεοπτικά δίκτυα και εταιρείες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών και σειρών. Από το 1997 μπαίνει δυναμικά στον χώρο της ενημέρωσης, ενώ το Millennium τον βρίσκει να έχει επενδύσει και στο Διαδίκτυο. Με την Expedia εισβάλλει στον ταξιδιωτικό κλάδο, ενώ η IAC το 2007 συνάπτει συμφωνία 3,5 δις. δολαρίων με την Google.

Η IAC κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων εταιρειών μέσω ενημέρωσης και Διαδικτύου και διαθέτει εκατοντάδες γνωστές επωνυμίες όπως οι: Vimeo, Dictionary.com, Dotdash, The Daily Beast και Investopedia, μαζί με την ANGI Homeservices Inc., που λειτουργεί το HomeAdvisor και το Angie's List. Το online χαρτοφυλάκιο του ομίλου, περιλαμβάνει, επίσης τις διαδικτυακές πλατφόρμες Match, Tinder, Plenty Of Fish και OkCupid.

Όπως οι περισσότεροι κροίσοι, έτσι και ο Μπάρι Ντίλερ έχει και πλούσιο φιλανθρωπικό έργο, μέσω του ιδρύματος που φέρει το όνομα εκείνου και της συζύγου του. Το 2011 το ίδρυμα δώρισε 20 εκατ. δολάρια για την ολοκλήρωση του πάρκου High Line στο Μανχάταν, ενώ έναν χρόνο αργότερα ο Ντίλερ πραγματοποίησε δωρεά 30 εκατ. δολαρίων στο Ταμείο του Χόλιγουντ, το οποίο παρέχει υγειονομική και κοινωνική φροντίδα σε συνταξιούχους από τον κόσμο του θεάματος.

Ενώ το 2015 εκείνος και η σύζυγός του δεσμεύτηκαν να δωρίσουν 113 εκατ. δολάρια για ένα πλωτό πάρκο στον ποταμό Χάντσον της Νέας Υόρκης, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2019.

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

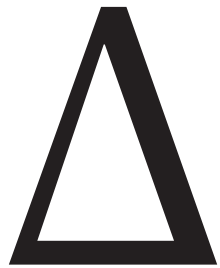
«Απαγορεύεται να λες

Η οικογένεια του αδικοχαμένου Παντελή ζητά με νομικό έγγραφο από τη συνεπιβιάτιδά του να μη χρησιμοποιεί

Μέσα Μαΐου 2018. Σε μια αίθουσα συσκέψεων του νεοσύστατου τηλεοπτικού σταθμού με την επωνυμία Νέο Κανάλι στο Περιστερί, το οποίο αναμένεται να εκπέμψει στις αρχές Ιουνίου, επικρατεί αναβρασμός.

της Ρομίνας Ξύδα

δημοσιογράφοι πάνε κι έρχονται, κάποιιοι προτείνουν θέματα, άλλοι τρέχουν για το τελευταίο δοκιμαστικό, οι περισσότεροι γνωρίζονται μεταξύ τους από κάποιο «μαγαζί», κάποιο ρεπορτάζ, κάποια μεγάλη επιτυχία στους δρόμους της μικρής δημοσιογραφικής μας πάτσας.

Στην ακριανή θέση ενός γραφείου κάθεται ένα κορίτσι. Την κοιτούν. Ματιές έκπληξης, απορίας, συμπαραστάσης, ματιές γεμάτες αισιοδοξία. Ξάφνου ακούγεται μια φωνή: «Μίνα, τι θα κάνεις εδώ;». Εκείνη δεν απαντά, όχι επειδή δεν θέλει, αλλά επειδή δεν ξέρει. Λέει ότι δεν τη νοιάζει τι θα κάνει, ότι το προηγούμενο διάστημα έστειλε ένα βιογραφικό στο κανάλι και σήμερα την κάλεσαν για συνέντευξη. Αυτό άλλωστε έχει σπουδάσει, αυτό ονειρευόταν από παιδί. Να γίνει κάποτε δημοσιογράφος. Τους πείθει όλους. Τόσο τους ιθύνοντες του καναλιού όσο και τους συναδέλφους της, οι οποίοι μιλούν για «ένα καλό παιδί με όρεξη για δουλειά, που γράφει στο γυαλί και στις καρδιές μας».

Λίγο διάστημα μετά, προσλαμβάνεται και η Μίνα μοιάζει να πετάει. Θα βρίσκεται, λέει, στο πάνελ της εκπομπής «Αποκαλύψεις» με παρουσιάστρια τη Νένα Χρονοπούλου κάθε Σάββατο και Κυριακή στη μία το μεσημέρι. Θα νοικιάσει, λέει, ένα μικρό διαμέρισμα δίπλα στη δουλειά. Θα προσπαθήσει να ζήσει ξανά, το μέλλον δικαιοδικά είναι δικό της. Κάνει σαν μικρό παιδί μπροστά σ' ένα αναπάντεχο δώρο. Είναι η πρώτη φορά που μετά από σχεδόν δύο χρόνια γελά αληθινά...

Το χθες που στοιχειώνει το σήμερα

Είναι 18 Φεβρουαρίου του 2016 όταν η Ελλάδα παγώνει από τον τραγικό θάνατο του Παντελή Παντελίδη μετά από τροχαίο στο Ελληνικό. Στο μοιραίο τζιπ δεν είναι μόνος, αλλά με δύο φίλες του, η μία εκ των οποίων ακούει στο όνομα Μίνα Αρναούτη. Τα κορίτσια σώζονται από θαύμα, με τη Μίνα να μεταφέρεται στον «Ευαγγελισμό». Μετά από έξι μήνες παραμονής της στο νοσοκομείο και δεκατρία χειρουργεία -και άλλα, δεν ξέρει και η ίδια, πόσα ακόμη θα χρειαστεί να γίνουν- σε χέρια, πόδια και θώρακα, η νεαρή κοπέλα προσπαθεί να πάρει εξιτήριο για τη ζωή, όχι εκείνη που άφησε πίσω, αλλά για μια νέα, με πολλά εμπόδια και αμέτρητες δυσκολίες.

Δεν έχει πλέον σπίτι, ούτε δουλειά, ούτε χρήματα, ούτε γνωριμίες ικανές να της εξασφαλίσουν όλα τα παραπάνω. Επιστρέφει στο σπίτι της μητέρας της στη Μυτιλήνη προκειμένου να περάσει το δύσκολο διάστημα της ανάρρωσης, που κρατά για εκείνη σχεδόν δύο χρόνια. Μέσα σε αυτό το διάστημα δεν έχει να επιουλώσει μόνο τις πληγές της, αλλά και να αντεπεξέλθει ψυχολογικά σε όσα λέγονται και γράφονται για εκείνη.

Η οικογένεια του Παντελή, όπως κάθε οικογένεια που

Μέσω του εξώδικου απαγορεύεται τόσο στη Μίνα Αρναούτη όσο και στο κανάλι όπου ξεκίνησε να εργάζεται να χρησιμοποιούν κάθε στοιχείο που ανάγεται στον Παντελή Παντελίδη, από το όνομα και τα τραγούδια του μέχρι τις συνεντεύξεις και τις φωτογραφίες του

το όνομα Παντελίδης»

τραγούδια του, φωτογραφίες του, ούτε να αναφέρει το όνομά του στην τηλεοπτική εκπομπή όπου εργάζεται

κάνει ένα παιδί, ζητά εξηγήσεις, θέτει ερωτήματα, δεν μπορεί να δεχτεί ότι ο λατρεμένος τους γιος βρισκόταν στη θέση του οδηγού του μοιραίου τζιπ. Της κάνουν μήνυση για ψευδορκία, υποστηρίζοντας ότι έχει καταθέσει ψέματα αναφορικά με το πρόσωπο που βρισκόταν στη θέση του οδηγού, εκείνη αντιδρά,

η Εισαγγελία Εφετών Αθηνών με αμετάκλητη διάταξη της απορρίπτει τη μήνυση.

Για τους δημόσιους λειτουργούς, το μοιραίο εκείνο βράδυ στη θέση του οδηγού καθόταν ο Παντελής Παντελίδης.

Είναι πριν από σχεδόν δύο μήνες όταν η Μίνα αποφασίζει να έρθει στην Αθήνα και να ξαναρχίσει τη ζωή της από το μηδέν.

Κάποιοι φίλοι την ενημερώνουν ότι ένα νέο κανάλι αναμένεται να κάνει την παρουσία του στο τηλεοπτικό πεδίο, εκείνη αποφασίζει να αξιοποιήσει τις σπουδές της στη δημοσιογραφία και στέλνει βιογραφικό.

Οι μόνοι λογαριασμοί που έχει να κλείσει από την παλιά της ζωή είναι μερικά ακόμη χειρουργεία και μια συμπληρωματική μήνυση που έχει καταθέσει η οικογένεια Παντελίδη.

Το όνομά της δεν φιγουράρει πλέον σε πρωτοσέλιδα εφημερίδων και περιοδικών, οι μάχες έχουν κοπάσει, το χθες φαντάζει ξεθωριασμένο, το αύριο γεμάτο χρώμα. Εχοντας πάρει την απόφαση να γράψει μια νέα σελίδα στη ζωή της, λίγοι είναι εκείνοι που αμφιβάλουν για την επιτυχία της. Είναι νέα, όμορφη, έξυπνη, τυχερή, μαχήτρια, καλό παιδί και, όπως λέει η ίδια, «είναι η κατάλληλη στιγμή να προχωρήσω μπροστά και να παλέψω για τη Μίνα...».

Ωστόσο πολλές φορές το μαύρο του χθες είναι ικανό να ρίχνει σκιές ακόμη και στα

πο δυνατά φώτα - ακόμη κι αν τα τελευταία είναι τηλεοπτικά...

Το εξώδικο της οικογένειας Παντελίδη και το αβέβαιο αύριο

Το περασμένο Σάββατο 9 Ιουνίου η Μίνα Αρναούτη βρίσκεται στο πάνελ της εκπομπής «Αποκαλύψεις». Μιλάει λίγο σαν να ντρέπεται, μοιάζει να μετράει τα λόγια της σαν να φοβάται, υπολογίζει την άνεση, μετράει τα χαμόγελα. Όσοι το αντιλαμβάνονται απορούν. Εκείνη ωστόσο γνωρίζει ότι ο μύθος του Παντελή Παντελίδη είναι τόσο ισχυρός που την ακολουθεί ακόμη και σήμερα, ότι υπάρχουν κάποιοι

που την περιμένουν στη γωνία για να την κρίνουν και να την κατακρίνουν ξανά.

Πρέπει να είναι μετρημένη, να μην έχει ακόμη τον αέρα μιας τηλεπερσόνας, να χτίσει αργά και μεθοδικά την εικόνα της δημοσιογράφου που η ίδια αλλά και οι άλλοι περιμένουν από εκείνη. Παρ' όλα αυτά είναι χαρούμενη και δυνατή. Δύο επιθετα που λίγες ώρες μετά την εκπομπή ισοπεδώνονται από ένα εξώδικο με αποστολή να την οικογένεια Παντελίδη.

Μέσω του εν λόγω εξώδικου ο πατέρας, η μητέρα και ο αδελφός του Παντελή, **Τριαντάφυλλος**, ενημερώνουν τόσο την ίδια όσο και το κανάλι στο οποίο εργάζεται ότι «*απαγορεύουμε τη χρήση κάθε στοιχείου που ανάγεται στον Παντελή Παντελίδη, συμπεριλαμβανομένων του ονόματός του, της εικόνας του, της μουσικής του, των στίχων του, των τραγουδιών του, των συνεντεύξεών του, των φωτογραφιών του και εν γένει των οιονόδηποτε σχετικών αρχείων όσο και στη ζωή και την προσωπικότητα ημών των ιδίων αφού θεωρούμε ότι αποσκοπεί σε αθέμιτους διαφημιστικούς και εμπορικούς σκοπούς και την εν γένει οικονομική μας εκμετάλλευση, άλλως δεν θα συγκαταλεγόταν στη σελέξωση (πάνελ) της τηλεοπτικής εκπομπής "Αποκαλύψεις" η Μυρσίνη Αρναούτη, η οποία έγινε γνωστή πανελληνίως ως η συνεπιβάτης του Παντελή Παντελίδη κατά τον χρόνο του θανάσιμου τραυματισμού του*».

Σε απλά λόγια, η οικογένεια του αδικοκαμένου καλλιτέχνη, ως νόμιμος κληρονόμος του, απαγορεύει τόσο στη Μίνα Αρναούτη όσο και σε έναν ολόκληρο τηλεοπτικό σταθμό να προβεί σε οποιαδήποτε αναφορά στο όνομα του Παντελή ενημερώνοντας ότι στην αντίθετη περίπτωση θα προβεί «σε κάθε νόμιμη ενέργεια με τη λήψη κάθε αναγκαίου, αστικής και ποινικής φύσεως ενδίκου βοηθήματος ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων».

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η οικογένεια Παντελίδη έχει προφανώς το δικαίωμα να διεκδικεί τα δικαιωμάτα της. Όπως όμως και ο τηλεοπτικός σταθμός και οι εκεί εργαζόμενοι δικαιούνται να κάνουν τη δουλειά τους, πάντα στο πλαίσιο του Νόμου. Στο εν λόγω εξώδικο φαίνεται καθαρά ο υποτιμητικός προσδιορισμός μιας κοπέλας που, σύμφωνα με τους συντάκτες του, δεν βρήκε δουλειά επειδή το αείζει, αλλά διότι ήταν συνεπιβάτης ενός διάσημου. Σαν η Μίνα Αρναούτη να μην τελειώσε ποτέ σχολή δημοσιογραφίας, σαν να μην είναι ένας άνθρωπος με δυνατότητες, αλλά ένα διακοσμιακό αντικείμενο που έτυχε να μη «σπάσει» στο δρόμο και έπασε πόστο στην TV. Αδιάφορο για την οικογένεια Παντελίδη αν σήμερα το κορίτσι αυτό κινδυνεύει με απόλυση όχι εξαιτίας της απόδοσής της, αλλά λόγω της θέσης της στο μοιραίο τζιπ...

Η ζωή είναι σκληρή, κάποιες φορές οι άνθρωποι ακόμη περισσότερο. Τους κάνει έτοιοι πόνος, ο φόβος, το τέλος που δεν μπόρεσαν να ανακόψουν, το μοιραίο που έγινε μοίρα. Το αν έχουν δίκιο ή άδικο δεν μπορεί κανείς να το αποφασίσει, δεν χωρά αντίλογος στα συναισθήματα, πόσο μάλλον στα δικαιώματα των άλλων.

Αυτό σκέφτεται σήμερα η Μίνα, χωρίς ίχνος εκνευρισμού, χωρίς στάλα θυμού. Μόνο δύναμη θέλει να έχει για να συνεχίσει να κυνηγά τα όνειρά της, να μετρά τις αντοχές της, να στοιχηματίζει τις ανoxές της. Το κορίτσι-μυμπελό δεν σπάει εύκολα και αυτό, άλλωστε, το έχει αποδείξει...

Το εξώδικο στη Μίνα Αρναούτη είναι το τελευταίο επεισόδιο στη διαμάχη που έχει ξεσπάσει μεταξύ της οικογένειας και της συνεπιβάτιδας του αδικοκαμένου τραγουδιστή στο μοιραίο τζιπ

OPINIONS

Μειώσεις συντάξεων: Η μετεξέλιξη της βάρβαρης γεροντοκτονίας

Του Γεωργίου Ιω. Πατσόπουλου

gipatsopoulos@gmail.com

Είναι σε όλους γνωστή η συνήθεια των απολιτιστών αρχαίων λαών. Αυτών που ήταν γνωστοί με το όνομα «βάρβαροι». Από το γεγονός ότι οι πόροι για τη διατροφή όλου του πληθυσμού ήταν περιορισμένοι, θανάτωναν τους ηλικιωμένους πάνω από κάποια ηλικία. Απλές οικονομικές σκέψεις: και δεν εργάζονται, και σπαταλούν πολλά τρόφιμα. Αρα, αντί να κουραστούμε εμείς να παράξουμε περισσότερα αγαθά, ας τους εκτελέσουμε. Ξεκινώντας την προσφορά τους στην κοινότητα και μη σκεπτόμενοι ότι έρχεται και η σειρά μας. Ο πολιτισμός αρχίζοντας από την αρχαία Ελλάδα κατάργησε αυτή τη βάρβαρότητα και την αντικατέστησε μάλιστα με τον σεβασμό, την προτεραιότητα, τη φροντίδα στους ηλικιωμένους.

Οι σκέψεις τους και η διαχρονική περικοπή των συντάξεων είναι στην ίδια βάρβαρη λογική: «Αφού καταργήθηκε η ποινή του θανάτου δεν μπορούμε να κάνουμε το ιδανικό. Μπορούμε όμως να περιορίσουμε τόσο πολύ τη γενναϊόδωρη χορηγία μας προς αυτούς τους άχρηστους ούτως ώστε να περικόψουμε κατά το δυνατόν τις αντιπαραγωγικές δαπάνες και το προσδόκιμο. Δηλαδή να τους εκτελούμε αθόρυβα, αργά και σταθερά».

Κατά πόδας και η νεότερη ελληνική νομοθεσία: κωρίζεται η σύνταξη από την «προσωπική διαφορά» για να κόβεται ευκολότερα. Νομοθετεί και έναν άλλο διαχωρισμό που θα ισχύει στο κοντινό μέλλον: εθνική σύνταξη των 380 ευρώ και ανταποδοτική σύνταξη. Η δεύτερη δεν είναι σίγουρο ότι θα καταβάλλεται. Εξαρτάται από τις τρέχουσες εισπράξεις του περιφέρειου ΕΦΚΑ. Ιδιαίτερα ο τελευταίος μέχρι τώρα ασφαλιστικός νόμος χαρακτηρίστηκε η απόλυτη έκφραση γεροντοκτονίας. Με τις εντολές και ευλογίες της τρόικας ή μάλλον των θεσμών «επί το σοσιαλιστικότερον».

Ετσι μετά την εξαφάνιση των δώρων και επιδομάτων (αν και οι εισφορές συνεχίζουν να επιβάλλονται στις αποδοχές αυτές) και τις δώδεκα νομοθετημένες μειώσεις συντάξεων, έχουμε νέα προκρούστεια λογική: θα σας μοιράζω ό,τι έχω και όχι ότι δικαιούσθε. Ο απόλυτος κυνισμός! Προσέξτε συμπτώματα ανανδρίας:

Σε κάθε εξέταση προϋπολογισμού είναι η πρώτη από τις ονομαζόμενες «περικοπές δαπανών». Κατάντησε ακόμη και στοίχειο διαπραγμάτευσης: «Δεν θα κόψουμε τις συντάξεις αν δεν μας κάνετε την τάδε παροχή. Θα τις κόψουμε περισσότερο αν τα βρούμε σε άλλα θέματα». Συμπεράσματα:

Πρώτο: Η ροπή της πολιτικής σε ό,τι πιο εύκολο. Εξάλλου μιν ξεκινάμε ότι είναι η τέχνη του εφικτού. Ειδικά για την ελληνική πολιτική: η τέχνη του πανεύκολου, του άνετου, με μόνο γνώμονα το κοντόφθαλμο και το βραχυπρόθεσμο «φαίνεσθαι».

Δεύτερο: Προφανώς θεωρούν τις συντάξεις ως την πιο αντιπαραγωγική δαπάνη. Πληρωμή χωρίς εργασία, άρα ό,τι και να καταβάλλουμε πολλά τους είναι. Ούτε σκέψη ότι τα κονδύλια προέρχονται από τις μεγάλες εισφορές καθ' όλη τη διάρκεια της εργασιακής σχέσης.

Τρίτο: Οι συνταξιούχοι είναι ψηφοφόροι που διαρκώς μειώνονται, ανήκουν στην τρίτη ηλικία, ίσως δεν ψηφίζουν, για απεργία ούτε λόγος, τους έχουμε λιγότερη ανάγκη. Μικρό ποσοστό από αυτούς είναι φανατικοί οπαδοί. Λόγω ηλικίας δεν ανήκουν σε «target group» με μεγάλο ενδιαφέρον.

Τα δοκιμασμένα από τη διαχρονικότητά τους αυτά τεχνάσματα φαίνεται ότι αντέγραψαν και οι διαχειριστές των

ασφαλιστικών ταμείων. Μόνη εξαίρεση το γεγονός ότι η διαχείριση αυτή δεν ποινικοποιείται. Δεν θεωρείται ούτε κατάχρηση ούτε κλοπή το ότι χρησιμοποιούν τις εισφορές των νέων ασφαλισμένων για την πληρωμή των συντάξεων στους συνταξιούχους.

Εκεί η κατάχρηση καθαγιάστηκε, έγινε για τις ανάγκες του κράτους (χρηματοδότηση ελλειμμάτων από τα χρήματα των Ταμείων, χρηματοδότηση προμηθειών, κατακτήσεων και όλης της γνωστής σπατάλης). Οπλο τους η παραπλανητική στατιστική: ενώ κάποτε αντιστοικούσαν 5 εργαζόμενοι σε 1 συνταξιούχο, σήμερα αντιστοιχούν 3 προς 2 και διάφορες άλλες τέτοιου τύπου στατιστικές αλχημείες για να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα. Ασφαλώς οι καταχραστής και οι θεωρητικοί που τους δικαιολογούν χρησιμοποιώντας αναλύσεις αντί για ελέγχους, θεωρητικές αναλογιστικές μελέτες αντί για χρηστή διαχείριση δεν σκέφτηκαν ή αποκρύπτουν έντεχνα τα αυτονόητα: ποια είναι η πορεία των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων, διαθέσιμα με τα οποία αποκλειστικά και μόνο έπρεπε να πληρώνονται οι συντάξεις;

«Δεν επιθυμώ η σύνταξή μου να πληρώνεται από τις εισφορές των νέων συναδέλφων μου», έγραφε ένας συνταξιούχος. «Αντίθετα απατώ να πληρώνεται από τις δικές μου εισφορές που κατέθετα τόσα χρόνια, τους τόκους, τις εισφορές των συναδέλφων μου που δεν πήραν σύνταξη, τις κάθε μορφής πληρωμές και τοκογλυφικά πρόσθετα τέλη που καταβλήθηκαν στα Ταμεία από τους εργοδότες μου». Το μήνυμα αυτό δεν πρόκειται να το ακούσουν ούτε οι διαχειριστές ούτε οι στατιστικολόγοι. Δεν πίστευαν ποτέ ότι η δημόσια ασφάλιση είναι σύμβαση, είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο που υπογράφει το κράτος με τον ασφαλισμένο πολίτη. Γι' αυτός οι ασφαλιστικοί νόμοι έπρεπε να είναι διαχρονικοί και να μη μεταβάλλονται ανάλογα με τις ταμειακές ανάγκες που προέρχονται από κατακτήσεις.

Ανταποδοτική, ναι. Απλά, ανάλογα με τις εισφορές του κάθε ασφαλισμένου. Οπως το εννοούν, η λέξη αυτή είναι τόσο ψεύτικη, τόσο λαϊκίστικη, τόσο βλακώδης! Δεν έβρισκαν τουλάχιστον μια σωστή! Σεβασμός τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα!

Φαντασθείτε τι θα γινόταν αν μια μεγάλη ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία περιόριζε τα δικαιώματα των ασφαλισμένων της που είχαν ωριμάσει και για τα οποία έχουν υπογράψει συμβόλαια κλάδου ζωής, με το επιχείρημα ότι δεν έχει αρκετούς νέους πελάτες που να πληρώνουν νέα ασφαλιστήρια, με αποτέλεσμα οι εισπράξεις της να έχουν μειωθεί. Προφανώς η άδεια λειτουργίας θα είχε ανακληθεί, οι συνέπειες για τους υπευθύνους θα ήταν οδυνηρές. Καμία εταιρεία δεν χρησιμοποίησε τη στατιστική, τόσοι νέοι πελάτες με τόσους συνταξιούχους, προκειμένου να μη σεβαστεί την υπογραφή της στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Όμως η στατιστική αυτή αλχημεία, που θα γινόταν γελοία αν την έλεγε ιδιώτης, γίνεται σοβαροφανές επιχείρημα στα χέρια των διαχειριστών της δημόσιας ασφάλισης.

Η απόλυτη εφαρμογή του λενινιστικού: «Από τον καθένα ανάλογα με τις δυνατότητές του στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες του». Μόνο που τις ανάγκες του τις καθορίζουμε εμείς μονομερώς: 380 ευρώ κατά μήνα και να 'ναι ευχαριστημένος. Η απόλυτη ισότητα, δικαιοσύνη και διάφορα ισοπεδωτικά συνθήματα, μόνο μία λειτουργία τους ξέφυγε: ότι η εξίσωση, κάθε εξίσωση, γίνεται μόνο προς τα κάτω (νόμος της βαρύτητας).

Η νέα μορφή πολιτισμένης γεροντοκτονίας. Πώς είναι δυνατόν να αντιδράσουν τα βέβαια υποψήφια θύματα, εκτός από το πασιγνωστό «σαν δεν ντρέπονται»!

ΥΓ.: Εννοείται βέβαια ότι πρέπει να προστατεύουμε τις συντάξεις των ανθρώπων που εργάστηκαν 35-40 χρόνια και που συνταξιοδοτήθηκαν την έβδομη δεκαετία της ζωής τους πληρώνοντας διαχρονικά ασφάλιστρα με υψηλό ποσοστό. Κανείς λογικός Έλληνας δεν υπερασπίζεται τις πρόωρες συντάξεις, αυτές που δόθηκαν παράνομα, αυτές που δόθηκαν χωρίς εισπραξη ασφαλιστών και κάθε μορφή ψηφοθηρικό νομοθέτημα του παρελθόντος.

Η ψηφιακή μας υστέρηση

Του Ξενοφώντα Ι. Κοντιάδη

Τη στιγμή που στη χώρα μας ο δημόσιος διάλογος έχει ως επίκεντρο ψευδοεπίγραμμα ερωτήματα, όπως αν η έξοδος στις αγορές θα είναι «καθαρή» και αν ο ΣΥΡΙΖΑ ανήκει στη σοσιαλδημοκρατική οικογένεια, ο κόσμος διανύει μια περίοδο μετάβασης από την Τρίτη στην Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, που χαρακτηρίζεται από την είσοδο της πληροφορικής και της αυτοματοποίησης στην επαγγελματική ζωή και συνιστά βασική όψη της Τρίτης Βιομηχανικής Επανάστασης, διευρύνεται περαιτέρω και μεταμορφώνει σταδιακά τις οικονομίες και τις κοινωνίες των ανεπτυγμένων χωρών, αποκαλύπτοντας νέες ευκαιρίες αλλά και απειλές.

Οι καινοτομίες που εισάγονται με την Τέταρτη Βιομηχανική

Επανάσταση και διαδίδονται ταχύτητα αποτελούν μια τεράστια πρόκληση. Οσοι δεν επιτύχουν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες -εργαζόμενοι, επιχειρήσεις, επαγγελματικοί κλάδοι, αλλά και ολόκληρα κράτη- κινδυνεύουν να υποβαθμιστούν στον διεθνή καταμερισμό εργασίας ή να περιθωριοποιηθούν.

Η εξάπλωση της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης στον τομέα των υπηρεσιών διασταυρώνεται με τους μετασχηματισμούς που συντελούνται στις εργασιακές σχέσεις κατά τη μεταφορτική εποχή. Ευέλικτες μορφές απασχόλησης, νέοι όροι εργασίας, νέοι εργασιακοί κίνδυνοι, μεταμορφώσεις των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, νέες μορφές οργάνωσης της συνδικαλιστικής δράσης είναι ορισμένες όψεις αυτών των μετα-

*Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, πρόεδρος του Ιδρύματος Τσάτσου

Το τέλος του σουρεαλισμού

Του Παναγιώτη Βλάχου

Την ώρα που γράφονται αυτές οι σκέψεις, στην επικαιρότητα κυριαρχεί η συμφωνία για το Σκοπιανό και οι αντιδράσεις που έχει προκαλέσει στην αντιπολίτευση και την ευρύτερη κοινωνία. Συμφωνία με όλες τις ενδείξεις, η κυβέρνηση μεθόδευσε τις εξελίξεις ώστε το διάγγελμα του πρωθυπουργού να συμπίπτει με την ψηφοφορία στη Βουλή για το «μνημόνιο χωρίς λεφτά» ή αλλιώς το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα μέχρι το 2022.

Με στόχο υπερπλεονάσματα που θα ζήλευε και η Ρουμανία του Τσαουσέσκου και αντί για την έξοδο στις αγορές, κυβέρνηση και δανειστές δεσμεύουν την

ελληνική οικονομία σε έναν κορσέ «στασιμολογίας», που θα τον χρηματοδοτούν οι συντάξεις και τα περιουσιακά υπόλοιπα της μεσοκλάσης τάξης και όχι οι εξαγωγές, η καινοτομία, οι καλοί μισθοί ή οι επενδύσεις.

Οσοι παρακολουθούν τη διεθνή κατάσταση στην περιοχή των Βαλκανίων, την επιθετικότητα της Τουρκίας και τη συσσώρευση δύναμης από τη Ρωσία, αντιλαμβάνονται ότι η πάλαι ποτέ «αυριτιδαποθήκη» της Ευρώπης έχει μετατραπεί σε τερνέν ενός αγώνα ισχύος μεταξύ Δύσης και Ανατολής. Γι' αυτό και η επίλυση του σκοπιανού ζητήματος είναι μέρος της ευρύτερης ατζέντας των ΗΠΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενσω-

* Νομικός και σύμβουλος καινοτομίας

Ιδιαίτερα ο τελευταίος μέχρι τώρα ασφαλιστικός νόμος χαρακτηρίστηκε η απόλυτη έκφραση γεροντοκτονίας. Με τις εντολές και ευλογίες της τρόικας ή μάλλον των θεσμών «επί το σοσιαλιστικότερον»

οχηματισμών. Η διευρυνόμενη ψηφιοποίηση στην απασχόληση, σε συνάρτηση με τις νέες εργασιακές σχέσεις, διαμορφώνει ένα νέο τοπίο στον κόσμο της εργασίας, του οποίου τα χαρακτηριστικά δεν έχουν ακόμη διερευνηθεί επαρκώς.

Μπροστά στην Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση, που έχει ήδη ξεκινήσει, ο κόσμος της εργασίας οφείλει να εμφανιστεί προετοιμασμένος και συντεταγμένος. Για την πλειονότητα των εργαζομένων η περαιτέρω εξάπλωση της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης θα επιφέρει μείζονες μεταβολές, τόσο ως προς τις συνθήκες και τους όρους εργασίας όσο και ως προς τα δικαιώματα, τη συλλογική εκπροσώπηση και τη διαπραγμάτευση.

Η εντατικοποίηση και συστηματικοποίηση της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, η πιστοποίηση νέων δεξιοτήτων, η διαχείριση της εργασιακής επισφάλειας και η τυποποίηση καινοτόμων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης αποτελούν αναγκαίες παρεμβάσεις, που αποσκοπούν στην ομαλή μετάβαση του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες συνθήκες σε όλους σχεδόν τους κλάδους της οικονομίας.

Ο δεύτερος ψηφιακός μετασχηματισμός δεν θα επιφέρει μόνο ανακατατάξεις με επιπτώσεις για τους εργαζομένους. Αντιθέτως, αποτελεί ταυτόχρονα μια ευκαιρία αναβάθμισης των θέσεων εργασίας, αρκεί να συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες πολιτικές απασχόλησης, ιδίως κατά το μεταβατικό στάδιο προς τη νέα εποχή.

Όσα κράτη δεν ακολουθήσουν

τη ραγδαία εξέλιξη προς τη νέα ψηφιακή οικονομία, αναπόφευκτα θα περιθωριοποιηθούν και θα δουν τα δυναμικότερα τμήματα του ενεργού πληθυσμού να μεταναστεύουν. Ήδη το brain drain έχει επιφέρει δυσθεώρητες επιπτώσεις για την οικονομία -και όχι μόνο- της χώρας μας. Το χάσμα που θα δημιουργηθεί ανάμεσα στα ψηφιακά εξελιγμένα κράτη και σε όσα αργούν να ακολουθήσουν θα είναι πολύ βαθύτερο απ' ό,τι η παραδοσιακή διάκριση μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων οικονομιών. Το χαμένο έδαφος θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να καλυφθεί.

Χρειάζονται τώρα γενναίες παρεμβάσεις σε όλα τα πεδία δημόσιων πολιτικών, από την εκπαίδευση, την έρευνα και τη δημόσια διοίκηση μέχρι την απασχόληση, την ανάπτυξη, τον πολιτισμό, αλλά και την αμυντική στρατηγική. Ιδίως όμως είναι κρίσιμο ο δημόσιος διάλογος να επικεντρωθεί στα ουσιαστικά, αντί να κυριαρχείται από επικοινωνιακές τακτικές που αποπροσανατολίζουν την κοινωνία από εκείνα ακριβώς τα ζητήματα που θα καθορίσουν το μέλλον της.

Μπροστά στην Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση, ο κόσμος της εργασίας οφείλει να εμφανιστεί προετοιμασμένος και συντεταγμένος

μάτωση των Δυτικών Βαλκανίων στον δυτικό άξονα.

Επί της αρχής, κάθε ελληνική κυβέρνηση θα έπρεπε να προσπαθεί να λύσει το ζήτημα με διορατικότητα, αλλά και σεβασμό στις ανησυχίες της πλειοψηφίας των Ελλήνων. Με πνεύμα συνεργασίας και καλών προθέσεων με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις. Ιδιαίτερα όταν απέναντί της είχε -στην αρχή τουλάχιστον- έναν αρχηγό της Ν.Δ. που έχει δημοσίως εκφράσει τις θετικές του προθέσεις για επίλυση και μια Κεντροαριστερά που έχει πετύχει μεγάλες διπλωματικές νίκες στην Ευρώπη για τα εθνικά συμφέροντα και βρίσκεται στη μεριά της λύσης, όχι του προβλήματος.

Υπάρχει όμως ένα βασικό πρόβλημα. Αυτή η κυβέρνηση δεν έχει δώσει κανένα δείγμα γραφής εθνικής και κοινωνικής ενότητας. Αντίθετα, έχει πολλάκις μεταφράσει εθνικά και εγχώρια θεσμικά θέματα, από τη συνταγματική αναθεώρηση και το Προσφυγικό μέχρι τον εκλογικό νόμο και τη φορολογία, σε εσωτερικό παιχνίδι ισχύος, ενώ έχει προσπαθήσει να καθίσει στο σκαμνί τους πολιτικούς της αντιπάλους, αφήνοντας τους πολιτικούς της φίλους στο απυρόβλητο. Εσχάτως έχει βάλει στο μάτι το Κίνημα Αλλαγής, με στόχο να ενισχύσει τις διαφορετικές φωνές που υπάρχουν εντός του, ώστε να καταστήσει τον ΣΥΡΙΖΑ τον ισχυρό φορέα της Κεντροαριστεράς. Ακόμη χειρότερα, ο πρωθυπουργός προσφέρει μια άνευ προηγουμένου πολιτική ασυλία

στους Ανεξάρτητους Έλληνες, που δίνουν το δικαίωμα στον υπουργό Πάνο Καμμένο να κρύβεται σε κρίσιμες ψηφοφορίες και να υπερθεματίζει σε πατριδοκαπηλία και χυδαιολογία.

Διακρίνοντας πάντα το δάσος από το δέντρο, η Κεντροαριστερά πλήρωσε την κρίση του 2009, δαίμονοποίησε για όλα τα δεινά του τόπου, αλλά στάθηκε όρθια, βάζοντας πλάτη σε νομοθετήματα ακόμη και της σημερινής κυβέρνησης, παρά την προκλητική απουσία και την επιθετικότητα του Πάνου Καμμένου. Γι' αυτό και η μεθόδευση του πρωθυπουργού να απαλλάξει για άλλη μία φορά τους ΑΝ.ΕΛ. από τις πολιτικές τους ευθύνες και να ξεπλύνει πολιτικά τον περιφερόμενο τζάμπα πατριωτισμού του Πάνου Καμμένου σε ένα τόσο σημαντικό εθνικό ζήτημα ξεπερνά κάθε όριο σουρεαλισμού. Γι' αυτό το τέλος αυτού του απαράδεκτου και αντιδημοκρατικού σουρεαλισμού, που υποτιμά το Κοινοβούλιο και την εθνική υπογραφή, χρειάζεται το ηχηρό και υπεύθυνο «Αρκετά!» του Κινήματος Αλλαγής.

Η μεθόδευση του πρωθυπουργού να απαλλάξει τους ΑΝ.ΕΛ. από τις πολιτικές τους ευθύνες ξεπερνά κάθε όριο σουρεαλισμού

Οι απαισιόδοξοι και οι αισιόδοξοι για την οικονομία

Του Γκίκα Α. Χαρδούβελη

Δέκα χρόνια μετά το Ξεκίνημα της κρίσης στην Ελλάδα η οικονομική δραστηριότητα εξακολουθεί να βρίσκεται στο 75% εκείνης του 2007, σε αντιδιαστολή με άλλες οικονομίες που επίσης έχουν υποστεί στο παρελθόν αντίστοιχες αρνητικές διαταράξεις. Η ελληνική ύφεση δεν είχε μόνο βάθος. Έχει και διάρκεια, γεγονός που τη διαφοροποιεί από άλλες περιπτώσεις χωρών.

Το βάθος της αρχικής πτώσης 2008-2013 οφείλεται στις προηγούμενες μεγάλες μακροοικονομικές ανισορροπίες. Η διάρκεια, όμως, της κρίσης που εκτείνεται μέχρι και σήμερα δεν οφείλεται σε οικονομικούς λόγους, αλλά σε πολιτικούς. Και κυρίως στο γεγονός ότι από το 2015 ξεκίνησε μια δεύτερη και ακραία φάση της κρίσης, τη στιγμή που οι μακροοικονομικές ανισορροπίες είχαν ήδη επουλωθεί και η οικονομία απογειωνόταν.

Η οικονομικά ανρθόδοξη περίοδος 2015-2017, με την αρχική σύγκρουση με τους δανειστές, που μεταμορφώθηκε σε μια άνευ όρων υποταγή, κατάρρευση του οικονομικού κλίματος, μηδενισμό της χρηματιστηριακής αξίας των τραπεζών, αλλά και έλλειψη ιδίων πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη, έδωσε παράταση στην κρίση. Αυτή η παράταση σήμερα μεταφράζεται σε μια επαναλαμβανόμενη ετήσια απώλεια του ΑΕΠ περίπου 20 δισ. ευρώ ή 2.000 ευρώ ανά κάτοικο. Το χάσμα αυτό φαίνεται να συνεχίζεται, αφού οι ρυθμοί ανάπτυξης στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα 2019-2022 δεν επιταχύνονται. Δεν κλείνει η ψαλίδα. Κατά συνέπεια, με τη σημερινή τροχιά του ΑΕΠ στην επόμενη δεκαετία θα έχουμε ήδη υποστεί μια αφάνη σωρευτική απώλεια περίπου 200 δισ. ευρώ (10x20) όσο και το συνολικό μελλοντικό ετήσιο παραγόμενο προϊόν στη χώρα μας.

Το κύριο ερώτημα σήμερα είναι αν υπάρχει προοπτική η οικονομία να απογειωθεί και να κλείσει τη χαμένη ψαλίδα. Έχει γίνει το πάθημα μάθημα; Η απάντηση δεν είναι εύκολη. Υπάρχει η αισιόδοξη άποψη που βλέπει μια γρήγορη επιστροφή στην κανονικότητα και στη ραγδαία ανάπτυξη. Ελλοχεύει, όμως, και η απαισιόδοξη άποψη που βλέπει την Ελλάδα να βαλτώνει τις επόμενες δεκαετίες.

Οι αισιόδοξοι βλέπουν την Ελλάδα ως χώρα ευκαιριών, με επενδυτικά πλάνα για την επόμενη πενταετία που φτάνουν τα 30 δισ. ευρώ στους χώρους της ενέργειας, της υγείας, του τουρισμού ή της πληροφορικής. Βλέπουν την ανταγωνιστικότητα να ανακάμπτει, την παραγωγή να αυξάνεται και τις εξαγωγές να εκτοξεύονται. Δεν εκπλήσσονται από πιθανούς ρυθμούς ανάπτυξης 4% και θεωρούν τις προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος 2019-2022 ιδιαίτερα συντηρητικές.

Οι αισιόδοξοι βλέπουν τη μακροοικονομική σταθερότητα να συνεχίζεται από όλες τις μελλοντικές ελληνικές κυβερνήσεις, ιδιαίτερα αφού η εποπτεία των Ευρωπαϊκών δανειστών μας θα είναι ενισχυμένη. Θεωρούν ότι οι μεταρρυθμίσεις θα συνεχιστούν, αφού δεν αντιστράφηκαν ακόμα και από τους σημερινούς πάλοι ποτέ φανατικούς πολέμιους τους. Βλέπουν διακομματική συμφωνία για την ανάγκη μείωσης της φορολογίας. Θεωρούν λήξαν το ζήτημα έξωσης της χώρας μας από την Ευρωζώνη, ως προς το χρέος βλέπουν σημαντική ελάφρυνση που θα το καταστήσει βιώσιμο.

Από την άλλη πλευρά οι απαισιόδοξοι βλέπουν μακροχρόνιους ρυθμούς ανάπτυξης έως 1% λόγω

μείωσης του πληθυσμού και χαμηλής παραγωγικότητας. Μεταξύ αυτών, συμπεριλαμβάνεται και το ΔΝΤ, γι' αυτό και πέζει για μεγαλύτερη ελάφρυνση του χρέους «εδώ και τώρα».

Η αναμενόμενη μείωση του πληθυσμού είναι ξεκάθαρη, ιδιαίτερα του ενεργού. Η χαμηλή παραγωγικότητα οφείλεται στο χαμηλό τεχνολογικό περιεχόμενο της παραγωγής, καθώς και στα αντικίνητρα για εργασία, αποταμίευση, επενδύσεις και παραγωγή, κυρίως λόγω υψηλών φορολογικών συντελεστών. Οφείλεται και στη φυγή των νέων, στη γιγάντωση της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής ή και στην έλλειψη τρίτου πυλώνα στο Ασφαλιστικό.

Οι απαισιόδοξοι, επίσης, θεωρούν ότι δεν έχουμε την ιδιοκτησία των μεταρρυθμίσεων, ούτε αντιλαμβανόμαστε το διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον και γι' αυτό πιστεύουν ότι οι μεταρρυθμίσεις θα αντιστραφούν αντί να συνεχιστούν. Βλέπουν εύθραυστο το τραπεζικό σύστημα και ανυπερβλήτα τα εμπόδια στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ο όγκος των οποίων είναι δυσθεώρητος. Θεωρούν υψηλό τόσο το δημόσιο όσο και το ιδιωτικό χρέος. Το δημόσιο χρέος μάλιστα είναι συγχρόνως και εξωτερικό, δηλαδή οι τόκοι του είναι πόροι που φεύγουν από την Ελλάδα και συμβάλλουν στην ανάπτυξη άλλων χωρών, όχι της Ελλάδας. Οι απαισιόδοξοι προβλέπουν μεγαλύτερες γεωπολιτικές εντάσεις στο μέλλον, καθώς και κρίσεις στην Ευρωζώνη, που θα δυσχεράνουν το διεθνές περιβάλλον σε σχέση με το ήπιο κλίμα των τελευταίων τριών ετών.

Ποια άποψη έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να επικρατήσει; Των αισιόδοξων ή των απαισιόδοξων; Έρευνα που έχω κάνει με συναδέλφους πανεπιστημιακούς (βλέπετε www.hardouvelis.gr) δείχνει ότι μεγάλο μέρος από το βάθος και τη διάρκεια της κρίσης οφείλονται στην αβεβαιότητα της οικονομικής πολιτικής. Η τελευταία έχει τρεις σημαντικές πηγές: την αβεβαιότητα του Brexit, που φαίνεται να έχει μειωθεί σημαντικά, την αβεβαιότητα για το δημόσιο χρέος, που πιθανόν να μειωθεί αν γίνουν σωστές διαπραγματεύσεις σήμερα, και την αβεβαιότητα για τις τράπεζες, που παραμένει υψηλή αλλά αισιόδοξοί με ότι τελικά θα την υπερβούμε. Κατά συνέπεια, στο χέρι μας είναι να δημιουργήσουμε τις συνθήκες μείωσης της αβεβαιότητας και επικράτησης του καλού σεναρίου.

Η επικράτηση του καλού σεναρίου απαιτεί, όμως, πολύ περισσότερα από τη μείωση της αβεβαιότητας. Απαιτεί:

Να επανέλθει η αξιοπιστία στη χώρα μας και να ξεκινήσει ένα επενδυτικό σοκ που χρειάζομαστε.

Να ανακάμψουν τα κίνητρα για εργασία και καινοτομία.

Να θεραπευτεί η διάρθρωση της φορολογίας και του Ασφαλιστικού.

Να συνεχίζονται οι μεταρρυθμίσεις χωρίς διακοπή (ιδιωτικοποιήσεις, μείωση γραφειοκρατίας, αναδιάρθρωση δημόσιου τομέα, απελευθέρωση ενέργειας κ.λπ.).

Να μηδενίσουν οι τράπεζες τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και να ανακάμψει η υγιής πιστωτική επέκταση.

Να διαφυλάσσεται η μακροοικονομική σταθερότητα.

Το καλό σενάριο απαιτεί και ήπιο πολιτικό κλίμα. Οψόμεθα.

ΟΠΙΝΙΟΝΣ

Αν ανατρέξει κανείς στις σελίδες των διανεμόμενων σχολικών συγγραμμάτων που αφορούν στα μαθήματα της Γλώσσας του συνόλου των τάξεων του Δημοτικού Σχολείου καθώς και της Νεοελληνικής Γλώσσας όλων των τάξεων του Γυμνασίου, είναι πρόδηλο ότι απαρτίζονται από πληθώρα κειμένων που δεν ανταποκρίνονται στην επιταγή του μαθήματος αυτού, που είναι η χρήση της γλώσσας ως κοινωνικού προϊόντος που γεννήθηκε από την ανάγκη του ανθρώπου για επικοινωνία.

Το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση ιδεών, αντιλήψεων, πολιτισμού, παιδείας, ακόμα και συναισθημάτων. Από την ενδεικτική περιγραφή των κάτωθι αναφορών και κειμένων διαφαίνεται η σαφής απόκλιση του περιεχομένου των σχολικών βιβλίων από τον πραγματικό σκοπό τους, που είναι η ιδιαίτερη έμφαση στην πολυμορφία, στις σημασιολογικές αποχρώσεις και την προσαρμοστικότητα της γλώσσας.

Στο διανεμόμενο βιβλίο Γλώσσας της Α' Δημοτικού, η οποία είναι η σημαντικότερη τάξη όλων των βαθμίδων, στο πρώτο τεύχος, υπάρχουν αναφορές σε ποιήματα και διαλόγους που αφορούν σε συνδυασμούς ζώων (σελ. 36, 38 και 40) -επί παραδείγματι σε ρινόκερους, νυκτερίδες και ιπποπόταμους- που είναι εκτός της γνωστικής εμβέλειας και των συνδυασμών των παιδιών αυτής της ηλικίας. Στο δεύτερο τεύχος της ίδιας τάξης υπάρχουν δύο και μόνο ποιήματα για τον εορτασμό του Πάσχα, τα οποία κάνουν λόγο μόνο για «κουλούρια», «φούρνους που μωσκοβολούν», χωρίς να υπάρχει ουδεμία μνεία στην ουσία του εορτασμού του Πάσχα και της Αναστάσεως.

Τα ίδια ισχύουν και για τις επόμενες τάξεις του Δημοτικού: στη Β' Δημοτικού, στο τρίτο τεύχος της Γλώσσας (σελ. 47) υπάρχει συνταγή και εκτέλεση για «Μπισκότα με σταφίδες», η μαγειρική και οι συνταγές παρουσιάζονται ως κορυφαίο θέμα στα σχολικά βιβλία. Στη Γ' Δημοτικού, στο δεύτερο τεύχος, αντί να υπάρχει αναφορά σε εορτές των Αγίων της Εκκλησίας μας ή σε ονομαστικές εορτές, παρατηρείται πληθώρα αναφορών σε εορτές γενεθλίων, είτε με τη μορφή κειμένου (σελ. 34 με τίτλο «Αξέχαστα γενέθλια»), είτε με προσκλήσεις γενεθλίων (σελ. 43 και σελ. 54). Παρακωλύονται οι ορθόδοξες εορτές και δίνεται ιδιαίτερη σημασία πολλαπλώς σε γενεθλιακού χαρακτήρα εορτασμούς. Στην ορθόδοξη παράδοσή μας δεν υπάρχουν άραγε ονομαστικές εορτές;

Στην Δ' Δημοτικού, στο δεύτερο τεύχος, σε κείμενο με τίτλο «Η μπουγάδα του Αϊ-Βασίλη» (σελ. 52) γράφεται επί λέξει για τον Άγιο Βασίλη: «Μετά από λίγο βγαίνει στην αυλή ν' απλώσει την μπουγάδα του. Πρώτα κρεμάει τις κάλτσες του, ύστερα την φανέλα, το μακρύ του σάβρακο, το σκούφο του κ.λπ.». Ο σπουδαίος αυτός Άγιος της Εκκλησίας μας αντιμετωπίζεται με τον τρόπο αυτόν, με τις ανωτέρω περιγραφές, χωρίς να εισημαίνεται το φιλόσοφο έργο ζωής του Μεγάλου Βασιλείου. Στο τρίτο τεύχος της ίδιας τάξης τα ονόμα-

Σχολικά Βιβλία: Νεοελληνική Γλώσσα ή Εθνομηδενισμός;

Του Δημήτρη Κ. Καμμένου *

τα των πρώων του 1821 (σελ. 32) αναγράφονται κατά τον τύπο των μικρών αγγελιών, με εξαιρετικά μικρή και δυσανάγνωστη γραμματοσειρά ως αφιέρωμα του ελληνικού κράτους στους αγωνιστές για την ελευθερία. Οι ήρωες του Ελληνικού Έθνους οχεδόν εξοστρακίζονται από τα γλωσσικά μαθήματα. Αυτή είναι η δραματική κατάληξη των αγωνιστών μας και ο μηδαμινός φόρος τιμής που αποτίεται σε αυτούς στα ελληνικά γλωσσικά βιβλία.

Κατόπιν, στο ανθολόγιο της Γ' και της Δ' Δημοτικού υπάρχει κείμενο σχετικό με το Πάσχα με τίτλο «Τότε που πήγαμε βόλτα τον Επτάφιο» (σελ. 79-81), επί του οποίου σημειώνεται: «Όταν φτάσαμε στην εκκλησία Ξανά, οι ψάλτες σήκωσαν τον Επτάφιο ψηλά πάνω από την πόρτα κι όλοι εμείς περάσαμε από κάτω. Να, όπως παίζουμε το "περνά περνά η μέλισσα"». Η πιο κατανοητή λεπτομέρεια της ορθόδοξης εκκλησίας μας παρουσιάζεται ως «βόλτα» και συγκρίνεται με ένα ανούσιο

ορθόδοξο μοναστήρι χωρίς σταυρό! Είναι ντροπή να διδάσκονται τέτοιες εικόνες και για την πατρίδα και για την Ορθοδοξία.

Ολοκληρώνοντας το Δημοτικό, στην ΣΤ' Δημοτικού, στο πρώτο τεύχος, υπάρχουν συνταγές μαγειρικής, π.κ. μακαρόνια με κημά, φασιόλια, που διδάσκονται στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, εντελώς αδικαιολογητός, μιας και προσιδιάζουν περισσότερο σε περιοδικό ποικίλης ύλης. Παράλληλα, παρουσιάζει διαφημίσεις σοκολάτας και ανθούρου (σελ. 54, 55). Είναι δυνατόν να διδάσκονται συνταγές μαγειρικής στην τελευταία τάξη του Δημοτικού; Στο δεύτερο τεύχος, της ίδιας τάξης, έχει αναφορά σε οδηγίες χρήσης καφετιέρας, χωρίς να προκύπτει από πούθενά η σκοπιμότητα αυτής (σελ. 42-43).

Ταυτόχρονα, όμως, τίθεται και σοβαρό ζήτημα λογοκρισίας επί του κειμένου με τίτλο «Ο λόγος του Κολοκοτρώνη στην Πύνακα» (σελ. 105),

Δεν είναι δυνατόν να γίνονται ακόμα και σε τάξεις του Γυμνασίου αναφορές σε συνταγές μαγειρικής και να μη μνημονεύονται άλλα σημαντικά κείμενα, να διδάσκονται τρισάθλιοι διάλογοι και περιεχόμενο που καθιστά τα βιβλία ποικίλης ύλης και όχι γλωσσικά

παιχνίδι. Είναι ντροπιαστικός ο τρόπος που παρουσιάζονται οι λειτουργίες της Εκκλησίας μας.

Στην Ε' Δημοτικού, στο πρώτο τεύχος υπάρχει κείμενο με τίτλο «Η Ιταλία μάς κήρυξε τον πόλεμο! (Κι εμείς πήγαμε στο υπόγειο)» (σελ. 44-45). Παρουσιάζει δηλαδή ότι την ημέρα της 28ης Οκτωβρίου ο λαός μας κρύφτηκε στα υπόγεια, στην πραγματικότητα οι φανταροί μας πήγαιναν μπροστά με το χαμόγελο στα χείλη. Στο κείμενο αυτό υπάρχουν οι εξής διάλογοι: «Τρέξε στην τράπεζα να σηκώσεις τα χρήματα γιατί έρχεται πόλεμος» και «Ακκ, από σήμερα θα γίνεις άντρας. Εγώ τότε φοβήθηκα πάρα πολύ (αποκρίνεται ο μικρός γιος) γιατί δεν ήθελα να γίνω σήμερα άντρας». Πρόκειται περί ελεεινών διαλόγων. Στο τρίτο τεύχος της ίδιας τάξης στη σελίδα 12 προτρέπει τους μαθητές να κατασκευάσουν ένα μοναστήρι από το οποίο λείπει ο σταυρός. Είναι σαφές ότι δεν νοείται ελληνικό

όπου περικόπεται σημαντικό κομμάτι του που αναφερόταν στα δεινά της Τουρκοκρατίας και στο γεγονός ότι η Ορθόδοξη πίστη έσωσε το Έθνος. Το κείμενο που τίθεται έχει ως εξής: «Οι παλαιοί Έλληνες, οι πρόγονοί μας, έπεσαν εις την δικήν και ετρόγονταν μεταξύ τους, και έτσι έλαβαν καιρό πρώτα οι Ρωμαίοι, έπειτα άλλοι βάρβαροι και τους υπόταξαν. Υστερα ήλθαν οι Μουσουλμάνοι». Το αυθεντικό κείμενο όμως του λόγου του Κολοκοτρώνη εν συνεχεία συνεχίζει ως εξής: «Και έκαμαν ό,τι μπορούσαν διά να αλλάξει ο λαός την πίστην του. Εκοψαν γλώσσες εις πολλούς ανθρώπους, αλλά εστάθη αδύνατον να το κατορθώσουν. Τον έναν έκοψαν, ο άλλος τον σταυρό του έκανε». Αποκρύπτεται διά μέσου της λογοκρισίας του κειμένου το γεγονός ότι η Ορθόδοξη πίστη κράτησε ενωμένο το Έθνος μας και κατάφερε να κερδίσει την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι το ως άνω περιεχόμενο στο σύνολό του χρειάζεται πλήθος βελτιώσεων. Καταδεικνύονται η προχειρότητα επιλογής και η έλλειψη αξιολόγησης των τίθμενων αποσιωπημάτων.

Στο βιβλίο της Νεοελληνικής Γλώσσας της Α' Γυμνασίου υπάρχουν σαφείς περιπτώσεις αθέμιτης διαφήμισης της ταινίας «Ο Αρχοντας των Δακτυλιδιών» (σελ. 83), όπως και κείμενο στο οποίο διαφημίζεται η σειρά βιβλίων «Χάρι Πότερ» μέσω ενός κειμένου με τίτλο «Χάρι Πότερ για όλες τις ηλικίες», τα οποία όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά επί του κειμένου: «Ξανάφεραν τα παιδιά στο διάβασμα». Αυτά τα άθλια βιβλία που «διαφημίζουν» τις σατανικές ιδιότητες έφεραν τα παιδιά κοντά στο διάβασμα.

Στη Β' Γυμνασίου, βρίσκεται κείμενο (σελ. 83) το οποίο έχει αναφορά σε συνταγή και εκτέλεση «τοματοκεφτέδων», το οποίο διδάσκεται στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού. Δεκάδες, λοιπόν, συνταγές μαγειρικής και zacharoplasmatikas έχουν εισβάλει στα σχολικά βιβλία της Γλώσσας από την Α' Δημοτικού μέχρι και την Γ' Γυμνασίου ευτελιζώντας το σπουδαιότερο μάθημα του σχολείου, εκείνο της Νεοελληνικής Γλώσσας. Χάνεται η ουσία του μαθήματος και καταλήγει να γίνεται «Τσελεμεντές».

Τέλος, στην Γ' Γυμνασίου στο βιβλίο της Νεοελληνικής Γλώσσας υπάρχει σχετικό αφιέρωμα (σελ. 58) το οποίο έχει τίτλο «Ο διωγμός των Εβραίων της Θεσσαλονίκης από τους Ναζί», χωρίς να υπάρχει καμία αναφορά σε άλλες γενοκτονίες του γένους μας, όπως στη Μικρασιατική και στην Ποντιακή. Παράλληλα, διδάσκεται κείμενο με τίτλο «Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις» του κ. Νίκου Δήμιου (σελ. 116) που μεταξύ άλλων γράφει ότι «Οι πόροι (των οργανώσεων) είναι από εισφορές μελών, δωρεές, ιδρύματα και διεθνείς οργανώσεις... Είμαι υπερήφανος που ανήκω στις περισσότερες από αυτές τις οργανώσεις». Υπάρχουν βεβαίως και διδασκόμενα κείμενα του κ. Σημίτη (σελ. 65), του κ. Τσίμα (σελ. 52-53), της κυρίας Κουλουρή (σελ. 11). Έχουν εξαφανιστεί άλλα σπουδαία ζητήματα που πραγματεύονται σημαντικοί άνθρωποι του λόγου και διδάσκονται άθλια κείμενα.

Είναι σαφές και επιτακτική η ανάγκη αξιολόγησης των κειμένων της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στα σχολικά βιβλία, τα οποία αποτελούν παρακαταθήκη γνώσης και μορφώνουν χιλιάδες παιδιά. Δεν είναι δυνατόν να γίνονται ακόμα και σε τάξεις του Γυμνασίου αναφορές σε συνταγές μαγειρικής και να μη μνημονεύονται άλλα σημαντικά κείμενα, να διδάσκονται τρισάθλιοι διάλογοι και περιεχόμενο που καθιστά τα βιβλία ποικίλης ύλης και όχι γλωσσικά. Είναι δυνατόν να βγαίνουν εκτός μεγάλου πεζογράφου και ποιητές και να εντάσσονται στη διδακτέα ύλη «αστεία» ποιήματα και κείμενα που δεν είναι καν άξια λόγου; Πρέπει να ληφθούν άμεσα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αποφευχθούν τα πολύ σοβαρά προβλήματα που, με πιθανότητες που αγγίζουν τη βεβαιότητα, θα δημιουργηθούν στις επόμενες γενιές.

media

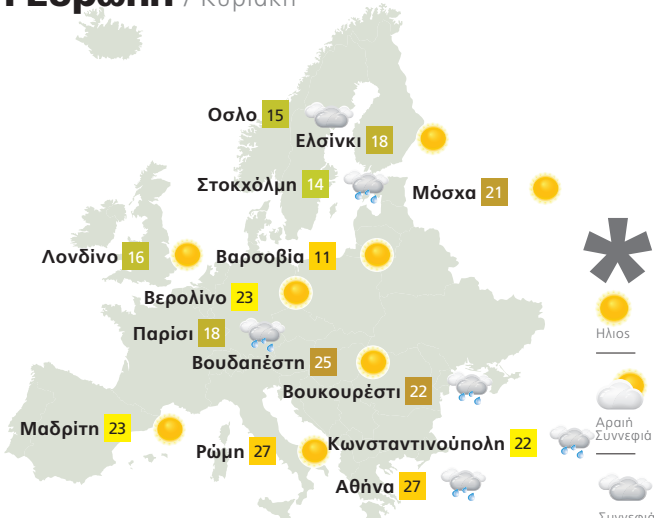
Οι κυκλοφορίες των κυριακάτικων εφημερίδων 3-10/6/2018

	10/6/2018	3/6/2018	Μεταβολή	(%)
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	57.560	54.370	3.190	6
ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ	50.200	52.140	-1.940	-4
ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	48.710	47.560	1.150	2
ΕΘΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	20.270	14.810	5.460	37
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	9.900	11.080	-1.180	-11
DOCUMENTO	9.750	11.420	-1.670	-15
ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	8.060	9.110	-1.050	-12
ΚΟΝΤΡΑ ΝΕWS ΚΥΡΙΑΚΗΣ	3.630	4.050	-420	-10
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	3.290	2.660	630	24
ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	2.370	2.450	-80	-3
ΤΟ ΠΑΡΟΝ	1.510	1.530	-20	-1
ΤΟ ΧΩΝΙ	480	430	50	12
Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	60	80	-20	-25

ΠΗΓΗ: Πρακτορείο διανομής Αργός

Η Ευρώπη / Κυριακή

Ο κόσμος / Κυριακή

Φθινοπωρινή παρένθεση...

Βροχή και μικρή πτώση της θερμοκρασίας θα είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του καιρού αυτή την εβδομάδα

Αύριο **Δευτέρα** ο καιρός θα είναι άστατος, κατά περιόδους νεφελώδης, με τοπικές βροχές και σποραδικές καταιγίδες. Οι άνεμοι θα είναι βόρειοι 3 με 4 και στο Αιγαίο τοπικά 5 μποφόρ. Η θερμοκρασία θα σημειώσει πτώση.

Την **Τρίτη** αναμένεται εξασθένιση των φαινομένων με τοπικές βροχές στα ηπειρωτικά. Οι άνεμοι θα πνέουν βόρειοι 3 με 4 και στο Αιγαίο τοπικά 5 μποφόρ. Η θερμοκρασία δεν σημειώνει αξιόλογη μεταβολή.

Την **Τετάρτη** θα σημειωθούν νεφώσεις παροδικά αυξημένες, με τοπικές βροχές και σποραδικές καταιγίδες μέχρι και τις απογευματινές ώρες κυρίως στα ηπειρωτικά. Οι άνεμοι θα έχουν βόρειες διευθύνσεις 3 με 4 και στο Αιγαίο τοπικά 5 μποφόρ. Η θερμοκρασία σε μικρή άνοδο.

Την **Πέμπτη** θα εκδηλωθούν νεφώσεις παροδικά αυξημένες στην Κρήτη και τα Δωδεκάνησα και τις μεσημβρινές και απογευματινές ώρες στα ηπειρωτικά, με πιθανότητα τοπικών βροχών. Οι άνεμοι θα είναι βόρειοι 3 έως 5 και στο Αιγαίο τοπικά 6 μποφόρ. Η θερμοκρασία σημειώνει μικρή περαιτέρω άνοδο.

Την **Παρασκευή** και το **Σάββατο** ο καιρός θα παρουσιάσει βελτίωση, ενώ αναμένεται αραϊή συννεφιά στις περισσότερες περιοχές της χώρας.

Δείτε τον καιρό τώρα

Αθήνα

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
18°/27° 3	17°/27° 3	18°/29° 2	20°/28° 3	19°/29° 3	19°/30° 3	19°/30° 3

Θεσσαλονίκη

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
19°/29° 2	19°/30° 1	18°/31° 2	19°/31° 2	20°/32° 2	20°/32° 2	20°/32° 2

Μακεδονία | Θράκη

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
18°/28° 3	18°/29° 3	20°/29° 3	18°/30° 4	18°/30° 3	19°/31° 3	19°/31° 3

Ηπειρος | Δυτική Στερεά | Ιόνιο

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
13°/26° 2	15°/24° 1	13°/27° 1	13°/26° 2	15°/28° 1	14°/29° 3	14°/29° 3

Θεσσαλία | Ανατολική Στερεά | Εύβοια

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
17°/31° 2	17°/30° 3	18°/31° 2	18°/31° 3	16°/32° 2	17°/33° 2	17°/33° 2

Πελοπόννησος

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
16°/24° 2	15°/24° 2	16°/24° 2	16°/25° 2	17°/26° 2	17°/27° 2	17°/27° 2

Κυκλάδες | Κρήτη

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
20°/28° 3	20°/27° 3	20°/26° 2	19°/27° 3	16°/28° 3	17°/29° 3	17°/29° 3

Ανατολικό Αιγαίο | Δωδεκάνησα

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
19°/28° 3	20°/28° 3	20°/29° 2	21°/29° 3	21°/29° 3	21°/30° 4	21°/30° 4

Οι άνεμοι στις θάλασσες

	Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
Β. Ιόνιο	3	3	3	3	3	2	3
Ν. Ιόνιο	3	2	2	3	2	3	3
ΝΑ Αιγαίο	3	3	2	3	3	3	3
Β. Αιγαίο	3	4	4	4	4	4	4
Κ. Αιγαίο	2	3	3	3	3	3	3
ΝΑ Αιγαίο	3	3	2	4	3	4	4

themosanastasiadis@arthrona.gr

Θέμος
Αναστασιάδης

tkaramitsos@protothema.gr

Αναστάσιος
Ι. Καραμήτσος

Στην Τέως Δημοκρατία της Τέως Ελλάδας που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ ΠΡΑΞΗ ΕΣΧΑΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ Η «ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Ενάντια στο 70% των Ελλήνων ο Τσίπρας και οι χρυσωμένοι συνοδοιπόροι του

Απλά τα πράγματα μετά την προ-εγγραφή της Εθνικής Προδοσίας Τσίπρας και ΣΙΑ για το «Βόρεια Μακεδονία». Άλλο είναι το όνομα που πρέπει να θυμόμαστε - και όχι το νέο καραγκιοζίστικο των Σκοπίων. Κάτι σαν... Τέως Δημοκρατία της Τέως Ελλάδας! Ετσι κάνουν να μοιάζει πια την πατρίδα μας. Παρέλαβαν μια χώρα-μέλος της Ε.Ε. κανονική δημοκρατία και παραδίδουν μια αποικιοκρατική Ξενόδοουλη χούντα. Το πρώτο τους επιχείρημα ως προς το γιατί υπογράφουν με τόση χαρά; Μα... μας πίεζε η Μέρκελ και ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ για το πότε θα μπει μέσα η ΠΓΔΜ. Ούτε για ξεκάρφωμα κάποιο «εθνικό συμφέρον» - στα χαρτιά έστω. Μας πιέζουν οι Ξένοι. Και για τη δόση! Άρα αποικιοκρατικό καθεστώς χωρίς προσχήματα.

Δεύτερον, τζάμπα και μάλλον πολύ βολικά τους έπιασε τέτοια... φοβία για τη Δημοκρατία από τις μπουρδες του Χρυσουαγίτη Μπαρμπαρούση, ότι θα κινηθεί τάχα μου ο Στρατός για να τους μπαγλαρώσει! Για να καταλύσει τον Κοινοβουλευτισμό. Και αστειό και ακρείαστο θα ήταν, αφού το καταφέρνουν από μόνοι τους με πολιτικούς στρατιωτικά Ξένων δυνάμεων. Οσα Συντάγματα και όσα βουλοκέρια και αν φέρει ένα καθεστώς, όπου συνειδητά και ωμά περιφρονείται και παραβιάζεται η βούλησή του 70%-80% των Ελλήνων, όπως συμβαίνει με την Ονομασία, αυτό σημαίνει ότι η Δημοκρατία ισχύει αλά καρτ και στα χαρτιά. Αλλιώς γιατί όχι δημοψήφισμα; Το δημοψήφισμα μόνο και εάν μας συμφέρει είναι μία ακόμα ΤΡΑΝΗ απόδειξη ότι δεν λειτουργεί στην Ελλάδα ουσιαστικά η Δημοκρατία. Δεν χρειάζονται σπιμύνηνοι φαιδρικοί Μπαρμπαρούσηδες, έχουν φροντίσει οι βαρβαροσυριζαίοι πολύ πιο αποτελεσματικά.

Άλλωστε το βλέπουμε παντού. Η Τρομοκρατία επιβάλλεται ως άτυπος θεσμός της Δικαιοσύνης. Οι ροπαλοφόροι-κουκουλοφόροι χτυπούν στοχευμένα όπου συμφέρει τον ΣΥΡΙΖΑ. «Καθαρή Έξοδος» και... αυξήσεις διαλαλεί το Μαξίμου, Μνημόνιο μέχρι το 2059 λέει η Ε.Ε., που κάτι παραπάνω ξέρει. Κόβονται μαχαίρι οι συντάξεις, αλλά οι συριζαίοι ωρύονται ότι αυξάνονται. Το ΨΕΜΑ τρίτος βασικός πυλώνας της κάθε Χούντας με κοινοβουλευτικό μανδύα βασιλεύει και βρωμίζει τα πάντα. Άρα δεν ξέρω αν θα μιλήσουμε ποτέ για «Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας» -μακριά από μας- αλλά σίγουρα μιλάμε ήδη για τη δική μας... FYROM, την Πρώτη Ευρωπαϊκή Δημοκρατία της πρώτης Ελλάδας.

Για να αλλάξει τ' όνομα του διπλανού πήγαινε, λέει, ο Τσίπρας, και άλλαξε τελικά το δικό μας. Αυτό που βιώνουμε να μετασχηματίζεται δεν είναι η ευρωπαϊκή Ελλάδα που ξέραμε. Είναι η υποτελής Βαλκανική ΤΕΩΣ ΕΛΛΑΔΑ, μετά από λίγα χρόνια πρώτη φορά Αριστερά, ΧΩΡΙΣ ΥΠΕΡΒΟΛΗ ΚΑΜΙΑ: Εδώσε τα Ίμια στον έλεγχο της Τουρκίας. Άρα η Ελλάδα είναι ήδη κατά τι λιγότερο από πριν. Τολμάς να ασκείς τα πλήρη δικαιώματα που είχες μέχρι που ανέλαβαν οι συριζαίοι προδότες σ' όλο το μήκος και το πλάτος του Αιγαίου; Όχι, κομπορημονείς με στολές παλιότατου παραλλαγής, και πας να συνδιαλλαγείς ακόμα και με τους Άλβανους... πάλι για θέματα που από μόνοι μας παραχωρούμε. Όπως το δήθεν μακεδονικό γένος και την ανύπαρκτη γλώσσα που ούτε καν μας ζήτησαν. Εσπρωξες ή δεν εσπρωξες όλη τη δημόσια περιουσία ως εγγύηση «μπροστάντζα» στους Ξένους Δανειστές, παρότι ούτε αυτοί δεν είχαν προβάλει τόσες απαιτήσεις; Άρα κι

εδώ δεν μιλάμε πια για Ελλάδα όπως την ξέραμε. Αλλά για Τέως Ελλάδα. Όχι εκείνη που πλημμύριζε τα νησιά έστω και με αυθαίρετα, αλλά αυτή που μένει χωρίς σπίτι και στέλνει τα παιδιά της να δουλέψουν εποχιακοί σερβιτόροι σε Ξένα στίφη φθηνοτουριστών. Τέτοια ανάπτυξη είχε και η Τυνησία, χαιρώ πολύ! Ονομάζουν μισθό τα 400 ευρώ και σύνταξη τα 250 ευρώ. Όταν τρως όλα αυτά τα ψέματα του Τσίπρας, γιατί να μην πιστέψεις και το «Βόρειο Μακεδονικό»;

Άρα αδικώς τρέμουν το ΓΟΥΔΙ, έστω κι αν και όποιος έχει τη μύγα μυγιάζεται... Αυτά δεν γίνονται στην Ευρώπη, όπου πρέπει και θέλουμε να παραμεινουμε και να επανέλθουμε ως ισότιμα μέλη, όπως μας είχε η επάρατος Δεξιά και το κακό ΠΑΣΟΚ. Τα ισόβια όμως για όσους δώσουν το Όνομα είναι πολύ πιθανά, αν Ξαναλειτουργήσουν το πολίτευμα και η Δικαιοσύνη.

Με πρώτο και καλύτερο τον εντεταλμένο πράκτορα των Ξένων, που παριστάνει τον πρωθυπουργό της συριζο-δημοκρατίας, έως όλους τους κρατικοδίαιτους βουλευτές του, αλλά και τους πρόθυμους πονηρούς ή ηλίθιους ή κουτοπόνηρους που τον σιγοντάρουν είναι σίγουρη η θέση στο... πάνθεον των Προδοτών: από τον Εφιάλτη έως αυτούς που άνοιξαν την Κερκόπορτα, τους Τσολάκογλου και βάλε-βγάλε. Εμετός μάς ήρθε σε όλους, όπως είπε ο Ζουράρις, με το άκουσμα των λέξεων «Βόρεια Μακεδονία» από τον καταληψία του Μαξίμου. Από προδότες άλλο τίποτα. Συνωστίζονται, απ' ό,τι βλέπουμε, ποιος θα πρωτοπροδώσει παρ'εα με τον Τσίπρας γιατί είναι πολλά γαρ τα κοινοτικά αργύρια για το

«Βόρεια Μακεδονία». Όταν δίνεις αυτό που θέλουν οι άλλοι με απλή υποσχρητική, είναι ξεκάθαρο ότι ΘΕΣ να προδώσεις. Ή μπορεί να είναι και πιο απλό ακόμα, μια και μου κόλλησε η ιστορική αποκάλυψη του Κωνσταντίνου Μπιστοτάκη στον ΣΚΑΪ: «Γνωρίζω ότι τον Κωνσταντίνο Καραμανλή τον ριζάνα οι Αμερικανοί». Σκέψου τώρα που μας την έχουν πέσει όλοι μαζί, ποιος... μικρομεσαίος πολιτευτάκις θα βρει το κουράγιο να τους αντισταθεί; Ε, υπάρχει και η παραίτηση. Οντως χρειάζονται χιλιάδες θεωρίες για να προδώσεις την πατρίδα. Ούτε μία για να την υπερασπίσεις.

Συμπέρασμα: Αφού δεν βιώνουμε πια κανονική δημοκρατία, αλλά κάτι σαν Χούντα με κοινοβουλευτικό μανδύα που περιφρονεί την πλειοψηφία των Ελλήνων. Αφού δεν λειτουργεί σ' αλήθεια η Βουλή, αλλά χειραγωγείται με κοινοβουλευτικές μεθοδεύσεις, αποστασίες, εξαγορές συνειδήσεων, χωρίς καμία απολύτως πολιτική νομιμοποίηση. Τότε ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ, κι αφού δεν απέμεινε τίποτα άλλο όρθιο, η υπεράσπιση της χώρας επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων και ΜΟΝΟ, όπως συνέβαινε σε κάθε εποχή όταν χρειάστηκε. Με εκλογές αν το επιτρέψουν... Με δημοκρατικό Ξεσηκωμό, αν όχι. Με παθητική αντίσταση μέχρις εσχάτων στη χειρότερη περίπτωση. Ο λόγος στον λαό. Πράξη Εσχάτης Προδοσίας η Βόρεια Μακεδονία. Προδότες με περικεφαλαία... σκοπιανή, Τσίπρας και συμμορία προθύμων, όλοι τους ανεξαιρέτως. Ας μας μυνύσουν μπας και δικαστούν κι αυτοί.

ΥΓ.: Καταλυτικά τα λόγια του Μίκη για τον Τσίπρας: «Ποιο είναι το κακό που έκανες στην Ελλάδα για να σε επαινούν ομαδικώς με τόσο μεγάλη θέρμη;»

Η ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΤΙΜΩΡΙΑ

Φ

αίνεται ότι ο Τσίπρας από τα πολλά «όχι» που έλεγε νεότερος «μπούκωσε», κουράστηκε και άρχισε να λέει «να» σε όλα και μάλιστα σε μείζονα ζητήματα που κάνουν τεράστια ζημιά στη δημοσιότητα του.

Δεν ξέρει τι να υποθέσει κανείς για την ώρα γιατί ο «γάτος πολιτικός», που τον λένε οι φίλοι του, φαίνεται να πάστηκε στη φάκα του Σκοπιανού, που ταλαιπώρησε κι άλλες (κανονικές) πολιτικές προσωπικότητες στο παρελθόν, με πρώτη και πιο σημαντική τον Κωνσταντίνο Μπιστοτάκη. Γοητεύτηκε ο πρωθυπουργός μας από τη «Realpolitik», που τόσα χρόνια απέφευγε, δεν γνώριζε ή κατηγορούσε, και στην εξωτερική πολιτική; Σαγηνεύτηκε από τους δανειστές, τους Αμερικανούς και τις πρεσβείες που τον αποθέωσαν για το πόσο καλή είναι η συμφωνία και πόσο τολμηρός ο ίδιος; Ή αναμένει το δώρο του για να πάει σε εκλογές χωρίς περικοπή συντάξεων (με αναβολή ως το 2020) ή με μια πικρά καλή ρύθμιση του χρέους;

Θα δείξει τι απ' όλα συμβαίνει τις αμέσως επόμενες ημέρες αλλά για την ώρα το τίμημα είναι βαρύ στην κοινωνία και αν λάβει κανείς υπόψη του ότι στη σημερινή δημοσκοπηση της Marc (για το «Πρώτο Θέμα») οι πολίτες (κατά 83,6%) θεωρούν ότι η ζωή τους θα γίνει χειρότερη μετά την έξοδο από το μνημόνιο, τότε ο συνδυασμός καθίσταται φονικός για την κυβέρνηση και φυσικά για τους ΑΝ.ΕΛ., που πόνταραν στο Σκοπιανό

Η συμφωνία μπορεί όντως -κατά τη γνώμη μου- να μην είναι απαράδεκτη, αλλά ο τρόπος που «δούλεψε» όλους αυτούς τους μήνες το θέμα πολιτικά ο ίδιος ο πρωθυπουργός ήταν απολύτως λανθασμένος, αλαζονικός και εντέλει του γύρισε μπούμερανγκ

την πολιτική τους επιβίωση, αλλά προτίμησαν την εξουσία για όσο κρατήσει.

Το ερώτημα είναι αν έχει κάνει επί της ουσίας λάθος ο Τσίπρας με το να αποδεχτεί μια τέτοια λύση που επέβαλαν ξεκάθαρα οι Αμερικανοί και οι Ευρωπαίοι. Γιατί βραχυπρόθεσμα θυσιάζει πολιτικά τρεις-τέσσερις μονάδες, όπως φαίνεται, σε όλη τη χώρα, στη δε Βόρεια Ελλάδα καταρρέει σε μονοψήφια νούμερα.

Η συμφωνία μπορεί όντως -κατά τη γνώμη μου- να μην είναι απαράδεκτη, αλλά ο τρόπος που «δούλεψε» όλους αυτούς τους μήνες το θέμα πολιτικά ο ίδιος ο πρωθυπουργός ήταν απολύτως λανθασμένος, αλαζονικός και εντέλει του γύρισε μπούμερανγκ.

Ο κ. Τσίπρας ήξερε ότι έχει να κάνει με ένα θέμα που δικαίως ή αδικώς προκαλεί οργή στην κοινή γνώμη τόσο στο παρελθόν όσο και σήμερα. Αντί να το δει και να το αντιμετωπίσει ως μια πραγματικότητα, άρχισαν να κατηγορούν αυτός και τα στελέχη του τους εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες που συγκεντρώθηκαν στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα ως ακροδεξιούς και Χρυσουαγίτες, όπως επίσης και τον Μπιστοτάκη που, μεταξύ μας, μόνο για ακροδεξιούς και Χρυσουαγίτες δεν μοιάζει.

Θα μπορούσε -ίσως με επιτυχία- να προετοιμάσει την κοινή γνώμη μέσω ολόκληρου του πολιτικού φάσματος (πλην ακραίων) με συναντήσεις πολιτικών αρχηγών, με κοινές επιτροπές από κομματικά στελέχη και διπλωμάτες. Θα μπορούσε ίσως να δημιουργήσει ένα σχετικό consensus στον ευρύτερο πολιτικό χώρο και να προετοιμάσει την κοινωνία. Μπορεί να μην είχε πάλι την αποδοχή που θα ήθελε, αλλά είναι βέβαιο ότι δεν θα κατέληγε σε τόσο ακραία αρνητικό αποτέλεσμα. Ας είναι, θα έχει ενδιαφέρον πάντως να δούμε αν το μείζον αυτό κυρίως πολιτικό ζήτημα θα καταλήξει ή απλώς θα περάσει κι αυτή η προσπάθεια επίλυσής του χωρίς κανένα αποτέλεσμα στην επόμενη κυβέρνηση.

Η ΟΜΑΔΑ ΘΕΜΑ 104,6 ΠΑΕΙ ΜΟΥΝΤΙΑΛ

Χελάκης | Καρμοίρης | Τυχάλας | Μουσελίμης

Αναλύσεις, συνεντεύξεις, προβλέψεις και... τεχνικές παρατηρήσεις για ψαγμένους ποδοσφαιρόφιλους

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
15.00-17.00, 23.00-24.00

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
22.00-24.00

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ
ΠΟΥ ΤΑ ΣΠΑΕΙ

Ειδήσεις, παρασκηνία, συνεντεύξεις, ειδικές μεταδόσεις σε μια συχνότητα... όπως το Πρώτο Θέμα

Απογειώνει τον κινητήρα σας!

msc.com

Η τεχνολογία φίλτρων καυσίμων των αεροσκαφών για το diesel του αυτοκινήτου σας.

Γνωρίζετε πως το αυτοκίνητό σας μοιράζεται την ίδια τεχνολογία με ένα αεροσκάφος; Είναι η τεχνολογία φίλτρων καυσίμων των αεροσκαφών που πρώτη εμφάνισε η EKO στο Diesel Avio Double Filtered. Χάρη στα νέας γενιάς βελτιωτικά πρόσθετα προσφέρει εξαιρετικές καθαριστικές ιδιότητες και αυξημένο αριθμό κετανίων και σας εξασφαλίζει καθαρότερο κινητήρα και μεγαλύτερη οικονομία.

Απογειώνει τον κινητήρα σας!

MSCOPIVH

Η τεχνολογία φίλτρων καυσίμων των αεροσκαφών για το diesel του αυτοκινήτου σας.

Γνωρίζετε πως το αυτοκίνητό σας μοιράζεται την ίδια τεχνολογία με ένα αεροσκάφος; Είναι η τεχνολογία φίλτρων καυσίμων των αεροσκαφών που πρώτη εφάρμοσε η ΕΚΟ στο Diesel Avio Double Filtered. Χάρη στα νέας γενιάς βελτιωτικά πρόσθετα προσφέρει εξαιρετικές καθαριστικές ιδιότητες και αυξημένο αριθμό κητανίων και σας εξασφαλίζει καθαρότερο κινητήρα και μεγαλύτερη οικονομία.

